

การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ
เครื่องประดับ

IDENTITY STUDY OF MANOHRA CULTURAL FOR APPLIED
DESIGN JEWELRY

วิมลสิน สันตจิต
WIMALIN SANTAJIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2562

KMITL-2019-ED-M-222-055

การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ
เครื่องประดับ

IDENTITY STUDY OF MANOHRA CULTURAL FOR APPLIED
DESIGN JEWELRY

วิมลสิน สันตจิต
WIMALIN SANTAJIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2562

KMITL-2019-ED-M-222-055

IDENTITY STUDY OF MANOHRA CULTURAL FOR APPLIED
DESIGN JEWELRY

WIMALIN SANTAJIT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION
IN TECHNOLOGY OF INDUSTRIAL PRODUCT DESIGN
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2019

KMITL-2019-ED-M-222-055

COPYRIGHT 2019

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
นักศึกษา	นางสาววิมลสิน สันตจิต
รหัสประจำตัว	59603093
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาออกแบบทัศนศิลป์
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ.	2562
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. สุธาสินีน บุรีคำพันธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ 2) เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 ท่าน เลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 1 ประชาชนชาวบ้านให้ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ กลุ่มที่ 2 กลุ่มร้อยลูกปัดมโนราห์ให้ข้อมูลด้านร้อยลูกปัดมโนราห์ กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักแสดงให้ข้อมูลด้านการแสดงมโนราห์ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับจำนวน 5 ท่าน เลือกแบบเจาะจงจากประสบการณ์ด้านเครื่องประดับอย่างน้อย 5 ปี เพื่อประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ประเมินจากกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ ประชากรจากกลุ่มที่ 1 ประชากร 50 คนและประเมินจากผู้ที่มีเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับจำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่เหมาะสมมากที่สุด คือ อัตลักษณ์ของเครื่องแต่งกายมโนราห์ประกอบไปด้วยลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้ว ลายข้าวหลามตัด กลุ่มโทนสีความเชื่อของมโนราห์ ผลการวิเคราะห์รูปแบบ คือ ภาพร่างเครื่องประดับทั้งหมด 20 ชุด คัดเลือกด้วยหลักเกณฑ์การออกแบบประกอบด้วย สร้อยคอ กำไล ต่างหูและแหวน รูปแบบที่เหมาะสมนำไปพัฒนาชุดเครื่องประดับ คือ รูปแบบที่ 2 พบแต่ความโชคดี (See good chance) คะแนนการประเมินอยู่ในลำดับที่ 1 เหมาะสมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.57) และคะแนนรายชื่อที่ได้ผลประเมินมากที่สุดสามอันดับแรกคือด้านความสวยงาม ด้านวัสดุและการผลิต และด้านความเหมาะสมกับบุคลิกของผู้สวมใส่ และออกแบบบรรจุภัณฑ์เฉพาะสำหรับเครื่องประดับทั้งหมด 3 รูปแบบ เมื่อนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมในการผลิตต้นแบบพบว่า รูปแบบที่ 2 เหมาะสมในระดับมากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}=4.51$, (S.D.=0.41) คะแนนมากที่สุดสามอันดับแรก คือด้านการป้องกันรักษา ด้านการสื่อสารทางการตลาด และด้านส่งเสริมทางการตลาด ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน มีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.06) และประเมินความพึงพอใจประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอรี่ จำนวน 20 คน มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D. =0.85) และความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือก

ซื้อเครื่องประดับจากร้าน ฮาโมนิคจิวเวอรี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก
($\bar{x}=3.97, S.D. =0.79$)

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์, อัตลักษณ์, มโนราห์, ประยุกต์, การออกแบบ,
เครื่องประดับ, ความพึงพอใจ

Thesis Title	Identity study of Monohra cultural for applied design jewelry
Student	Miss. Wimalin Santajit
Student ID.	59603093
Degree	Master of Science in Industrial Education
Program	Technology of Industrial Product Design
Year	2019
Thesis Advisor	Associate Professor Attaporn Ridhikerd
Thesis Co-Advisor	Dr. Suthasini Bureekhampun

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study and analyse the cultural identity of *Manohra*, and 2) to design jewellery based on the cultural identity of *Manohra*. 3) to survey the satisfaction of jewelry customers. The population and the samples for the first objective were informants classified into three groups with three informants to each group. The method used to select the informants was specific identification, and the tool used to gather the information was informal interview. The population and the samples for the second objective were five experts in jewellery design. They were selected based on their minimum of five years of experience in jewellery design and they were selected to evaluate the jewellery design. The population and the samples for the third objective were informants classified into three groups. Assessment from women aged 25-40 through online questionnaire evaluation population 50 people, and evaluated from those who have chosen to buy jewelry from two jewelry stores, population twenty people stores each

The results showed that the cultural identity of *Manohra* jewellery and costume was most suitable to be adapted. *Manohra* jewellery and costumes were embroidered with beads in *Lok Kaew* (crystal balls) or *Khoa Lam Tud* (diamond) pattern. The colour tone of the costumes reflected the cultural identity of *Manohra*. From a study and analysis of twenty sketches of jewellery such as necklaces, bracelets, ear rings and rings, the second sketch entitled "See good chance" was most suitable to be developed as a prototype because its overall evaluation was ranked number one with a mean of 4.11 and a standard deviation of 0.57. Its top three aspects were aesthetic quality, materials and manufacturing process and compatibility with those who wore it. The researchers also designed three packages to the jewellery. The second design was highly suitable for development as a prototype scoring a mean of 4.51 and a standard deviation of 0.41. Its top three aspects were product protection, advertising communication and marketing. The population satisfaction towards *Manora* jewellery was at the highest level. (\bar{X} =4.35, S.D. =0.06) The population form Inclear

Company was at the highest level. (\bar{x} =4.17, S.D. =0.85) and the population form Harmonique jewelry was at the highest level. (\bar{x} =3.97, S.D. =0.79)

Key words: cultural identity of *Manora*, identity, *Manora*, application, design, jewellery, satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. อรรถพร ฤทธิเกิด และ ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสิณี บุรีคำพันธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางในทุกๆด้านเป็นอย่างดี ช่วยตรวจสอบแก้ไข แก้ปัญหาเอาใจใส่ สนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้ซาบซึ้งและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านอาจารย์

ขอขอบคุณคณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ. ดร. เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร, รศ. อรรถพร ฤทธิเกิด, ดร.สุธาสิณี บุรีคำพันธ์, ผศ. อธิราช เลิศขำของกุล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในขั้นตอนสุดท้ายจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับและด้านบรรจุภัณฑ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำในทุกด้านที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพสำเร็จลงได้ตามจุดมุ่งหมาย

ขอขอบคุณเจ้าของร้านเครื่องประดับในการประเมินความพึงพอใจต่อชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ให้ความร่วมมือให้กลุ่มลูกค้าของทางร้านเป็นกลุ่มตัวอย่างให้แก่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอบคุณพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวสันตจิต คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัยและผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

วิมลีน สันตจิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	8
1.6 นิยามศัพท์ของการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 อັตลัษณ์ทงวฒนธรรมมโนรห้.....	11
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบอັตลัษณ์.....	33
2.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความงม.....	38
2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบร่วมนสมัย.....	45
2.5 หลักการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับ.....	46
2.6 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ.....	54
2.7 ทฤษฎีและแนวคิด Scamper (สแคมเปอร์).....	66
2.8 หลักการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค.....	67
2.9 หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	71
2.10 หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น.....	74
2.11 การเทียบเคียงสินค้าในปัจจุบัน.....	77
2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	80
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
3.1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อັตลัษณ์ทงวฒนธรรมมโนรห้.....	83
3.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประกยทใ้อັตลัษณ์ทงวฒนธรรมมโนรห้.....	86
3.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอັตลัษณ์ทงวฒนธรรมมโนรห้.....	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	93
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	115
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจ.....	157
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	164
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	164
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	167
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	169
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก.....	172
ภาคผนวก ก หนังสือราชการประกอบการดำเนินการวิจัย.....	173
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	189
ภาคผนวก ค ผลการตรวจเครื่องมือ.....	230
ภาคผนวก ง ผลการออกแบบ.....	237
ประวัติผู้เขียน.....	270

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 วิเคราะห์ความหมายของมโนราห์.....	94
4.2 ประวัติและความเป็นมาของมโนราห์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน.....	95
4.3 แสดงองค์ประกอบของมโนราห์แบ่งเป็นนามธรรมและรูปธรรม.....	98
4.4 วิเคราะห์องค์ประกอบและรายละเอียดของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์.....	99
4.5 วิเคราะห์ความแตกต่างมโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรมและมโนราห์เพื่อความบันเทิง.....	101
4.6 วิเคราะห์เครื่องแต่งกายของผู้แสดงมโนราห์.....	103
4.7 วิเคราะห์เครื่องแต่งกายแต่ละส่วน ลวดลาย วัสดุ และโทนสี.....	105
4.8 ลักษณะโทนสีที่ใช้ในเครื่องแต่งกายมโนราห์.....	109
4.9 วิเคราะห์ความเชื่อต่าง ๆ ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์.....	110
4.10 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อของมโนราห์ที่มีผลต่อสังคม.....	111
4.11 สรุปและวิเคราะห์การลงพื้นที่จากจังหวัด นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา.....	113
4.12 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	115
4.13 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	115
4.14 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	116
4.15 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	116
4.16 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	116
4.17 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	117
4.18 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	117
4.19 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	117
4.20 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	118
4.21 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น.....	118
4.22 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ.....	119
4.23 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ.....	119
4.24 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ.....	120
4.25 วิเคราะห์วัสดุมาใช้ทำเครื่องประดับ.....	121
4.26 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายกลุ่มสุภาพสตรี 25- 40 ปี.....	123
4.27 ผลการวิเคราะห์จากการรวบรวมข้อมูลการแต่งตัวของผู้หญิงในช่วงวัย 25-40 ปี ไปได้ ดังนี้.....	125
4.28 แสดงการพิจารณารูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์โดย ใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย์อรรอย.....	128
4.29 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมมโนราห์ 20 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย์อรรอย.....	130
4.30 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมมโนราห์ 20 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย์อรรอย.....	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.31 แสดงการวิเคราะห์สรุปลักษณะรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	132
4.32 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต.....	139
4.33 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต.....	142
4.34 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต.....	145
4.35 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต.....	148
4.36 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต.....	150
4.37 สรุปลผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ.....	153
4.38 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบบรรจุภัณฑ์จากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์ 10 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย้อนรอย.....	155
4.39 ผลการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	155
4.40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจ.....	157
4.41 ประเมินความพึงพอใจจากลูกค้าร้านเครื่องประดับ บริษัท อินเคลียร์ จำกัด.....	159
4.42 ประเมินความพึงพอใจจากลูกค้าร้านเครื่องประดับ บริษัท ฮาโมนิค จิวเวอรี่.....	161
ค.1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	231
ค.2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์.....	233
ค.3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	235

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัยด้านการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อ ประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ.....	4
1.2 กรอบแนวความคิดเพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	5
1.3 กรอบแนวความคิดเพื่อเพื่อการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	6
2.1 ภาพจิตรกรรมฝาผนังมโนราห์สมัยอยุธยา.....	12
2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนังมโนราห์สมัยอยุธยา.....	12
2.3 คณะโนรา ในภาคใต้ ราวสมัยปลายรัชกาลที่ 5.....	13
2.4 ภาพคณะโนราปากพนัง นครศรีธรรมราช สมัยรัชกาลที่ 5.....	14
2.5 ภาพโนราในสมัยรัชกาลที่ ๖ ณ. จังหวัดนครศรีธรรมราชในรูปจะมีรูปโนราและรูปนายพราน.....	14
2.6 ภาพเครื่องแต่งกายมโนราห์ “เทริด”.....	17
2.7 ภาพเครื่องแต่งกายมโนราห์ “พานอก”.....	18
2.8 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ป่า”.....	18
2.9 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ปิ้งคอ”.....	19
2.10 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “สายคอ”.....	19
2.11 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “หางหงส์”.....	20
2.12 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ผ้าถุง”.....	20
2.13 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าเพลา”.....	21
2.14 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าผ้า” และ “ผ้าห้อย”.....	21
2.15 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “เล็บ”.....	22
2.16 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “กำไล”.....	22
2.17 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าพราน”.....	22
2.18 หน้าทาสี.....	23
2.19 ขั้นตอนการสวมใส่ชุดเครื่องแต่งกายมโนราห์.....	24
2.20 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “ทับ(โทน)”.....	26
2.21 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “กลอง”.....	26
2.22 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “โหม่ง”.....	27
2.23 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “ฉิ่ง”.....	27
2.24 ลายเส้นเครื่องประดับ.....	57
2.25 ภาพการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์.....	57
2.26 ภาพโมเดลโลหะ.....	58
2.27 ภาพการทำพิมพ์ยาง.....	58
2.28 โมเดลหุ่นขี้ผึ้ง.....	59

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.29 ภาพการติดต้นเทียน.....	59
2.30 ภาพแม่พิมพ์ปูนสำหรับหล่อ.....	60
2.31 ภาพการเผาแม่พิมพ์ปูนหล่อ.....	61
2.32 ภาพเครื่องหล่อตัวเรือน.....	62
2.33 ภาพการทำความสะอาดชิ้นหล่อ).....	62
2.34 การฝังหุ้ม.....	63
2.35 การฝังหนามเตย.....	63
2.36 การฝังจิกไขปลา.....	64
2.37 การฝังสอด.....	64
2.38 การฝังไร่หนาม.....	65
2.39 การฝังหนีบ.....	65
2.40 การฝังเหยียบหน้า.....	66
2.41 ภาพเครื่องประดับเงินที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่พิเศษอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร.....	78
2.42 ภาพเครื่องประดับดอกไม้จากแบรนด์อัญญาเลอร์.....	79
2.43 เครื่องประดับดอกไม้.....	80
3.1 ขั้นตอนการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ใน การออกแบบเครื่องประดับ.....	92
4.1 ภาพโทนสีจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์.....	108
4.2 ภาพโทนสีเครื่องประดับ.....	122
4.3 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019.....	122
4.4 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019.....	122
4.5 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019.....	123
4.6 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019.....	123
4.7 แบบภาพร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์.....	127
4.8 แบบร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมมโนราห์.....	129
4.9 แบบร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมมโนราห์.....	131
4.10 รูปแบบเครื่องประดับ 5 รูปแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับ.....	133
4.11 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ รูปแบบที่ 1 ชื่อภาพ มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking).....	134
4.12 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ รูปแบบที่ 2 ชื่อภาพ พบแต่ความโชคดี (See good Chance).....	135
4.13 เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ รูปแบบที่ 3 ชื่อภาพ พบเจอแต่ความสุข (Meeting happiness).....	136

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.14 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 4 ชื่อภาพ ได้รับพรที่ดี (Benedict).....	137
4.15 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 5 ชื่อภาพ ความเหมาะสมดูดี (Be likely).....	138
4.16 ภาพร่างของบรรจุภัณฑ์ของเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	154
ก.1 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 1.....	174
ก.2 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 2.....	175
ก.3 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 4.....	176
ก.4 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 4.....	177
ก.5 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ 1.....	178
ก.6 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตเครื่องประดับ 2.....	179
ก.7 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ 3.....	180
ก.8 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัสดุเครื่องประดับ 4.....	181
ก.9 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ 5.....	182
ก.10 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 1.....	183
ก.11 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 2.....	184
ก.12 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์.....	185
ก.13 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย 1.....	186
ก.14 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย 2.....	187
ก.15 เอกสารรับรองผลการพิจารณาบทความ.....	188
ง.1 แสดงภาพ Mood board.....	238
ง.2 แสดงภาพ Idea Sketch.....	239
ง.3 แสดงภาพการวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์.....	240
ง.4 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 1.....	241
ง.5 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 1.....	242
ง.6 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 2.....	243
ง.7 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 2.....	244
ง.8 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 3.....	245
ง.9 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 3.....	246
ง.10 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 4.....	247
ง.11 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 4.....	248
ง.12 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 5.....	249
ง.13 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 5.....	250
ง.14 รายละเอียดชุดเครื่องประดับที่ผ่านการแก้ไข รูปแบบที่ 2 (See good chance).....	252

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ง.15 รายละเอียดวัสดุที่ใช้ในชุดเครื่องประดับ รูปแบบที่ 2 (See good chance).....	253
ง.16 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 1.....	254
ง.17 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 2.....	254
ง.18 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 3.....	255
ง.19 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 2 ที่ผ่านการพัฒนาแก้ไข.....	255
ง.20 ขึ้นโมเดลสามมิติด้วยโปรแกรม Matrix.....	257
ง.21 ปรีนโมเดลสามมิติออกมาเป็นขี้ผึ้ง (wax).....	257
ง.22 หล่อตัวเรือนออกมาเป็นเนื้อเงิน 925.....	258
ง.23 แต่งประกอบตัวเรือน ฝังพลอย ชัดเงา.....	258
ง.24 ร้อยหินเลเซอร์เก็บความเรียบร้อย.....	258
ง.25 ลงยาสีเครื่องประดับ วางไว้รอให้น้ำยาแห้ง.....	258
ง.26 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่เสร็จสมบูรณ์.....	259
ง.27 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์กับนางแบบในชุดทำงาน.....	260
ง.28 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์กับนางแบบในวันสบาย ๆ.....	261
ง.29 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	263
ง.30 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	264
ง.31 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	265
ง.32 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์.....	266
ง.33 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ.....	267
ง.34 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ.....	267
ง.35 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ.....	268
ง.36 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ.....	268

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศสร้างรายได้ให้กับประเทศสูงถึง 10,080 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีผู้ประกอบการที่เป็น SMEs ถึงร้อยละ 90 และมีการจ้างงานกว่า 900,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือชั้นสูง และเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับโลก แม้เศรษฐกิจโลกกำลังประสบปัญหา เศรษฐกิจทั้งในสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลัก แต่แนวโน้มการเติบโตของ อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยในภาพรวมยังมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องส่งผลดี ต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับประเทศ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้กำหนด วิสัยโดยวางเป้าหมายให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับโลกภายในอีก 5 ปี รัฐบาล ไทยจึงได้ออกมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและ เครื่องประดับไทย ดังนี้ 1) มาตรการด้านภาษี รัฐบาลได้ยกเว้นภาษีสรรพสามิตนำเข้าสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับทุกชนิดตั้งแต่ต้นปี 2560 2) มาตรการด้านมาตรฐานสินค้า ยกระดับ คุณภาพและมาตรฐานสินค้าสร้างความมั่นใจให้แก่ ผู้บริโภค 3) มาตรการด้านฝีมือแรงงาน กำหนดอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมสำหรับช่างเพื่อรักษาบุคลากร ลดปัญหาการขาดแคลนช่างฝีมือ 4) มาตรการทางการเงิน ขยายระยะเวลาดำเนินการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับผู้ประกอบการ 5) มาตรการส่งเสริมด้านการตลาด โดยเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วยการประชาสัมพันธ์ และจัดให้มีการแสดงสินค้าทั้ง ในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด 6) มาตรการส่งเสริมการลงทุน โดยชาวไทยและชาวต่างชาติสามารถขอรับ สิทธิส่งเสริมการ ลงทุนประกอบกิจการอัญมณีและเครื่องประดับได้จากคณะกรรมการส่งเสริมการ ลงทุน (BOI) จำได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากรยกเว้นภาษีด้านต่างๆ (ศูนย์ข้อมูลอัญมณี และเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ องค์กรมหาชน. 2560: 2-6)

อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศกล่าวเพิ่มเติมว่า “แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจโลก จะลดตัว การส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับก็ยังคงเพิ่มสูงขึ้น และมีแนวโน้มที่จะยังคงขยาย ตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนา ซึ่ง รัฐบาลมีความเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดี และกำลังดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาทิ การขาดแคลน แรงงานฝีมือที่เป็นมืออาชีพ การนำเข้าวัตถุดิบและแหล่งวัตถุดิบ การขยายตลาด มาตรการสนับสนุน และสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การค้นคว้าวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ” (สำนักประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560. [Online] : <http://www.bangkokbiznews.com/pr/detail/7677>)

การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับกับแนวโน้มของตลาดการบริโภคที่ต้องการสินค้า อัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ส่งผลให้ความต้องการสินค้าที่มีความแตกต่างและมีคุณค่า ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามแนวคิดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์นั้นมีมากขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่มบน พื้นฐานของวัฒนธรรมไทยเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมทั้งการออกแบบ การผลิต การตลาดและ

การจัดการบนพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์และคุณภาพสินค้าและบริการ การศึกษาการต่อยอดนวัตกรรมการออกแบบสินค้าจากภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ผู้บริโภคในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าฝีมือการผลิตของผู้ประกอบการไทยจะเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก แต่ทักษะการออกแบบของผู้ประกอบการของไทยยังมีข้อจำกัด ทั้งนี้กระบวนการออกแบบส่วนใหญ่จะมาจากการใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่พัฒนามาจากทักษะช่างฝีมือและพบว่า การออกแบบไม่ได้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการเข้าถึงรสนิยมการบริโภคในตลาดยุคใหม่ให้กับผู้ประกอบการได้ การนำศิลปะท้องถิ่นไปสู่องค์ความรู้การใช้วัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้นผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาการออกแบบจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง(การตี เลียวไพโรจน์ : 77-114)

การศึกษาอัตลักษณ์ เพื่อการออกแบบได้แรงบันดาลใจในหลายรูปแบบ ซึ่งประเทศไทยมีทั้งหมด 4 ภาคแต่ละภาคก็จะมีวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีความสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิต โดยผู้วิจัยมีความสนใจในประเพณีและวัฒนธรรมของภาคใต้ที่มีความโดดเด่นในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและเติบโตมากับวัฒนธรรมนี้ซึ่งศิลปะมโนราห์ก็เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่โดดเด่นของภาคใต้ มโนราห์ถือได้ว่าเป็นศิลปะที่รู้จักกันกว้างขวางและมีความสำคัญต่อสังคมภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบริเวณภาคใต้ ในเขตพื้นที่จังหวัดรอบลุ่มทะเลสาบสงขลาอันประกอบด้วย นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลาและตรัง ที่มีการสืบทอดต่อกันมายาวนาน การรำที่มีเอกลักษณ์แข็งแรงแต่แฝงด้วยความอ่อนช้อยงดงามการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นสีสันฉูดฉาดด้วยลวดลายเฉพาะของเครื่องประดับและความพลิ้วไหวของชายลูกปิดสอดคล้องกับจังหวะดนตรีที่สนุกสนาน สร้างสรรค์งานแสดงไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรคเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อการแสดง ยกตัวอย่างเครื่องแต่งกายจากงานร้อยลูกปิดของมโนราห์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมไปถึงสีสัน ลวดลาย และวิธีการร้อย หรือแม้กระทั่งส่วนอื่นๆ ของเครื่องแต่งกายล้วนแล้วแต่มีเรื่องราว (อุดม หนูทอง. 2536 : 20-50) แต่ด้วยเหตุที่มโนราห์มีมาอย่างยาวนานและสภาพสังคมเปลี่ยนแปลง อิทธิพลของวัฒนธรรมใหม่ ๆ เข้ามาเป็นที่น่าสังเกตว่าศิลปะมโนราห์เสื่อมความนิยมลง ไม่เพียงด้านการแสดงยังรวมถึงองค์ประกอบหรือภูมิปัญญาในการเกิดวัฒนธรรมมโนราห์ก็จะสูญหายไปด้วย (สุริวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2542 : 373) ถือได้ว่าศิลปะมโนราห์เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่นักออกแบบมักจะนำไปเป็นแรงบันดาลใจปรากฏในผลิตภัณฑ์ด้านต่างๆ เช่น ของตกแต่งบ้าน สินค้าแฟชั่นต่างๆ และเครื่องประดับ เพราะมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นน่าสนใจสามารถนำไปเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้

จากเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยซึ่งเป็นนักออกแบบเครื่องประดับมีความสนใจที่จะศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ โดยที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโดยนำเอาเอกลักษณ์ของศิลปะมโนราห์ที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ที่พบเห็นและทำการแสดงน้อยลงเรื่อยๆ จึงส่งผลให้เกิดการสูญหายทางวัฒนธรรม จึงนำมาเป็นแนวคิดในการออกแบบชุดเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ของศิลปะมโนราห์ และงานสร้างสรรค์องค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในงานเครื่องประดับ ซึ่งจะช่วยดำรงไว้ของภูมิปัญญาที่มีคุณค่า เพราะถึงแม้ผู้คนในยุคนี้จะไม่ได้อุปการะหรือไม่ได้ได้รับความนิยมและกำลังจะถูกกลืนไป แต่ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าเราสามารถยังคงอนุรักษ์ผ่านทางสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่ยังให้คนได้รู้จักและช่วยสืบต่อศิลปะพื้นบ้านต่อไปจากการแสดงสู่งานฝีมือที่ชาวบ้านได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ศิลปะมโนราห์ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเปรียบเสมือนมรดกของท้องถิ่นนั้นๆ ถูกหลงลืมไป โดยนำเสนอ

ในรูปแบบของเครื่องประดับที่เข้าถึงผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งการพัฒนาในลักษณะนี้จะเป็นการรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา รวมทั้งการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก เป็นไปตามมาตรการต่างๆ ด้านการยกระดับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของรัฐบาล การใช้นวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จนสามารถที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นกระแสหรือแนวโน้มแฟชั่นในอนาคตจนเป็นที่ต้องการของตลาดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์
- 1.2.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์
- 1.2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

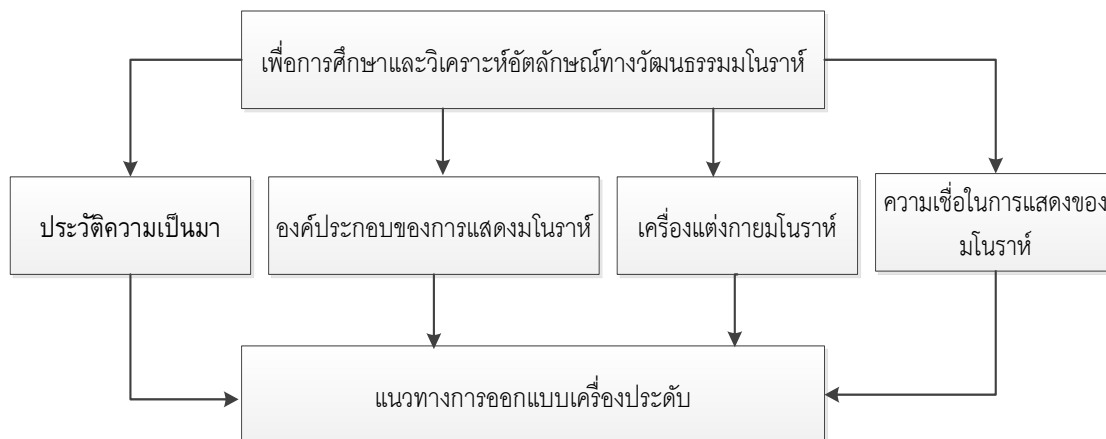
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัยด้านการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.3.1.1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์โดยสรุปจากแนวคิดของ บุปผาชาติ อุปลัมภันรากร (2553:19-99)

1. ประวัติความเป็นมา
2. องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์
3. เครื่องแต่งกายมโนราห์
4. ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์

จากแนวคิดและทฤษฎี ตามวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สามารถเขียนเป็นแผนภาพที่แสดงถึงกรอบความคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัยด้านการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

1.3.2 กรอบแนวความคิดเพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ โดยมีแนวคิดดังนี้

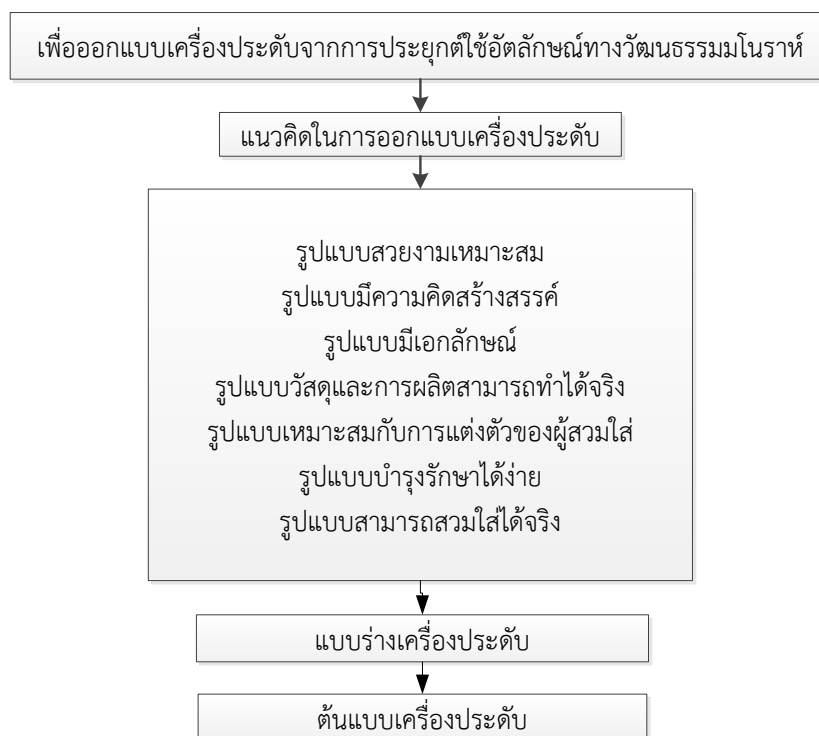
1.3.2.1 แนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับของ วัฒนะ จุฑะวิภาต (2545 : 73-113) วรรณรัตน์ อินทร์อำ (2526 : 52) โดยสรุปได้เป็นกรอบการศึกษาดังนี้

- (1) รูปแบบสวยงามเหมาะสม
- (2) รูปแบบมีความคิดสร้างสรรค์
- (3) รูปแบบมีเอกลักษณ์
- (4) วัสดุและการผลิตสามารถทำได้จริง
- (5) รูปแบบเหมาะสมกับการแต่งตัวของผู้สวมใส่
- (6) รูปแบบบำรุงรักษาได้ง่าย
- (7) สามารถสวมใส่ได้จริง

1.3.2.2 แนวคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของ สุดาตวง เรืองรุจิระ (2541 : 146) โดยสรุปได้เป็นกรอบการศึกษาดังนี้

- (1) ป้องกันรักษา
- (2) สร้างความสะดวก
- (3) ช่วยสื่อสารการตลาด
- (4) ช่วยส่งเสริมการตลาด

จากแนวคิดและทฤษฎี ตามวัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ สามารถเขียนเป็นแผนภาพที่แสดงถึงกรอบความคิดการวิจัยได้ดังนี้

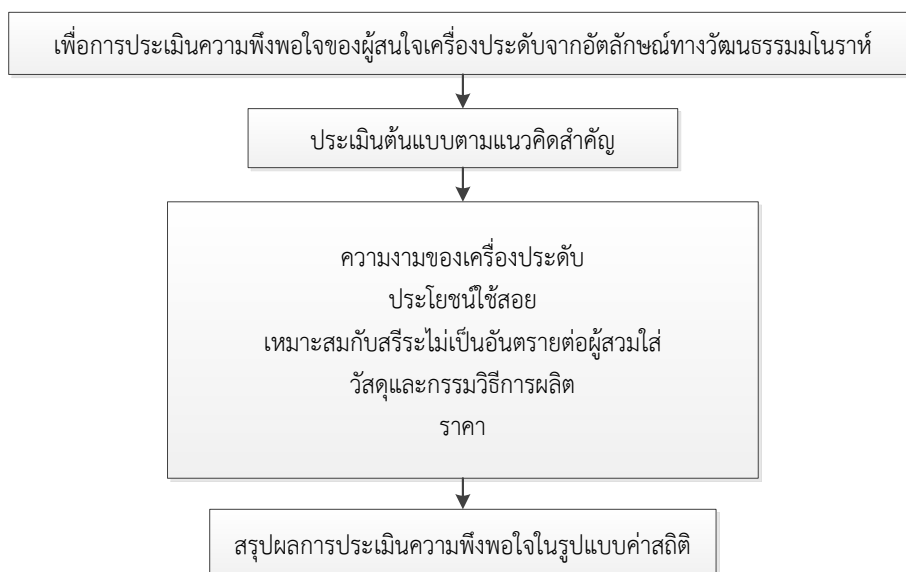

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวความคิดเพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

1.3.3 เพื่อการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

1.3.2.1 แนวคิดในการประเมินความพึงพอใจของ ปานฉัตร อินทร์คง (2560 : 18-40) โดยสรุปและเลือกเพื่อประเมินความพึงพอใจ ดังนี้

1. ความงามของผลิตภัณฑ์
2. ประโยชน์ใช้สอย
3. ความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่
4. วัสดุและกรรมวิธีการผลิต
5. ราคา

ภาพที่ 1.3 กรอบแนวความคิดเพื่อเพื่อการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาขั้นตอนทฤษฎีจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ บทความ มีประเด็นการศึกษา ดังต่อไปนี้

- (1) ด้านการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 - (1.1) ประวัติความเป็นมา
 - (1.2) องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์
 - (1.3) เครื่องแต่งกายมโนราห์
 - (1.4) ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์
- (2) ข้อมูลและทฤษฎีการออกแบบ
 - (2.1) ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบอัตลักษณ์และวัฒนธรรม
 - (2.2) หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความงาม
 - (2.3) หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบร่วมสมัย
 - (2.4) หลักการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับ
 - (2.5) หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น
 - (2.6) ทฤษฎีและแนวคิด Scamber
- (3) วัสดุในการออกแบบเครื่องประดับ
- (4) กรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับเบื้องต้น
- (5) ข้อมูลและหลักการตลาด
 - (5.1) หลักการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค
 - (5.2) หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ
 - (5.3) การเทียบเคียงสินค้าในปัจจุบัน

(4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านพื้นที่

- (1) ลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- (2) ลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
- (3) ลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
- (4) ลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

เมื่อได้กำหนดด้านเนื้อหา และด้านพื้นที่แล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.4.1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ แหล่งที่มาของข้อมูลได้แก่

1.4.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ และรูปแบบเครื่องแต่งกายมโนราห์ ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่

- (1) ปราชญ์ชาวบ้านผู้ให้ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ 3 คน
- (2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านการร้อยลูกปัดมโนราห์ 3 คน
- (3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านการแสดงมโนราห์ 3 คน

1.4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Individual Depth Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด (Open ended question) สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคำถามเบื้องต้นมีโครงสร้างแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลายและกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์และการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่มีการเรียงลำดับคำถาม

1.4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก ที่ได้จากการสัมภาษณ์ จดบันทึก หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ โดยการ สัมภาษณ์ ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 กลุ่ม ในต่างเวลา และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หากลั่นกรองจนได้ข้อมูลที่เหมาะสม จากนั้นนำมาจัดหมวดหมู่ ในการสรุปเป็นองค์ความรู้ ลักษณะเฉพาะของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ในรูปแบบของการบรรยาย

1.4.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ แหล่งที่มาของข้อมูลได้แก่

1.4.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ได้แบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 กลุ่ม 1.ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับและผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ

- (1) ด้านการออกแบบเครื่องประดับ
- (2) ด้านวัสดุเครื่องประดับ
- (3) ด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับ
- (4) ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

1.4.2.2 เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นผลงานออกแบบที่แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อมูลการประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ส่วนที่ 3 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด

1.4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.4.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์แหล่งที่มาของข้อมูลได้แก่

1.4.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ ประเมินจากสื่อออนไลน์และร้านจัดจำหน่ายเครื่องประดับ ประชากรจากกลุ่มที่ 1 ประชากร 58 คนที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 คนจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970 : 608)

ประชากรกลุ่มที่ 2 ประชากร 45 คนที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40 คนจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970 : 608) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประเมินจากกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ ประชากรจากกลุ่มที่ 1 ประชากร 58 คนที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 คนจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970 : 608)

2. ประเมินจากผู้ที่มีเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับจำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 ประชากร 45 คนที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40 คนจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 1970 : 608) ร้านละ 20 คน

1.4.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเกิร์ต (Likert) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ จำนวนประชากรได้แก่ ผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

1.4.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อผลงานการออกแบบและนำเสนอผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและรูปแบบตาราง

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์สำรวจปัญหาและความต้องการในการวิจัยเบื้องต้น

1.5.1 ทำแบบเสนอโครงการ รวบรวมข้อมูล

1.5.2 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร

1.5.3 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

- 1.5.4 ศึกษาทฤษฎีและความเป็นไปได้ของงานวิจัย
- 1.5.5 สรุปข้อมูลที่ศึกษา
- 1.5.6 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประยุกต์สู่งานเครื่องประดับ
- 1.5.7 ปฏิบัติการออกแบบเครื่องประดับ
- 1.5.8 เสนอแบบร่างต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ
- 1.5.9 ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะ
- 1.5.10 สร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
- 1.5.11 ประเมินความพึงพอใจ
- 1.5.12 ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค
- 1.5.13 วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย
- 1.5.14 รายงาน / อภิปรายผล

1.6 นิยามศัพท์ของการวิจัย

1.6.1 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวที่บ่งบอกถึงมโนราห์ การแสดงออกซึ่งจิตใจ ความรู้สึก และความเชื่อถือตามขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งเกี่ยวโยงเป็นสายใยทางวัฒนธรรมหัตถกรรมการฝีมือ ภาพรวมทั้งหมดของศิลปะมโนราห์

1.6.2 อัตลักษณ์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะของบุคคล สังคม ชุมชนหรือประเทศและความเป็นตัวตนวิถีชีวิตความเชื่อประเพณีและวัฒนธรรมของศิลปะมโนราห์

1.6.3 มโนราห์ หมายถึง เป็นชื่อศิลปะการแสดงพื้นเมืองอย่างหนึ่งของภาคใต้ มีแม่บททำรำอย่างเดียวกับละครชาตรี สีบ ทอดกันมานานและนิยมกันอย่างแพร่หลายใน ภาคใต้ เป็นการละเล่นที่มีทั้งการร้อง การรำ บางส่วนเล่นเป็นเรื่อง และบางโอกาสมีบางส่วน แสดงตามคติความเชื่อที่เป็นพิธีกรรม

1.6.4 ประยุกต์ หมายถึง เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิด ประโยชน์ โดยปรับให้เข้า กับบริบทแวดล้อม ที่เป็นอยู่อย่างเหมาะสม

1.6.5 การออกแบบ หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างสร้างสรรค์การถ่ายทอดรูปแบบ จากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน

1.6.6 เครื่องประดับ หมายถึง เครื่องประดับที่สื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ซึ่งประกอบไปด้วย สร้อยคอ จี้ สร้อยข้อมือ กำไล ต่างหูและแหวน

1.6.7 ความพึงพอใจ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความต้องการ และความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เมื่อได้เห็น ได้สัมผัส แล้วมีความพึงพอใจในรูปแบบ ความสวยงาม รูปทรง ราคา วัสดุเหมาะสม และกระบวนการผลิตที่ประณีต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
- 2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบอัตลักษณ์และวัฒนธรรม
- 2.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความงาม
- 2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบร่วมสมัย
- 2.5 หลักการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับ
- 2.6 กรรมวิธีการผลิตและวัสดุในการออกแบบเครื่องประดับ
- 2.7 ทฤษฎีและแนวคิด Scamber
- 2.8 หลักการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค
- 2.9 หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ
- 2.10 หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น
- 2.11 การเทียบเคียงสินค้าในปัจจุบัน
- 2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของโนราห์

มโนราห์ หรือ โนรา (เขียน มโนราและมโนราห์ก็มีทุกคำความหมายเหมือนกัน) เป็นมหรสพหรือศิลปะการแสดงที่ถือกันว่ามีเอกลักษณ์เป็นยอดนิยมเป็นจิตวิญญาณและมีอิทธิพลต่อชาวบ้าน รูปแบบของมันได้ซึมซับเข้าไปในสายเลือดเสมือนเป็นจิตใจของชาวปักษ์ใต้มาแต่โบราณมี 2 อย่าง คือหนังตะลุงกับมโนราห์ โดยเฉพาะมโนราห์นั้นยอมรับกันว่ามีความเก่าแก่มาปรากฏตำนานเล่ากันมาหลากหลายมีประเพณีความเชื่อที่เกี่ยวข้องมากมาย เชื่อกันว่ามโนราห์เป็นศิลปะการแสดงที่มีกำเนิดพื้นฐานมาตั้งแต่สมัยตามพรลิงค์หรือสมัยศรีวิชัย ราวพุทธศตวรรษที่ 11-16 อันเป็นช่วงที่เมืองสทิงพระเจริญรุ่งเรืองสูงสุดเนื่องจากเกิดชุมชนบ้านเมืองกระจายอยู่หนาแน่นตลอดแถบชายฝั่งตะวันออก นับตั้งแต่ชุมพรไชยลงมาจรดกลันตันตรังกานูเมืองต่าง ๆ ที่มีการติดต่อค้าขายเดินเรือเลียบชายฝั่งไปมาหาสู่กันอยู่ประจำบางครั้งก็เลยไปถึงแทบ เกาะสุมาตราเพราะสมัยก่อนตามเป็นนครรัฐอิสระไม่มีเขตแดนกีดกันถือศาสนาเดียวกันเชื้อสายเดียวกันศิลปะการแสดงจึงถ่ายทอดถึงการโดยง่ายซึ่งเป็นการยากที่จะชี้ว่าดั้งเดิมเกิดจากเมืองใดที่ตำหนักการเกิดมโนราห์ชาติตรี กล่าววามโนราห์เกิดที่เมืองพัทลุง โบราณกรุงสทิงพาราณสี ก็แสดงเขามูลว่าละครมโนราห์เป็นการแสดง ประจำราชสำนักมาก่อนต่อมาจึงแพร่หลายไปสู่ประชาชนทั่วไปและแหล่งกำเนิดก็น่าจะเป็นกลุ่มเมืองสิบสองนักษัตรตั้งแต่สมัยตามพรลิงค์นั่นเองซึ่งต่อมายังได้แพร่ขึ้นมาสู่ภาคกลางโดยกลายเป็นละครชาติตรี เป็นพลวัตขับเคลื่อนต่อการสร้างพลังเอกลักษณ์ให้เป็นมหรสพคู่บ้านคู่เมืองที่เจริญรุ่งเรืองอยู่บนแหลมมลายูสืบมาาก่อนนานมิใช่

เพิ่งเกิดในสมัยอยุธยาอย่างที่เข้าใจกันตั้งแต่สมัยที่แสดงชนิดนี้จะพัฒนารูปแบบมาจนสมบูรณ์และผสมผสานกับการละเล่นอื่นไปมากแล้ว

ภาพวาดโนราชชายหญิง จากวัดเกาะแก้วสุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี ถูกวาดเมื่อสมัยอยุธยาตอนปลาย พุทธศักราช 2277

ภาพที่ 2.1 ภาพจิตรกรรมฝาผนังมโนราห์สมัยอยุธยา

ที่มา : <http://krunora.blogspot.com> ภาพเปรตรำโนรา

จากวัดสุวรรณคีรี จังหวัดสงขลา ถูกวาดเมื่อสมัยอยุธยาตอนปลาย พุทธศักราช 2340

ภาพที่ 2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนังมโนราห์สมัยอยุธยา

ที่มา : <http://krunora.blogspot.com>

อุดม หนูทอง (2531:158) มีการกล่าวไว้ว่าโนราน่าจะเกิดประมาณ พ.ศ. 1858-2051 ที่เมืองพัทลุงเก่าและอ้างถึงคำวินิจฉัยของเทวสารโธ กล่าวว่า โนราน่าจะเกิดในสมัยพระเจ้าจันทรภาณุ คือประมาณปลายพุทธศตวรรษที่18หรืออาณาจักรศรีวิชัย นับได้ว่าเป็นสมัยที่ดินแดนภาคใต้มีความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งเป็นสมัยก่อนกรุงศรีอยุธยา

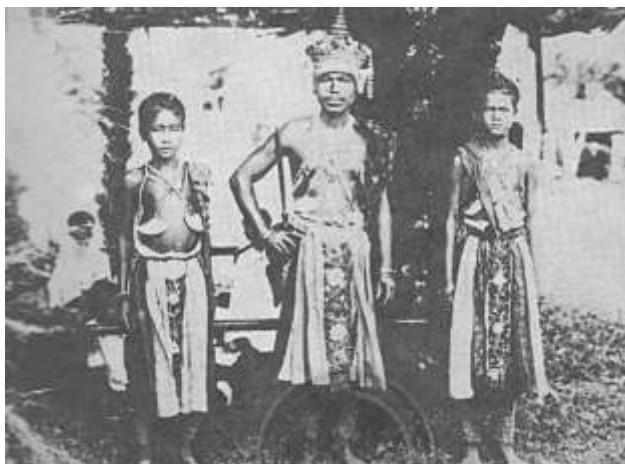
ภาพที่ 2.3 คณะโนรา ในภาคใต้ ราวสมัยปลายรัชกาลที่ 5
ที่มา : <http://krunora.blogspot.com>

2.1.2 ตำนานมโนราห์ที่มาจากหลักฐานเอกสาร

ตำนานมโนราห์ที่เล่าโดยขุนอุปถัมภ์นรากร (พุ่ม เทวา) อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง (ภิญโญ จิตต์ธรรม. 2527 : 1-6) ความว่า

พระยาสายฟ้าฟาดเป็นกษัตริย์ครองเมือง มีฉายาชื่อพระนางศรีมालามีธิดาชื่อนวลทองสำลี วันหนึ่งนางนวลทองสำลีทรงฝันว่าเทพธิดามาร่ำรำไห่ดูท่ารำมี 12 ท่ามีเครื่องดนตรีบรรเลง ได้แก่ กลอง ทับ โหม่ง ฉิ่ง ปี่ และแตรระ พระนางจึงให้ทำเครื่องดนตรีและหัดรำตามที่ทรงฝันเป็นที่ครึกครื้นในปราสาท วันหนึ่งนางอยากเสวยเกสรบัวในสระหน้าวัง หลังจากพระนางเสวยพระนางก็ทรงตั้งครุฑ แต่ก็ยังเล่นรำตามปกติ วันหนึ่งพระยาสายฟ้าฟาดเสด็จมาทอดพระเนตรการรำของธิดาทรงเห็นพระนางตั้งครุฑก็ถามเอาความจริงให้ได้ว่าเหตุเพราะเสวยเกสรบัว พระยาสายฟ้าฟาดไม่ทรงเชื่อและทรงเห็นว่านางทำเรื่องอภัย จึงสั่งให้เอาพระนางไปลอยแพพร้อมด้วยสนม 30 คน แต่พระนางได้ลอยไปติดเกาะ กะซังนาง จึงเอาเกาะกะซังเป็นที่อาศัย และต่อมาได้ประสูติพระโอรสทรงสอนให้พระโอรสรำมโนราห์ได้ชำนาญ และเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ฟัง

ต่อมา कुमारน้อย ซึ่งเป็นโอรสของนางนวลทองสำลีได้ โดยสารเรือกับพ่อค้าไปเที่ยวรำมโนราห์ยังเมืองพระอัยกา เรื่องเล่าไปถึงพระยาสายฟ้าฟาดทรงปลอมพระองค์ไปดูมโนราห์เห็นกุมารน้อยมีหน้าตาคล้ายพระธิดาจึงสอบถามจนได้ความจริงว่าเป็นพระราชนัดดาจึงรับสั่งให้เข้าวังและให้ขุนนางไปรับนางนวลทองสำลีจากเกาะกะซัง แต่พระนางไม่ยอมกลับพระยาสายฟ้าฟาดจึงกำชับให้ทหารจับพระนางขึ้นเรือมา ครั้นเรือมาถึงปากน้ำจะเข้าเมืองก็มีจระเข้ลอยขวางทางไว้ หลังจากพระนางเข้าเมืองมาแล้วพระยาสายฟ้าฟาดได้ทรงจัดพิธีรับขวัญขึ้นและให้มีการรำมโนราห์ในงานนี้และทรงประทานเครื่องต้นอันมี เทริด กำไล บั้นเหน่งสังวาล พาดเฉียง 2 ข้าง ปีกนกแอ่น หางหงส์ และสนับเพลา ฯลฯ ซึ่งเป็นเครื่องทรงของกษัตริย์ให้เป็นเครื่องแต่งตัวมโนราห์ และพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่กุมารน้อยเป็นขุนศรีศรัทธา

ภาพที่ 2.4 ภาพคณะโนราปากพนัง นครศรีธรรมราช สมัยรัชกาลที่ 5
ที่มา : <http://krunora.blogspot.com>

กล่าวได้ว่ามโนราห์เป็นศิลปะของชาวใต้นิยมมากใช้จังหวัดต่าง ๆ แต่จะโดดเด่นที่ นครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา และพัทลุง ทั้งสี่เมืองนี้จะเป็นชุมชนบริเวณลุ่มแม่น้ำทะเลสาบสงขลาโดยทุกจังหวัดจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับตำนานของมโนราห์แตกต่างกันออกไป มโนราห์คนพื้นเมืองแต่ก่อนถือกันว่าเป็นการแสดงที่เซ็ดหน้าชูตาศิลปะการแสดงชั้นสูงมีกำเนิดจากในรั้ววังเจ้าเมืองที่มีจุดเด่นที่การรำ การร้องและการแต่งกาย เป็นศาสตร์ชั้นแนวหน้าที่ทุกคนต้องเรียนรู้และสนใจและพยายามทำให้ได้ เพราะเป็นเกียรติยศศักดิ์ศรีชื่อเสียงอันสูงส่งไม่ยิ่งหย่อนกว่าตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลข้าหลวงหรือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดทีเดียว ยิ่งถ้าเล่นเรื่องที่คนชอบติดใจก็จะยิ่งได้รับความนิยมชมชอบมากเรื่องที่นิยมเล่นสมัยก่อนคือพระสุธนมโนราห์ซึ่งควรติดปากติดใจจึงเป็นเหตุให้เรียกการแสดงนี้ว่าโนราหรือมโนราห์สืบมา

ภาพที่ 2.5 ภาพโนราในสมัยรัชกาลที่ ๖ ณ. จังหวัดนครศรีธรรมราช
ในรูปจะมีรูปโนราและรูปนายพราน
ที่มา : <http://krunora.blogspot.com>

การแต่งกายของมโนราห์คล้ายกับละครชาตรีรุ่งสับเพลพร้อมเครื่องครบชุดนอกจากสวมเทริด แบบพื้นเมืองแล้วการใช้ลูกปิดประดับห้อยระย้าสวยงามเต็มหน้าอกสวมเล็บยาวทั้ง 10 นิ้ว ก็ทำให้การร่ายรำอ่อนผิดธรรมดา ตัวนายพรานบุญจำอวดจะต้องสวมหน้ากากเสมอเรียกว่าหน้าพราน การร้องบทใช้ตันเป็นคำกลอนสด มโนราห์ทำรำแม่บท 12 ท่าเทียบท่าคล้องหงส์ตลอดจนท่าเทพนม ท่าพรหมสี่หน้าเป็นท่าที่สวยงามนิยมนำกันมาก ในจังหวัดพัทลุงมีชื่อบ้านนามเมืองหรือชื่อสถานที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องในละครดังกล่าวนี้อยู่ทั่วไปและมักเป็นโบราณสถานมีอายุเก่าแก่ในประวัติศาสตร์งานจัดแสดงมโนราตามปกติจะจัดให้มีเวลายังงานแก่นงานเทศกาลงานรำโรงครูไหว้ครูเป็นต้นมโนราห์ถือเป็นกิจกรรมความบันเทิงทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางความคิด และจิตวิญญาณต่อผู้ชมได้ดีจึงมีความสำคัญต่อ ชีวิตชาวบ้านตลอดชีวิตเป็นเครื่องแสดงปฏิกิริยาต่อความต้องการของสังคมแสดงให้เห็นปัญหาในสังคมมโนราห์จึงมีบทบาทในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์สังคมได้เป็นอย่างดี(ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ว่าด้วยภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์โบราณคดีศิลปะภาษาวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้านครบเครื่องเรื่องเมืองใต้ (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. 25482 : 29-233)

ความหมายของมโนราห์

โนราห์มีชื่อเรียกหลายชื่อ คือ มโนห์รา มโนรา มโนราห์ โนห์รา และโนราห์ (ปรีชา นุ่นสุข ,2537,น.(1)) ซึ่งสามารถเรียกได้แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ผู้เรียก โดยส่วนใหญ่คนภาคใต้จะนิยมเรียกว่า โนรา พบว่าความหมายของมโนราห์มีการให้ความหมาย 5 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

ลักษณะแรก มโนราห์หมายถึง ความมีจิตใจร่าเริง โดย ชุนอุปถัมภ์นรากร หรือ พุ่ม เทวา ศิลปินแห่งชาติด้านการแสดงมโนราห์ที่มีชื่อเสียงในภาคใต้ และเป็นครูของมโนราห์ภาคใต้มากมาย (อ้างถึงใน ประพนธ์ เรืองณรงค์, 2519, น. 58) ได้ให้ความหมายของมโนราห์ไว้ว่า มโนราห์เป็นการประกอบของคำสองคำคือ “มโน” จิตใจ และ “รา” หมายถึงความร่าเริง ความยินดี รวมกันแล้วหมายถึง ความมีจิตใจร่าเริงยินดี

ลักษณะที่สอง หมายถึง การละเล่นพื้นเมือง และการร่ายรำตามแบบของชาวปักษ์ใต้ ที่มีการร้อง การรำ เป็นทั้งนาฏศิลป์และการละเล่นพื้นเมืองนิยมในภาคใต้ เป็นการร่ายรำประกอบการขับร้อง (เยียมยง สุรกิจบรรหาร และภิญญา จิตต์ธรรมม, 2523, น. 41,44

ลักษณะที่สาม เป็นการมองในลักษณะมิติมานุษยวิทยา โดยมองว่า มโนราห์ เป็นลัทธิความเชื่ออย่างหนึ่งประกอบไปด้วยความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษ การทำพิธี ซึ่งอาศัยการร่ายรำ การใช้ดนตรีเพื่อการรักษาโรคทั้งทางกายและทางใจ

ลักษณะที่สี่ มองว่า มโนราห์เป็นทั้งนาฏศิลป์และการละเล่นพื้นเมือง มหรสพพื้นบ้านและเป็นวิถีชีวิตวัฒนธรรมของคนภาคใต้ เนื่องจากเป็นทั้งแบบแผนการร้องรำและพิธีกรรมที่เกิดจากความเชื่อที่เก่าแก่มาตั้งแต่สมัยโบราณที่เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตท้องถิ่นและชุมชนบอกถึงลักษณะและบุคลิกของชาวใต้ ความแข็งแกร่ง บึกบึน ฉับไว และเด็ดขาด เป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่ ที่ใช้ร่างกายและใช้การเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ ซึ่งสัมพันธ์กับความคิดจิตวิญญาณของผู้แสดง เมื่อผสมผสานกับดนตรี ทำรำจะทำให้เห็นความหนักแน่น เฉียบขาด ฉับพลัน อีกทั้งเร้าใจ ซึ่งทำให้มโนราห์ไม่ใช่งานแสดงที่ให้แค่ความบันเทิงแต่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตชาวบ้านภาคใต้อีกด้วย (ฉัตรชัย ศุภระกาญจน์ , 2523, น. ปรีชา นุ่นสุข, 2537, น. (1);และชวน เพชรแก้ว, 2540, น.87)

ลักษณะที่ 5 มองว่า มโนราห์เป็นทั้งศิลปะการแสดง วัฒนธรรม วิถีชีวิต เป็นสื่อกลางของชาวบ้าน จากการศึกษาของ กาญจนา แก้วเทพ (2548, น.12) และเจียรชัย อิศรเดช (2548, น. 86) มีลักษณะเดียวกันว่า มโนราห์เป็นสื่อพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นวิถีชีวิต เป็นศิลปะการแสดง

ที่สร้างความเชื่อร่วมกันให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านสังคม ความคิด ความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ หรือ ที่คนมโนราห์เรียกว่า “ตายาย” ซึ่งสามารถเชื่อมโยงเครือญาติไว้อย่างเป็นระบบ

2.1.3 มโนราห์แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

การเล่นมโนราห์ประกอบพิธีกรรม การประกอบพิธีกรรมที่เรียกว่าโนรา โรงครูเป็นการอันเชิญครูหมอโนรา ด้วยการรำถวายเครื่องเช่นสังเวद्यต่าง ๆ และยังมีพิธีกรรมอื่น ๆ เช่น การครอบเทริด การเหยียบแสน หรือแม้กระทั่งการรักษาโรค

การเล่นมโนราห์เพื่อความบันเทิง เป็นการเล่นโนราห์ที่จัดขึ้นเพื่อเน้นความบันเทิงเป็นหลักการรำ การร้อง การเล่นละครและการแข่งขันประชันโรงนิยมจัดในโอกาสพิเศษ เช่นการเฉลิมฉลอง งานสำคัญทางประเพณี งานประจำจังหวัด

2.1.4 องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์

2.1.4.1 คณะมโนราห์ มโนราห์ในอดีตเป็นผู้ชายทั้งหมดและมีตัวแสดงสำคัญเพียงแค่ 3 ตัว นายโรง ตัวนาง และจำอวด ก็จะเล่นแค่บางเรื่องที่มีตัวละครน้อย เช่น เรื่องพระรถเสนเรื่องพระสุธนมโนราห์ ต่อมาคณะมโนราห์พัฒนาจนมีอย่างน้อยคณะละ 15 คนประกอบด้วยผู้แสดงประมาณ 7-10 คน หัวหน้าคณะโนราห์เรียกว่า “โนราใหญ่” หรือ “นายโรง” ส่วนโนราตัวอื่น ๆ เรียกว่า “ตัวรำ” และตัวตลกเรียกว่า “พราน” ตัวตลกหญิงเรียกว่า “ทาสี” มักใช้ผู้ชายแสดง ต่อมาเมื่อมีโนราผู้หญิงตัวแสดงเป็นทาสีมักเรียกว่า “อี่แตน” เมื่อมีโนราผู้หญิงเกิดขึ้นทำให้เครื่องแต่งกายของโนราเปลี่ยนแปลงไปด้วยในช่วงเวลาทศวรรษที่ 2500 หรือก่อนหน้านั้นโนราได้รับอิทธิพลการแต่งกายรูปแบบการแสดงของ โขน ละคร ลิเก หรือ ละครชาตรีของภาคกลางเข้ามาปรับใช้ในการแสดง และในช่วงเวลาดังกล่าวมโนราหญิงเกิดขึ้นเพราะการแต่งกายโนราผิดเพี้ยนไปจากเดิมมากและผู้หญิงแสดงก็มีผู้หญิงร่วมด้วย ส่วนการเรียกชื่อคณะโนรามักเรียกตามชื่อนายโรง เช่น โนราวัน (คณะโนราที่มีโนราวันเป็นนายโรง) บางครั้งก็เอาชื่อบ้านที่อยู่มาประกอบ เช่น โนราเต็มเมืองตรัง โนราแปลกท่าแค เป็นต้น

2.1.4.2 โรงแสดง มโนราห์รุ่นเก่ากล่าวตรงกันว่า โรงโนราสมัยก่อนปลูกขนาดเท่าแผ่นดินอนุญาต คือแผ่นดินที่พระยาสาายฟ้าพาดประทานให้แก่ขุนศรีศรีทธาผู้เป็นหลานมีขนาดกว้าง 9 คอกยาว 11 คอกลักษณะโรงต่างกันเป็น 2 แบบ คือ โรงรำทั่วไปกับโรงสำหรับจัดพิธีรำโรงครู (อุดมหนูทอง.2536:33) หากแบ่งโรงโนราตามยุคสมัยจะแบ่งได้ 4 ลักษณะ (สาโรช นาคะวิโรจน์.ม.ป.ป.34-38) ดังนี้

โรงโนรายุคแรก โรงโนรายุคแรกเป็นแบบไม้ยกพื้นสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีเสาสี่เสานขนาดกว้างประมาณ 4 x 4 เมตร หลังคาหน้าจั่วมุงจากเปิดโล่งทั้ง 4 ด้านมีไม้ไผ่ผูกติดกับเสาโรงทั้ง 4 ด้านโดยรอบสูงจากพื้นประมาณ 40 เซนติเมตรเพื่อเป็นขอบเขตของโรงโนรา และเป็นที่พักพิงของลูกคู่หรือผู้แสดงเวลาพักผ่อน ภายในโรงปูด้วยเสื่อกระจุมีพนักนั่งนำทำด้วยไม้ไผ่และยาวประมาณ 1.2 เมตร และมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 cm มีเสาพนัก 2 เสาสูงจากพื้นดินประมาณ 50 เซนติเมตร พนักนั่งรำจะตั้งอยู่ระหว่างเสาทั้งสองด้านใดด้านหนึ่งของโรงก็ได้ ยกเว้นด้านตะวันออกเป็นเพราะว่าเวลาโนรานั้นรำจะหันหน้าไปทางทิศตะวันตกซึ่งโนราถือว่าเป็นทิศที่เป็นอับมงคล

โรงโนราญยุคที่ 2 พัฒนามาจากโนราญยุคแรกมีลักษณะสำคัญคือต่อเติมออกจากตัวด้านใดด้านหนึ่งโดยทำเป็นเพลิงออกมามากันฝาอย่างมิดชิดด้วยเศษวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นใช้มานานกัันระหว่างบริเวณแสดงกับบริเวณที่ต่อเติมใหม่ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเพื่อใช้เป็นที่พักตัวและพักผ่อนของโนรา

โรงโนราญยุคที่ 3 มีลักษณะคล้ายโนราญยุค 2 แต่ยกพื้นขึ้นมาประมาณ 80-90 เซนติเมตร ปูพื้นด้วยไม้กระดานแล้วใช้เสื่อกระจูดปูทับอีกทีเพื่อให้โนรารำได้สะดวกและก็ยังขยายความกว้างของโรงเพิ่มขึ้นคือด้านหน้าโรงมีพระชนาตประมาณ 6x6 เมตรส่วนด้านหลังจะมีขนาดประมาณ 3x8 เมตร

โรงโนราญยุคปัจจุบัน จะมีลักษณะยกพื้นเหมือนโรงโนราญยุคที่ 3 แต่หลังคาเปลี่ยนมามุงหลังคาด้วยผ้าใบแทนหรือจากวัสดุอื่น ๆ ด้านหน้าโรงจะกว้างขึ้นมีเครื่องประกอบมากขึ้นมีวงดนตรีลูกทุ่งมาเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงและมีนางรำทางเครื่องดนตรีประกอบจึงทำให้โรงขยายกว้างมากขึ้นและโรงโนราที่มีขนาดใหญ่สามารถถอดและเครื่องย้ายไปติดตั้ง เวลาแสดงมุ่งเน้นการแสดงวงดนตรีเป็นสำคัญ ส่วนด้านโนราที่ไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมคือโรงโนราเพื่อประกอบพิธีกรรมที่เรียกว่าโนราโรงครูนิยมปลูกทางทิศตะวันออกไปทิศใต้ของเรือนผู้จัดพิธีมีขนาด 9x11 คอกมีเสาหกเสาไม่ยกพื้นหลังคาจั่วปลูกให้ลอยขึ้นมาและยังทำเป็นเพิงยกพื้นเสมอออกสำหรับวางเครื่องเช่นไห้และเครื่องบูชาเรียกว่า ศาล หรือ พาไล ด้านทิศใต้ของโรงเป็นระเบียบสำหรับที่พักและแต่งตัว เพดานห้องวงโยงสายสัญญาณจากผ้าคาดเพดานให้ปลายข้างหนึ่งห้อยลงกลางโรง ปลายอีกข้างหนึ่งโยงไปยังหิ้งครูหมอบนเรือน

2.1.4.3 เครื่องแต่งกายมโนราห์

เครื่องแต่งกายถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการแสดงมโนราห์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะและช่วยให้การแสดงมโนราห์มีความโดดเด่นแตกต่างจากการแสดงพื้นบ้านอื่น ๆ ประกอบไปด้วย

(1) **เทริด** เป็นเครื่องประดับศีรษะของตัวนายโรงหรือโนราใหญ่มีลักษณะคล้ายรูปทรงมงกุฎอย่างเต็ม มีกรอบหน้า มีด้ายมงคลประกอบ (โบราณไม่นิยมให้นางรำใช้)

ภาพที่ 2.6 ภาพเครื่องแต่งกายมโนราห์ “เทริด”

ภาพถ่ายโดย วิมลีน สันตจิต ฦ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2) เครื่องลูกปัด

(2.1) พานอก เป็นเครื่องลูกปัดสำหรับรอบอกหรือเรียกว่าสายรัดโพรงลักษณะเป็นแผงลูกปัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าใช้พันรอบตัวตรงระดับอก

ภาพที่ 2.7 ภาพเครื่องแต่งกายมโนราห์ “พานอก”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฌ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.2) ป่า (คลุมไหล่) แผงลูกปัดที่ร้อยเป็นรูปสามเหลี่ยมสำหรับทับบนชายขวา จำนวน 2 ชิ้น

ภาพที่ 2.8 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ป่า”

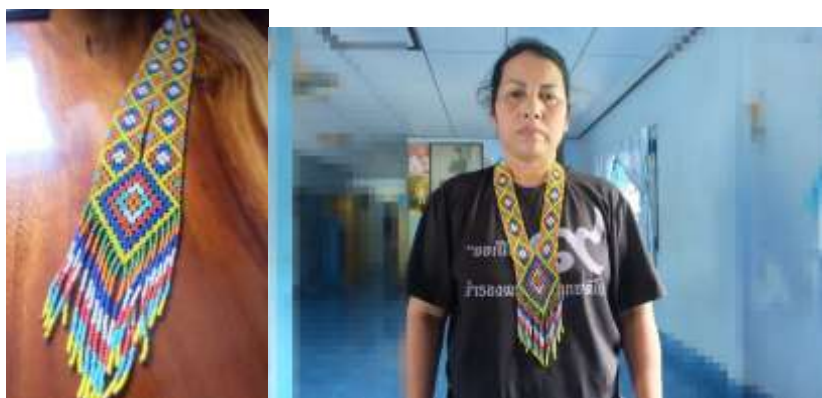
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฌ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.3) ปั้งคอ แผงลูกปัดที่ร้อยเป็นรูปสามเหลี่ยมขนาดเล็กสำหรับสวมปิดด้านหน้าและด้านหลัง จำนวน 2 ชิ้น

ภาพที่ 2.9 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ปั้งคอ”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.4) สายคอ เป็นสร้อยลูกปัดร้อยเป็นแถบเมื่อคล้องคอแล้วจะให้ระดับหน้าอก

ภาพที่ 2.10 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “สายคอ”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

ภาพที่ 2.11 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “หางหงส์”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.5) ปีก หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าหางหงส์เป็นเครื่องแต่งกายที่นิยมทำด้วยเขาควายหรือโลหะเป็นรูปคล้ายปีกนก 1 คู่ชายขวาประกอบการรายปี่อีกเซียงอนขึ้นและผูกรวมกันไว้โดยมีผู้ทำด้วยด้ายสีติดไว้เหนือปลายปีกแลใช้ลูกปัดร้อยสร้อยเป็นดอกดวงรายตลอดทั้งชายขวาให้ดูมีลักษณะคล้ายขนนกใช้สำหรับคาดผ้านุ่งตรงระดับแอวให้มีลักษณะปลายงอนยื่นไปด้านหลังคล้ายหางหงส์

ภาพที่ 2.12 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “ฝ้านุ่ง”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.6) ฝ้านุ่ง ฝ้ายาวสี่เหลี่ยมผืนผ้า(ปัจจุบันมีการตัดเย็บเพื่อให้สวมใส่ได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น) เป็นผ้าพื้นหรือลายไทย นุ่งทับสนับเพลา จะนุ่งแบบรั้งสูงและรัดรูปแน่นกว่าโจนกระแบนทั่วไป

ภาพที่ 2.13 ภาพถ่ายเครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าเพลลา”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.7) หน้าเพลลา หรือสนับเพลลาเป็นกางเกงขายาวทรงกระบอกความยาวถึงข้อเท้า เชิงขากางเกงตกแต่งด้วยผ้าสีทำให้สวยงามยิ่งขึ้น

(2.8) หน้าผ้า หน้าผ้ามีลักษณะขายาวมักจะทำด้วยผ้าแล้วร้อยลูกปัดถ้าเป็นลวดลายจะเป็นผ้าที่มี 3 แถบคล้ายชายไห

(2.9) ผ้าห้อย คือผ้าสีต่าง ๆ ที่คาดห้อยกับหน้าผ้าโดยปกติจะใช้ผ้าที่มีลักษณะโปร่งบางสีสด จะใช้ 2 สีสดคั่นระหว่างผ้าห้อยบนหน้าผ้าให้สวยงาม

ภาพที่ 2.14 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าผ้า”และ “ผ้าห้อย”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.10) เล็บ เป็นเครื่องสวมนิ้วเปรียบเสมือนเล็บของกินรี ทำด้วยทองเหลืองหรือเงิน ปลายจะต่อลวดหรือเอ็นที่ร้อยด้วยลูกปัด นิยมสวม 8 นิ้ว (ยกเว้นหัวแม่มือ)

ภาพที่ 2.15 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “เล็บ”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฒ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.11) กำไล กำไลจะมีกำไลต้นแขนและปลายแขน เป็นกำไลต้นแขนสวม เพื่อให้ดูทะมัดทะแมงและให้สง่างามมากยิ่งขึ้นกำไลปลายแขนมักทำด้วยเงินหรือทองเหลือง ใส่สวมข้อมือข้างละหลายๆอัน เพื่อเวลาทำการแสดงจะได้มีเสียงดังเพื่อให้มีจังหวะมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.16 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “กำไล”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฒ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

ภาพที่ 2.17 เครื่องแต่งกายมโนราห์ “หน้าพราน”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฒ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(2.12) หน้าพราน เป็นหน้ากากสำหรับตัวพรานซึ่งเป็นตัวตลกส่วนใหญ่ใช้ไม้แกะเป็นรูปใบหน้าไม่มีส่วนคาง จมูกยื่นยาวเจาะรูตรงส่วนตาทำให้ผู้แสดงมองเห็น ส่วนใหญ่จะทาสีแดงทั้งหมดเว้นแต่ส่วนที่ทำเป็นฟันจะทำด้วยโลหะสีขาว ส่วนบนต่อจากหน้าผากใช้ขนเป็ดหรือขนห่านสีขาวติดภาพไว้คล้ายกับผมหงอก

สังวาล เป็นสร้อย 2 เส้น ร้อยด้วยลูกปัดสีต่าง ๆ คล้องเฉียงผูกด้านหน้า จากบ่าทั้ง 2 ด้าน ผ่าลงมาบริเวณเอวด้านข้างตัดกันบริเวณหน้าอก ส่วนด้านหลังพาดเฉียงตัดกันระดับเดียวกับอก

ปีกนกนางแอ่น เป็นแผ่นเงินคล้ายปีกนกขนาดเล็ก 2 ปีก ดุนลายเป็นเส้นสวยงามแขวนผูกติดกับสังวาลทั้ง 2 ข้าง

ทับทรวง เป็นแผ่นเงินรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ดุนลายสวยงามผูกติดกับตัวสร้อยคอ

ปิ่นหน่ง หรือเข็มขัดเป็นแผ่นรูปวงรี ดุนลายอย่างดี

(2.13) หน้าทาสี หน้ากากของตัวตลกหญิงทำเป็นหน้าผู้หญิงจะทาสีขาวหรือสี

เนื้อ

ภาพที่ 2.18 หน้าทาสี

ที่มา : <http://krunora.blogspot.com>

2.1.4.4 ขั้นตอนการสวมใส่ชุดเครื่องแต่งกายมโนราห์

ภาพที่ 2.19 ขั้นตอนการสวมใส่ชุดเครื่องแต่งกายมโนราห์
 ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

เครื่องแต่งกายมโนราห์มีความแตกต่างไปจากการแสดงอื่นๆ มีเฉพาะในภาคใต้เท่านั้น คือ เครื่องแต่งกายที่มีชุดลูกปัดที่มีสีสันทากหลายมีวิธีผูกมัดร้อยที่ละเม็ดจนเป็นรูปตัวเสื้อ แบบสร้อยคอ ระบายพลั่วไหวสะดูดตา ก่อนจะเป็นศิลปะและความงดงามจนเป็นเอกลักษณ์ดังกล่าวนี้ภูมิปัญญาของการสร้างตัวลูกปัดนี้มีวิวัฒนาการและพัฒนาการของการทำเสื้อชุดลูกปัดโนราที่นิยมใช้ในศิลปะการแสดงโนราของภาคใต้พบหลักฐานว่าส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลภูมิปัญญาของคนภายนอก (อาหรับ อินเดีย กรีก โรมัน) เด่นกว่าภูมิปัญญาของคนภายใน เช่น การผลิตลูกปัด เครื่องประดับ ตราประทับ แสดงให้เห็นว่าลูกปัดที่ปรากฏอยู่ภาคใต้ก่อนจะพัฒนามาเป็นตัวเสื้อสมบูรณ์จะต้องมีการพัฒนาเป็นเครื่องประดับส่วนอื่นมาก่อนในส่วนหนึ่งจะต้องได้รับอิทธิพลจากต่างชาติซึ่งมาติดต่อกับชายจนกระทั่งได้มีวิธีการปรับประยุกต์ทำลูกปัดขึ้นมาใหม่ ซึ่งมีวัสดุในท้องถิ่นของยุคสมัยนั้นจนมีลูกปัดใช้ทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นเครื่องประดับในเวลาต่อมา (สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2548: 48)

ชุดแต่งกายมโนราห์มีการประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อสวมใส่สำหรับแสดงโนราได้มีการทำขึ้นมาอย่างน้อยก่อนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เพราะเมื่อประมาณ พ.ศ.2424 เจ้าพระยาวิเชียรคีรี (สงขลา) ได้จัดทำบัญชีสั่งของที่ชาวเมืองทำขึ้นและที่มีซื้อขายกันในเมืองสงขลาจัดส่งไปยังกรุงเทพเพื่อจัดแสดงสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ พ.ศ. 2425 ในจำนวนนั้นเครื่องโนราพร้อมหนึ่งชุด ซึ่งจะมีแนวการใช้ลูกปัดปรากฏอยู่แต่ไม่สามารถทราบได้ว่าเป็นลูกปัดประเภท เป็นสร้อยใช้สวมบริเวณคอยาวถึงอกซึ่งจะต้องใช้วิธีการร้อยลูกปัดจนเกิดเป็นสร้อยแล้วผูกติดทับทรวงติดไว้ ซึ่งแสดงว่าสร้อยตาจะเป็นเครื่องแต่งกายสำคัญส่วนหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดพัฒนาการร้อยลูกปัดจากลูกปัดเม็ดกลมโตแล้วจึงพัฒนามาใช้ลูกปัดขนาดเล็กเป็นแผงทาบตามลำตัว ชุดลูกปัดยุคแรกน่าจะพัฒนามาจากการร้อยลูกปัด เพื่อเป็นสังวาล 2 เส้น ต่อมา มีการเพิ่มจำนวนสังวาลให้มีเชื่อมระหว่างเส้นมากขึ้น และเพิ่มการร้อยลูกปัดต่อจากสังวาลบริเวณไหล่และลำตัวเพิ่มเข้ามาจึงสามารถเชื่อมเชือกร้อยลูกปัดให้ต่อเนื่องจนรอบตัว และลำตัวสุดท้ายร้อยปั้งคอให้เป็นชิ้นส่วนปิดหน้าอกและลำคอหน้าและหลังอีก 2 ชิ้น จึงกลายเป็นชุดลูกปัดที่นิยมกันในปัจจุบัน ชุดดังกล่าวนี้เป็นแนวทางของการร้อยแบบต้นเครื่องต้นสำหรับหัวหน้าคณะของโนราเพียงคนเดียว คนอื่น ๆ จะมีวิธีการร้อยแตกต่างไปจากชุดที่ได้พัฒนาอีกแบบหนึ่ง

ชุดลูกปัดโนราจัดได้ว่าเป็นงานศิลปกรรมแขนงหนึ่งที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเรื่อง การประดิษฐ์รูปแบบแต่ละลวดลายเป็นงานศิลปกรรมพื้นบ้านที่ผู้ทำต้องใช้ สมาธิและชีวิตจิตใจ ความคิดสร้างสรรค์จินตนาการต่าง ๆ ลงไปในลวดลายหรือรูปแบบที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งที่ทำศิลปหัตถกรรม การร้อยสร้อยลูกปัดโนราที่ปรากฏในภาคใต้มีรูปแบบและวิธีการร้อยลูกปัด 3 รูปแบบ คือ(วิบูลย์ ธีสุวรรณ. 2532: 53)

- (1) การร้อยแบบข้อ
- (2) การร้อยแบบห้า-สาม
- (3) การร้อยแบบ สาม สาม

มีรายละเอียดและเอกลักษณ์สำคัญดังนี้

(1) การร้อยลูกปัดแบบข้อเป็นการร้อยที่มีลักษณะคล้ายลวดลายของตาข่าย โดยใช้ลูกปัดข้างละ 2 ลูก มาผูกเชื่อมกันด้วยลูกปัด 1 ลูก เรียกว่า 1 ข้อ ถ้าหากต้องการให้ลายห่างหรือกว้างก็เพิ่มจำนวนลูกปัดแต่ละข้างที่ร้อยในตัวเชือกก่อนมาผูกเป็นข้อโยงเป็นตาข่าย วิธีร้อยแบบข้อจะร้อยได้รวดเร็วใช้ลูกปัดน้อยประหยัดจำนวนการใช้ลูกปัด

(2) การร้อยลูกปัดแบบห้า-สาม เป็นวิธีการร้อยโดยใช้ลูกปัดห้าเม็ดและลูกปัดสามเม็ดมาร้อยในเชือกคู่เดียวกันและเป็นลายดอก ๆ รวมเป็นลูกปัดแปดเม็ดซึ่งจะมีลูกปัดผูกเชื่อมต่อห้าเม็ด 1 ครั้ง การร้อยลักษณะแบบนี้จะทำให้ชุดลูกปัดมีความห่างน้ำหนักเบาใช้ลูกปัดจำนวนน้อยแต่ลวดลายไม่แน่ชัด

(3) การร้อยลูกปัดแบบสาม-สาม เป็นวิธีการร้อยโดยใช้ลูกปัดโนราครั้งละ 3 เม็ดจำนวน 2 ครั้งมาผูกร้อยให้กลายเป็นลายดอกเดียวกันโดยใช้เชือกเพียง 2 เส้นวิธีการร้อยแบบสาม-สามจะนิยมร้อยชุดโนราเพราะจะทำให้ลูกปัดในแต่ละดอกเห็นลวดลายชัดเจน แต่ต้องใช้ลูกปัดจำนวนมากการออกแบบลวดลายโดยใช้ สี ขนาดรูปร่าง วิธีการผูกมัด ของแต่ละชุดเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่างผู้ร้อยจะพยายามแทรกแนวคิดวิธีการใช้สีลูกปัดให้เข้าช้อนมีความแปลกใหม่ของแต่ละชุดเพื่อให้เกิดความสวยงามและความพึงพอใจแก่ผู้ป่วยและผู้สวมใส่ จากอดีตมาสู่ปัจจุบันชุดลูกปัดมโนราห์มีการพัฒนาและสร้างสรรค์เกิดขึ้นทุกครั้งพัฒนามาอย่างต่อเนื่องเปรียบเสมือนงานศิลปหัตถกรรมที่เกิดขึ้นที่มีการพัฒนาแนวคิดและสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา การร้อยลูกชุดลูกปัดนับได้ว่าเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีการพัฒนาอยู่ในตัวของงานเองอยู่เสมอควบคู่กับศิลปะการแสดงโนราห์ที่มีการพัฒนามาตลอด ดังนั้นจึงทำให้ชุดลูกปัดหลากสี ลวดลาย จึงเป็นเอกลักษณ์สำคัญของการแสดงโนราของภาคใต้เพียงแห่งเดียวเท่านั้นของไทย (ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์.2549 : 48-54)

พจนานุกรมได้ให้ความหมาย“ลูกปัด” ไว้ว่าเม็ดแก้วเป็นรูปทรงกลางแบบโดนัทที่มีทั้งเม็ดใหญ่และเม็ดเล็ก สำหรับเป็นเครื่องประดับปัจจุบันผู้คนในประเทศไทยโดยเฉพาะผู้หญิงหันมานิยมใช้ลูกปัดกันมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่วัยรุ่นทั้งหญิงและชาย ซึ่งอาจเป็นไปตามความเชื่อในพิธีกรรมโบราณหรือตามรสนิยมว่าด้วยความงามก็แล้วแต่ ลูกปัดที่ใช้แตกต่างกันมีหลายประเภท เช่น ลูกปัดแก้วกลม เป็นลูกปัดทรงกลมมีรูปทรงตามแบบโดนัทมีทางเม็ดใหญ่และเม็ดเล็ก

- ลูกปัดมันมีผิวมันวาวเหมือนแก้ว
- ลูกปัดแก้วคริสตัล
- ลูกปัดกลมหรือลูกปัดโนราหรือลูกปัดกระดุก

2.1.4.5 เครื่องดนตรี

ภาพที่ 2.20 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “ทับ(โตน)”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(1) **ทับ (โตน)** เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญทำหน้าที่ในการควบคุมจังหวะและเป็นตัวนำในการเปลี่ยนจังหวะและทำนอง คนที่ตีทับต้องสังเกตผู้รำเพราะจะต้องเปลี่ยนตามจังหวะของผู้รำ

(2) **กลอง** เป็นกลองทัดขนาดเล็กนิยมทำด้วยไม้ขนุนใช้หนังวัวหุ้มตัวกลองยึดด้วยมุดไม้ให้ตึง มีขาตั้ง 2 ขามี ไม้ตี 1 คู่ ทำหน้าที่ในการเสริมจังหวะร่วมกับทับ

ภาพที่ 2.21 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “กลอง”

ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ณ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(3) โหม่ง คือฆ้องคู่ มีเสียงต่างกัน คือเสียงแหลมและเสียงทุ้ม คนตีโหม่งจะตีฉิ่งควบคู่ไปด้วย

ภาพที่ 2.22 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “โหม่ง”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฒ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(4) ฉิ่ง มี 1 คู่เป็นเครื่องกำกับจังหวะใช้คู่กับโหม่ง ฉิ่งจะอยู่มุมซ้ายบนของรางโหม่ง คนตีฉิ่งส่วนใหญ่เป็นคนตีโหม่งด้วย โดยมีอช้ายตีฉิ่ง มือขวาตีโหม่งตามจังหวะให้สอดคล้องกัน

ภาพที่ 2.23 ภาพถ่ายเครื่องดนตรีการแสดงมโนราห์ “ฉิ่ง”
ภาพถ่ายโดย วิมลสิน สันตจิต ฒ นครศรีธรรมราช เมื่อ 28 ตุลาคม 2560

(5) แตรหรือแกระ คือกรับเป็นเครื่องดนตรีที่ให้จังหวะทำจากไม้เนื้อแข็ง นำมาเจาะรูหัวท้าย ร้อยด้วยเชือกซ้อนกันที่แกนกลางแตร ร้อยด้วยโลหะหรือเหล็กแข็ง

(6) ปี่ เป็นเครื่องเป่าชิ้นเดียวของการแสดง นิยมใช้ปี่ในทำหน้าที่ในการดำเนินทำนอง ทำให้การบรรเลงดนตรีมีความไพเราะ

2.1.4.6 เครื่องดนตรีอุปกรณ์เบ็ดเตล็ด

พระขรรค์ เป็นเครื่องใช้ของโนราใหญ่ใช้ตอน “จับบท” คือ การแสดงเรื่องโดยจับเรื่องตอนใดตอนหนึ่งของวรรณกรรมมาแสดงตอนจับบทโนราใหญ่จะถึงหรือเห็นพระขรรค์(มีความหมายว่าเป็นตัวเอกหรือกษัตริย์)

ไม้หวายเขียนพราย หรือ ไม้เขียนพราย เป็นเครื่องใช้ของโนราใหญ่ใช้ราเขียนพรายในการแข่งขันประชันโรงเป็นเคล็ดว่าสามารถเอาชนะฝ่ายตรงข้าม ตัวไม้หวายทำจากหวายหัวเดียวจำพวกหวายเส้นม้าจะมีการลงหมอลงอักขระปลุกเสกเป็นของขลังแล้วเก็บไว้ที่สูงเชื่อกันว่าถ้านำไปตีใครจะทำให้คนนั้นเสียจะติหรือหาความเจริญในชีวิตไม่ได้

หมอน้ำมันต์ ใช้ในพิธีราเขียนพรายโดยหมอบระกบโรงเป็นผู้ถือและประพรมน้ำมันต์ในโรง

ศร ใช้ตอนรำพิธีเคลื่อนกายโดยเพลงศรไปทางโรงโนราฝ่ายตรงกันข้าม

ซุม เป็นหีบหรืออุปกรณ์สำหรับใส่เทริดสมัยก่อนทำด้วยไม้ไผ่ ตัวซุมเป็นรูปทรงกระบอกฝาเป็นรูปกรวยปัจจุบันนิยมทำด้วยสังกะสีลักษณะรูปทรงเป็นแบบเดียวกับที่ทำด้วยไม้ไผ่สานหรือไม้ก็เป็นรูปกรวยทั้งตัวและฝา

ไม้คอนสุม เป็นไม้สำหรับคอนซุมทำด้วยไม้ไผ่ที่มีลักษณะสวยงามและเชื่อว่าหมายความสูงก็มีความขลังด้วย

ธนู ใช้เป็นอาวุธสำหรับนายพรานตอนจับบทพระสุธนมโนราห์หรือตอนทำพิธีรำบทคล้องหงส์ธนูที่ใช้จะเป็นธนูคัน

แขง เป็นเครื่องกันแดดฝนของนายพรานทำด้วยใบชิงเย็บแผงจะใช้ตอนจับบทพระสุธนมโนราห์หรือตอนทำพิธีรำคล้องหงส์

หอก มีทั้งหมด 7 เล่มใช้ตอนทำ พิธีรำแทงเข้โนราเรียกว่าจับบทหรือนายไกรทองปรากฏชื่อออกในการทำพิธีแทงเข้ในโนราโรงครู

2.1.4.7 โอกาสในการแสดง

โนราได้รับความนิยมนอกจากภาคใต้จึงมีการแสดงให้เห็นโดยทั่วไปส่วนในอดีตคณะโนราจะเดินทางไปแสดงตามสถานที่ต่าง ๆ เช่นวัดหรือชุมชนเรียกกันว่า “เดินโรง” ในปัจจุบันมีเจ้าภาพรับไปแสดงในงานต่าง ๆ ซึ่งโอกาสในการแสดงแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) การแสดงโนราเพื่อความบันเทิงในงานวัด เพื่อหารายได้บำรุงพระพุทธศาสนา ประเพณีสำคัญ หรืองานพิธีเฉลิมฉลองต่าง ๆ ที่ชาวบ้านหรือหน่วยงานข้าราชการจัดขึ้นการแสดงโนราเพื่อความบันเทิงอาจจะมีการแสดงเพียงคณะเดียวหรือมากกว่า 1 คณะอยู่ในรูปแบบการแข่งขันประชันโรงที่เรียกว่า โนราแขง มักเรียกกันว่าว่างาน มหกรรม หรือ สวนสนุก เป็นต้น

(2) เรียกว่าโนราโรงครูหรือโนราเข้าโรงครู มีวัตถุประสงค์ 2 หลักก็คือ เพื่อแก้บนกับพิธีผูกผ้าใหญ่หรือพิธีครอบเทริด การแสดงหรือรำโนราในพิธีกรรมทั้งสองอย่างนี้นิยมจัดในเดือน 6 ถึงเดือน 9 โดยเฉพาะจังหวัดพัทลุง สงขลา นครศรีธรรมราช และตรัง เป็นต้นโดยจะเริ่มพิธีเรียกว่าเข้าโรงในวันพฤหัสบดีเรียกว่าเล็กโรงหรือวันส่งครูซึ่งจะเป็นวันศุกร์ แต่ถ้าหากวันศุกร์ตรงกับวันพระโนราจะไม่ทำพิธีส่งครูเพราะเชื่อว่าครูหมอตายายจะถือศีลไม่สามารถมาพิธีรับเครื่องเช่นไหว้ได้จึงต้องเริ่มวันส่งครูไปในวันเสาร์

2.1.4.8 ทำรำและกระบวนรำ

ทำรำ ของโนรามีกการเรียกชื่อทำรำเป็นกระบวนรำหลัก ๆ ได้ดังนี้ ทำสิบสอง ทำบทสอนครู ทำบทสอนรำ ทำประถม

ทำรำและกระบวนรำของโนราไม่มีแบบฉบับตายตัวมักจะเกิดขึ้นอยู่กับสายโนราแต่ถ้ารำส่วนใหญ่ก็มีลักษณะร่วมกันซึ่งจะนำมากล่าวได้ดังนี้หลักการทั่วไปในการรำโนราเพื่อเกิดความสวยงามจะต้องมีพื้นฐานเบื้องต้น ดังนี้

- การทรงตัว ผู้ที่จะรำโนราได้สวยต้องมีพื้นฐานการทรงตัว ตั้งแต่ช่วงลำตัวจะต้องแอ่น ออกอยู่เสมอ หลังจะต้องแอ่นและลำตัวยื่นไปข้างหน้าช่วงวงหน้าที่หมายถึงส่วนลำคอกระทั่งศีรษะ จะต้องเซิดหน้าหรือแหงนหน้าขึ้นเล็กน้อยในขณะที่ทำการย่อตัวจะต้องย่อส่วนลำตัวและเข้าส่วน กัน จะต้องงอนเล็กน้อยช่วงเอวจะต้องหักจึงทำให้แลดูมีความสวยงาม

- การเคลื่อนไหวของผู้รำ เช่น การเดินรำถ้าหากเท้าไหวช่วงลำตัวต้องนิ่งส่วนมือวงน่า จะต้องไปตามลีลาท่ารำท่ารำเน้นวงแขนหรือลำตัวช่วงบนช่วงลำตัวส่วนล่างจะต้องนิ่งโดยยึดสะตือ เป็นแกนหลัก

- การรำต้องให้ได้โสฬส หมายถึง ความสมบูรณ์ทั้ง วงแขน ออก คอ ไบหน้า ลำตัว เข้า เอว สะโพกมีความแข็งแรงทะมัดทะแมง

(1) **ท่าสิบสอง** สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ปรากฏทรงรวบรวมไว้จากคำชี้แจงของ นายจรงักดี ผู้เคยเล่นละครชาตรีอยู่ที่เมื่อตรัง ในบทพระราชนิพนธ์ตำนานละครอิเหนาว่ามี 12 ท่า (ท่าสิบสองหรือสิบสองท่า (สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์. 2542 : 33-80)

ท่าพนมมือ
ท่าจิบซ้ายตั้งเทียบบ่า
ท่าจิบขวาตั้งเทียบบ่า
ท่าจิบซ้ายเพียงเอว
ท่าจิบขวาเพียงเอว
ท่าจิบซ้ายไว้หลัง
ท่าจิบขวาไว้หลัง
ท่าจิบซ้ายเพียงบ่า
ท่าจิบขวาเพียงบ่า
ท่าจิบซ้ายเสมอหน้า
ท่าจิบขวาเสมอหน้า
ท่าเขาควาย

(2) **กระบวนท่ารำบทสอนครู**

(3) **กระบวนท่ารำบทสอนรำ**

(4) **กระบวนท่ารำบทประณม**

(5) **รำประสมท่า** เป็นการรำเพื่ออวดความสามารถพิเศษเฉพาะตน โดยประสมท่า ต่างๆเข้าด้วยกัน เช่น การเล่นแขน การรำพลิกแพลง รำทำตัวอ่อน เป็นต้น

(6) **รำทำบท** เป็นการรำตีทำประกอบการร้อง การรำทำบทมี 2 ทำนอง ได้แก่ “ทำ นองเพลงกราว” และการทำ “ทำนองเพลงโชน”

(7) **รำเพลงปี** เป็นการรำอวดลีลาให้เข้ากับเสียงปี โดยทำให้เพลงปีมีความรู้สึกเปล่า เปลี่ยว เศร้าสลด ผู้รำจะรำให้เข้ากับเพลงนั้น ๆ

(8) **รำเพลงทับ** เป็นการรำยั่วทับล้อกันระหว่างคนตีทับกับคนรำด้วยท่ารำที่ฉับไวเกิดความสนุกสนาน

(9) **รำขอเทริด** เป็นการรำอวดลีลาเพื่อขอเทริดจากพรานโดยโนราใหญ่จะไม่สวม เทริด แต่ให้พรานถือไว้แล้วจึงแสดงการรำให้พรานเห็นใจจนยอมมอบเทริดให้ในที่สุด

(10) **รำคล้องหงส์** ใช้ในพิธีโนราโรงครู พิธีผูกผ้าใหญ่หรือครอบเทริด พิธีจะสมบูรณได้นั้นต้องมีการรำคล้องหงส์ โดยใช้ผู้รำ 8 คน โนราใหญ่เป็นพญาหงส์ ผู้รำเป็นพราน 1 คน โนราคนอื่นๆอีก 6 คนเป็นหงส์ โดยสมมุติให้ห้องโรงเป็นสระโหนดาค หงส์ทั้ง 7 ลงเล่นน้ำ ร้องบททำนองพญาหงส์ นายพรานไล่คล้องหงส์ จนได้คล้องพญาหงส์ แต่สามารถใช้สติปัญญาจนหลุดจากบ่วงนายพรานเป็นจบกระบวนรำ

(11) **รำแทงเข้ (จระเข้)** เป็นบทรำที่ใช้รำประกอบพิธีกรรมโนราโรงครูใหญ่เท่านั้น การรำเป็นการจับบท นายไกร (ไกรทอง) เป็นนิทานพื้นบ้านมาแสดงโดยรำต่อจากคล้องหงส์ จระเข้ที่ใช้ในการแสดงทำจำลองจากหยวกกล้วยหางจระเข้ทำด้วยทางมะพร้าว วางไว้นอกโรงพิธี บนต้นหัว และหางจระเข้มีเทียนปักอยู่ตำแหน่งละแห่ง จระเข้ต้องหันหัวไปทางทิศตะวันออกข้างโรงพิธีมีแพทำด้วยหยวกกล้วยเช่นกัน โนราจะต้องเหยียบแพเสียก่อนจึงจะออกไปรำแทงเข้

(12) **รำเขียนพราย-เหยียบลูกนาว (มะนาว)** ใช้รำเฉพาะในการแข่งขันประชันโรงเพื่อประกอบพิธีไสยศาสตร์และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ฝ่ายตน ผู้รำเขียนพรายเหยียบลูกมะนาวคือ โนราใหญ่ คนตรีจะทำเพลงเชิดหมอกบโรงจะถือหมอน้ำมนต์ไม้หวายเขียนพรายมะนาว 3 ผล ใบตองหรือกระดาษเดินนำหน้าโนราใหญ่ออกมากลางโรงนั่งลงบริกรรมคาถาลงอักขระที่ไม้หวายเอาใบตองหรือกระดาษมาเขียนชื่อโนราฝ่ายตรงกันข้ามลงยันต์แล้วม้วนผูกด้วยด้ายอย่างผูกตราสังสมมุติเป็นรูปต่างตัวต่างฝ่ายกันข้าม วางรูปนั้นลงบนพื้นโรง ขณะที่หมอกบโรงทำพิธีโนราใหญ่จะรำทำนองเพลงโคหมอกบโรงจะวางไม้หวายลงกลางโรงให้โนรารำเอาปากคาบแล้วรำเวียนรูปนั้น ชีมือไปที่รูปแล้วเขียนพร้อมกระที่บเท้าเขียนจนครบ 3 ครั้งจากนั้นโนราทั้งคณะกล่าวปลงอนิจจัง โนราใหญ่จะรำเหยียบลูกนาวต่อไปโดยหมอกบโรงทำพิธีเรียกหัวใจโนราฝ่ายตรงกันข้ามให้มาสิงอยู่ในลูกมะนาวแล้วเอามะนาวที่ลูกมะนามหูนกลางโรงให้โนราเหยียบจนครบสามลูก และจะต้องเหยียบลูกมะนาวให้แตกเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่คณะของตนโนราบางคนจะเหยียบเพียง 2 ลูกอีกลูกหนึ่งจะขว้างไปยังโรงโนราฝ่ายตรงกันข้ามเป็นจบกระบวนท่ารำ

(13) **รำบทสิบสอง หรือสิบสองบทสิบสองเพลง** จะใช้รำประกอบในพิธีกรรมโนราโรงครู เช่น รำบทนางนกจอก บทกาน้ำ หรือบทนกเปิดกาน้ำ บทฝนตกข้างเหนือ บทแสงทอง บทส่งกลาง บทอนิจจังหรือบทคุณทาน บทพलयามตามโขลา บทฟ้าลั่น เป็นต้น

(14) **รำพราน หรือออกพราน** เป็นตัวตลกของคณะโนราเมื่อออกรำจะสวมหน้ากากที่เรียกว่า “หน้าพราน” หรือ “หัวพราน” ท่ารำของพรานมุ่งสร้างอารมณ์ขัน โดยมีสีลาจ้งหวะท่ารำและคนตรีที่กระซิบมันคง พรานจะรำแบบย่อตัว หลังแอ่นอกยื่น เล่นแขน ยกไหล่ ชี้นิ้ว เวลาเดินจะก้าวไปข้างหน้า 2 ก้าว ถอยหลัง 1 ก้าว โยกหน้า เล่นหน้าห้อง เช่นทำให้ห้องป้องแพบ เคลื่อนไหวเป็นคลื่น การไหว้จะยกมือประนมเหนือหัว บทกลอนที่นำมาขับร้อง มุ่งให้เกิดความตลกขบขันทั้งสี่(อุตม หนูทอง. 2531 : 185)

2.1.4.9 เรื่องที่แสดง

ในสมัยก่อนรูปแบบของการแสดงเรื่องโนราหรือละครโนราห์ชาติรี มีตัวละครหลักประมาณ 3 ตัว คือ ตัวนายโรง ตัวนาง และตัวตลก หรือเรียกว่า “จำอวด” เรื่องที่นำมาแสดงก็จะเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่ชาวบ้านรู้จัก เช่น เรื่องพระรสเสน พระสุธน-มโนราห์ สังข์ทอง หรือหอยสังข์ เป็นต้น ซึ่งต่อมาเรียกว่า “รำบทสิบสอง” ซึ่งปรากฏอยู่ในการประกอบพิธีกรรมโนราโรงครูมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นก็เป็นกรำอวดความชำนาญและความสามารถเฉพาะตน เช่น การเล่นแขน กา

รำตัวอ่อน การรำท่าพริกแพลง เป็นต้น จนต่อมาได้พัฒนามาแสดงเรื่องที่เป็นนิยาย นิทาน หรือ นวนิยายในปัจจุบัน

กลอนและทำนองกลอน

บทร้อง บทร้องกลอนโนรา มี 2 ลักษณะ คือ บทร้องที่มีทำรำประกอบและบทร้องที่ไม่มีทำรำประกอบ ได้แก่ บทครูสอน บทประณม บทสีโต บทผันหน้า บทเพลงทับเพลงโทน และบทที่ใช้เล่นจับบท ส่วนบทที่ไม่ได้ทำรำประกอบได้แก่

(1) บทกาศครู ประกอบด้วยบท บทขานเอ บทหน้าแตระ บทรายแตระ บทเพลงโทน

(2) บทสรรเสริญครู

(3) บทสรรเสริญคุณมารดา

(4) บทเชื้อครูหมอ (บทเชิญครูหมอตายายโนรา) ใช้เฉพาะในพิธีกรรมในโรงครูเท่านั้น บทเชิญครูเท่านั้น บทเชิญครูหรือบทชุมนุมครูอาจจะแตกต่างกันไปตามชนิดของโรงครู และการเชิญในแต่ละวันอาจแตกต่างกันไป เช่น วันที่สองคือวันพฤหัสบดี จะกล่าวเชิญครูมาชุมนุมและรับบริการ เช่นสังเวย จากเครื่องบูชา

(5) บทกำพริต คือ บทกลอนที่แต่งไว้ก่อน ใช้ว่าตอนอยู่ในม่านก่อนออกรำ แต่ไม่ต้องมีทำรำแบบทำบท บทกำพริตตอนออกรำ มีเนื้อหาต่างกันออกไป เช่น บทชม บทสอนใจ บทเกี้ยว บทตลก เป็นต้น

(6) กลอนมุตโต เป็นกลอนสด หรือกลอนที่ใช้ปฏิภาณขับร้องออกไปตามเหตุการณ์ เช่น กล่าวชมผู้ดูผู้ฟัง หรือยกเหตุการณ์ต่างๆมาเป็นกลอนสดมี 4 ชนิด คือกลอนสี่ กลอนหก กลอนหนึ่ง (กลอนแปดหรือกลอนสุภาพ) กลอนคู่หรือกลอนทอย

ลำดับในการแสดงมโนราห์ การแสดงโนราทุกคณะจะต้องมีลำดับขั้นตอนในการแสดง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การตั้งเครื่อง หมายถึง การประโคมดนตรีเพื่อเตรียมความพร้อมของเครื่องดนตรี เพื่อจะได้ตรวจสอบเครื่องดนตรีก่อนทำการแสดงและจุดประสงค์หลักอีกอย่างหนึ่งในการตั้งเครื่องก็เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ชมทราบว่าคณะโนราได้มาถึงโรงแสดงและพร้อมที่จะแสดงแล้ว

2. การโหมโรงเป็นการประโคมดนตรีเพื่อแสดงฝีมือลายมือของนักดนตรีมีจุดประสงค์เพื่อเตือนให้ทราบว่าขณะนี้ใกล้จะถึงเวลาแสดงแล้ว

3. การกาศครูหรือเชิญครูหมายถึงการขับร้องบทกลอนเพื่อสรรเสริญพระคุณครูและยังเป็นการขอสถานที่แสดงต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย

4. ปลอ่ยตัวนางรำการออกเป็นการแสดงความสามารถเชิงร่ายรำของนางรำก่อนที่นายโรงจะออกแสดงอาจจะออกแสดงตั้งแต่ 1-5 คนก็ได้ตั้งแต่รำรำตั้งแต่ เกี้ยวมาน ออกตัวแสดง นั่งพนั ก ว่ากลอน รำอวดมีอีกครึ่ง

5. ออกตัวในเรือหรือโนราใหญ่

6. ออกพรานเป็นการเปิดตัวตลกของคณะโนรานั้นเอง

7. การเล่นเป็นเรื่องเป็นการจับเอาเรื่องราวบทหรือตอนใดตอนหนึ่งของนิยายหรือวรรณกรรมมาเล่นเป็นละคร

2.1.5 ความเชื่อและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับมโนราห์

2.1.5.1 ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับโนรา

โดยเฉพาะความเชื่อที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกอบพิธีกรรมยังมีความเข้มข้น และส่งผลกระทบต่อผู้เป็นโนรา ผู้มีเชื้อสายโนรา ลูกหลานตายายโนรา คนทรงครุหมอโนรา รวมทั้งชาวบ้านโดยทั่วไป ซึ่งจะได้นำมากล่าวดังนี้

- ความเชื่อเรื่องครุหมอโนรา เป็นความเชื่อครุหมอโนราและบรรพบุรุษโนราที่ล่วงลับไปแล้ว บางแห่งเรียกครุหมอโนราว่า “ครุหมอตายาย” ครุหมอโนราที่มีหลายองค์องค์ดังปรากฏในตำนานโนรา บทกาศครุ และบทร้องกลอนของโนรา แต่มีครุหมอโนราที่ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นบุคคลสำคัญที่เรียกว่า “พระราชครู” นั้นมี 12 องค์ แบ่งเป็นฝ่ายชาย 6 องค์ฝ่ายหญิง 6 องค์ ได้แก่ พระเทพสิงห ขุนศรีศรีธา พระม่วงทอง หม่อมรอง พระยาสายฟ้าฟาด พรานบุญ แม่ศรีมาลา แม่นวลทองสำลี แม่แขนอ่อนฝ่ายขวา แม่แขนอ่อนฝ่ายซ้าย แม่ศรีดอกไม้ แม่คิ้วเหิน ดังปรากฏชื่อในบทเชิญครุหรือบทชุมนุมครุ

คณะโนราและชาวบ้านทั่วไปมีความเชื่อว่าครุหมอโนราเหล่านี้มีความผูกพันกับลูกหลานที่มีเชื้อสายโนรา หากลูกหลานที่มีเชื้อสายโนรา หากลูกหลานเพิกเฉยไม่เคารพบูชาไม่เซ่นไหว้ครุหมอโนราอาจจะให้โทษหรือลงโทษด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ปวดหัว ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามร่างกาย หากอาการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วเกิดขึ้นกับลูกหลานตายายโนราหรือผู้ที่ไม่ทราบว่าเป็นตนเองมีเชื้อสายก็ต้องไปหาหมอทางไสยศาสตร์ตั้งหิ้งบูชาให้โนราใหญ่แล้วกล่าวคำสัญญาหรือทำทานบน ชาวบ้านเชื่อว่าครุหมอโนราก็จะแก้บนด้วยการเซ่นไหว้ยอมรับนับถือครุหมอโนราหรืออาจจะจัดโรงโนราครุเพื่อรำถวายและแก้บนต่อไป หากครุหมอโนราต้องการให้ลูกหลานคนใดเป็นผู้สืบทอดการรำโนราหรือเป็นช่างทรางก็อาจจะสำแดงให้เห็นหรือบันดาลให้มีอาการต่างๆ ส่วนลูกหลานตายายโนราที่ไม่ได้เป็นโนราโดยตรงแต่มีความเชื่อและเคารพนับถือครุหมอโนราก็อาจจะมารำถวายครุหมอโนราปีละครั้งหรืออาจมาเซ่นไหว้ด้วยขนมเดือนสิบเช่นเดียวกับประเพณีวันสารท ในวันรำโนราโรงครุเชื่อว่าเป็นสิริมงคล และจะไม่ถูกครุหมอโนราลงโทษหรือจะขอพรขอความช่วยเหลือจากครุหมอโนราในเรื่องใดก็สมปรารถนา เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญให้การสืบทอดโนรากันมาอย่างไม่ขาดสายและโนรายังคงมีบทบาทหน้าที่และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนด้านความเชื่อและพิธีกรรมจากอดีตถึงปัจจุบัน

2.1.5.2 ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

สำหรับความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับโนราได้แก่ความเชื่อเกี่ยวกับโชคกลางความเชื่อเกี่ยวกับเวทมนต์คาถาโดยเฉพาะการรำโนราโรงครุผู้ที่เป็นโนราใหญ่หรือหัวหน้าคณะจะต้องมีเวทมนต์คาถาป้องกันวิญญาณร้ายที่จะเข้ามาในพิธีโนราโรงครุป้องกันคุณไสยที่จะได้รับจากบุคคลอื่นการประกอบพิธีกรรมบางอย่างในโนราโรงครุต้องใช้เวทมนต์คาถาประกอบส่วนความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความขำของโนราโรงครุเช่นเชื่อในเรื่องเทพเจ้าวิญญาณศักดิ์สิทธิ์เชื่อในเรื่องภูมิเจ้าที่และความเชื่อเกี่ยวกับของขลังของโนราโรงครุเป็นพิธีที่มีความขลังและศักดิ์สิทธิ์สามารถประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ได้เช่นพิธีครอบเทริดหรือบูชาใหญ่พิธีแก้บนพิธีตัดจุกเป็นต้นส่วนความเชื่อเกี่ยวข้องกับโนราในเรื่องอื่น ๆ เช่นความเชื่อในเรื่องอำนาจเร้นลับของโนราที่สามารถติดต่อและควบคุมวิญญาณต่าง ๆ ได้ทุกอย่างล้วนแต่เป็นความเชื่อด้านไสยศาสตร์

2.1.5.3 ความเชื่อเรื่องการแก้บน

ความเชื่อเรื่องการแก้บน หมายถึง การทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้ขาดจากพันธะสัญญาที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ให้ไว้กับ เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ครูหมอโนรา เป็นต้น ชาวบ้านและคณะโนราต่างมีความเชื่อในการบนและการแก้บนที่เกี่ยวข้องกับโนราโดยเชื่อว่าสามารถบนบานขอความช่วยเหลือจากครูหมอโนราในเรื่องต่าง ๆ เช่น บนให้หายจากการป่วย บนให้เข้าสอบเรียนต่อได้ บนให้เข้าทำงาน หรือหางานได้ เป็นต้น แต่ครูหมอโนราจะไม่รับช่วยเหลือหรือรับบนในเรื่องที่ผิดศีลธรรมและจารีตประเพณี เช่น เรื่องชู้สาว การมุ้งร่ายต่อผู้อื่น เป็นต้น ชาวบ้านและลูกหลานตายายโนราเชื่อว่าตนเองได้รับความคุ้มครองและความช่วยเหลือจึงทำให้ความเชื่อเรื่องครูหมอโนราการตำรางครูและศิลปะรำรำโนรายังคงอยู่ในชุมชนและในภาคใต้ตลอดจนถึงปัจจุบัน

2.1.5.4 ความเชื่อเรื่องการเหยียบเสน

ความเชื่อเรื่องการเหยียบเสน เสนเป็นเนื้อที่งอกนูนจากระดับผิวหนัง ถ้ามีสีแดงเรียกว่าเสนทอง ถ้ามีสีดำ เรียกว่า เสนดำ ไม่ทำให้เจ็บปวดหรืออันตรายแต่บางทีก็จะขึ้นตามจุดต่างๆ ทำให้ดูน่าเกลียดและเสนจะโตขึ้นตามอายุชาวบ้านและคณะโนราเชื่อว่าเสนเกิดจากการกระทำของผีที่ เรียกว่า ผีโอบะแซง เพื่อต้องการเอาเด็กคนนั้นเป็นโนราโดยผ่านทางผีโอบะแซง เสนไม่สามารถรักษาให้หายได้นอกจากให้โนราใหญ่ทำพิธีเหยียบเสน ในวันโนราโรงครูโนราใหญ่ก็จะเอาหัวแม่เท้าเหยียบเสนๆตรงที่เป็นเสนโดยหันหลังให้ผู้เป็นเสนว่าคาถาในขณะที่เดียวกันก็จะเอากริสและพระขรรค์ไปแตะที่เสน ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง ผู้เป็นเสนก็จะหายไปทีละจุด

2.1.5.5 ความเชื่อเรื่องการรักษาอาการป่วยไข้

ชาวบ้านและคณะโนราเชื่อว่าครูหมอโนราและพิธีกรรมในโนราโรงครูสามารถรักษาอาการป่วยไข้บางอย่างได้ก็คือการบนบานขอความช่วยเหลือจากครูหมอโนราที่ตนเคารพนับถือให้หายป่วยจากโรคนั้น ๆ แล้วจะแก้บนเมื่อหายเป็นปกติ อาการป่วยไข้บางอย่าง เช่น การเสียชีวิตจากการถูกคุณไสย การรักษาอาการผู้ป่วยก็จะใช้ทั้งการรดน้ำมนต์ การปิดเป่าด้วยเวทมนต์คาถาและอาการผู้ป่วยอีกสาเหตุหนึ่งก็คือเกิดจากการกระทำหรือการลงโทษของครูหมอโนราเนื่องมาจากความต้องการของครูหมอโนราโดยเฉพาะผู้ที่มีเชื้อสายเป็นลูกหลานมักจะต้องประสบและเกิดอาการป่วยไข้ เช่น ปวดท้อง เจ็บหน้าอก เป็นต้น การรักษาด้วยวิธีของโนราเท่านั้นจึงจะหายและผู้ป่วยเมื่อหายแล้วก็จะต้องทำตามความต้องการของครูหมอโนราไม่ว่าจะเป็นการแก้บน การตั้งหิ้งบูชา ยอมรับเป็นโนรา และต้องมีการรำโนราโรงครูถวายจึงจะได้รับการยินยอมจากครูหมอโนรา

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ ประกอบไปด้วยคำว่า อัต (อัต-ตะ) ซึ่งหมายถึงตนหรือตัวเอง กับลักษณะซึ่งหมายถึง สมบัติเฉพาะตัว ดังนั้นอัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์ จึงหมายถึง ความสำนึกของแต่ละบุคคลว่าแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร บ่งบอกถึงตัวตนและความเป็นปัจเจกของแต่ละบุคคล

อัตลักษณ์ The Identity หมายถึงการแสดงออกให้เห็นถึงภาพลักษณ์กล่าวให้เข้าใจง่ายๆ คือ หมายถึง การสื่อสารภาพลักษณ์อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการสร้างอัตลักษณ์ก็เปรียบเสมือนกับการปรับปรุงรูปร่างหน้าตาการแต่งกายให้สวยงามเหมาะสมกับบุคลิกของตนเองเช่นเดียวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่มีรูปลักษณ์เฉพาะตัวสวยงามก็สามารถดึงดูดหรือก่อให้เกิดความสนใจในการใช้สินค้าหรือบริการนั้น ๆ

ยิ่งถ้าผลิตที่มีคุณภาพดีด้วยแล้วก็จะทำให้สินค้าหรือบริการนั้น ๆ ประสบความสำเร็จในการเพิ่มยอดขายด้วยซ้ำ

การออกแบบอัตลักษณ์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและผลผลิตกระบวนการที่ว่านั้นประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาของสิ่งที่สามารถรับรู้และมองเห็นได้จัดระบบและการประเมินผลในส่วนของผลผลิต หมายถึง สิ่งที่มองเห็น ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดถึงวัตถุประสงค์และการใช้งานแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การจะสร้างงานออกแบบที่ดีได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์เฉพาะตัวที่มีอยู่ในนักออกแบบแต่ละคน ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้นั้นไม่มีผู้ใดสามารถหาคำตอบได้เนื่องจากไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวบางคนอาจจะได้ดีจากหนังสือฟังเพลงหรือนั่งคิดเงียบ ๆ คนเดียว

อัตลักษณ์เป็นเหตุผลให้บุคคลแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันด้านมุมมองความคิดทัศนคติ พฤติกรรมและการแสดงออก โดยบุคคลจะปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของตนเมื่อเข้าสังคมเรียกว่าอัตลักษณ์ร่วมซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนไป เป็นสำนึกร่วมของกลุ่มในสังคม เป็นจิตสำนึกร่วมกันที่บ่งบอกว่าพวกเราแตกต่างจากคนอื่นอย่างไรบ้าง เช่น ชาวไทยมีความแตกต่างจากชนชาติอื่น ดังนั้น อัตลักษณ์ร่วมจึงเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์ร่วมและวัฒนธรรมไทย อัตลักษณ์เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย ซึ่งวัฒนธรรมนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ วัฒนธรรมด้านความคิด วัฒนธรรมด้านปทัสถานและวัฒนธรรมทางด้านผลผลิต ที่เป็นรูปประธรรมวัฒนธรรมทางด้านความคิด เช่น ศาสนา ค่านิยมความเชื่อ ภูมิปัญญา เป็นต้น วัฒนธรรมด้านความคิดนี้เป็นตัวกำหนดก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์นั้นคือวัฒนธรรมทางด้านปทัสถานซึ่งการกระทำของมนุษย์ก่อให้เกิดผลการกระทำตามนั้นมาคือวัฒนธรรมทางด้านผลผลิตที่เป็นรูปประธรรม วัฒนธรรมนั้นมีความสัมพันธ์รวมถึงความคิดการกระทำและผลผลิตทางวัฒนธรรมวัฒนธรรมจึงมีอิทธิพลต่อทุกๆด้านในการดำเนินชีวิตตลอดจนเป็นธรรมชาติของบุคคลนั้น ๆ ด้วยเป็นไปตามวิถีที่เป็นปกติสร้างธรรมชาติในการดำเนินชีวิตธรรมชาติของการคิด ความรู้สึก และการกระทำของคนแต่ละกลุ่ม วัฒนธรรมไม่ได้หมายถึงแต่สิ่งทางกายภาพแต่หมายถึงทั้งหมดตั้งแต่ความคิดพฤติกรรมมนุษย์และผลของการกระทำคืออารยธรรมเมื่อวัฒนธรรมทางด้านความคิดเปลี่ยนจึงส่งผลให้วัฒนธรรมทุกด้านคือพฤติกรรมของมนุษย์และผลของการกระทำคือผลผลิตที่เป็นรูปมาทำผืนเปียกไปตามกันซึ่งการบ่งบอกตัวตนหรืออัตลักษณ์ร่วมผ่านทางวัฒนธรรมทั้ง 3 กลุ่มนั้นเป็นกระบวนการสื่อสารที่นอกเหนือจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายซึ่งมนุษย์ต้องการสื่อสารเพื่อการอยู่ในสังคมและดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของตัวเอง

สัญวิทยา (Semiology) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการให้คำอธิบายต่อสิ่งที่เรียกว่า “สัญลักษณ์” (Sign) คือการเกิดขึ้นการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์โดยจะเน้นในเรื่องการตีความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ปรากฏออกมาอย่างมีระบบระเบียบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยของโครงสร้างเป็นทฤษฎีของกลุ่มยุคสมัยใหม่ที่เรียกว่า “สัญลักษณ์” จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคม โดยเส้นกั้นระหว่างวัฒนธรรมกับสังคมวัฒนธรรมประชาชนนิยมกับเศรษฐกิจจะเลื่อนหายไปและมีการผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการพึ่งพาอาศัยกันโดยจะเกี่ยวพันกันแบบลูกโซ่มีการเน้นสไตร์ หรือรูปแบบมากกว่าเนื้อหาหรือเรียกว่าอุดมการณ์นักออกแบบ (Designer Ideology) คือทุกอย่างต้องมีการออกแบบ และอุดมการณ์นี้ทำให้ภาพลักษณ์สำคัญกว่าการเล่าเรื่อง ซึ่งการบริโภคก็จะเป็นการบริโภคสัญลักษณ์มากกว่าบริโภคการใช้งานและมีผลต่อการบริโภคสินค้าที่จะมองรูปลักษณ์ภายนอกของผลิตภัณฑ์มากกว่านอกจากการทำทฤษฎีสัญญวิทยาใช้ในการ

วิเคราะห์รูปแบบภายนอกกับการตีความหมายแล้ว ยังสามารถเน้นความสำคัญมาที่สัญลักษณ์ทางสังคมด้วยซึ่งเป็นการกระทำระหว่างสังคมและสัญลักษณ์หรือเรียกว่าการกระทำระหว่างด้วยกัน สัญลักษณ์ โดยอาศัยสัญลักษณ์เป็นสื่อที่ทำให้เกิดความเข้าใจสัญลักษณ์แต่ละรูปแบบ มีความหมายได้หลายอย่าง เช่น กุ้งอาจหมายถึงสัตว์น้ำชนิดหนึ่งหรือหมายถึงคนที่มีรูปร่างผอมเหมือนกุ้ง สัญลักษณ์มีความหมายหลากหลายรูปแบบ เช่น กริยา ท่าทาง หรือภาษา นักทฤษฎีสัญญาทางสังคมได้นำเอาความรู้เหล่านี้มาใช้กับมนุษย์โดยสร้างทฤษฎีขึ้นมาว่ามนุษย์นั้นเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายได้หลากหลายทางสายตาของผู้อื่น เพื่อให้ได้มาตรฐานทางสังคมจึงเป็นตัวตนทางสังคมและการที่จะเป็นตัวตนตามสายตาผู้อื่นได้ต้องอาศัยจิตใจด้วยสิ่งที่สำคัญในกระบวนการ ดังกล่าว คือ ภาษาดังนั้นภาษาจึงทำให้เกิดตัวตนและตัวตรงก็สร้างสังคมขึ้นมา ทฤษฎีดังกล่าวเมื่อนำมาใช้ในด้านการออกแบบจึงหมายถึงการสร้างสัญลักษณ์เพื่อให้เข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริโภคกับตัวสินค้าโดยผู้บริโภคต้องสามารถตีความหมายให้สื่อสารระหว่างกันให้เข้าใจง่ายขึ้นคือสัญลักษณ์ เช่น รูปแบบสื่อสารข้อความต่าง ๆ เพื่อที่จะให้สื่อความหมายให้เข้าใจร่วมกัน (กาญจนา แกวเทพ. 2544 : 35)

2.2.1 อัตลักษณ์ไทยกับการออกแบบ

ในปัจจุบันมีการนำเอาอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ ควรได้รับการตระหนักถึงคุณค่าของงานออกแบบ โดยเฉพาะคุณค่าของการออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ความคาดหวังของผู้บริโภคเองในการเสพงานออกแบบโดยเฉพาะการออกแบบผลิตภัณฑ์ล้วนแล้วแต่คาดหวังการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการใช้งานผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านฟังก์ชัน การใช้งาน ประโยชน์ใช้สอย ความงดงามจากการออกแบบ อย่างไรก็ตามแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคที่เน้นความต้องการเรื่องประโยชน์ใช้สอยการใช้งานที่หลากหลายและการออกแบบที่งดงามควบคู่ไปด้วย เป็นสิ่งที่ท้าทายให้นักออกแบบคำนึงถึงการสร้างคุณค่าให้กับงานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะตอบสนองความต้องการมากมายเหล่านี้

อัตลักษณ์ไทยที่นำมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบเพื่อสร้างคุณค่าให้กับงานออกแบบนั้นได้มีการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ด้วยกัน

(1) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์อุตสาหกรรม และหัตถกรรม แพทย์แผนไทย ศาสนา ประเพณี และเกษตรกรรม

(2) ศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ภาษา วรรณกรรมนาฏศิลป์ และดนตรี

(3) วิถีชุมชนสังคม ประกอบไปด้วย การดำเนินชีวิต วิถีชีวิต ความเชื่อของท้องถิ่นและค่านิยมร่วม

ฉะนั้นการเลือกและนำเสนออัตลักษณ์ไทยในงานออกแบบควรคำนึงถึงทั้งอัตลักษณ์ของภูมิภาคที่ต้องการจะแสดงออกหรือสะท้อนออกมาในงานออกแบบผลิตภัณฑ์ และอัตลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับหรือความมีคุณค่าของอัตลักษณ์ที่เป็นความต้องการของผู้บริโภค อย่างไรก็ตามที่ให้มีการนำเสนออัตลักษณ์ไทยให้สะท้อนถึงคุณค่าในงานออกแบบผลิตภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ นั้นเป็นการนำเสนอในหลายระดับคือ

(1) การเป็นคุณค่าดั้งเดิม คือการนำเอาคุณค่าที่มีมาแต่ดั้งเดิมแสดงให้ปรากฏในการสร้างคุณค่าให้กับงานออกแบบโดยมิได้ปรับเปลี่ยนหรือดัดแปลงแสดงให้เห็นถึงคุณค่าแห่งความเก่าแก่เป็นงานที่ให้คุณค่าอันเป็นต้นแบบ

(2) พัฒนาขึ้นมาใหม่ คือการนำเอาคุณค่าที่เคยมีมาแต่เดิมมาดัดแปลงพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ โดยที่ยังคงกลิ่นอายของความดั้งเดิมหลงเหลืออยู่หรือเป็นการหยิบเอาคุณค่าของงานดั้งเดิมมาประยุกต์ โดยที่ยังคงคุณค่าของความเป็นดั้งเดิมยังคงอยู่

(3) นำภูมิปัญญามาสร้างสรรค์ใหม่ เป็นการนำเอาคุณค่าดั้งเดิมในด้านภูมิปัญญาความคิด เทคนิค และกระบวนการสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ ๆ

(4) การเรียบเรียงและสร้างใหม่ เป็นการนำเอาคุณค่าดั้งเดิมในด้านภูมิปัญญาความคิด เทคนิค และกระบวนการมาเรียบเรียงคิดทบทวนแล้วประยุกต์ดัดแปลงภูมิปัญญาความคิด เทคนิค และกระบวนการเหล่านั้น ที่เกิดรูปแบบใหม่ ๆ หรือสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นการประยุกต์จากคุณค่าของอัตลักษณ์ดั้งเดิมเหล่านั้น (อาภาพรธณ ชนวนิยม. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2561. [Online] : <http://www.bangkokbiznews.com/pr/detail/7677>)

2.2.2 กระบวนการใช้อัตลักษณ์ในงานออกแบบ

การนำอัตลักษณ์มาศึกษาและเป็นแรงบันดาลใจ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์คุณค่าของงานออกแบบ ดังนี้

2.2.2.1 ศึกษาและคลี่คลายอัตลักษณ์และจัดกรอบความคิด คือ

- ผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความสนใจเป็นที่ต้องการ
- การผลิตจากผู้ประกอบการหรือชุมชนที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดได้
- เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีโอกาสทางการตลาด

2.2.3 การออกแบบที่เน้นอัตลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรม

2.2.3.1 ความหมายของวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นแบบแผน การประพฤติ การแสดงของสมาชิกในสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีแห่งชีวิตของส่วนรวม สามารถเรียนรู้ถ่ายทอดและปฏิบัติตามอย่างกันได้ ดังนั้น วัฒนธรรมจึงถือได้ว่าเป็นมรดกแห่งสังคมที่ต้องรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม(พระยาอนุমানราชธน,2532 หน้าในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. 2549 : 2)

2.2.3.2 องค์ประกอบของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของมนุษย์เราซึ่งสถาบันต่าง ๆ ภายในสังคมล้วนมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น วัฒนธรรมในครอบครัวที่ถ่ายทอดมาถึงสมาชิกรุ่นหลัง ดังนั้น มนุษย์เราจะต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของครอบครัวและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งวัฒนธรรมภายในครอบครัวส่วนใหญ่ประกอบด้วย การแต่งกาย การใช้ภาษา การดำเนินชีวิต เครื่องใช้ที่ประดิษฐ์ขึ้นจากภูมิปัญญาอาหารการกิน และกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมในสถาบันการศึกษาก็เช่นเดียวกันดังนั้น ในทุกองค์กรและสถาบันล้วนมีวัฒนธรรมเป็นของตนเองซึ่งสมาชิกทุกองค์กรนั้นจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามประเพณี ซึ่งส่วนใหญ่ทุกวันถ้าทำจะมีองค์ประกอบไปด้วย

1. สัญลักษณ์ตัวแทน
2. ภาษา
3. ค่านิยมและความเชื่อ
4. บรรทัดฐาน

5. วัตถุประสงค์วัฒนธรรม

6. เทคโนโลยี

- **สัญลักษณ์** ตัวแทนในที่นี้หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อความหมายให้สังคมนั้น ๆ เข้าใจความหมายตรงกันได้อย่างเช่นคนไทยได้ใช้ผลไม้แต่ละชนิดเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของฤดูกาลเนื่องจากมังคุดเงาะและทุเรียน จะเป็นผลไม้ที่เริ่มออกผลในช่วงเมษายนและจะมีมากในช่วงกรกฎาคมถึงกันยายนดังนั้นผลไม้เหล่านี้จึงเป็นสัญลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์ของฤดูฝนเป็นต้นและเนื่องจากมนุษย์อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันดังนั้นการเลือกเอาธรรมชาติเช่นต้นไม้มาเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนเพื่อถ่ายทอดความคิดและความหมายจึงแตกต่างกันออกไปด้วย และเนื่องจากสังคมปัจจุบันได้ขยายตัวมากขึ้นมนุษย์ได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายทั่วโลกดังนั้นการใช้สัญลักษณ์ตัวแทนเพื่อสื่อความหมายบนผลิตภัณฑ์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้

- **ภาษา** เป็นสัญลักษณ์หนึ่งที่สำคัญต่อมนุษย์แต่ละสังคมเพราะภาษาช่วยให้เราสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนทุกประเทศล้วนมีภาษาเป็นของตนเองเพื่อแสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเทศไทยก็มีภาษาไทย เนื่องจากปัจจุบันมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้นสังคมส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาอังกฤษดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาสากลจนปัจจุบันนี้ภาษากายก็มีความสำคัญอย่างยิ่งจำเป็นที่เราต้องเรียนรู้และสังเกตเพื่อช่วยให้เข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

- **ค่านิยมและความเชื่อ** เป็นความคิดของคนในสังคมเกี่ยวกับการกำหนดสิ่งที่สำคัญที่มีคุณค่าได้ถูกกำหนดบนรากฐานของสิ่งที่สังคมนั้นต้องการมากที่สุด ถูกต้องที่สุดและดีที่สุดทั้งนี้รวมไปถึงสิ่งไม่ดีสิ่งที่น่ารังเกียจและไม่เป็นที่ต้องการส่วนความเชื่อที่ทุกคนในสังคมเชื่อว่าถูกต้อง เป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ถูกต้องและไม่ควรกระทำปัจจุบันได้มีการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติจึงทำให้ค่านิยมของสังคมรอบตัวเปลี่ยนแปลงไปยกตัวอย่างค่านิยมในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันมีค่านิยมในการสินค้ามากขึ้นผู้ซื้อจะมีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีราคาสูงและตราที่มีชื่อเสียงเพราะผู้ใช้เชื่อว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณภาพสูงกว่าผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูกกว่า

- **บรรทัดฐาน** บรรทัดฐานหมายถึงกฎหรือสิ่งที่คนในสังคมคาดหวังจากสมาชิกในสังคมและ บรรทัดฐานหมายถึงกฎหรือสิ่งที่คนในสังคมคาดหวังจากสมาชิกในสังคมดังนั้นบรรทัดฐานขอบรรทัดฐานหมายถึงกฎหรือสิ่งที่คนในสังคมคาดหวังจากสมาชิกในสังคมดังนั้นบรรทัดฐานของสังคมจึงคาดหวังที่ตั้งขึ้นในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ เพื่อคนในสังคมจึงอยู่บนบรรทัดฐานของคนในสังคมคาดหวังยอมรับเป็นที่ต้องการของตลาดนั้นนั้นยกตัวอย่างเช่นในสังคมประเพณีตักบาตรทำบุญและมีการรดน้ำผู้ใหญ่ด้วยค่าน้ำใหญ่ที่ใสสะอาดและดอกไม้หอมดังนั้นทุกคนในสังคมจึงถูกคาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติตามประเพณีโบราณเก่าแก่ได้สืบทอดกันมา

- **วัตถุประสงค์วัฒนธรรมและเทคโนโลยี** ในที่นี้หมายถึงผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่สุขสร้างขึ้นโดยมนุษย์จะต้องได้ถูกใช้เป็นสังคมนั้นตามประเพณีและพิธีกรรมต่างๆในวัฒนธรรมการกินการอยู่การทำงานส่วนคำว่าเทคโนโลยีในที่นี้หมายถึงวิธีการหรือสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นจากความรู้และภูมิปัญญาของคนในสังคมที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานยกตัวอย่างเช่นเทคโนโลยีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ

2.2.4 ความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อการออกแบบ

เช่นสถาบันการศึกษาสถาบันครอบครัวตลอดจนกลุ่มผู้นำในด้านต่าง ๆ ดังนั้นนักออกแบบหรือกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์แต่ละสังคมควรได้รับอิทธิพลและแนวคิดจากสังคมที่ตนอาศัยอยู่ในการคิด ความรู้สึกที่มีต่อผลิตภัณฑ์และงานออกแบบต่าง ๆ ดังนั้นนักออกแบบส่วนใหญ่จึงถ่ายทอดความคิดและความเชื่อในวัฒนธรรมของตนในงานออกแบบ ซึ่งเรียกว่า Designer preferences ผสมผสานความคิดและความเชื่อวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเรียกว่า customer preferences ร่วมกันฆ่านักออกแบบมีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ผลิตภัณฑ์นักออกแบบต้องทำการศึกษาร่วมวัฒนธรรมและทำการเปรียบเทียบความคิดและการรับรู้เพื่อให้ได้ในงานออกแบบที่สามารถสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายกล่าวโดยสรุปการศึกษาวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการออกแบบเนื่องจากมนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้และรวบรวมเอาสิ่งที่อยู่ในธรรมชาติ โดยรอบตัวมาถ่ายทอดเป็นงานออกแบบนอกจากนั้นการดำเนินชีวิตและรูปแบบปฏิบัติที่เป็นบรรทัดฐานล้วนเป็นส่วนกำหนดหน้าที่ประโยชน์ใช้สอยรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์เป็นสำคัญ

2.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความงาม

ความงาม คือ สิ่งที่อยู่เคียงคู่กับมนุษย์มาช้านานมีการค้นพบหลักฐานว่าตลอดประวัติศาสตร์ที่กินช่วงเวลานานกว่าแสนปีมนุษย์เป็นสิ่งที่แสวงหาความงามมาโดยตลอดมีทั้งความพยายามที่จะเรียนรู้สั่งสมความรู้และถ่ายทอดวิชาความเข้าใจเกี่ยวกับความงามจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างไม่หยุดหย่อนดังนั้นไม่ว่าจะในปัจจุบันหรืออนาคตทฤษฎีความงามสามารถประยุกต์ใช้กับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเช่นงานอดิเรก สไตส์การแต่งตัว การตกแต่งบ้าน หรือในการทำงาน เช่น การออกแบบการผลิตสินค้าการสร้างผลงานต่าง ๆ ที่เป็นทางความสุคุณค่ามูลค่าเพิ่มและคุณนะประโยชน์ให้กับสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมากมายอย่างไม่ที่สิ้นสุด

ความงามคืออะไรความงามเป็นเรื่องของส่วนบุคคลขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของผู้มองสิ่งที่ดูสวยสำหรับอีกคนหนึ่งอาจจะไม่สวยสำหรับอีกคนหนึ่งก็ได้ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากที่จะอธิบายถึงความงามให้ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์แม้กระนั้นคุณสมบัติของความงามคือความรู้สึกบวกความพึงพอใจและสิ่งที่ให้ความรู้สึกเจริญตาเจริญใจแก่ผู้ที่ได้สัมผัส

คำว่าความงามในภาษาไทยนั้นมีความหมายที่หลากหลายและกว้างใหญ่ครอบคลุมมากกว่าสิ่งที่มองด้วยตาในหลายครั้ง ความงามหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ เช่น เมื่อเห็นเด็กผู้ชายงูมมือคุณยายข้ามถนนเราอาจไม่รู้สึว่าสวยงามอะไรแต่ที่แน่ ๆ เราสามารถสัมผัสได้ถึงความงามอันเกิดจากความน่ารักของเด็กชายคนนี้ และสิ่งที่รับรู้กันว่าความงามสมัยหนึ่งอาจถูกรับรู้ในทางที่ต่างกันไปกับอีกสมัยหนึ่ง เช่นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 ผู้หญิงที่รูปร่างอวบจะถือว่างามเพราะแสดงถึงร่างกายที่สมบูรณ์พร้อมแต่ในปัจจุบันน้ำหนักที่มากเกินไปหมายถึงโอกาสเสี่ยงต่อหลายโรคความงามจึงเปลี่ยนมาเป็นการคุมน้ำหนักให้พอดี นอกจากนี้ความงามยังเป็นเรื่องของความรู้สึกเวลาที่คนเรามองว่าอะไรสวยก็จะมักรู้สึกโดยทันทีโดยสัญชาตญาณว่าสิ่งนี้สวยสิ่งนั้นไม่สวยไม่ได้ตั้งคำถามว่าทำไมหรือเพราะอะไร อย่างไรก็ตามมนุษย์ก็ยังพยายามที่จะค้นหาอยู่ดีว่าสิ่งใดสวยสิ่งใดไม่สวยจนเกิดเป็นทฤษฎีความงามหรือการศึกษาของศิลปะขิ้นขึ้นมา เพื่อใช้ในการอธิบายอ้างอิงหรือสร้างสรรค์งานศิลปะในโลกนี้ด้วยเหตุนี้ความงามกับศิลปะจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้เลย

ศิลปะคืออะไรนิยามเกี่ยวกับศิลปะมากมายทั้งแบบรำลึกและแบบเข้าใจง่าย ๆ และแบบที่ไม่อธิบายอะไรเลยและความหมายโดยทั่วไปของศิลปะคือสิ่งที่แสดงออกถึงความงามเรื่องราวและคุณค่าที่อยู่ภายในของผู้สร้างสรรค์ผลงานและสิ่งที่มีมนุษย์ใช้แสดงออกถึงความงามก็มีอยู่มากมายมหาศาลไม่ว่าจะเป็นภาพวาดประติมากรรม ภาษา ดนตรี วรรณกรรม กราฟิก การปรุงอาหาร แฟชั่น สถาปัตยกรรมภาพยนตร์ เป็นต้น นับไม่ถ้วนและเนื่องจากความงามกับศิลปะครอบคลุมหลายสิ่งขนาดนี้จึงขอย้ำว่าทฤษฎีความงามในเรื่องของการมองเป็นหลักถ้าจะกล่าวถึงศิลปะการปรุงอาหารก็คงไม่ใช่ขั้นตอนการปรุงอาหารให้อร่อยแต่เป็นทฤษฎีสื่อ เพื่อทำให้อาหารดูน่ารับประทานมากขึ้น

2.3.1 ประโยชน์ของทฤษฎีความงาม

1. ยกระดับความคิดทฤษฎีความงามถูกถอดแบบมาจากธรรมชาติการเข้าใจในทฤษฎีดังกล่าวนอกจากจะเข้าใจวิถีธรรมชาติแล้วยังช่วยพัฒนาวิธีการใช้ชีวิตของตัวเองด้วย
2. ให้แรงบันดาลใจคนเราเมื่อได้สัมผัสสิ่งสวยงามจะรู้สึกตื่นเต้นและได้รับแรงบันดาลใจสำหรับสร้างสรรค์ผลงานเราสามารถเห็นได้จากจิตรกรรมสาวงามที่เกิดจากศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ของโลกจำนวนหลายภาพ
3. ดึงดูดความสนใจ มีใครบ้างที่ไม่ชอบมองสิ่งสวยงามนักการตลาดนัดโฆษณาและนักขายที่เก่งต่างๆเข้าใจกฎข้อนี้เป็นอย่างดีและพยายามอย่างเต็มที่ในการใช้ทฤษฎีความงามเพื่อดึงดูดความสนใจ
4. เพิ่มสถานะทางสังคมผู้ที่ครอบครองรัสนิยมอันเป็นที่ยอมรับหรือเรียกว่าตายก็จะกลายเป็นคนดังในสังคมนั้น ๆ เช่นการเป็นเจ้าแม่แฟชั่นไม่เพียงเท่านั้นการที่คุณเลือกใช้สิ่งของต่างๆในชีวิตประจำวันอย่างลงตัวเช่นการเลือกใส่เสื้อผ้าที่ดูดีการตกแต่งบ้านให้สวยงามน่าอยู่แค่นี้คุณก็จะได้รับความชื่นชมจากคนรอบข้างแล้ว
5. เพิ่มคุณค่าให้กับสิ่งต่าง ๆ เช่นทำรายงานให้สวยงามอ่านต่อโมเดลกันดั้มและลงสีให้สวยงามกว่าใครๆตกแต่งจานอาหารนั้นให้รับประทานหรือการออกแบบสินค้าให้สวยงามน่าซื้อ เป็นต้น
6. อื่น ๆ ยังมีประโยชน์อีกมากมายนับไม่ถ้วนที่ผู้อ่านจะได้สัมผัสด้วยตัวเองเมื่อประยุกต์ใช้ทฤษฎีความงาม (ธนภัทร รุ่งธนาภิรมย์. 2560 : 5-40)

2.3.2 องค์ประกอบพื้นฐาน

ได้แก่ จุด เส้น ระนาบ รูปร่าง รูปทรง ขนาดสัดส่วน สี พื้นผิว ความโปร่ง ทึบแสง และเงา ส่วนการจัดวางองค์ประกอบได้แก่เอกภาพสมดุลจุดเด่นพื้นที่บวกลบจังหวะนัยยะความสัมพันธ์

จุด คือ องค์ประกอบขนาดเล็กที่สุดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดไม่มีความกว้าง ความยาวความสูงจะต้องเป็นจุดนั่นคือมีขนาดเล็กมากเมื่อเทียบกับองค์ประกอบโดยรวมของงานทั้งหมดถ้าเริ่มมีความยาวจะกลายเป็นเส้นถ้าเริ่มมีขนาดใหญ่ขึ้นก็จะกลายเป็นระนาบไปแทนไม่ใช่จุด บางครั้งจุดอาจจะโดนมองข้ามเพราะมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับสิ่งอื่นแต่สำหรับศิลปินนักออกแบบจุดมีพลังอย่างมากไม่สามารถมองข้ามได้เลยสามารถทำให้งานนั้นดูลงตัวมากขึ้นได้ด้วย และจุดยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งในงานศิลปะสามารถเป็นจุดเด่นหรือเป็นส่วนประกอบได้ดีสร้างลวดลายและเส้นขอบทางสายตาให้จังหวะที่สวยงามลงตัว สามารถใช้จุดในการสื่อสารในตำแหน่งของแผนที่ของงานสถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

เส้น คือองค์ประกอบที่รับรู้ได้ถึงทิศทางมีความยาวมากกว่าความกว้างอย่างมีนัยยะสำคัญ สิ่งที่มาประกอบกันเป็นเส้น เส้นมีความผูกพันกับเราตั้งแต่วัยเด็กเวลาวาดรูปอะไรก็เริ่มจากการลากเส้น เช่นลากเส้นเป็นวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม และลากเส้นให้เป็นภูเขา ทะเล พระอาทิตย์เส้นก็เป็นองค์ประกอบในงานศิลปะสามารถใช้เป็นจุดหรือส่วนประกอบได้สังเกตเห็นชัดได้ง่ายมีทิศทางจะใช้แสดงอารมณ์ได้หลากหลาย เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง ถือว่าเส้นเป็นจุดเริ่มต้นของงานศิลปะใช้สร้างลวดลายแสดงขอบเขตของงานนำเสนอหรือแสดงทิศทางและใช้ในการสร้างรูปร่างเป็นต้น

ระนาบ คือองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นพื้นที่มีทั้งความยาวความกว้างดูเป็นผืนหรือแผ่นมากกว่าจะดูเป็นเส้น เมื่อถึงแล้วระนาบเราจะนึกถึงแผ่นสี่เหลี่ยมซึ่งอันที่จริงแล้วระนาบมีรูปร่างก็ได้จะเป็นวงกลมสามเหลี่ยมหรือรูปทรงอิสระใด ๆ ก็ได้ทั้งนั้นเพียงแต่การนำเสนอของศิลปินมักจะใช้ระนาบเน้นไปที่พื้นที่สี่หรือผิวสัมผัสมากกว่าจะเน้นไปที่รูปร่างระนาบสามารถใช้เป็นจุดเด่นโดยเป็นส่วนประกอบก็ได้และยังแสดงอารมณ์ของงานด้วยการแสดงออกทั้งขนาด และผิวสัมผัสหรือเป็นขอบเขตให้เกิดพื้นที่ว่างเพื่อประโยชน์ใช้สอย ทั้งในงานสถาปัตยกรรมการแสดงทิศทางหรือการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น

รูปทรงและรูปร่าง คือองค์ประกอบที่เน้นการใช้รูปร่างรูปทรงในการแสดงออกโดยในภาษาอังกฤษสามารถใช้คำว่า shape, form, figure แทนกันได้ โดยจะเป็น 2 หรือ 3 มิติก็ได้ส่วนในคำภาษาไทยรูปร่างหมายถึง 2 ใน 3 มิติแต่ถ้าเป็นรูปทรงจะหมายถึง 3 มิติเท่านั้น เช่น รูปทรงกลม ทรงกระบอก เป็นต้น รูปร่างในงานศิลปะมี 3 กลุ่มใหญ่ คือ แบบเรขาคณิต คือรูปร่างพื้นฐานที่สุดเป็นสองมิติ สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า วงกลม

ประโยชน์ของรูปทรงและรูปร่างเป็นองค์ประกอบหนึ่งในงานศิลปะสามารถใช้กับจุดเด่นหรือส่วนประกอบได้แสดงอารมณ์ของงานความคิดความหนักแน่นความผอมบางและแสดงความเพริ้วไหวหรือใช้ในการเล่าเรื่องเนื่องจากรูปร่างมีลักษณะเป็นรูปภาพที่ทำให้ผู้ดูนึกถึงอะไรบางอย่างสิ่งต่าง ๆ และใช้ในการกันขอบเขตชิ้นงาน สำหรับรูปทรงในงาน 3 มิตินำไปสู่การใช้องค์ประกอบเรื่องแสงและเงาเป็นต้น

ขนาดระยะและสัดส่วน คือ องค์ประกอบที่ใช้ขนาดระยะและการเปรียบเทียบขนาดหรือสัดส่วนในการแสดงออกขนาดมีความสำคัญต่อความงามเนื่องจากเป็นสิ่งที่แยกแยะได้ง่าย สายตาของเราเคยชินกับการเปรียบเทียบความเล็กใหญ่ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันซึ่งนำไปสู่การเปรียบเทียบในเรื่องของสัดส่วน สัดส่วนคือหัวใจสำคัญของความงาม เช่น ในงานสถาปัตยกรรมที่ใช้วัสดุก่อสร้างอย่างเดียวกันสัดส่วนแตกต่างจะแยกงานที่มีคุณค่าออกจากงานที่เหลือ สัดส่วนก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งในงานศิลปะการที่สัดส่วนดูลงตัวสร้างความงามให้แก่ผลงานสร้างความแตกต่างระหว่าง จุด เส้น ระนาบ สัดส่วนที่สวยงามนำไปสู่รูปทรงที่สวยงามตามไปด้วยและสัดส่วนสามารถแสดงอารมณ์ของงาน เช่น ความกว้างใหญ่ให้รู้สึกถึงความอลังการและสัดส่วนเล็ก ๆ ให้ความรู้สึกลับหรืออึดอัดหรือจะใช้ในการเล่าเรื่องด้วยการเปรียบเทียบขนาดสร้างบรรยากาศและประโยชน์ใช้สอยในงานสถาปัตยกรรม

สี คือ องค์ประกอบที่ใช้สี ทฤษฎีสีและการจับคู่สีในการแสดงออกสีเป็นองค์ประกอบสำคัญมากในงานศิลปะและความงามเนื่องจากเป็นสิ่งที่แยกแยะได้ง่าย ส่งผลอย่างมากต่อจิตวิทยา การรับรู้ของผู้ชมเช่น สีแดงให้ความรู้สึกตื่นตัวเฝ้ารอสีน้ำเงินให้ความรู้สึกสงบ สีเหลืองให้ความรู้สึกร่าเริงมีพลัง เป็นต้นความสามารถในการรับรู้และชื่นชมของสีก็แตกต่างกันไปตามอายุของผู้ชมด้วยประโยชน์ของสี เป็นองค์ประกอบหนึ่งในงานศิลปะสามารถใช้เป็นจุดเด่นหรือส่วนประกอบได้ใช้สื่อถึง

อารมณ์ของงานต่าง ๆ ได้ เช่น รู้สึกตื่นตัวมีพลังรู้สึกหุดหู่เป็นต้น ใช้สีสันข้างความงามโดยใช้ทฤษฎีสี และการจับคู่สีสามารถสร้างผลงานศิลปะ เสื้อผ้า เครื่องประดับ แฟชั่น งานโฆษณาทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น ที่แตกต่างกันโดยไม่มีที่สิ้นสุดใช้ดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็กชอบสีสดใสผู้ใหญ่ชอบสีอ่อนเรียบ ๆ การออกแบบสินค้าก็ให้เหมาะสมกับกลุ่มนั้น ๆ ด้วยได้ยังสามารถใช้นำเสนอข้อมูลเช่น แผนที่รถไฟฟ้าการใช้สีแยกแยะเส้นทางจะทำให้ดูง่ายยิ่งขึ้น

พื้นผิวหรือผิวสัมผัส เป็นองค์ประกอบที่ใช้พื้นผิวในการแสดงออกรวมถึงสิ่งที่สัมผัสด้วยการมองเห็นและสิ่งที่สามารถสัมผัสด้วยการจับต้องมีลักษณะ ด้าน ขรุขระ ราบรื่น เป็นมันวาว สะท้อนแสง เป็นต้น แต่ละพื้นผิวสัมผัสก็ให้อารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป ลวดลายก็รวมอยู่ในพื้นผิวด้วย เพราะเป็นการใช้พื้นที่ในการแสดงออกถึงอารมณ์บางอย่างแทนที่จะเป็นผิวเรียบ ๆ พื้นผิวเป็นองค์ประกอบระดับลึกยิ่งกว่าการใช้สีคล้ายกับการที่ผู้ใหญ่ชอบรสขมของกาแฟ ศิลปินและนักออกแบบเมื่อใช้เวลาสร้างผลงานมาระยะหนึ่งจะหลงใหลในความงดงามของผิวสัมผัสและเนื้อแท้ของวัสดุเป็นอย่างมากเพราะลวดลายบางอย่างต้องอาศัยการออกแบบที่ประณีตหรือวัสดุบางอย่างต้องใช้เวลานานกว่าจะได้ผิวหน้าตาอย่างนั้นซึ่งเป็นการแสดงออกถึงเนื้อแท้ของวัสดุที่มีคุณค่าไม่สามารถทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบได้ง่าย เช่น ลายของเนื้อไม้ที่ไม่ซ้ำกันเลย เป็นต้น ประโยชน์ของพื้นผิวใช้พื้นผิวสร้างความงามและความแตกต่างอย่างนุ่มลึกเป็นเอกลักษณ์ไม่ซ้ำใครสื่อให้เห็นแสดงถึงอารมณ์ของงานหรือจะเป็นลวดลายที่สวยงามเพื่อที่จะใช้นำเสนอข้อมูลและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตามสิ่งที่นักออกแบบต้องการ

ความโปร่งทึบ คือ องค์ประกอบที่ใช้ในเรื่องของความโปร่งและความขึ้นในการแสดงออกแบ่งได้ 3 ระดับใหญ่ ได้แก่

1. ความโปร่งใสคือคุณสมบัติที่ให้แสงทะลุผ่านได้เป็นส่วนใหญ่ทำให้มองเห็นด้านหลังของวัตถุ เช่น กระจกใส
2. ความโปร่งแสงคือคุณสมบัติที่ให้แสงทะลุผ่านได้บางส่วนทำให้มองเห็นได้แต่ไม่เห็นทั้งหมด เช่น กระจกฝ้า
3. ความเข้มแสงคือคุณสมบัติที่ไม่ให้แสงทะลุผ่านทำให้ไม่สามารถมองเห็นด้านหลังของวัตถุ เช่น ผนังปูน

ศิลปินนักออกแบบใช้ความโปร่งทึบในการเพิ่มมิติความน่าสนใจในผลงานความโปร่งใสหรือโปร่งแสงที่ช่วยเชื่อมโยงกับสิ่งที่อยู่ด้านหลังซึ่งน่าค้นหามากกว่าองค์ประกอบทุกอย่างที่ดูเธอไปหมดและยังเพิ่มประโยชน์ใช้สอยด้วยการกำหนดให้แสงผ่านมาน้อยตามวัสดุที่เลือกใช้ได้อีกด้วย

ประโยชน์ของความโปร่งทึบใช้สร้างความน่าสนใจไม่น่าเบื่อหรือสร้างบรรยากาศต่างๆโดยการให้แสงผ่านมาน้อยขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้หรือใช้สร้างภาพให้ดูมีมิติสะท้อนของวัตถุโปร่งใสเช่นภาพสะท้อนที่เกิดขึ้นบนกระจกใส เป็นต้น

แสงและเงา คือ องค์ประกอบที่ใช้แสงและเงาในการแสดงออกในชีวิตประจำวันแสงและแสงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก คนเรามองเห็นได้เพราะมีแสงตกกระทบไปยังวัตถุและสะท้อนเข้าตาเราหากปราศจากแสงก็จะมีใครมองเห็นอะไรเลย แสงทำให้เกิดเงาเมื่อส่องแสงไปยังวัตถุที่บดบังและไม่สามารถผ่านไปได้จะเกิดเงาตกทอดเกิดแหล่งที่มาทิศทางและปริมาณของแสงจะเปลี่ยนไปรูปร่างและน้ำหนักของเราก็จะเปลี่ยนตามเกิดเป็นบรรยากาศที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงของวัน เงามีความสำคัญในชีวิตไม่แพ้กันไม่เพียงแค่ประโยชน์และความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย แสงและเงายังถือเป็นองค์ประกอบระดับลึกมากในด้านความงามทั้งจิตรกรรมประติมากรรมและ

สถาปัตยกรรมที่เกิดจากศิลปินได้มีการพิจารณาถึงเรื่องของแสงและเงาอย่างละเอียดและประณีตด้วยกันทั้งนั้นมีการคำนึงถึงแสงที่ตกกระทบเงาที่เกิดจากแสงเกิดเป็นองค์ประกอบสวยงาม ซึ่งกันและกัน

ประโยชน์ของแสงและเงาใช้แสดงอารมณ์บรรยากาศของงานสร้างมิติให้ภาพดูมีความลึกต้นและสร้างสัดส่วนที่สวยงามในงานออกแบบต่าง ๆ ทั้งประโยชน์ใช้สอยด้านต่าง ๆ

2.3.3 การจัดวางองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ คือ การจัดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงภาพรวม เอกภาพคือการจัดองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เนื่องจากงานที่มีเอกภาพจะมีความสมบูรณ์ในตัวเอง ดูแล้วลงตัว ยากแก่การเปลี่ยนแปลงไปมา เอกภาพจึงเป็นสิ่งที่ควรโฟกัสในทุก ๆ งาน เป้าหมายสูงสุดของความงามอยู่ที่ความเป็นเอกภาพ เพราะความสวยงามเป็นเรื่องส่วนบุคคล และสามารถโต้แย้งไม่จบสิ้นแต่ถ้าเป็นเรื่องเอกภาพหรือความลงตัวนั้นสามารถอธิบายได้ว่าทำไมถึงดูเป็นเอกภาพ ทำไมถึงดูแล้วลงตัวเป็นการมองความงามในเชิงเหตุผลมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกล้วน ๆ

ดังนั้นสิ่งที่ศิลปินและนักออกแบบให้ความสำคัญมากที่สุดก็คือ ทำอย่างไรจึงจะสร้างผลงานที่แสดงออกถึงสิ่งที่ตัวเองต้องการนำเสนอและตอบโจทย์ ในขณะที่มีความเป็นเอกภาพในผลงานด้วย ในเมื่อเอกภาพเป็นสิ่งที่ศิลปินและนักออกแบบต้องการ อะไรคือสิ่งที่ทำให้เกิดเอกภาพ โดยมีธรรมชาติเป็นแหล่งความรู้และแรงบันดาลใจสำคัญที่สุดเพราะธรรมชาติดำรงอยู่มาก่อนที่จะมีมนุษย์ ความยาวนานยั่งยืนถือเป็นความงามที่ยากจะปฏิเสธธรรมชาติจึงเป็นต้นแบบทั้งความสวย ความลงตัว และประโยชน์ใช้สอย ให้กับศิลปินและนักออกแบบได้ศึกษาอ้างอิงในการไปใช้ออกแบบต่อไป

2.3.4 สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเอกภาพ

1. การเลือกใช้อองค์ประกอบพื้นฐานทั้งหลาย ได้แก่ จุด เส้น ระนาบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด สี พื้นผิว แสงเงา เป็นต้น อย่างพอเหมาะพอดี ไม่มากเกินไป ความเหมาะสมพอดีขององค์ประกอบที่เลือกใช้ เช่น ศิลปินต้องการใช้ความหลากหลายของสีเป็นตัวแสดงออก ก็ควรจำกัดความหลากหลายของพื้นผิว มิฉะนั้นทั้งสีและพื้นผิวจะแข่งกันเด่นจนขาดเอกภาพ

2. การเลือกใช้วิธีจัดวางองค์ประกอบทั้งหลาย ได้แก่ สมดุล จุดเด่น พื้นที่บวกลบ จังหวะ ความสัมพันธ์ ฯลฯ อย่างพอเหมาะพอดี การใช้อองค์ประกอบพื้นฐานที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจำเป็นต้องใช้ทั้งความสามารถและประสบการณ์ของศิลปินและนักออกแบบของแต่ละคน และการมองงานต้นแบบต่าง ๆ ให้มาก ๆ จึงจะตกผลึกอันจะนำไปสู่งานที่มีเอกลักษณ์

สมดุล คือ การจัดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงน้ำหนักขององค์ประกอบระหว่างฝั่งที่ถูกเปรียบเทียบกับว่าจะจะเป็นซ้ายขวาบนล่างสำหรับงาน 2 มิติและหน้าหลังเพิ่มขึ้นสำหรับงาน 3 มิติขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ชม

ความสมดุลแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. แบบสมมาตรคือ แบบสมมาตรคือความสมดุลแบบเท่ากันเมื่อมองดูทั้งสองฝั่งมีความคล้ายกันมากจนเหมือนกัน เช่น ปีกผีเสื้อเมื่อมองจากด้านบนทั้งสองฝั่งของปีกซ้ายขวาก็มีลักษณะเหมือนกัน สัตว์บางชนิดจะเลือกคู่มองที่มองดูแล้วร่างกายมีความสมดุลแบบสมมาตรมากที่สุดเพราะแสดงถึงยีนที่สมบูรณ์หรือมีการค้นพบว่าคนที่หน้าตาดีคือคนที่มียีนหน้าสมมาตรแบบสมมาตร

2 แบบไม่สมมาตร คือ ความสมดุลแบบไม่เท่ากันเมื่อมองดูทั้งสองฝั่งดูแตกต่างแต่มีน้ำหนักใกล้เคียงกัน

ความสมดุล คือ การจัดองค์ประกอบพื้นฐานที่สังเกตเห็นได้ง่ายที่จะแยกแยะว่าสิ่งใดสมดุลหรือไม่สิ่งที่ไม่สมดุลจะมีความลงตัวสิ่งที่ดีแล้วไม่สมดุลจะไม่มีมีความลงตัวหากขาดความซึ่งความสมดุลแล้วสิ่งนั้นกำลังปรับตัวไปสู่ความสมดุลหากไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นสิ่งอื่นแทน ตรงนี้นำไปสู่การจัดวางองค์ประกอบของศิลปินและนักออกแบบหากต้องการให้งานดูลงตัวมีเอกภาพก็ทำให้งานสมดุล แต่ถ้าต้องการงานที่มีความเคลื่อนไหวก็อาจจะใช้ความไม่สมดุลเพื่อให้รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ความสมดุลแบบสมมาตรให้ความรู้สึกนิ่ง ดูตาย คักดีสิทธิ์ น่าเกรงขาม น่าเชื่อถือ มักจะถูกไปใช้ในงานทางศาสนาพิธีกรรมหรืองานด้านการเงินการธนาคาร สิ่งที่ต้องคำนึงถึงความสมดุลบรรยากาศที่ต้องการว่าเป็นความรู้สึกแบบหนักแน่นน่าเชื่อถือน่าเกรงขามการเลือกใช้วัสดุให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอน้ำหนักและตำแหน่งขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เลือกใช้งานสามารถนำมาจัดวางให้เกิดความสมดุลได้ทั้งสิ้น

จุดเด่น คือ การจัดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงจุดเด่นในตัวงานศิลปินและนักออกแบบสามารถสร้างผลงานให้มีเอกภาพด้วยการสร้างจุดเด่นให้กับตัวงานจุดเด่นทำหน้าที่สื่อสารเรื่องราวเป็นเหมือนตัวเอกเล่าเรื่องให้แก่ผู้ชมแทนผู้สร้างสรรค์ผลงานช่วยให้งานมีจุดประสงค์เข้าใจและมีความลงตัว จุดเด่นจะต้องทำหน้าที่เป็นจุดเด่นจริง ๆ หลายครั้งที่การใส่จุดเด่นให้กับงานมากเกินไปจึงแข่งกันเด่นงานขาดเอกภาพไปในที่สุด

สิ่งที่ต้องคำนึงเกี่ยวกับจุดเด่น

เราจะใช้จุดเด่นเล่าเรื่องที่ต้องการอย่างไรใครคือตัวเอกใครคือตัวประกอบเมื่อมีจุดเด่นต้องมีส่วนประกอบและจะใช้องค์ประกอบพื้นฐานใดนำเสนอจุดเด่นไม่ว่าจะเป็น จุด เส้น ระบาย รูปร่าง ขนาด พื้นผิว เป็นต้น และสิ่งสำคัญเราจะวางจุดเด่นไว้ในตำแหน่งใดของภาพจุดเด่นสามารถเป็นได้หลายอย่างจะด้วยองค์ประกอบใดก็ได้แล้วแต่เช่นเด่นด้วยสีเด่นด้วยรูปร่างเด่นด้วยขนาดเด่นด้วยพื้นผิว เป็นต้น และสิ่งสำคัญเราจะวางจุดเด่นไว้ในตำแหน่งใดของภาพจุดเด่นสามารถเป็นได้หลายอย่างจะด้วยองค์ประกอบใดก็ได้แล้ว เช่น เต้นด้วยสีเด่นด้วยรูปร่าง เต้นด้วยขนาด เต้นด้วยพื้นผิว เป็นต้น

พื้นที่บวกลบ คือ การจัดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงพื้นที่บวกลบหรือส่วนของภาพกับพื้นที่ส่วน หรือส่วนพื้นนักออกแบบควรสร้างสรรค์ผลงานให้มีการจัดวางส่วนภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กันมีสัดส่วนที่สวยงามดูแล้วลงตัว ส่วนพื้นนักออกแบบควรสร้างสรรค์ผลงานให้มีการจัดวางส่วนภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กันมีสัดส่วนที่สวยงามดูแล้วลงตัว ส่วนพื้นนักออกแบบควรสร้างสรรค์ผลงานให้มีการจัดวางส่วนพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กันมีสัดส่วนที่สวยงามดูแล้วลงตัว ส่วนภาพคือส่วนที่รายล้อมด้วยส่วนพื้นที่ หรือส่วนพื้นนักออกแบบควรสร้างสรรค์ผลงานให้มีการจัดวางส่วนภาพส่วนพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กันมีสัดส่วนที่สวยงามดูแล้วลงตัวส่วนภาพคือส่วนที่รายล้อมด้วยส่วนพื้นจึงมีธรรมชาติอันโดดเด่นกว่าพื้นที่ภาพ ก็คือส่วนของรูปร่างที่เป็นทำให้ผู้ดูรับรู้ได้เป็นรูปอะไรแต่ถ้าเป็นนามธรรมถึงจะดูไม่ออกว่าเป็นรูปอะไรแต่ส่วนมากจะมีองค์ประกอบอย่างเด่นชัดกว่าส่วนพื้นเช่นมีรูปร่างที่ชัดกว่าหรือมีตำแหน่งที่เด่นกว่า เป็นต้น

สิ่งที่คำนึงถึงเกี่ยวกับพื้นที่บวกลบ

องค์ประกอบใดทำหน้าที่เป็นภาพองค์ประกอบใดทำหน้าที่เป็นพื้นเราควรจะหาสัดส่วนที่ลงตัวระหว่างภาพและพื้นทำให้ส่วนของภาพมีความโดดเด่นชัดเจนจนกลายเป็นจุดเด่นหรือจะให้สัดส่วนภาพกับสัดส่วนพื้นมีสัดส่วนใกล้เคียงกันการที่สัดส่วนของภาพและพื้นสามารถสร้างความประหลาดใจช่วยให้งานดูน่าสนใจมากขึ้น

จังหวะ คือ การจัดองค์ประกอบโดยคำนึงถึงจังหวะของส่วนประกอบต่างๆในงานมนุษย์มีความผูกพันกับจังหวะอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ยังใช้จังหวะในการสร้างเสียงดนตรีเพื่อความสุนทรีย์ด้วย ถึงแม้จะเป็นเพลงเดียวกันแต่บรรเลงได้จังหวะที่ต่างกันก็ทำให้เกิดบรรยากาศที่แตกต่าง ศิลปินการนำองค์ประกอบพื้นฐานให้เกิดจังหวะที่หลากหลายสร้างเอกภาพและความน่าสนใจให้กับผลงาน คือ

1. การซ้ำ คือ การซ้ำคือการนำองค์ประกอบเดี่ยวมาทำซ้ำแล้ววางต่อการให้เกิดเป็นจังหวะสิ่งที่ต้องคำนึงเกี่ยวกับจังหวะองค์ประกอบใดมาสร้างจังหวะจังหวะแบบใดในการนำเสนอผลงานและจังหวะในการเล่าเรื่องอย่างไร

นัยยะ คือ การนำองค์ประกอบอย่างหนึ่งมาจัดวางเพื่อให้นึกถึงหรือเห็นเป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่ง เช่น การนำจุดมาเรียงต่อกันเพื่อทำให้เห็นเป็นเส้นหรือเห็นเป็นระนาบ นัยยะเป็นวิธีการจัดองค์ประกอบที่สร้างความน่าสนใจให้กับงานเนื่องจากว่าไม่บอกตรง ๆ ว่านี่คืออะไรแต่ต้องตีความทำให้สามารถซ่อนข้อความหรือชี้บางอย่างได้เช่นความหมายการเชื่อมโยงหรือทิศทาง

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับนัยยะ จะใช้องค์ประกอบใดมาสร้างนัยยะให้สื่อความหมายที่ต้องการจะซ่อนข้อความด้วยนัยยะได้อย่างไรให้ผู้ชมสามารถตีความหรือเข้าใจนักออกแบบที่ต้องการจะนำเสนอและจะนำเสนอผู้ชมด้วยการใช้ในทางใด

ความสัมพันธ์ เพื่อการจัดองค์ประกอบด้วยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ 2 ขึ้นขึ้นไปโดยค้นพบว่าเคล็ดลับของความสัมพันธ์ที่ลงตัวอยู่ในการใส่ใจกับระยะห่างอันเหมาะสมในแต่ละความสัมพันธ์ ศิลปะกับความงามก็ต้องมีความสัมพันธ์ที่ลงตัวและเหมาะสมระหว่างองค์ประกอบ 2 อย่างขึ้นไป ศิลปินและนักออกแบบสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดเอกภาพด้วยการนำองค์ประกอบต่าง ๆ มาสร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทำให้เกิดการแย่งเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวมีความเป็นหนึ่งเดียวดูลงตัวยากแก่การโยกย้ายตำแหน่งไปมา

2.3.5 เทคนิคการจัดวางองค์ประกอบศิลป์

การมองภาพรวม หัวใจหลักของเอกภาพคือการมองภาพรวม เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่นักออกแบบจะต้องมองภาพรวมของงานให้ออกกว่า พื้นที่ กรอบภาพ หรือเวที ในการนำเสนอผลงานนั้น มีขอบเขตของงานอย่างไร งานที่น่าสนใจจะต้องมีความแตกต่างภายในตัวงาน เอกภาพสามารถเกิดได้จากความแตกต่าง 2 แบบ คือ กลมกลืนกับแบบขัดแย้ง คือความขัดแย้งที่ดีจะสร้างจุดเด่นขึ้นในงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของเอกภาพ แต่ถ้ามากเกินไปจะกลายเป็นแตกแยกและขาดเอกภาพความพอดีจึงสำคัญต่อการเกิดเอกภาพหรือภาพรวมของงานที่ดูลงตัว

การเลือกวางตำแหน่ง ตำแหน่งมีความสำคัญอย่างมากในเรื่องความงาม การจัดองค์ประกอบก็คือ การรวมองค์ประกอบให้อยู่ตำแหน่งที่ต้องการ ในการวางตำแหน่งควรพิจารณา กฎสามส่วน ทิศทาง 3 ทาง และระยะทั้ง 31 กฎสามส่วน ตั้งชื่อโดย จอห์น ไรมส์ สมิต จิตรกรชาวอังกฤษกล่าวว่าเมื่อแบ่งภาพออกเป็น 9 ส่วนเท่าๆกัน ด้วยเส้นแนวนอน 2 เส้นและแนวตั้งอีก 2 เส้น จะเกิดจุดตัด 4 จุด คือตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับวางจุดเด่นของภาพ 2 ทิศทางทั้ง 3 และระยะทั้ง 3 คือ การวางตำแหน่งโดยคำนึงถึงทิศทางและระยะสำคัญ ได้ดังนี้

ซ้าย กลาง ขวา/ บน กลาง ล่าง / ไกล กลาง ไกล เป็นตัวช่วยให้งานมีความสมบูรณ์และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

เล็ก กลาง ใหญ่ ในการจัดองค์ประกอบนักออกแบบควรคำนึงถึงการใช้งานอย่างทั่วถึง เพื่อให้งานสมบูรณ์เพิ่มความน่าสนใจให้กับงาน ไม่เพียงแต่ตำแหน่งคนเราสามารถรับรู้ความแตกต่างได้ 3 ขนาด คือ เล็ก กลาง ใหญ่ มีเทคนิคสองประการ ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้

1 อย่างลึ้มจุด นักออกแบบไม่ควรมองข้ามจุด จะใช้เพิ่มมิติให้แก่งานให้มีความน่าสนใจลุ่มลึกขึ้น เป็นการทำน้อยแต่ได้มาก

2 อย่างลึ้มที่ว่าง นักออกแบบต้องระบุนานว่าบริเวณไหนเป็นพื้น บริเวณไหนเป็นภาพ ขนาดระหว่างชมจะทำการแยกอย่างไรไม่รู้ตัว งานที่มี 3 ขนาดจะให้มิติครบถ้วนมากกว่ามหัศจรรย์ของการซ้ำ สิ่งใดที่นำมาวางเรียงกัน นอกจากจะสร้างองค์ประกอบใหม่ที่น่าสนใจแล้วยังทำให้น่ามองด้วยการซ้ำ นักออกแบบอาจจะเรียกว่า การทอนสเกล เป็นการลดทอนองค์ประกอบให้ดูมีสัดส่วนที่สวยงาม สีก็เป็นองค์ประกอบที่ช่วยสร้างจังหวะและทอนสเกลได้หรือแม้แต่พื้นผิว คือองค์ประกอบที่เปลี่ยนระนาบว่างเปล่าให้ดูมีลูกเล่น มีมิติ

สรุป คือ บรรดาองค์ประกอบพื้นฐาน การจัดวางองค์ประกอบ และเทคนิคการจัดวางองค์ประกอบทั้งหลายนั้น ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกอย่างพร้อมกัน ให้เลือกใช้เฉพาะสิ่งที่จะช่วยนำเสนอเรื่องราวที่ต้องการเท่านั้น เพียงเลือกใช้ให้ถูกที่ถูกต้องเวลา ก็จะเกิดองค์ประกอบที่งดงามและนี่ก็คือศิลปะกับความงาม (ธนภัทร รุ่งธนาภิรมย์. 2560 : 5-40)

2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบร่วมสมัย

ศิลปะร่วมสมัย หมายถึง การนำแนวคิดของศิลปะสมัยเก่ากลับมาใช้ใหม่ โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่องราวหรือลวดลายบางส่วนให้มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของลักษณะแนวความคิด รูปร่างรูปทรง ขั้นตอน หรือ วิธีการสร้างงานศิลปะตามยุคสมัยหรือดั้งเดิม ดังเช่น การนำลวดลายหรรษาจากศิลปะโรโคโคมาดัดแปลงใช้เป็นลวดลายกระดาด ลายผ้า ฯลฯ การวาดภาพวิวิวิทัศน์กรุงเทพฯ ยามเย็นโดยใช้การแต้มสีเหมือนศิลปะลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ เป็นต้น

ไม่ว่าจะเป็นศิลปะไทยประเภทไหนก็ตาม ล้วนเต็มไปด้วยความอ่อนช้อย งดงาม มีลวดลายและสีสันทันเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสามารถพบเห็นได้ทั่วไปตามวัดวาอารามต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปั้น การแกะสลัก หรือการวาดภาพจิตรกรรมฝาผนัง ฯลฯ ทั้งนี้ก็เพราะคนไทยในสมัยก่อนนั้นมักนิยมสร้างงานศิลปะเพื่ออุทิศให้พระศาสนา แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป วัฒนธรรมและศิลปะตะวันตกเริ่มเข้ามา ศิลปะของไทยจึงถูกนำมาผสมผสานกลมกลืนกับศิลปะแนวใหม่ ๆ จนกลายเป็นศิลปะไทยร่วมสมัย ทั้งนี้อาจจะรวมถึงภาพที่มีลวดลายอ่อนช้อย อย่างเช่น ลายกนก ฯลฯ ที่เป็นศิลปะแบบไทย ๆ แทรกอยู่ หรืออาจจะเป็นภาพแนว Abstract(นามธรรม) ที่ผู้พบเห็นอาจจะไม่เข้าใจแต่กลับได้อารมณ์ความ เป็นไทยที่แอบแฝงอยู่ ซึ่งสะท้อนจากความเป็นไทยที่สั่งสมอยู่ในจิตวิญญาณของศิลปินไทยนั่นเอง

Contemporary Style หมายถึงรูปแบบการตกแต่งแบบร่วมสมัย ซึ่ง ได้แก่การนำเอางานออกแบบที่เป็นที่นิยมในรูปแบบปัจจุบันมาผสมอย่างกลมกลืนกับรูปแบบต่าง ๆ ในอดีตอีกอย่างน้อยหนึ่งรูปแบบโดยมีจุดประสงค์เพื่อการดึงเอาความรู้สึกหรืออารมณ์ จากรูปแบบในอดีตมาแต่งกลิ่น หรือเพิ่มรสให้กับงานออกแบบนั้น ๆ และเป็นการทำให้งานออกแบบนั้นมีลักษณะข้ามกาลเวลา คือให้ความรู้สึกที่สมดุลกันทั้งสองยุค อย่างลงตัวและกลมกลืน โดยปกติแล้ว รูปแบบร่วมสมัยนี้ มักจะมีรูปแบบพื้นฐานเป็นงานออกแบบที่เรียบง่าย ไม่มี ลวดลายซับซ้อน จากนั้นจะตกแต่งให้สวยงามขึ้นหรือเพิ่มความรู้สึกหรือแต่งรสด้วยของประดับ ตกแต่ง หรือบัวพื้นและเพดานจากยุคสมัยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น ยุค Classic เป็นต้น รูปแบบร่วมสมัยจะเหมาะสมสำหรับผู้รักศิลปะในยุคต่าง

ๆ ในอดีต แต่ไม่ต้องการนำมาใช้ทั้งหมด โดยอาจจะมี สาเหตุมาจากความไม่เหมาะสมในด้านประโยชน์ใช้สอยของพื้นที่หรือเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ รวมทั้งการนำเอารูปแบบในอดีตมาใช้ทั้งหมดอาจจะทำให้ดูมาก หรือ "ล้น" เกินไป จนขาดความรู้สึกที่พอดี

รูปแบบร่วมสมัยในปัจจุบันนี้ มักจะเน้นที่การให้ความรู้สึกเรียบง่าย สบาย และอบอุ่น และมีการประยุกต์ประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ให้เข้ากับ ความต้องการของเจ้าของบ้านเป็นหลัก อาจจะมีการปรับแต่ง เฟอร์นิเจอร์หรือของประดับตกแต่งให้มีประโยชน์ใช้สอยที่แตกต่างไป จากวัตถุประสงค์เดิมเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบันก็ได้งานออกแบบในรูปแบบร่วมสมัย จัดได้ว่าเป็นรูปแบบที่ทำงานง่าย เนื่องจากแทบไม่มีข้อจำกัดใด ๆ และยังปรับเปลี่ยน ได้ตามประโยชน์ใช้สอยของเจ้าของ แต่การออกแบบรูปแบบ ร่วมสมัยมาใช้ให้ดูดีกลับไม่ใช่ของง่ายเลยเนื่องจากการไร้ ข้อจำกัดของมันทำให้เหมือนกับการเล่นเรือในทะเลหรือ มหาสมุทร หากไม่มีการกำหนดทิศทางหรือจุดมุ่งหมายให้แน่นอนแล้ว นักออกแบบแทบจะทำให้งานออกแบบออกมาดูดีได้ยากและลำบากมากดังนั้น การออกแบบรูปแบบร่วมสมัยจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางเสียก่อนว่าต้องการให้งานออกแบบตอบสนองต่อความต้องการใด จากนั้น จึงต้องมีการกำหนด รูปแบบหลักและรูปแบบรองที่จะนำมาผสมกันโดยรูปแบบหนึ่ง ในสองรูปแบบนี้ จะต้องสามารถตอบสนองหรือสร้างความรู้สึกตามจุดประสงค์หลักที่ได้วางไว้ในข้างต้นได้ เช่น หากต้องการงานออกแบบที่ดี และหรูหรา เราอาจจะต้องนำ เองานรูปแบบ Classic มาผสมหรือหากต้องการให้ดูสวยงามอย่างบริสุทธิ์ไร้การเสแสร้ง เราอาจจะ ต้องนำเอารูปแบบ Countryเข้ามา แทน เป็นต้น (ศิลปะไทยร่วมสมัย.สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2561. [Online] : www.bangkokbanksme.com)

2.5 หลักการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับ

เครื่องประดับ ถือเป็นสิ่งสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของการแต่งกายของสุภาพสตรี ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ไม่มีชนชาติไหน ๆ ที่จะปฏิเสธความงามของเครื่องประดับได้ เครื่องประดับมีหลากหลายสไตล์ แต่ละชนิดก็มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าคุณจะเลือกอย่างไร ให้เข้ากับบุคลิกของคุณและชุดที่คุณสวมใส่

เครื่องประดับร่างกายมนุษย์เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงฐานะในสังคมและความพึงพอใจของผู้ใช้เป็นประติมากรรม ซึ่งแฝงอยู่กับศิลปกรรมอื่น ๆ เป็นเครื่องประดับตกแต่งศิลปะสถานและศิลปวัตถุให้เกิดคุณค่าความงามทั้งทางกายและจิตใจ

เครื่องประดับพวกอัญมณีและเครื่องตกแต่งทำด้วยผ้าหรือของใช้ในการแต่งกาย เช่น ถุงมือหรือกระเป๋า รวมเรียกว่า Accessories ไม่ว่าจะเป็เครื่องประดับของบุรุษหรือสตรี ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างให้บุคลิกภาพของผู้สวมใส่ดูดีหรือน่ามอง มีเสน่ห์ น่าเลื่อมใส หรือน่าคบหาสมาคมด้วยเครื่องประดับจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์ของคุณมากขึ้น เครื่องประดับเสริมแต่งร่างกายภายนอกให้ผู้สวมใส่ดูดีได้ มีเสน่ห์แก่ผู้ที่พบเห็น เครื่องประดับทำให้สตรีดูสวย ดูสง่า ในชุดที่สวมใส่ ความมั่นใจในตัวเองจะเกิดขึ้น จากความรักตัวเองอยากให้ตัวเองสวยหรือภาคภูมิใจในตัวเองเครื่องประดับไม่จำเป็นต้องชิ้นใหญ่ ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง แต่ความเหมาะสม และความพอดีในการเลือกเครื่องประดับ มีความสำคัญมากกว่าราคาเสียอีก

ในปัจจุบันเครื่องประดับ นอกจากจะเป็นของตกแต่งที่ทำให้ร่างกายสวยงามแล้ว เครื่องประดับยังสามารถเป็นสิ่งที่ยกย่องรักษาโรคร้ายไข้เจ็บได้ โดยดูอย่างพวก หินที่คอยรักษาโรค นี้ก็มีกันมานาน และก็นำมาดัดแปลงเป็นเครื่องประดับที่ทำให้สวมใส่ได้ง่ายขึ้น เช่น พวกสร้อยคอแพชชั่น แหวนแพชชั่น หรือจะเป็น ต่างหู แพชชั่น เป็นต้น พวกนี้ก็สามารถนำมาสวมใส่ได้ โดยที่ผู้ที่ใส่ก็มีความเชื่อว่าสวมของพวกนี้จะทำให้ร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บไม่ไข้ แต่มันก็เป็นความเชื่อส่วนบุคคลเท่านั้นและยังมีความเชื่อในเรื่องของการเสริมดวง เสริมมงคล เสริมบารมี เสริมงาน ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของเครื่องประดับประเภทนั้น ๆ (ความสำคัญของเครื่องประดับ. สืบค้นเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2560. [Online] : <https://preciouspieces.wordpress.com/คลังความรู้/บทนำ/ความสำคัญของเครื่องประดับ>)

2.5.1 เครื่องประดับในอดีตและปัจจุบัน

ประวัติความเป็นมาของเครื่องประดับ เครื่องประดับเป็นสิ่งหนึ่งในกระแสวัฒนธรรมที่ควบคู่มาพร้อมกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในสมัยโบราณใช้วิธีการสักร่างกายเพื่อตกแต่งร่างกายพบครั้งแรกในสมัยอียิปต์เมื่อประมาณ 2000 ปีก่อนคริสตศักราชส่วนการแต่งกายด้วยวัตถุมงคลตกแต่งด้วยทองคำพบหลักฐานการใช้ทองคำมาทำเป็นเครื่องประดับในสมัยอียิปต์และกรีกโบราณ เครื่องประดับเป็นสิ่งที่สามารถบอกถึงสมัยของประวัติศาสตร์ได้เป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมความเชื่อของผู้ใช้ดังนั้นการศึกษาทางประวัติศาสตร์ศิลปะจึงนิยมศึกษาเรื่องเครื่องประดับไปด้วยเพราะนอกจากใช้ประดับร่างกายแล้วยังบอกตำแหน่งฐานะยศศักดิ์ได้

แต่แรกเริ่มงานเครื่องประดับเริ่มจากฝีมือช่างชั้นสูงงานเครื่องประดับตอบสนองความต้องการของชนชั้นสูงมากกว่าชนชั้นต่ำเนื่องจากอำนาจและสภาพเศรษฐกิจนั่นเองสาเหตุที่ทำให้เครื่องประดับเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอลักษณะงานเครื่องประดับยุคนั้นทำจากวัสดุที่มีราคาแพงเช่นทองคำเพชรพลอย เป็นต้น ใ้มาจนถึงปัจจุบันมีงานเครื่องประดับก็ยังเป็นลักษณะงานที่มีวัสดุราคาแพงแม้จะเปลี่ยนวัสดุมาใช้สิ่งของราคาถูกบ้าง

ทางตะวันตก ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 16 การตกแต่งร่างกายอย่างเสมอภาคและเริ่มขึ้นเครื่องประดับมีบทบาทต่อชนชั้นกลางจากผลงานที่ทำด้วยมือเริ่มเปลี่ยนมาใช้เครื่องจักรและเริ่มเป็นอุตสาหกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ศิลปะเครื่องประดับในสมัยที่รับใช้ชนชั้นสูงจะมีลักษณะเน้นความวิจิตรพิสดารมีรูปแบบประเพณีสืบทอดกันมา ศิลปะเครื่องประดับในสมัยที่รับใช้ชนชั้นสูงจะมีลักษณะเน้นความวิจิตรพิสดารมีรูปแบบประเพณีสืบทอดกันมาในสมัยที่รับใช้ชนชั้นสูงจะมีลักษณะเน้นความวิจิตรพิสดารมีรูปแบบประเพณีสืบทอดกันมาในสมัยอุตสาหกรรม ศิลปะเครื่องประดับในสมัยที่รับใช้ชนชั้นสูงจะมีลักษณะเน้นความวิจิตรพิสดารมีรูปแบบประเพณีสืบทอดกันมาในสมัยอุตสาหกรรมรูปแบบเครื่องประดับก็ถูกผลิตออกมาเหมือนเหมือนการเป็นงานตลาดขาดความเด่นชัดและสร้างสรรค์เฉพาะชิ้นงาน เมื่อมาถึงยุคปัจจุบันเมื่อศิลปะรอบตัวเน้นความคิดสร้างสรรค์และบุคลิกเฉพาะของศิลปินแต่ละคนเครื่องประดับก็พัฒนาไปอีกก้าวหนึ่งหันมาออกแบบเฉพาะสีเน้นความคิดสร้างสรรค์โดยมีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของศิลปินแต่ละคน

เครื่องประดับปัจจุบันถือว่าเป็นงานวิจิตรศิลป์เป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพ มีความงดงามในตัวเองแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นสื่อสัญลักษณ์ของการแต่งงานสัญลักษณ์ของการเกิดและชัยชนะและก็เป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่งด้วยแม้จะมีการวิเคราะห้กันว่าประโยชน์ของ

เครื่องประดับนั้นมียุ่่น้อยแต่ตราบใดที่คนมีสุนทรียภาพอยู่ในจิตใจเครื่องประดับก็ยังคงมียุ่่นตลอดไป งานเครื่องประดับไปงานที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์อันทรงคุณค่าของนักออกแบบจึงเป็นหัวใจ สำคัญยิ่งของการออกแบบเครื่องประดับ

2.5.2 ความสำคัญของการออกแบบเครื่องประดับ

การออกแบบเพื่อสร้างคุณค่าให้เกิดความสวยงามแก่ตนเองซึ่งความสวยงามนี้เป็น ลักษณะหนึ่งที่มีอายุวัดได้ด้วยมาตรฐานอย่างไรอย่างหนึ่งเพราะน่าจะขึ้นอยู่กัค่านิยมอาจจะเหมือน หรือแตกต่างจากสังคมอื่นก็ได้ และการออกแบบนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ดังนั้นการออกแบบจึงเข้ามาช่วยเพื่อให้ชิ้นงานที่ประดิษฐ์ขึ้นมานั้นตอบสนองต่อผู้ใช้อย่างสมบูรณ์

- (1) ต้องถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจโดยการใช้ เส้น สี รูปทรง มาประกอบให้เป็น รูปร่างให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งนั้น
- (2) วางรูปแบบและโครงสร้างให้เหมาะสมกับหน้าที่การใช้งาน
- (3) ช่วยให้ผู้พบเห็นรู้สึกคล้อยตามด้านความงามและคุณค่าของงาน
- (4) เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เกิดการค้นคว้าทดลองสิ่งใหม่ทั้งในด้านวัสดุและการและวิธีการ ใหม่ ๆ

2.5.3 คุณสมบัติของนักออกแบบที่ดี

- (1) สามารถประยุกต์การออกแบบและประสบการณ์ที่ตัวเองได้พบเห็นเพื่อการออกแบบ ได้อย่างเหมาะสม
- (2) ศึกษาความต้องการของผู้บริโภคเพราะการออกแบบที่ดีจะต้องมาจากความเป็นจริง ตอบสนองของผู้ใช้ได้
- (3) สามารถออกแบบผลงานของตัวเองจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวได้
- (4) มีความรู้และความเข้าใจเรื่องวัสดุต่าง ๆ และกระบวนการสร้างเครื่องประดับได้เป็น อย่างดี
- (5) สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี
- (6) มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานใหม่ๆอยู่เสมอ
- (7) เปิดใจกว้างไม่ยึดติดเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เสมอ
- (8) เข้าใจขั้นตอนของการออกแบบตามจุดมุ่งหมายสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

2.5.4 พื้นฐานการออกแบบเครื่องประดับ

การออกแบบคือความต้องการและรู้จักปรับปรุงสิ่งเดิมให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยซึ่ง การออกแบบจะแตกต่างจากอีกสองคำนั้น คือ การลอกแบบ และการเลียนแบบ

การลอกแบบ คือ การทำตามธรรมเนียมโดยเหมือนต้นแบบไม่ผิดเพี้ยนจากเดิมเลย

การเลียนแบบ คือ การกระทำหรือดัดแปลงปรับปรุงใหม่ให้แปลกใหม่ขึ้นกว่าเดิม

การออกแบบเครื่องประดับก็คือการออกแบบชนิดหนึ่งผู้ออกแบบต้องประยุกต์หลักเกณฑ์ พื้นฐานมาเป็นชิ้นงานที่สวยงามเพื่อที่จะส่งเสริมบุคลิกของผู้สวมใส่และผู้ออกแบบยังต้องมีความรอบรู้ เรื่องโครงสร้างของชิ้นงานคือจะต้องศึกษาเรื่องรูปร่างช่องว่างเนื้อวัสดุน้ำหนักของวัสดุเพื่อให้ชิ้นงานมี ความสัมพันธ์ระหว่างแบบและวัสดุที่ใช้การออกแบบเครื่องประดับจนถึงก้าขึ้นตอนการประดิษฐ์ จะต้องมีความประณีตและละเอียดอ่อนเป็นอย่างมากในการสร้างสรรค์งานแต่ละชิ้นเพื่อให้สอดคล้อง ต่อผู้บริโภค

2.5.5 ประเภทของเครื่องประดับในโอกาสต่าง ๆ

การเลือกเครื่องประดับสำหรับบุคคลแต่ละสังคมนั้น แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกันตามลักษณะทางสังคม เชื้อชาติและความคิดความเชื่อแล้ว เพศและวัยก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญจะสังเกตเห็นได้จากบุคคลในวัยใกล้เคียงกันก็จะเลือกเครื่องประดับที่คล้ายคลึงกันทั้งในรูปแบบ วัสดุ ลักษณะการนำไปใช้ ยิ่งต่างเพศกันการเลือกเครื่องประดับยิ่งแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะทางสรีระของร่างกาย แต่ปัจจัยสำคัญสำหรับการเลือกประเภทของเครื่องประดับอีกประการก็คือ เรื่องของเวลาและโอกาสในการสวมใส่

เครื่องประดับที่ใช้ในเวลากลางวัน โดยทั่วไป การเลือกเครื่องประดับสำหรับเวลากลางวัน มันนิยมแบบที่เรียบง่าย มีดีไซน์มากกว่าแบบที่ลวดลายซับซ้อน เพราะช่วงเวลากลางวันเป็นเวลาของการทำงานติดต่ออู่ระ เสื้อผ้าเครื่องประดับจึงควรมีความสุภาพเข้ากับกาลเทศะให้เข้ากับโอกาส ทั้งนี้อาจดูความเหมาะสมในเรื่องของบุคลิกลักษณะทางกายภาพของบุคคล รูปแบบและวัสดุของเครื่องประดับประกอบกันด้วยก็ได้

เครื่องประดับที่ใช้ในเวลากลางคืน การเลือกใช้เครื่องประดับในเวลากลางวันและกลางคืนมีข้อแตกต่างกัน คือ เครื่องประดับที่ใช้ในเวลากลางคืนควรจะทำจากวัสดุที่มีแสงแวววาวเล่นแสง เมื่อกระทบแสงไฟแล้วเกิดประกาย โดยควรสวมใส่ให้เหมาะสมกับเสื้อที่มีความเรียบหรูที่จะทำให้การสวมใส่เครื่องประดับมีความโดดเด่นขึ้นมา เป็นต้น (วัฒนะ จุฑะวิภาต. 2545 : 50)

2.5.6 ความคิดสร้างสรรค์กับการประดิษฐ์เครื่องประดับ

2.5.6.1 ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดการสร้างสรรคด้านความคิดเห็นเรื่องความคิดที่แปลกใหม่ไม่เคยมีผู้ใดคิดมาก่อนสามารถนำไปใช้ได้จริง

2.5.6.2 ความคิดสร้างสรรค์ด้านประโยชน์ใช้สอยได้แก่ความคิดดัดแปลงสร้าง 3 วัตถุประสงค์นำสิ่งของนั้นไปใช้ในหลาย ๆ ด้านสร้างสิ่งของให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยสำหรับความคิดสร้างสรรค์ด้านนี้นับว่ามีบทบาทต่อเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

2.5.6.3 ความคิดสร้างสรรค์ด้านความงามความ สำหรับความคิดสร้างสรรค์ด้านนี้มุ่งเน้นที่ความงามแปลกใหม่เป็นหลักความสวยงามที่เปลี่ยนแปลงได้การสร้างสรรคความงามด้านมีน้ำเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรคงานศิลปะทุกประเภทเป็นหัวใจของการสร้างงานเครื่องประดับด้วย

ระเบียบอย่างไรก็ตามในแง่ของการประดิษฐ์เครื่องประดับสามารถนำความคิดทั้ง 3 มารวมกันไว้ในงานชิ้นเดียวชิ้นนั้นจะเป็นงานที่สมบูรณ์จัดได้ว่าเป็นงานที่มีคุณค่าอย่างพร้อมในขณะเดียวกันผู้สร้างงานอาจจะมุ่งเน้นสร้างสรรคไปในทางใดทางหนึ่งได้เช่นกัน (วรรณรัตน์ อินทรอ่ำ. 2536 : 40-66)

2.5.7 หลักการออกแบบเครื่องประดับ

นอกจากหลักโดยทั่วไปของการออกแบบแล้วผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงความสวยงามเหมาะสมเป็นหลักสำคัญเพราะงานเครื่องประดับเกิดขึ้นได้จากจุดประสงค์และของการส่งเสริมความมั่นใจให้ผู้สวมใส่นักออกแบบต้องตอบตัวเองก่อนเสมอว่าเครื่องประดับชิ้นนี้ออกแบบมาสำหรับใคร ต้องมีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนไม่คิดจะจัดกระจาย เพราะกลุ่มแต่ละกลุ่มมีบุคลิกเฉพาะกลุ่มอยู่แล้ว เช่น กลุ่มสตรีวัยทำงาน กลุ่มสตรีที่ออกงานสังคมบ่อย ๆ หรือแม้แต่เครื่องประดับสำหรับสุขภาพบุรุษ

โดยทั่วไปแล้วหลักการของนักออกแบบเครื่องประดับมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความเป็นหน่วยเดียวกัน

การออกแบบเครื่องประดับก็มีลักษณะเช่นเดียวกับงานออกแบบด้านอื่นๆคือนักออกแบบจะต้องมองถึงภาพรวมของงานเป็นกลุ่มก้อนทุกอย่างสัมพันธ์กันหมดแล้วค่อยพิจารณาแยกออกมาเป็นส่วน ๆ เช่น การออกแบบจี้ก็ต้องสัมพันธ์กับตัวสร้อยคอเพื่อแสดงความเป็นหน่วยเดียวกันงานจึงจะสอดคล้องและสวยงามมีพลัง

2. ความสมดุล

ความสมดุลเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของการออกแบบทุกประเภทอยู่แล้วแต่ถ้าพูดถึงเครื่องประดับเหมือนจะเป็นข้อแรกที่สัมพันธ์กับจุดประสงค์ในเรื่องของความงามเพราะความงามของเครื่องประดับอยู่ที่ความพอดีไม่มากหรือน้อยเกินไป ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในส่วนความคิดที่ดำเนินควบคู่ไปกับความรู้สึกทางสมดุลมีอยู่ 2 แบบคือความสมดุลลักษณะเท่ากัน ตัวอย่าง เช่น การออกแบบตุ้มหูต้องคำนึงถึงความสมบูรณ์ที่เท่ากันในภาพรวมเพื่อมองแล้วไม่รู้สึกผิดส่วนหรือถ้าหากจะออกแบบสร้อยคอก็อาจจะนำหลักความสมดุลในลักษณะที่ไม่เท่ากันมาใช้เพราะความสมดุลที่ไม่เท่ากันนี้หมายถึงลักษณะของการออกแบบไม่เท่ากันแต่ความรู้สึกเกิดความสมดุลในตัวเป็นการใช้อุปกรณ์อื่นเข้ามาช่วย เช่น อาจจะใช้ความสมดุลด้วยสีของอัญมณีแสงเงาของวัตถุของเครื่องประดับนาน ๆ

3. ความสัมพันธ์ทางด้านศิลปะ

หมายถึงการวางขององค์ประกอบทางการออกแบบอย่างเหมาะสม เพราะเครื่องประดับมีจุดขายที่มีความงามและลักษณะเด่นเฉพาะอย่าง นักออกแบบจึงต้องออกแบบให้เห็นส่วนที่ดีของเครื่องประดับอย่างชัดเจนเพื่อสร้างความรู้สึกประทับใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้พบเห็น ซึ่งไม่เสมอไปว่าจะต้องมีจุดเด่นเพียงหนึ่งเดียวอาจมีมากกว่าหนึ่งอย่าง เพียงแต่เมื่อดูโดยรวมแล้วจุดเด่นที่สองนั้นยังด้อยกว่าจุดแรก ฉะนั้นในเรื่องของการแสวงหาจุดเด่นให้กับงานเครื่องประดับนั้น นักออกแบบควรคิดเผื่อไว้สองชั้น เช่น การออกแบบกำไลข้อมือ ก็อาจเน้นจุดสนใจแบบความทันสมัยคลาสสิก ขณะเดียวกันก็ไม่ลืมถึงลักษณะผิวที่เน้นความแตกต่างของเนื้อวัสดุเพื่อให้เกิดมิติความงามด้วย นอกจากจุดดีจุดเด่นแล้วความสัมพันธ์ทางศิลปะยังหมายรวมถึงจังหวะและระยะหรือ ความถี่ห่างในตัวเอง หากกล่าวสำหรับงานเครื่องประดับแล้วจังหวะในชิ้นงานของเครื่องประดับมีความสำคัญไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเครื่องประดับที่มีลวดลายมาก เช่น การออกแบบเครื่องประดับโดยใช้ลายไทย ความงามก็จะอยู่ในระยะช่องไฟและการวางลายอย่างเหมาะสมกับตัวโครงสร้างเครื่องประดับนั้น ๆ หรือการออกแบบสร้อยข้อมือแบบมีตุ้มตุ้มห้อยรอบ ๆ หากนักออกแบบวางโครงสร้างของขนาดของตุ้มตุ้มไม่สัมพันธ์กับตัวสร้อย และระยะความถี่ห่างผิดพลาดแล้ว สร้อยข้อมือเส้นนั้นก็จะมีจุดเด่น

ธรรมชาติของงานศิลปะกับงานเครื่องประดับอีกประการก็ คือ หลักการเรื่องความแตกต่างและความกลมกลืน ความรู้สึกในเรื่องของความกลมกลืนและความแตกต่างเป็นสิ่งที่นักออกแบบแทบทุกคนได้หยิบใช้ โดยความกลมกลืนที่ว่านี้หมายถึงความกลมกลืนในภาพรวมถึงแม้โดยส่วนย่อยจะมีความขัดกัน ทั้งแบบลวดลาย พื้นผิว หรือเส้น หากพิจารณาในส่วนรวมทั้งหมดแล้วไม่เกิดความรู้สึกขัดแย้งก็ถือว่างานเครื่องประดับชิ้นนั้นบรรลุถึงองค์ประกอบศิลป์ อย่างไรก็ตามการที่นักออกแบบเลือกใช้ความแตกต่างในส่วนใหญ่เพื่อดึงดูดความสนใจก็สามารถสร้างความประทับใจได้เช่นกัน แม้ว่าลักษณะเด่นของงานการออกแบบเครื่องประดับจะเน้นความสวยงามเป็นประการแรก หากแต่เรื่องที่น่าที่ใช้อยู่ ความทนทาน ก็เป็นสิ่งที่นักออกแบบควรคำนึงถึงด้วยเช่นกันการออก

แบบที่ดีจึงต้องวางโครงสร้างของงานอย่างพอดี เลือกใช้วัสดุให้ตรงกับแบบและลวดลาย รวมไปถึงคำนึงถึงหน้าที่ใช้สอยและความทนทานของวัสดุที่ใช้ให้สัมพันธ์กัน จึงถือได้ว่าการออกแบบนั้นประสบความสำเร็จ (วิวัฒน์ จุฑะวิภาต. 2545 : 73-75)

2.5.7.1 การออกแบบแหวน

แหวนเป็นเครื่องประดับที่ใช้สำหรับนิ้วมือการออกแบบแหวนผู้ออกแบบต้องนึกถึงผู้ซื้อก่อนว่าจะทำแหวนนี้ให้กับผู้ชาย ผู้หญิง หรือเด็ก ลักษณะนิ้วจะใช้กับนิ้วอะไร งานอะไร พิธีสำคัญสำคัญ หรือเพื่อสวมใส่ติดนิ้วในชีวิตประจำวันเพราะเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เลือกวัสดุได้ถูกต้องการออกแบบแหวนจะต้องมีคุณค่าทางความงามและประทับใจแก่ผู้พบเห็นและสามารถสวมใส่ได้สบายโครงสร้างทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันเรียบง่ายและใช้ได้หลายโอกาส อย่างไรก็ตามแบบวัสดุและประโยชน์ความสวยงามต้องสัมพันธ์กันแยกเป็นแบบแผนที่เป็นของผู้ชายและแหวนที่เป็นของผู้หญิงมีความแตกต่างกันโดยยึดหลักธรรมชาติของผู้ใช้เพื่อให้ได้การออกแบบตามที่จุดมุ่งหมายได้วางไว้ความแตกต่างระหว่างการออกแบบแหวนของผู้ชายและแหวนของผู้หญิงคือการออกแบบแหวนของผู้ชายจะมีรูปทรงที่บึกบึนและมีความแข็งแรงเรียบง่ายไม่ซับซ้อนสวมใส่สบายใช้ได้ทุกโอกาส ส่วนแหวนของผู้หญิงนั้นรูปทรงจะโปร่งบางมากกว่ามีความสวยงามลวดลายละเอียดหรือการใช้อัญมณีหรือหินที่มีค่า การออกแบบแหวนผู้หญิงสามารถแยกลักษณะแหวนที่ใช้ในเวลากลางวันและกลางคืนได้แหวนที่ใช้ในเวลากลางวันมักจะมีลวดลายละเอียดมีวัสดุที่เปล่งประกาย ส่วนแหวนที่ใช้ในเวลากลางวันจะมีความเรียบง่ายในรูปทรงสวมใส่สบายและใช้ได้หลายโอกาส

2.5.7.2 การออกแบบต่างหู

ต่างหูเป็นเครื่องประดับที่ส่งเสริมให้ใบหน้าเราสวยงามมากยิ่งขึ้นเป็นเครื่องประดับอย่างเดียวที่อยู่ใกล้ชิดใบหน้ามากที่สุด ดังนั้นนัยออกแบควรจะต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษและผู้ซื้อก็ต้องดูตามความเหมาะสมกับลักษณะของใบหน้าประกอบด้วย รูปทรงหรือรูปแบบที่นิยมใช้ในการทำต่างหูมีทั้ง รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงธรรมชาติ รูปทรงอิสระ วัสดุที่นิยมนำมาใช้เช่น หินหรือโลหะควรมีน้ำหนักน้อย นั้นหมายความว่าควรใช้แผ่นโลหะบางหรือกลวงข้างในเพื่อให้มีน้ำหนักน้อยเวลาสวมใส่จะไม่ถ่วงให้หยวนลงมาและวิธีการทำเครื่องประดับประเภทต่างหูเหล่านี้ก็จะมีทั้งแบบฉลุโปร่งแบบหลอดแบบบัดกรีต่อประกอบแบบเรียงร้อยต่อกันซึ่งแต่ละวิธีต้องดูจากการออกแบบจึงจะรู้ว่าควรจะใช้วิธีการใดในการผลิตการออกแบบเครื่องประดับประเภทต่างหูส่วนใหญ่ที่ออกแบบจะให้เป็นชุดเข้าคู่กับเครื่องประดับชนิดอื่น ๆ เช่น สร้อยคอ เข็มกลัด แหวน แต่ถ้าจะออกแบบต่างหูอย่างเดียวควรมีลักษณะเฉพาะตัวมีความสมดุลในการออกแบบเครื่องประดับ

ปัจจุบันอาจจะออกแบบเครื่องประดับต่างหูให้มีรูปทรงไม่เหมือนกันหรือมีแรงโน้มถ่วงไม่เท่ากันแต่ใช้การแต่งผมแต่งหน้าเข้าช่วยสภาพโดยรวมทั้งหมดถึงจะกลมกลืนกัน การออกแบบต่างหูในเชิงสร้างสรรค์ไม่จำเป็นว่าต่างหูจะต้องเป็นต่างหูเพียงอย่างเดียวอาจจะมาอยู่ในรูปของการใช้ประโยชน์ร่วมกับอย่างอื่นได้ เช่น ต่างหูอาจจะมาเป็นสร้อยได้หรืออาจจะมาเป็นก๊ิบติดผมได้อย่างไรก็ตามนึกถึงความสะดวกของการนำไปใช้ร่วมด้วยเสมอ

2.5.7.3 การออกแบบสร้อยคอ

สำหรับการออกแบบสร้อยคอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานเครื่องประดับการใช้เส้นอิสระมักเป็นเส้นที่ใช้ในการออกแบบได้ดีสำหรับในการทำเครื่องประดับ นัยออกแบบมักจะคำนึงถึงความสัมพันธ์ของสร้อยคอและจี้ที่ห้อยลงมาความสวยงามเป็นจุดเด่นอันดับแรกและการใช้สอยเป็นอันดับรองลงมา และสิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือการคำนึงถึงความสะดวกสบายเวลาสวมใส่เป็นสิ่งสำคัญส่วนใหญ่

การออกแบบสร้อยคอมักเรียบง่ายใช้กับจี๊ได้หลายรูปแบบและไม่ควรมีน้ำหนักมากเพื่อความสบายในการสวมใส่ การออกแบบสร้อยคอถ้าใช้ในชีวิตประจำวันควรมีลักษณะเรียบง่ายเพื่อตอบโจทย์ของการใช้สอยและควรมีความแข็งแรงระหว่างข้อต่อแต่ละข้อไม่ควรมีลักษณะหุหุระ การออกแบบอาจจะเน้นจุดสนใจเฉพาะด้านหน้าหรือตลอดทั้งเส้นก็ได้แต่ถ้าเป็นสร้อยคองานกลางคินอาจจะแตกต่างออกไปทั้งความหุหุระและวัสดุที่ใช้แต่อย่างไรก็ตามแบบเรียบง่ายใช้ได้หลายโอกาสก็เหมาะสำหรับเครื่องประดับในปัจจุบัน การออกแบบสร้อยคอให้สั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ซึ่งการนำไปใช้จะต้องเหมาะสมไปกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายด้วย

2.5.7.4 การออกแบบสร้อยข้อมือและกำไลข้อมือ

สร้อยข้อมือและกำไลข้อมือมีความหมายใกล้เคียงกันมากเพราะว่าด้านประโยชน์ใช้สอยก็เหมือนกันคือการใช้สวมใส่ข้อมือเช่นเดียวกันแต่รูปร่างเครื่องประดับไม่เหมือนกันคือสร้อยข้อมือจะมีความอ่อนไหวทั้งตัวเช่นเดียวกับสร้อยคอ ส่วนกำไลข้อมือจะมีความแข็งไม่ทั้งตัวเวลาใส่จะใส่เข้าไปอาจจะบีบรัดซึ่งเป็นตะขอหรือไม่มีตะขอ ส่วนสร้อยข้อมือคงต้องใช้วิธีเดียวเช่นกับการทำสร้อยคอแต่จะสั้นกว่าความสวยงามขึ้นอยู่กับการออกแบบและการเลือกวัสดุมาใช้ การออกแบบกำไลมักจะมีความเรียบสวยงามเฉพาะตัวมีความทันสมัยใหม่ ความสมดุลของลวดลายต่าง ๆ ผู้ออกแบบจะใช้โลหะล้วนหรือจะใช้หินประกอบเป็นจุดเน้นความสวยงามด้านหน้าให้เด่นชัดกว่าส่วนอื่นๆซึ่งการออกแบบสร้อยข้อมือก็ใช้วิธีเดียวกันนี้ด้วย

2.5.7.5 การออกแบบเข็มกลัด

เครื่องประดับประเภทเข็มกลัดเป็นเครื่องประดับสำหรับสุภาพสตรีที่มีอายุหรือสตรีวัยกลางคนนิยมใช้มากกว่าสุภาพสตรีที่มีอายุน้อยหรือวัยรุ่นแต่ปัจจุบันก็เป็นที่แพร่หลายในสาววัยรุ่นเช่นกันแต่ละแบบและวัสดุอาจจะแตกต่างกันออกไป คุณประโยชน์ของเครื่องประดับเข็มกลัดนั้นช่วยให้เสื้อผ้ามีจุดเด่นและเพิ่มความสง่างามให้แก่ผู้ใช้มากยิ่งขึ้น ในขณะที่เหมือนกันเหมือนจะเป็นสิ่งบอกบุคลิกของผู้เป็นเจ้าของได้เป็นอย่างดีด้วยนักออกแบบเครื่องประดับเข็มกลัดนิยมออกแบบเข็มกลัดให้เหมาะสมกับการใช้ได้หลาย ๆ โอกาสเป็นจุดเด่นเฉพาะด้านหน้า อย่างไรก็ตามการออกแบบเข็มกลัดนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะของงานจุดมุ่งหมายการนำไปใช้ การออกแบบเข็มกลัดไม่นิยมออกแบบให้รุงรังและวัสดุหนักมาใช้ทั้งนี้การพิจารณาจากการนำไปใช้ถ้าเข็มกลัดหนักจะดึงรั้งเสื้อลงมาทำให้หย่อนเสียรูปทรง การออกแบบจำเป็นจะต้องให้แบบและวัสดุที่มาใช้สัมพันธ์กันเข็มกลัดที่ดีควรดัดแปลงใช้ได้หลายโอกาส(วรรณรัตน์ อินทรอำ.2536)

2.5.8 การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน

2.5.8.1 งานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตใช้เครื่องมืออุปกรณ์มากขึ้นและบางชนิดผลิตด้วยเครื่องจักร

2.5.8.2 การออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป นำเอาวัสดุราคาถูกใหม่ใช้มากขึ้น

2.5.8.3 รสนิยมในการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับที่เปลี่ยนไปจากความยุ่งยากมาสู่ความเรียบง่าย

2.5.8.4 เสรีภาพทางความคิดสร้างสรรค์มีมากขึ้นและเพื่อให้สัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็ว

2.5.9 ลักษณะเครื่องประดับที่มีข้อสังเกตดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กันระหว่างแบบและวัสดุ
2. มีความสวยงามนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงแต่ประโยชน์ที่ไม่จำเจเพียงด้านเดียวสามารถดัดแปลงไปใช้ในกรณีอื่นได้บ้างตามความเหมาะสม
3. แบบเรียบง่ายไม่รุงรังเกะกะไม่เกาะเกี่ยวเสื้อผ้าใส่สบายไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้
4. ราคาไม่สูงหรือแพงจนเกินไปต่อผู้ใช้
5. สร้างความสง่าภาคภูมิใจให้กับผู้ใช้เสริมบุคลิกผู้ใช้ให้ดีขึ้น
6. ทำความสะอาดง่ายวัสดุที่ใช้มีความทนทานทนต่อดินฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลงและไม่เปลี่ยนสภาพได้ง่ายเมื่อเปลี่ยนอุณหภูมิ
7. มีความสมดุลกันในรูปทรงสีสันทกมลกลืนมีจุดเร้าความสนใจที่ดี

2.5.10 การเลือกเครื่องประดับให้เหมาะสมกับบุคลิก

รูปแบบของเครื่องประดับแต่ละชิ้นที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้บุคลิกของผู้สวมใส่แตกต่างกันออกไปเครื่องประดับบางชิ้นมักอยู่บนเรือนร่างของผู้หนึ่งแล้วทำให้ผู้นั้นสวยงามยิ่งขึ้น แต่เมื่อไปประดับท่านหนึ่งอาจจะขัดต่อบุคคลนั้น ทั้งนี้ด้วยบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนที่กำเนิดเกิดมาแตกต่างกันทั้งรูปร่างหน้าตาผิวพรรณ บุคลิกลักษณะที่เป็นของเดิมเมื่อมีเครื่องประดับมาเป็นของใหม่ มารวมอยู่ด้วยกันจึงเป็นเรื่องสำคัญว่าจะทำอย่างไรให้ทั้งสองสิ่งนี้ลงตัวกันได้มากที่สุด สำหรับความงามของแต่ละท่านให้โดดเด่นเป็นสง่าน่าจะเป็นบุคลิกเฉพาะตัวเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้โดดเด่นสะดุดตา

ผู้หญิงที่มีบุคลิกเคร่งขรึม

การเลือกเครื่องประดับสำหรับผู้หญิงที่มีบุคลิกลักษณะนี้รูปแบบการแต่งกายทั้งเสื้อผ้า สีสันทจะเป็นแบบเรียบ ๆ ดังนั้นรูปแบบเครื่องประดับที่เหมาะสมกับเครื่องแต่งกายอื่นๆโดยรวมหรือ กิริยาท่าทางด้วยนั้นจึงควรเป็นแบบเรียบเรียบ ๆ ไม่มีรายละเอียดมากนักโดยยึดรูปแบบใบหน้า หู หลัง คอ แขน มือ นิ้ว และความอ้วนความผอมมีความสูงหรือเตี้ย เป็นตัวตัดสินสำคัญให้เกิดเครื่องประดับที่เหมาะสมกับบุคลิก

ผู้หญิงที่มีบุคลิกร่าเริง

การเลือกเครื่องประดับสำหรับผู้หญิงบุคลิกนี้ในการแต่งกายก็มันแสดงความกระฉับ กระฉ่องหรือง่าย ๆ แต่แฝงความเช่กซี้ไว้ ทำทีสอดขึ้นรูปแบบของเครื่องประดับจึงควรมีความสวยสะดุดตา อยู่ในตัวเป็นแบบที่ดูไม่แข็งหรือหนักแน่นมาก เช่น ถ้าเป็นสร้อยคอเป็นแบบที่เคลื่อนไหวได้ไปตามร่างกาย เป็นต้น

ผู้หญิงที่มีบุคลิกนุ่มนวลเรียบร้อย

การเลือกเครื่องประดับสำหรับผู้หญิงที่มีบุคลิกแบบนี้ควรเป็นเครื่องประดับชิ้นเล็ก ๆ น่ารักไม่ต้องใหญ่โตมากนะบ่งบอกถึงความอ่อนหวานอ่อนนุ่มของคนใส่ได้เฉพาะเครื่องประดับที่มีอัญมณีเป็นตัวประกอบ ได้แก่ พลอย ไข่มุก ซึ่งประดับมากับ สร้อยคอหรือจี้ เป็นต้น

ผู้หญิงที่มีบุคลิกเข้มแข็งการเลือกเครื่องประดับจากผู้หญิงที่มีบุคลิกนี้ดูจะมีความมั่นใจอบอุ่นควรมีรูปแบบเครื่องประดับที่ออกไปในทันสมัยใหม่ค่อนข้างแข็งแต่เก๋ที่อยู่ในตัวและมักเป็นเครื่องประดับชิ้นใหญ่พอควรเป็นแบบที่ผู้ชายหรือผู้หญิงก็สามารถหยิบมาใช้สอยได้อย่างไม่ลำบากใจเช่นพวกเครื่องประดับแหวนที่ใส่ได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย (การเลือกเครื่องประดับให้เหมาะสมกับบุคลิก. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2557. [Online] : <http://www.thejewelshouse.com/store/article/view.html>)

2.6 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับ

หากคิดด้านประโยชน์อย่างจริงจังแล้วเครื่องประดับด้วยจะเป็นประโยชน์น้อยมากที่สุดจากผลิตภัณฑ์ด้านอื่น ๆ แต่มีประโยชน์โดยตรงด้านความสวยงามและความสุขทางใจให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ ดังนั้นวัสดุที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักจะใช้สิ่งของที่มีความสวยงามหรือมีราคาแต่สิ่งของที่สวยงามบางครั้งราคาไม่แพงหรืออายุไม่คงทน สิ่งของที่มีราคาแพงอาจจะเป็นสิ่งที่มีอายุการใช้งานยาวนาน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเลือกวัสดุผู้ผลิตเครื่องประดับจะเลือกหินหรือโลหะที่มีราคาแพงไม่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายหรือขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ เช่น หินที่มีการตกผลึกนานได้แก่เพชรพลอยสีต่างๆเป็นต้น ในบรรดาหินทั้งหลายเพชรจะมีราคาแพงที่สุด ทั้งนี้เมื่อการทำเจียรระไนแล้วมีความสวยงามเมื่อตัวเพชรกระทบกับแสงไฟหรือแสงสว่างจะเกิดประกายสวยงาม นอกจากหินดังกล่าวแล้วยังใช้โลหะผสมทำเป็นเครื่องประดับได้อีกด้วยโลหะที่นิยมใช้และมีราคาแพง ได้แก่ ทองคำ นาค เงิน โลหะที่เกิดจากการผสมทางวิทยาศาสตร์จัดว่าเป็นโลหะที่มีราคาสูงเช่นกัน ได้แก่ ทองคำขาวส่วนโลหะที่นำมาใช้เป็นส่วนผสมทำเทียมโลหะอื่นๆและมีราคาไม่สูงได้แก่ ทองเหลือง อลูมิเนียม ทองแดง เป็นต้น การเลือกโลหะมาทำเครื่องประดับส่วนใหญ่จะพิจารณาโลหะที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติก่อนและให้ราคาสูงมากกว่าโลหะอื่น ๆ

ในปัจจุบันค่านิยมในการเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประดับเปลี่ยนไปมากประกอบกับวิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้าขึ้นมีวัสดุสังเคราะห์ต่างๆเกิดขึ้นบางครั้งเลียนแบบของจริงจะใกล้เคียงจนเกือบดูไม่ออกอาจจะต้องใช้เครื่องมือขยายหรือความชำนาญในการดูจึงจะรู้ได้ เช่น เพชรรัสเซีย ทับทิมอัด หินอัดต่างๆแต่เครื่องประดับปลอมเหล่านี้จะมีราคาถูกกว่าของจริงมากและมีอายุการใช้งานไม่นานเท่าของจริงด้วยเหตุนี้สาเหตุที่ทำให้เครื่องประดับแพร่หลายไปสู่ชนชั้นกลางและบุคคลทั่วไปมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านนักออกแบบก็มุ่งมาสู่วัสดุที่ไม่มีราคาสูงมากนัก เช่น การทำเครื่องประดับจากกระดูกสัตว์ เปลือกไม้ ขนสัตว์พลาสติก เมล็ดพืช เป็นต้น เนื่องจากสภาวะเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจค่านิยมและรสนิยมที่เปลี่ยนไปการใช้วัสดุราคาไม่สูงนักทำให้กะต้นทุนการผลิตถูกลง

2.6.1 วัสดุกับประเภทของเครื่องประดับ

(1) **เครื่องประดับที่มีค่า** เครื่องประดับประเภทนี้ผลิตมาจากโลหะมีค่า เช่น ทองคำ เงิน แพลตตินัม ซึ่งมักจะมีการประดับด้วยอัญมณีแท้ เช่น เพชร ทับทิม ไพลิน และส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของวัตถุดิบมากกว่ารูปแบบเครื่องประดับ ผู้ที่นิยมเครื่องประดับประเภทนี้จะต้องจ่ายในราคาค่อนข้างสูงเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องประดับแต่ละชิ้น ในส่วนของราคาเครื่องประดับมีค่าขึ้นอยู่กับน้ำหนักของวัตถุดิบ (โลหะมีค่า) และอัญมณีที่ใช้ในการผลิต ความชำนาญของช่างและการออกแบบเครื่องประดับประเภทนี้ในบางครั้งสามารถชี้วัดรสนิยมของผู้สวมใส่แสดงถึงความหรูหรามีระดับ และเป็นสิ่งที่สามารถเป็นมรดกตกทอดยังคนรุ่นต่อไปซึ่งยังคงไว้ซึ่งความมีค่าและสวยงามเครื่องประดับที่มักจัดอยู่ในประเภท เช่น แหวนแต่งงาน มงกุฎสร้อยคอ เป็นต้น

(2) **เครื่องประดับแฟชั่น** เครื่องประดับประเภทนี้จะตอบพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถสร้างสีสันให้กับเสื้อผ้าที่สวมใส่อีกทั้งเป็นส่วนเสริมให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกที่ชัดเจนขึ้น สำหรับเครื่องประดับประเภทนี้จะเน้นรูปแบบที่สวยงามเป็นสำคัญ ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับประเภทนี้ราคาไม่สูงมากนัก เช่น ถ้าเป็นโลหะจะเป็นโลหะที่มีค่าน้อย เช่น เงิน (นิยมใช้เงิน Sterlin 925) ทองแดง อลูมิเนียม ส่วนอัญมณีที่ใช้เป็นอัญมณีประเภทพลอยเนื้ออ่อน เช่น อัญมณี

จากธรรมชาติหรืออัญมณีมีค่า ในบางผลิตภัณฑ์ก็ใช้อัญมณีเทียมในการผลิตนอกจากนี้ยังนิยมวัสดุอื่น ๆ อีกหลากหลาย เช่น แก้ว พลาสติก ไม้ เป็นต้น เครื่องประดับเหล่านี้จะมีราคาที่ไม่สูงนัก โดยสิ่งที่กำหนดระดับราคาของเครื่องประดับแฟชั่น คือ คุณภาพส่วนประกอบของเครื่องประดับ ผู้ออกแบบเครื่องหมายความการค่าและวัตถุดิบ

2.6.2 การออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุการเลือกวัสดุ

ความสัมพันธ์กับการออกแบบสำคัญเป็นอย่างมากผู้ออกแบบไม่เคยมีประสบการณ์ในการออกแบบหรือการทำเครื่องประดับจะต้อง

(1) พิจารณาข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้พิจารณาจากวัสดุที่มีอยู่ก่อนเป็นสำคัญเช่นหินรูปทรงโลหะ เป็นต้น

(2) ออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุที่มีอยู่เช่นควรเริ่มจากการสังเกตง่าย ๆ ก่อนเมื่อได้แบบที่ดีและผ่านการวิเคราะห์แล้วจึงไม่นำเขียนแบบจริง

(3) พิจารณาถึงกระบวนการผลิตเป็นอันดับสุดท้ายว่าจะมีขั้นตอนการผลิตอย่างไรตั้งแต่การออกแบบสเก็ต

ถ้าออกแบบไว้ก่อนแล้วหาวัสดุที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับแบบจะไม่นิยมเพราะว่าหาวัสดุให้ตรงกับแบบเป็นเรื่องยุ่งยากเสียเวลาการออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุจึงเป็นที่นิยมและสะดวกมากกว่า

การเลือกวัสดุให้สัมพันธ์กับแบบวัสดุที่ใช้ทำเครื่องประดับแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ถาวรและไม่ถาวร

วัสดุประเภทถาวร ได้แก่ โลหะทุกชนิด เช่น ทองคำ ทองคำขาว เงิน ทองแดง ทองเหลือง อลูมิเนียม หินต่าง ๆ เช่น เพชร มรกต ทับทิม โกเมน และพลอยสีต่าง ๆ เป็นต้น ตลอดจนวัสดุที่หายาก เช่น งาช้าง

วัสดุประเภทไม่ถาวร ได้แก่ วัสดุประเภทไม้มะลิ็ดพีชพลาสติกและวัสดุอื่น ๆ ที่แตกหักชำรุดง่าย

2.6.2.1 โลหะมีค่า (PRECIOUS METAL)

เครื่องประดับจะสมบูรณ์และมีรูปลักษณะที่สวยงามเหมาะสมกับผู้สวมใส่นั้นต้องมีการประกอบชิ้นตัวซึ่งตัวเรือนที่นิยมใช้กันจะเป็นโลหะประเภทต่าง ๆ ที่นำมาผสมผสานกับการออกแบบจนกลายเป็น

เครื่องประดับที่สวยงามสำหรับโลหะที่นิยมมาทำเป็นเครื่องประดับในปัจจุบัน คือ ทอง เงินและแพลตินัม ซึ่งจุดเด่นของโลหะทั้ง 3 ชนิด คือ มีความอ่อนตัว ไม่เปราะ หาได้ยากและมีความสวยงาม โดยโลหะมีค่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ทอง (GOLD) ทองเป็นโลหะที่มีสีเหลืองอร่าม มีความแวววาวอยู่เสมอโดยทองจะไม่ทำ ปฏิกิริยากับอากาศจึงทำให้สีของทองไม่หมอง ไม่เกิดสนิม ทองเป็นโลหะที่มีความอ่อนตัวมากที่สุดจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ทองสามารถขึ้นรูปได้ง่าย สำหรับความบริสุทธิ์ของทองเราเรียกเป็น “เค (KARAT - K) ” ซึ่งความบริสุทธิ์ของทองจะขึ้นอยู่กับปริมาณธาตุที่ผสมซึ่งมีหน่วยเป็นกะรัต โดย 1 กะรัตมีค่าประมาณ 4.17 เปอร์เซ็นต์ของโลหะผสมทั้งหมดทองบริสุทธิ์ 100 เปอร์เซ็นต์คือ ทอง 24K หรือทอง 24กะรัต โดยทั่วไปเครื่องประดับที่ทำจากทองจะไม่ใช้ทองบริสุทธิ์เนื่องจากขาดความแข็งแรงจึงมีการเติมธาตุอื่นผสมเข้าไป เช่น ทองแดงนิเกิล เป็นต้น

24K = มีเนื้อทอง 100 เปอร์เซ็นต์

22K = มีเนื้อทอง 91.67 เปอร์เซ็นต์ซึ่งเป็นความบริสุทธิ์ของทองเยาวราช

18K = มีเนื้อทอง 75 เปอร์เซ็นต์นิยมใช้ทำเครื่องประดับในแถบยุโรป

นอกจากทองสีเหลืองยังมีทองสีอื่นอีกขึ้นอยู่กับ ส่วนผสมที่ผสมลงไป โดยสามารถแบ่งชนิดของทองตามสีที่มองเห็นได้ 4 ชนิด ดังนี้

1. ทองชมพู คือ ทองที่มีส่วนผสมของทองแดง
2. ทองขาว คือ ทองที่มีส่วนผสมของแพลตินัม และนิกเกิล
3. ทองเขียว คือ ทองที่มีส่วนผสมของทองแดงและเงิน
4. ทองน้ำเงิน คือ ทองที่มีส่วนผสมของเหล็ก

2. เงิน (SILVER) เงินเป็นโลหะที่มีสีขาวที่สุดในบรรดาโลหะทั้งหมดแต่เนื่องจากเงินจะทำปฏิกิริยากับอากาศจึงทำให้เงินหมองได้ง่าย ดังนั้นเราจึงเห็นเนื้อเงินมีสีคล้ำๆ สำหรับเงินที่นิยมใช้ในการผลิตเครื่องประดับคือ STERLING SILVER ซึ่งเป็นส่วนผสมที่มีเงินร้อยละ 92.5 โลหะเงินเป็นโลหะที่มีความอ่อนตัวใกล้เคียงกับทองดังนั้นการนำเงินมาขึ้นรูปเลียนแบบทองสามารถทำได้ง่ายและมีความละเอียดอ่อนเหมือนทอง

3. แพลตินัม (PLATINUM) แพลตินัมเป็นธาตุบริสุทธิ์ที่มีสีเงินเทา มีน้ำหนักมาก ด้านทานความหมองได้ดีไม่ระคายเคืองต่อผิวของผู้สวมใส่และมีความทนทานมากกว่าทอง

4. ทองเหลือง (BRASS) ทองเหลืองนิยมใช้ในงาน COSTUME JEWELRY แกรดต่ำ เพราะทองเหลืองมีราคาถูก ทองเหลืองได้มาจากการผสมระหว่างทองแดงและสังกะสีจึงทำให้โลหะที่โดนนั้นมีความแข็งเปราะขึ้นรูปได้ยากที่ทำจากทองเหลืองจะมีความละเอียดอ่อนน้อยกว่างานทองหรืองานเงิน (โลหะมีค่า) สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560. [Online] : <http://www.jewelcloning.com : 2560>)

2.6.3 การเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประดับต้องพิจารณาถึง

- การออกแบบเหมาะสมกลมกลืนกันโดยสภาพส่วนรวมทั้งหมด
- ประโยชน์ใช้สอยโดยเน้นว่าเครื่องประดับนั้นจะใช้ในเวลาใด เช่น เวลากลางวันควรจะเป็นหินหรือโลหะที่มีแสงประกายรับไฟเป็นต้น
- กระบวนการผลิตที่สัมพันธ์กับการออกแบบและประโยชน์ใช้สอย
- การบำรุงรักษาสะดวกง่ายและรวดเร็วไม่ยุ่งยากเกินความจำเป็น

2.6.4 กรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับเบื้องต้น

2.6.4.1 การออกแบบ

การทำต้นแบบหรือแม่พิมพ์ในการทำเครื่องประดับ จะเริ่มต้นที่การออกแบบโดยจะมีทั้งการออกแบบวาดมือ การออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ นักออกแบบจะต้องรู้ทุกขั้นตอนเพื่อให้งานออกแบบเครื่องประดับมีคุณภาพและสามารถนำไปผลิตเป็นเครื่องประดับได้จริง การเริ่มต้นกระบวนการผลิตด้วยการออกแบบเป็นการวางแผนเพื่อให้งานออกมาสมบูรณ์มากที่สุด

ภาพที่ 2.24 ลายเส้นเครื่องประดับ

2.6.4.2 การทำต้นแบบด้วย 3D โปรแกรม

การทำต้นแบบด้วยโปรแกรมจากคอมพิวเตอร์คือการขึ้นโมเดลจากโปรแกรม 3D เป็นโปรแกรมสำหรับการทำเครื่องประดับเพื่อนำไฟล์ตัวโมเดลในคอมพิวเตอร์ส่งไปเข้าเครื่องปริ้นโมเดล หน้าที่ออกมา ก็จะเป็นเนื้อเทียนเช่นแต่กันแต่คุณสมบัติอาจจะแตกต่างกันออกไป และการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์มีข้อดี คือ สามารถสร้างภาพจำลองเพื่อดูว่าหลังการผลิตผลงานจะออกมาเป็นอย่างไร

ภาพที่ 2.25 ภาพการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์

2.6.4.3 การทำต้นแบบด้วยเทียน

การทำต้นแบบด้วยเทียนจะเป็นที่นิยมและนำมาใช้กันมากในวงการอุตสาหกรรมการทำเครื่องประดับและเทียนที่ใช้ในการทำต้นแบบมีหลายชนิดแต่มีคุณสมบัติแตกต่างกันออกไป เทียนที่นิยมใช้จะเป็นเนื้อสีเขียวลักษณะคล้ายเทียนไขแต่จะมีความเหนียวและยืดหยุ่นมากกว่า ขั้นตอนของการทำต้นแบบเทียนมีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมขึ้นรูปโดยวาดแบบลงในกระดาษไขขนาดเท่าของจริงแล้วแกะลงบนเทียนเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการแกะสลักขัดแต่งให้ได้ตามรูปทรงที่ออกแบบไว้ เมื่อทำการแกะเสร็จแล้วต้องมีการชั่งน้ำหนักเพื่อนำไปคำนวณเปรียบเทียบกับค่าน้ำหนักของโลหะที่จะทำเป็นตัวเรือนให้ได้น้ำหนักที่ต้องการ

2.6.4.4 การทำแม่พิมพ์ด้วยโลหะ

การสร้างต้นแบบด้วยแม่พิมพ์โลหะ วัสดุที่นำมาใช้ส่วนมากจะเป็นเงินผสมนิกเกิล การสร้างแม่พิมพ์ต้องมีขนาดใหญ่กว่าขนาดจริง 5-7 เปอร์เซ็นต์หรือแล้วแต่สัดส่วนของแต่ละบริษัท เพื่อการหดตัวของโลหะและการตกแต่งผิว นอกจากตัวแม่พิมพ์แล้วจะต้องสร้างทางไหลของน้ำโลหะ เพื่อนำไปสู่ขบวนการหล่อต่อไป

ภาพที่ 2.26 ภาพโมเดลโลหะ

2.6.4.5 การทำพิมพ์ยาง

คือ การนำเอาพิมพ์โลหะที่ทำเสร็จแล้วมาอัดเข้ากับยางสำหรับทำพิมพ์ด้วยเครื่องอัดพิมพ์ยาง โดยการตัดยางสำหรับก้อนยางให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมให้มีขนาดพอดีกับบล็อกอลูมิเนียม อัดยางด้วยเครื่องอัดแรงดันจะทำให้ยางดิบละลายหลอมติดกันเป็นก้อน ซึ่งใช้อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 150-160 องศาเซลเซียสใช้เวลาอบประมาณ 45 นาที หลังจากนั้นมาวางทิ้งไว้ให้เย็น แล้วนำมาผ่าออกเป็น 2 ซีกเพื่อเอาแม่พิมพ์โลหะออก จะได้แม่พิมพ์ยางที่มีโพรงสำหรับให้น้ำโลหะไหลเข้าไปตามแบบและขนาดตามที่ต้องการ

ภาพที่ 2.27 ภาพการทำพิมพ์ยาง

2.6.4.6 การทำหุ่นขี้ผึ้ง

การทำหุ่นขี้ผึ้งจากแม่พิมพ์ยาง นำขี้ผึ้งหรือเทียนมาต้มในหม้อต้มหรือเครื่องฉีดเทียนอุณหภูมิที่ใช้ในการหลอมละลายอยู่ที่ประมาณ 60 ถึง 820 องศาเซลเซียสอุณหภูมิจะต้องไม่สูงหรือต่ำจนเกินไปสังเกตได้จากการสัมผัสหรือการเกาะติดพิมพ์ยางเพราะถ้าฉีดเครื่องร้อนเกินไปเวลาฉีดที่พิมพ์จะต้องติดกับพิมพ์ยางก่อนจะฉีดเทียนควรพ่นด้วยซิลิโคนหรือโรยแป้งตรงพิมพ์ยางก่อนเพื่อป้องกันการติดของเทียนและเวลาแกะเทียนออกจากพิมพ์ยางจะทำให้แกะออกได้ง่ายเมื่อพิมพ์ที่ต้องหลอมละลายได้ที่แล้วจึงฉีดเทียนเข้าไปในพิมพ์ยางจัดเต็มแล้วปล่อยให้เทียนเย็นจึงทำการแกะออกจากแม่พิมพ์

ภาพที่ 2.28 โมเดลหุ่นขี้ผึ้ง

2.6.4.7 การติดต้นเทียน

ก่อนการติดต้นเทียนจะต้องมีลำแท่งเทียนเพื่อเป็นแกนยึดแบบเทียนที่ฉีดออกมาขนาดและความสูงควรให้ต้นเทียนต่ำกว่ากระบอกเหล็กที่จะนำไปหล่อประมาณ 1 นิ้วแล้วนำเทียนหรือแว็กซ์มาติดต้นเทียนที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของงานมาแล้ว การติดต้นเทียนจะติดรอบต้นโดยใช้หัวแร้งไฟฟ้าในการประสานทำมุมให้ได้ประมาณ 45 องศาเรียงกันเป็นชั้น ๆ จากนั้นนำไปสวมกับกระบอกเหล็กให้ลำต้นเทียนด้วยน้ำยาล้างจานเพื่อให้แปงและและสิ่งที่เกาะอยู่บนเทียนออกก่อน จะช่วยเคลือบผิวเทียนให้มีความเรียบเงาก่อนนำไปหล่อ ผลงานหล่อที่ออกมาจะได้มีความสมบูรณ์มีคุณภาพ

ภาพที่ 2.29 ภาพการติดต้นเทียน

2.6.4.8 การผสมปูนพลาสติกอร์ทำแม่พิมพ์ปูนสำหรับหล่อ

ขั้นตอนนี้จะมีความละเอียดและใช้ความระมัดระวังจะมีความเสี่ยงในการเสียหายขึ้นได้ ปูนที่ใช้เป็นปูนที่มีคุณภาพและละเอียดมาก ๆ ใช้สำหรับการหล่อเครื่องประดับ การกำหนดส่วนผสมของปูนพลาสติกอร์กับน้ำในสัดส่วน ปูน 100 กรัมต่อน้ำ 38 ซม. ถ้าเป็นน้ำกลั่นให้ใช้อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส การผสมปูนแต่ละครั้งต้องคำนวณน้ำหนักของรูปแบบงานหล่อและชั่งน้ำหนักเตรียมไว้ให้พร้อม ขั้นตอนการผสมมีดังนี้

ภาพที่ 2.30 ภาพแม่พิมพ์ปูนสำหรับหล่อ

- เทน้ำสะอาดลงในอ่างสำหรับผสม ค่อย ๆ เทปูนลงในน้ำและใช้ไม้พายพลาสติกคนผสมให้เข้ากันให้ทั่ว ห้ามเทน้ำลงในปูนขณะผสม เนื่องจากปูนมีลักษณะเป็นผงแห้งละเอียด เมื่อเทน้ำลงบริเวณหนึ่งปูนจะซึมน้ำอย่างรวดเร็ว น้ำส่วนผสมกวนในเครื่องผสมปูนในเวลา 2 นาที

- นำส่วนผสมเข้าเครื่องดูดอากาศ เพื่อดูดอากาศออกจากเนื้อปูน พร้อมทั้งมีการสั่นสะเทือนใช้เวลาประมาณ 1-2 นาที

- นำส่วนผสมเทลงในกระบอกรีด โดยเทลงด้านข้างของกระบอกรีดตรงกลางของต้นเทียน อาจทำให้เสียหายได้นำกระบอกรีดที่เทปูนเรียบร้อยแล้วเข้าเครื่องดูดอากาศอีกครั้งใช้เวลาประมาณ 1-2 นาที

- เพิ่มส่วนผสมปูนหล่อให้เต็ม การพร่องของปูนในกระบอกรีดเนื่องจากการดูดอากาศออกจากปูน ทำให้ส่วนผสมในรูปปูนกระเด็นออกจากกระบอกรีดจึงต้องเติมให้เต็ม

- เมื่อเทปูนลงในกระบอกรีดแล้วให้นำกระบอกรีดไปผึ่งไว้ในที่ร่ม เมื่อปูนเริ่มแห้งแล้วให้ตกแต่งปูนหล่อให้เรียบร้อยเสมอของกระบอกรีดหล่อ

ในการผสมปูนหล่อตามแบบข้างต้นมีความสำคัญจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายในเวลา 5-10 นาทีเพราะปูนจะแห้งและแข็งตัวเร็วมาก การดูดอากาศออกจากเนื้อปูนจะทำให้ยากขึ้น

2.6.4.9 การอบเผาแม่พิมพ์ปูนหล่อ

การอบแม่พิมพ์ปูนหล่อ เป็นขั้นตอนสำหรับการหล่อโลหะ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อกำจัดเทียนและส่วนผสมทั้งหมดของเทียนให้ละลายออกจากพิมพ์ปูนหล่อทำให้แม่พิมพ์ปูนเกิดความเป็นโพรงแบบขึ้นภายในพร้อมทั้งมีทางเดินของน้ำโลหะ

- เพื่อเตรียมอุณหภูมิในกระบอกหล่อให้เหมาะสมกับอุณหภูมิในการหล่อโลหะ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิในขณะที่ทำการหล่อโลหะ การอบแม่พิมพ์ปูนเพื่อให้เทียนละลายจะใช้เครื่องมือที่เรียกว่าเครื่องมือกำจัดเทียน ซึ่งอุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เทียนประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ ในกระบอกจะหลอมละลายและไหลออกจากทางปากของแม่พิมพ์เกิดจากโค้งงอของฐานยาง

ภาพที่ 2.31 ภาพการเผาแม่พิมพ์ปูนหล่อ

2.6.4.10 การหล่อตัวเรือน

กระบวนการหล่อตัวเรือนทั้งแบบการหล่อตัวเรือนด้วยเครื่องหล่อด้วยแรงเหวี่ยงศูนย์กลางและการหล่อด้วยระบบสุญญากาศ จะกระบวนการหลัก ๆ เหมือนกันดังนี้

- นำแม่พิมพ์เข้าอบในเตาอบแม่พิมพ์
- จัดเตรียมเครื่องหล่อโลหะให้มีความพร้อมในการใช้งาน
- หลอมโลหะที่ต้องการใช้ตามน้ำหนักโลหะที่คำนวณได้ ถ้าเป็นการหลอมโลหะโดยใช้เปลวไฟจากแก๊ส ต้องสังเกตดูผิวหน้าของโลหะให้มีความใสเหมือนกระจก จึงถือได้ว่าใช้ได้ ในขณะที่หลอมความผสมให้น้ำโลหะได้รับความร้อนอย่างทั่วถึง การผสมควรใช้แท่งแกรไฟต์
- เคลื่อนย้ายพิมพ์จากเตาอบแม่พิมพ์มาวางในตำแหน่งสำหรับวางแม่พิมพ์ของเครื่องการเคลื่อนย้ายแม่พิมพ์ สิ่งที่ต้องระวังคือเปิดเตาอบจะต้องหลบคลื่นความร้อนที่พุ่งออกมาจากเตาเผาเพราะอาจได้รับอันตรายได้และในขณะที่เคลื่อนย้ายจะทำให้แม่พิมพ์ตกลงพื้นไม่ได้เพราะจะทำให้เกิดความเสียหาย

- เมื่อวางแม่พิมพ์ลงในตำแหน่งแล้วถ้าเป็นการหล่อแบบแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลางให้เปิดสวิตซ์ให้น้ำโลหะเข้าสู่โพรงแบบได้ทันทีส่วนการหล่อแบบสุญญากาศลงสู่โพรงแบบเช่นเดียวกัน เครื่องหล่อเหวี่ยงหนีศูนย์กลางจะหมุนเหวี่ยงน้ำโลหะเข้าสู่โพรงด้วยความเร็วซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 1-2 นาที ในขณะที่หล่อแบบสุญญากาศจะเสร็จหลังจากการเทน้ำโลหะเข้าสู่โพรงแบบโดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อย

ภาพที่ 2.32 ภาพเครื่องหล่อตัวเรือน

2.6.4.11 การทำความสะอาดชิ้นหล่อ

หลังจากการทำการหล่อชิ้นงานแล้วจะต้องเอาแม่พิมพ์ออกจากเครื่องหล่อและตั้งรอให้โลหะเงินควรถึงทิ้งไว้จนโลหะกลายเป็นสีดำ ฉีดน้ำที่ปูนหล่อแบบจะแตกออกทันทีที่ฉีดน้ำ เนื่องจากคุณสมบัติของปูนจะหดตัวทันทีเมื่อได้รับความเย็นในสภาพที่ร้อนจัด หลังจากฉีดน้ำละลายปูนหล่อแล้ว จะได้ชิ้นงานมีลักษณะเหมือนต้นเทียน แต่ต้นเทียนทำด้วยโลหะที่หล่อเข้าไปในแม่พิมพ์ ชิ้นงานที่ได้จะมีสีน้ำตาลดำ เนื่องจากความร้อนในการหล่อโลหะ จะต้องนำชิ้นงานไปแช่สารละลายจำพวกกรดเพื่อทำความสะอาดผิวชิ้นงาน ดังนี้

- กรดกำมะถันเจือจาง คือกรดกำมะถัน 2 ส่วนผสมกับน้ำ 20 ส่วน โดยผสมโซเดียมไฮโครเมตลงไปเล็กน้อย การจุ่มชิ้นงานลงในกรดที่ร้อนจะได้ผลดีกว่าล้างในอุณหภูมิปกติเมื่อชิ้นงานผ่านการล้างด้วยกรดแล้วต้องจุ่มล้างในน้ำสะอาดทันที

- การใช้กรดเกลือ อัตราส่วนผสมของกรด 50 ส่วนต่อน้ำสะอาด 50 ส่วนและสามารถใช้งานได้ดีในสภาพที่ให้ความร้อนเช่นกัน

ภาพที่ 2.33 ภาพการทำความสะอาดชิ้นหล่อ

2.6.4.12 การตกแต่งตัวเรือน

การผลิตตัวเรือนก่อนจะมาเป็นเครื่องประดับสำเร็จรูปก่อนจะเริ่มขัดแต่งจะต้องตัดทางน้ำ โดยใช้คีมหรือเลื่อยฉลุเสร็จแล้วตกแต่งส่วนที่เหลือด้วยตะไบ กระจกทราย หรือโฟร์ดอม ใช้ชิ้นงานมีความเรียบร้อยกระตะไบชิ้นงานให้ไปในรูปทรงที่ควรจะเป็น

2.6.4.13 การฝังพลอย

เครื่องประดับที่ส่วนอัญมณีประกอบนั้นจะต้องมีวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการฝังที่จะทำให้อัญมณีสามารถคงสภาพในตัวเรือนในตำแหน่งที่เหมาะสมตามแบบที่ออกแบบไว้ การฝังพลอยแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

(1) **ฝังหุ้ม (Bezel Setting)** เป็นการใช้เนื้อโลหะที่อยู่สูงกว่าขอบเพชรซึ่งถือว่าเป็นการฝังได้รับความนิยมมากเช่นกัน เนื่องจากการฝังหุ้มมีข้อดี คือ ตัวเพชรถูกหุ้มขอบด้วยโลหะจึงมีความแข็งแรงและป้องกันการกระแทกกระแทงได้ดีและมองเห็นตำหนิของเพชรได้ยาก ส่วนข้อเสียการฝังหุ้มทำให้แสงผ่านเข้าไปได้น้อย จึงทำให้ประกายของเพชรนั้นไม่ดีเท่ากับการฝังแบบหนามเตย (การฝังพลอย. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2560. [Online] : <http://http://www.thaiexpertdiamond.com>)

ภาพที่ 2.34 การฝังหุ้ม

(2) **ฝังหนามเตย (Prong setting)** การฝังเพชรในแบบหนามเตยถือว่าเป็นวิธีการฝังที่ได้รับความนิยมมาก และมักใช้กับเพชรทรงกลม ซึ่งส่วนใหญ่เรามักจะเห็นในรูปแบบของแหวนหมั้น แหวนแต่งงาน โดยการฝังแบบหนามเตยมีข้อดีคือ ตัวเรือนมีความโปร่งทำให้แสงสามารถลอดผ่านเพชรได้เต็มที่ จึงทำให้เพชรสามารถส่องประกายได้ดี ส่วนข้อเสียของการฝังแบบหนามเตยคือ ห่อหุ้มตัวเพชรได้ไม่หมด หากเมื่อมีการกระแทกกระทอนอาจทำให้ตัวเพชรมีปัญหาได้

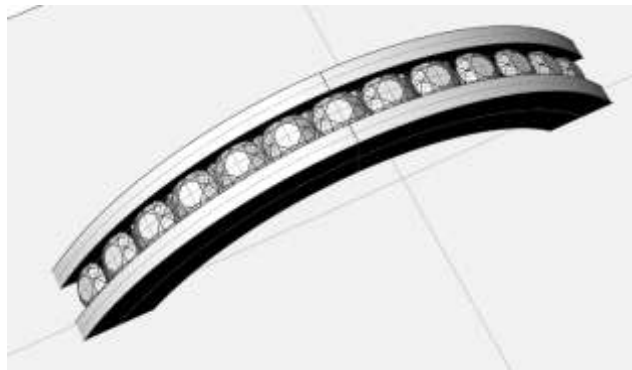
ภาพที่ 2.35 การฝังหนามเตย

(3) **ฝังจิกไข่ปลา (Pave setting)** เป็นการฝังโดยใช้เพชรขนาดเล็กฝังเรียงกันเป็นแพเหมือนไข่ปลา ซึ่งจะทำให้เพชรจะดู ละเอียดประยับเป็นประกายแวววาว แต่ควรระวังเป็นพิเศษ เพราะ เพชรสามารถหลุดออกจากตัวเรือนได้ง่าย

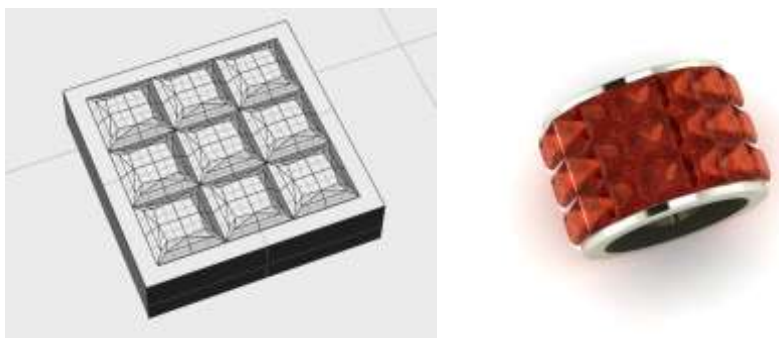
ภาพที่ 2.36 การฝังจิกไข่ปลา

(4) **ฝังสอด (Channel Setting)** เป็นการฝังโดยการฝังเพชรเรียงเป็นแถว โดยขอบของเพชรจะถูกหุ้มด้วยโลหะ จึงสามารถป้องกันการกระแทกกระแทงได้ดี ซึ่งการฝังวิธีนี้ช่างต้องอาศัยช่างที่มีความชำนาญในการแก้ไขสแวนหรือการล้างทำความสะอาดเครื่องเพราะเพชรอาจจะหลุดออกจากตัวเรือนได้ง่าย

ภาพที่ 2.37 การฝังสอด

(5) **ฝังไร้หนาม** (Invisible Setting) การฝังแบบไร้หนามมักใช้อัญมณีที่มีรูปร่างสี่เหลี่ยม โดยตัวเรือนโลหะจะมีลักษณะเหมือนตาข่ายไว้วางรับอัญมณีแต่ละเม็ด และมีโลหะคล้ายใบมีดเป็นตัวล่อค้ออัญมณี ลักษณะการฝังจึงดูเหมือนตารางและไม่เห็นโลหะระหว่างขอบอัญมณี การฝังแบบไร้หนามหน้าอัญมณีจะเรียบไปกับตัวเรือน จึงมีความเสี่ยงน้อยต่อการขีดขูดเป็นรอย และการกระทบกระทั่ง แต่การฝังไร้หนามจัดว่าเป็นการฝังที่ยากที่สุด หากช่างฝังไม่มีความชำนาญพอ เสี่ยงต่อการทำอัญมณีแตกได้

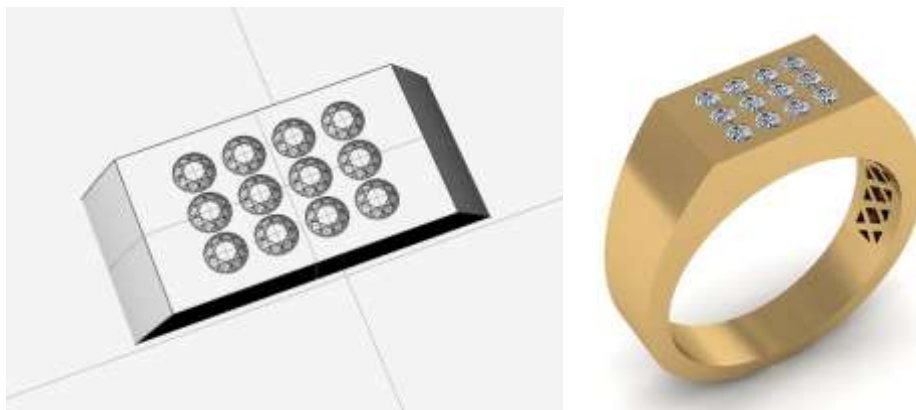
ภาพที่ 2.38 การฝังไร้หนาม

(6) **ฝังหนีบ** (Tension Setting) การฝังแบบหนีบจะใช้แรงดันจากโลหะทั้งสองด้านในการยึดอัญมณีเอาไว้ โดยมีร่องเล็ก ๆ ยึดอยู่กับขอบของอัญมณี ดังนั้นโลหะที่ใช้ควรมีความแข็งแรง จึงนิยมฝังอัญมณีแบบนี้กับโลหะแพลทินัม ซึ่งมีความแข็งแรงกว่าทอง การฝังหนีบหน้าอัญมณีจะเรียบไปกับตัวเรือน จึงมีความเสี่ยงน้อยต่อการขีดขูดเป็นรอย แต่การฝังแบบหนีบ จะมีบางส่วนของอัญมณีที่ไม่ได้หุ้มขอบ จึงเสี่ยงต่อการกระทบกระทั่งได้ง่าย

ภาพที่ 2.39 การฝังหนีบ

(7) **ฝังเหยียบหน้า** (Flush Setting) ถือว่ามีลักษณะการฝังที่คล้ายกับการฝังหุ้ม แต่เป็นการฝังจมลงไปในพื้นที่ที่มีขนาดเท่ากับเพชร และถูกล็อคด้วยเนื้อโลหะรอบ ๆ ซึ่งการฝังในรูปแบบนี้มีข้อดี คือ สามารถป้องกัน การกระทบกระทั่งและขีดขูดของอัญมณีได้ดี ส่วนข้อเสียคือ การฝังแบบนี้ต้องใช้แรงกดลงไป ซึ่งเสี่ยงต่อการทำอัญมณีแตก

ภาพที่ 2.40 การฝังเหยียบหน้า

2.6.4.14 การขัดเงา

ก่อนขัดเงาต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของงานกับพลอยให้เรียบร้อย การขัดเงาแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนแต่เพิ่มความระมัดระวังในการขัดไม่ให้มีผลเสียกับพลอย ภายหลังทำความสะอาดแล้วควรนำไปล้างด้วยเครื่องล้างแบบอัลตราโซนิก จากนั้นนำชิ้นงานไปทำความสะอาดขั้นตอนสุดท้ายด้วยไอน้ำ

2.7 ทฤษฎีและแนวคิด Scamper (สแคมเปอร์)

SCAMPER คือ ความคิดสร้างสรรค์ที่แท้จริง ประกอบด้วย การเห็น สิ่งที่ทุกคนมองเห็น การคิด สิ่งที่คนอื่นไม่เคยคิด และการทำ สิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ SCAMPER พัฒนา โดย Bob Eberle เป็นเทคนิคในการหาคำตอบเพื่อค้นพบความคิดใหม่ (new ideas) ผลิตภัณฑ์ใหม่ (new products) หรือบริการใหม่ (new services)

การใช้เทคนิค SCAMPER เป็นคำย่อเพื่อใช้ในการตั้งคำถามเพื่อสร้างความคิดใหม่ที่แตกต่างในปัญหาที่เราเผชิญอยู่

S = Substitute (การทดแทน) ลองคิดดูว่า บางส่วนของผลิตภัณฑ์ / กระบวนการเราหาสิ่งอื่นมาทดแทนได้หรือไม่ เช่น สตาร์บัคส์ใช้ กาแฟสายพันธุ์ใหม่ เครื่องสำอางใส่สารต้านอนุมูลอิสระ ไวตามิน สารธรรมชาติ

C = Combine (การผสมหรือผนวกรวม) เป็นการนำสิ่งสองสิ่งหรือ มากกว่ามารวมกัน เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ แตกต่างไปจากเดิม เช่น การสร้างรถไฮบริด (ไฟฟ้า+ปิโตรเลียม) เพื่อการประหยัดและลดมลภาวะ เมดิกอลสปา (การผนวกรวมแพทย์สมัยใหม่กับแพทย์แผนตะวันออก) เพื่อไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ การทำคอนเวอร์เจนซ์ ผนวกรวมเทคโนโลยีแบบมีสาย ไร้สายอินเทอร์เน็ต เคเบิลทีวี การโอนเงินและความบันเทิงหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเป็น นวัตกรรมบริการแบบใหม่

A = Adapt (การปรับเปลี่ยนให้ก้าวหน้า/ดีขึ้น) เช่นการปรับเปลี่ยน แนวคิดของโรงพยาบาล (ที่ดูน่ากลัว) ให้มีการบริการ/ความสวยงาม เหมือนโรงแรม ซึ่งเป็นคอนเซ็ปต์ของ Hospitel (Hospital + Hotel)

M = Modify/Magnify/Minify (การดัดแปลงแก้ไข/การเปลี่ยนแปลงรูปแบบคุณสมบัติ/การขยายให้ใหญ่ขึ้น คุณภาพดีขึ้น/การทำให้เล็กลง/เบาลง/ช้าลง ความถี่ลดลง) เช่น การคิดค้นจอ LCD แบบพิเศษที่เล็กลง/เบาขึ้นเป็นทั้งจอ TV, จอComputer, จอวงจรปิด ฯลฯ

P = Put to other purposes/uses (การนำไปใช้เพื่อประโยชน์หรือวัตถุประสงค์อื่น) คิดว่าเราจะใช้ผลิตภัณฑ์/กระบวนการที่เรามีอยู่ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอย่างไร หรือนำกลับมาใช้ (reuse) ได้อย่างไร หรือจะนำผลิตภัณฑ์ของเราไปขายในตลาดอื่นได้อย่างไร เช่น การนำมูลสัตว์มาทำแก๊สการนำวัชพืช มาถักทอเป็นกระเป๋า/เครื่องใช้สำหรับตลาดระดับสูง

E = Eliminate (การตัดทิ้ง/การขจัดออก) อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเราตัด บางส่วนของผลิตภัณฑ์/ SMกระบวนการ/ออกไป หรืออาจจะตัดส่วนนั้นทั้งหมดทิ้ง ถ้าเราเปรียบเทียบดูผลิตภัณฑ์ของใช้ในบ้านเช่น เตียนนอน/รถยนต์ในอดีตและปัจจุบันเราจะเห็นการตัดทิ้งหลายส่วนออกไป ทำให้ดูง่าย ๆ สวยงาม ไม่เทอะทะ

R = Rearrange/Reverse (จัดระบบใหม่/เปลี่ยนทิศทางใหม่) ลองคิดว่าเราจะทำอย่างไรถ้าบางส่วนของผลิตภัณฑ์/กระบวนการ/ทำงานกลับทาง หรือแตกต่างจากระบบเดิม หรือจะทำอย่างไรถ้าเราต้องเปลี่ยนระบบ/วิธีการทำงานใหม่ เช่น การใช้นักเรียนสอนนักเรียนใช้ตู้เย็นฟอกอากาศ เป็นต้น (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. Scamper. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2560. [Online] : <https://www.gotoknow.org>)

2.8 หลักการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค

การตลาด หมายถึง กระบวนการวางแผน และการบริหารแนวความคิด การกำหนดราคา การส่งเสริมการตลาด การจัดจำหน่ายความคิด สินค้า และบริการ เพื่อสร้างให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่สนองความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ จะเห็นว่าการตลาดก็คือ ขั้นตอนของการวางแผนและการบริหารการตลาดนั่นเอง ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประสงค์เพื่อสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคจึงจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค

การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการบริหารที่ประสมประสานทรัพยากรและความสามารถขององค์การตลาดก็คือ โอกาสจากพฤติกรรมผู้บริโภคนั่นเอง

การวางแผนกลยุทธ์โดยมุ่งที่ตลาด หมายถึง กระบวนการบริหารในการพัฒนาและการรักษาความเหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ ทักษะ และทรัพยากรขององค์การกับการเปลี่ยนแปลงโอกาสทางการตลาด จุดมุ่งหมายของการวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดปรับปรุงธุรกิจ และผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อสร้างกำไรและความเจริญเติบโตของกิจการ (Kotler. 1994 : 62) การที่จะสร้างผลกำไรได้นั้นธุรกิจจำเป็นต้องศึกษาถึงความต้องการของตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค

การวางแผนการตลาดเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์การเลือกเป้าหมาย และการพัฒนากลยุทธ์ โปรแกรมการตลาด (ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์และโปรแกรมด้านผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การตั้งราคา และการส่งเสริมการตลาด) ของบริษัทเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น หรือหมายถึง การบริหารซึ่งมุ่งที่บริการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมโดยมีจุดมุ่งหมายก็คือ การวางแผนระยะยาวให้เกิดความอยู่รอด กำไร ความเจริญเติบโต และความมั่นคงตลอดไปการวางแผนกลยุทธ์มี 3 ระดับ โดยมีประเด็นสำคัญ

ระดับที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ระดับบริษัท (Corporate strategic planning หรือ Organizational strategic planning) เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตัดสินใจด้านกลุ่มธุรกิจเพื่อกำหนดกลยุทธ์หลัก

ระดับที่ 2 การวางแผน กลยุทธ์ระดับหน่วยธุรกิจ (Business unit strategic planning หรือ Business level strategic planning) เป็นหน้าที่ของผู้บริหารแต่ละหน่วยธุรกิจโดยกำหนดกลยุทธ์ของแต่ละหน่วยธุรกิจ

ระดับที่ 3 การวางแผนกลยุทธ์ในระดับหน้าที่ (Functional strategic planning) ในที่นี้ถือการวางแผนกลยุทธ์การตลาด (Marketing strategic planning) เป็นหน้าที่ของผู้จัดการตลาดชั้นที่ 1 การวิเคราะห์ในโอกาสจากตลาดและสถานการณ์ทางตลาด ประกอบด้วยการวิเคราะห์ 2 ประเด็น ดังนี้

1. การวิเคราะห์โอกาสจากตลาด เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภค และลักษณะของตลาดเพื่อกำหนดความจำเป็น ความจำเป็นและความต้องการของผู้บริโภคที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ในข้อนี้จะเริ่มด้วยการศึกษาถึงแนวโน้มและลักษณะของตลาดทั่ว ๆ ไป เช่นรูปแบบการดำรงชีวิตและระดับรายได้ รวมทั้งสำรวจถึงความสามารถที่บริษัทจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ ตัวอย่าง ผู้บริโภคมีความสนใจในการควบคุมน้ำหนัก ดังนั้นสินค้าใหม่ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ จักรยานออกกำลังกาย หนังสือเกี่ยวกับวิธีการลดน้ำหนัก เสื้อผ้า สถาบันสุขภาพ ยาลดความอ้วน เครื่องจักรทดสอบความดันเลือดตามศูนย์การค้า อาหารต่ำ ฯลฯ

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ทางตลาด เป็นการศึกษาถึงสถานการณ์ภายใน และสถานการณ์ภายนอก ขององค์การที่เอื้ออำนวยและเป็นอุปสรรคต่อกลยุทธ์การตลาดซึ่งเราเรียกว่า การวิเคราะห์ SWOT อันประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง คือการพิจารณาถึงข้อดีเด่นหรือจุดแข็งของผลิตภัณฑ์ หรือของบริษัทโดยวิเคราะห์จากส่วนสมการตลาดของบริษัท และสิ่งแวดล้อมภายในอื่น ๆ การทราบถึงจุดแข็งจะนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด

2.2 การวิเคราะห์จุดอ่อน เป็นการวิเคราะห์ข้อเสียหรือปัญหาที่เกิดจากส่วนสมการตลาด ซึ่งวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายในบริษัท การทราบถึงจุดอ่อนจะช่วยให้บริษัทหาวิธีแก้ไขปัญหานั้น มีหลายบริษัทที่สามารถเปลี่ยนจากจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็งได้

2.3 การวิเคราะห์โอกาส เป็นการวิเคราะห์ข้อได้เปรียบหรือปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้แก่บริษัทโดยวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์ถึงโอกาสจะช่วยให้บริษัทกำหนดกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับโอกาสนั้น

2.4 การวิเคราะห์อุปสรรค เป็นการวิเคราะห์ข้อจำกัดซึ่งเนื่องจากสิ่งแวดล้อมภายนอก การทราบถึงอุปสรรคหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นบริษัทจะนำไปปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดเพื่อเอาชนะอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ทางการตลาด วัตถุประสงค์ทางการตลาดอาจจะกำหนดในลักษณะยอดขาย ส่วนครองตลาด กำไร ผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ได้ ก็คือความสามารถในการใช้เครื่องมือการตลาดให้สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคอันจะนำไปสู่การสร้างยอดขายและกำไรในที่สุด นอกจากนี้ อาจจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ทางด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การ

โฆษณา และส่งเสริมการตลาด ซึ่งวัตถุประสงค์เหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้แต่ละเครื่องมือเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค

ขั้นที่ 3 การเลือกตลาดเป้าหมาย การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค และการคาดคะเนอุปสงค์ ในขั้นนี้จะเกี่ยวข้องกับการพิจารณา 3 ประเด็น คือ

1. การเลือกตลาดเป้าหมาย การ กำหนดและเลือกตลาดเป้าหมายอาศัยเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาด 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านประชากรศาสตร์
- 1.2 ด้านภูมิศาสตร์
- 1.3 นักจิตวิทยาจิตนิสัย
- 1.4 พฤติกรรมศาสตร์

2.8.1 แนวทางพฤติกรรมผู้บริโภค

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการวิจัยหรือค้นหาเกี่ยวกับพฤติกรรม การซื้อหรือการใช้ของผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมของคำตอบที่ได้จะช่วยให้การ ตลาดจัดกลยุทธ์การตลาดที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการศึกษาถึงแรงจูงใจของผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์โดยสิ่งที่กระตุ้นจะทำให้เกิดความต้องการในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลต่าง ๆ ดังนั้น จุดเริ่มต้นของรูปแบบจำลองนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้นให้เกิดความต้องการทำให้เกิดการตามสนองดังนั้น รูปแบบการจำลองนี้อาจเรียกว่าการจำลองตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กระตุ้นหมายถึงสิ่งที่มีผลกระตุ้นให้บุคคลเกิดการตอบสนองหรือตัดสินใจ ประกอบไปด้วยสิ่งกระตุ้นจากภายนอกและสิ่งกระตุ้นจากภายใน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด เป็นสิ่งกระตุ้นที่สำคัญมากที่นักการตลาดจะต้องจัดให้มีขึ้นเพราะจะสร้างให้เกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์ จำแนกได้เป็นดังนี้

- สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์เช่นการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงามเพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการ

- สิ่งกระตุ้นด้านราคาเช่นกำหนดราคาให้เหมาะสมโดยพิจารณาจากค่าเป้าหมาย

- สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจำหน่ายเช่นการจัดจำหน่ายให้ทั่วถึงสะดวก ผู้บริโภคถือว่าเป็นการกระตุ้นความต้องการในการซื้อสินค้านั้น ๆ

- สิ่งกระตุ้นด้านการส่งเสริมการตลาดเช่นการโฆษณาอย่างสม่ำเสมอการใช้ความพยายามของนักการขายลดแลกแจกแถมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลหรือผู้บริโภคถือเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ สิ่งกระตุ้นอื่นเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคในองค์กรซึ่งบริษัทไม่สามารถควบคุมได้สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ได้แก่

- สิ่งกระตุ้นทางด้านเศรษฐกิจเช่นภาวะเศรษฐกิจรายได้ของผู้บริโภคสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการในการซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น

- สิ่งกระตุ้นด้านเทคโนโลยีเช่นเทคโนโลยีใหม่กระตุ้นความต้องการให้ใช้บริการมากขึ้น

- สิ่งกระตุ้นทางด้านกฎหมายและการเมืองเช่นการเพิ่มหรือลดภาษีสินค้ามีอิทธิพลต่อความเพิ่มหรือลดของการต้องการซื้อสินค้า

- สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรมเช่นขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในเทศกาลต่าง ๆ มีการกระตุ้นผู้บริโภคให้เกิดความต้องการซื้อสินค้าในเทศกาลมานาน ๆ

ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถทราบได้ถึงความต้องการของผู้ซื้อจึงจำเป็นต้องค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อซึ่งได้อธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคและกระบวนการตัดสินใจซื้อที่มีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆคือปัจจัยด้านวัฒนธรรมปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยด้านจิตวิทยา

1.2 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

การรับรู้ปัญหาหมายถึงผู้บริโภคทราบความจำเป็นและความต้องการในสินค้าในขั้นนี้ควรจัดสิ่งกระตุ้นความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะเป็นกับราคาการจัดจำหน่ายการส่งเสริมทางการตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในตัวสินค้า

การค้นหาข้อมูลเมื่อผู้บริโภคมีปัญหาในขั้นตอนที่ 1 จะค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆได้แก่ครอบครัวเพื่อคนรู้จักและแหล่งการค้าสื่อโฆษณาพนักงานขายเป็นม้วนเป็นงานของนักการตลาดที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้พยายามจัดหาข้อมูลข่าวสารผ่านแหล่งการค้าและแหล่งบุคคลให้มีประสิทธิภาพทั่วถึง

1.3 การประเมินผลทางการเลือกผลิตภัณฑ์ต่างๆที่รวบรวมได้ในขั้นตอนที่ 2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณา คือ

1.3.1 คุณสมบัติผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น รูปทรง รูปร่าง ความสวยงาม ฯลฯ

1.3.2 การให้น้ำหนักความสำคัญสำหรับคุณสมบัติผลิตภัณฑ์เช่นราคาความเหมาะสมและคุณภาพ

1.3.3 ความเชื่อถือเกี่ยวกับการสินค้าหรือภาพลักษณ์ความเชื่อถือนี้มีอิทธิพลต่อการประเมินและการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภคความเชื่อถือนี้เกี่ยวกับการสินค้าหรือภาพลักษณ์ความเชื่อถือนี้มีอิทธิพลต่อการประเมินและการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค

1.3.4 เปรียบเทียบระหว่างยี่ห้อต่าง ๆ ในการเป็นงานของนักการตลาดที่จะต้องจัดส่วนประสมทางการตลาดด้านศาสนาให้เหมาะสมในขั้นนี้

1.4 การตัดสินใจเลือกซื้อผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ชอบมากที่สุดและปฏิเสธสินค้าด้วยตนเองไม่มีความพอใจที่จะซื้อ

1.5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อเป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจผลิตภัณฑ์ที่ใช้ไปแล้วขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และความคาดหวังของผู้บริโภคถ้าตรงตามความคาดหวังและเกิดผลในทางที่ดีผลิตภัณฑ์มีคุณภาพแต่ถ้าไม่ตรงตามความต้องการหรือต่ำกว่าเกิดผลในทางลบ

2. การตอบสนองของผู้ซื้อหมายถึงพฤติกรรมที่มีการแสดงออกของบุคคลหลังมีสิ่งกระตุ้นหมายถึงการตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์ด้านการค้าและตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อดังนี้

2.1 การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์การตัดสินใจของผู้บริโภคที่จะสืบผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับทัศนคติต่อผู้ประกอบการธุรกิจและยี่ห้อราคาการประมาณการตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์จะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

การตัดสินใจเกี่ยวกับยี่ห้อการตัดสินใจด้านราคาและการลดราคาการตัดสินใจซื้อโดยฉับพลัน

2.2 ราคาขึ้นอยู่กับทัศนคติความรู้สึกต่อร้านค้ามูลค่าน้ำประเภของการค้าราคาและบริการ

2.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือลักษณะใช้หัวข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

ทัศนคติต่อเวลาและระยะทางโดยผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระยะทางสินค้าที่จำหน่ายผู้บริโภคมักนิยมไปร้านค้าที่สามารถหาซื้อของที่ต้องการได้ครบทุกอย่างภายใน ร้านเดียว ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคลักษณะผู้ซื้อได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคมปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยาโดยมีรายละเอียดดังนี้ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคลักษณะผู้ซื้อได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมปัจจัยทางด้านสังคมปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยทางด้านจิตวิทยาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านวัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในกลุ่มไว้ด้วยกันบุคคลจะเรียนรู้วัฒนธรรมภายใต้กระบวนการทางสังคมวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคล

ปัจจัยทางสังคมเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อลักษณะสังคมประกอบด้วยอ้างอิงครอบครัวบทบาทและสถานะของผู้ซื้อ

ปัจจัยส่วนบุคคลการตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ ได้แก่อายุชั้นตอนวิถีชีวิตครอบครัวอาชีพโอกาสทางเศรษฐกิจการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตบุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนบุคคล

ปัจจัยทางจิตวิทยาการเลือกซื้อของบุคคลได้รับอิทธิพลจากกระบวนการเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อการใช้สินค้าด้วยการมุ่งใจ การรับรู้การเรียนรู้ความเชื่อทัศนคติบุคลิกภาพและแนวคิดของตนเอง

2.9 หลักการและทฤษฎีความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ

องค์กรในปัจจุบันไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือใหญ่ ทุกองค์กรต่างให้ความสำคัญกับความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าความสัมพันธ์ในการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเมื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางมาถึงจุดที่กระบวนการผลิตของผู้ผลิตแต่ละรายตัดเทียมกันและเข้าสู่ยุคที่การค้าและการพาณิชย์ขยายตัวผู้ผลิตจึงหันมาใช้กลยุทธ์ด้านราคาเป็นกลยุทธ์หลักมีการลดแลกแจกแถมผู้ที่มีต้นทุนต่ำจึงมีความได้เปรียบโดยเน้นให้ความสำคัญกับปริมาณหรือยอดขายกระจายสินค้าและบริการเพื่อลดต้นทุนการขนส่งมากกว่าคุณภาพสินค้าสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ต่อมาเมื่อโลกไร้พรมแดนข้อมูลข่าวสารสามารถส่งถึงกันได้ทั่วทุกมุมโลกผู้บริโภคจากทั่วโลกสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการการคมนาคมขนส่งสะดวกขึ้นเรียกได้ว่าเข้าสู่ยุคของผู้บริโภคอย่างแท้จริงผู้ผลิตมีอำนาจต่อรองลดลงในขนาดผู้บริโภคมีอำนาจมากขึ้นซึ่งเป็นเหตุให้ผู้บริโภคมีการคาดหวังสูงตลอดเวลาอย่างไรก็ตามสินค้าราคาสมเหตุสมผลก็มีคุณภาพดียังคงเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งผู้ผลิตทุกรายสามารถทำได้ไม่ยากเย็นนักดังนั้นในยุคสมัยนี้การให้บริการและการสร้างความพึงพอใจของลูกค้าจึง

เป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันเพื่อช่วงชิงความได้เปรียบ(คู่มือสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า (ณัฐพัชร ล้อประดิษฐ์พงษ์. 2549 : 9-17)

(Kotler and Armstrong : 2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา(biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem)หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

1. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation) อับราฮัม มาสโลว์ (A.H.Maslow) ค้นหารีธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่งทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเองแต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการตามตั้งสมมติฐานอยู่ 2 ประการ

1.1 มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไปความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลจูงใจต่อไป

1.2 ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ ในเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา มาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับ ดังนี้

1.2.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการเบื้องต้นข้อความอยู่รอดเช่นความต้องการในเรื่องอาหารน้ำที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่มยารักษาโรคความต้องการพักผ่อนและความต้องการด้านต่าง ๆ เป็นต้นความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนองในด้านนี้โดยปกติแล้วทุกองค์กรมักจะตอบสนองแต่ละคนด้วยวิธีทางอ้อมคือการจ่ายเงินค่าจ้าง เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

1.2.2 ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองสมควรแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นตอนต่อไปที่สูงขึ้นความต้องการทางด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคงต่าง ๆ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกายความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนความมั่นคงนั้น หมายถึง ความต้องการความมั่นคงในการดำรงชีพ เช่น ความมั่นคงในหน้าที่การงานและสถานะทางสังคม เป็นความต้องการที่เหนือกว่า ความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

1.2.3 ความต้องการทางสังคม (social needs) ความต้องการด้านสังคม ภายหลังจากที่ได้รับการตอบสนองใน 2 ชั้น ดังกล่าวแล้ว ก็จะมีความต้องการสูงขึ้นคือมีความต้องการทางสังคมก็จะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการด้านนี้จะมีความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยกย่องยอมรับจากผู้อื่นและมีความรู้สึกว่าคุณนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมเสมอ

1.2.4 ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) ความต้องการขั้นต่อมาจะเป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถ ความรู้และความสำคัญในตัวเอง รวมทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นหรือต้องการที่จะให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญในความรับผิดชอบในหน้าที่การงานการดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

1.2.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self – actualization needs) ลำดับขั้นตอนความสำคัญที่สุดของมนุษย์ก็คือความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิดหรือความคาดหวังใฝ่ฝันที่จะได้รับผลสำเร็จในสิ่งอันสูงส่งในทัศนะของตน

บุคคลพยายามที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็หมดลงและเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป ตัวอย่าง เช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะชิ้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือไม่ต้องการแม้แต่อากาศที่บริสุทธิ์ (ความปลอดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (S. M. Freud) ตั้งสมมุติฐานว่าคุณคนมักไม่รู้ตัวมากนักว่าพลังทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม ฟรอยด์พบว่าบุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหลายอย่าง สิ่งเร้าเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจึงมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูด มีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมาก

จากได้กล่าวมาข้างต้นแม้ว่าผู้ให้ความหมายของคำว่าความพึงพอใจต่างกันออกไป แต่สรุปได้ร่วมกันว่า “ความพึงพอใจ” เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงการประเมินค่า ซึ่งจะเห็นว่าแนวคิดสำหรับความพึงพอใจนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับทัศนคติอย่างแยกกันไม่ออก สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคตินั้นค่อนข้างจะมีผู้ศึกษาอย่างกว้างขวางในองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะคือความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบพอใจ เห็นใจ และความรู้สึกทางลบได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ เป็นต้น

(2) องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือการที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดความรู้ความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่าถูกหรือผิดดีหรือไม่ดี

(3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) ให้เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ

(1) ความพึงพอใจที่ตรงตามความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการจะต้องจัดให้มีตามความคาดหวังของผู้รับบริการ และระวังไม่ให้เกิดสิ่งที่ต่ำกว่าความคาดหวัง เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกยินดีและมีความสุขในการมารับบริการนั้น

(2) ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการเมื่อหวังที่จะสร้างให้มีเกินกว่าความคาดหวังของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกประทับใจหรือประทับใจในบริการที่ได้รับซึ่งเกินความคาดหวังที่ตั้งใจไว้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายและจิตใจก็จะเกิดความพอใจชอบใจเกิดเป็นทัศนคติด้านบวกที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได้ ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อ สิ่งเราหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมินโดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลประเมินว่าจะเป็นไปได้ในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบ หรือไม่มีปฏิกริยา คือ เฉยๆ ต่อสิ่งเราหรือสิ่งกระตุ้นนั้นก็ได้

2.9.1 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับระดับความรู้สึกของนักเรียนดังนั้นในการวัด ความพึงพอใจในการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้ (สาโรจน์ ไสยสมบัติ. 2534: 39)

1. การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัย เทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้ง ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรม และ หลังการปฏิบัติกิจกรรมจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ สะดวกความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายของการวัดด้วยจึงจะส่งผลให้การวัดนั้น มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

2.10 หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น

บรรจุภัณฑ์ (packaging) คือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการตลาด ในการใช้วัสดุชนิดใดชนิดหนึ่งมาสร้างสรรค์ภาชนะบรรจุหีบห่อให้กับผลิตภัณฑ์เพื่อให้ปกป้องความเสียหายของผลิตภัณฑ์รักษาคุณภาพ เกิดความสะดวกในการใช้สอย สะดวกในการขนส่งและเพื่อการสื่อสารต่าง ๆ (สุดาตวง เรื่องรุจิระ. 2543 : 143-173)

ดังนั้น การบรรจุภัณฑ์อาจเกิดขึ้นได้ทุกระดับธุรกิจผู้ผลิตต้องมีการบรรจุภัณฑ์ให้เรียบร้อยก่อนออกจากโรงงานเพื่อป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหาย เพื่อความสะดวกในการส่งมอบ สะดวกในการขนส่ง พ่อค้าต้องการบรรจุภัณฑ์เพื่อจัดส่งสินค้าตามที่ลูกค้าสั่ง พ่อค้าปลีกต้องมีบรรจุภัณฑ์เพื่อให้

ลูกค้าสามารถนำกลับบ้านได้ รวมทั้งต้องการบรรจุภัณฑ์เพื่อช่วยเรียกร้องความสนใจและเพิ่มการตัดสินใจซื้อจากลูกค้า

2.10.1 หน้าที่ของบรรจุภัณฑ์

ความต้องการการใช้บรรจุภัณฑ์ในสมัยก่อน คือ ความสามารถในการเก็บรักษาสินค้าให้คงสภาพในระยะเวลาหนึ่งหรือจนกว่าจะนำไปใช้ เช่น การเก็บรักษาอาหาร ต่อมาการตลาดของสินค้ากระจายกว้างขวางมากขึ้นจนเกิดความต้องการอยู่แบบบรรจุภัณฑ์เพื่อความสะดวกในการส่งมอบต่อลูกค้าเพื่อความปลอดภัยในการขนส่ง และมีการแข่งขันมากขึ้นบรรจุภัณฑ์จะมีบทบาทในด้านการส่งเสริมการตลาดและบรรจุภัณฑ์เริ่มเรียนเรื่องความสวยงามสะดุดตาเรียกร้องความสนใจของผู้ซื้อตลอดจนพิจารณาถึงความสะดวกในการนำไปใช้

บรรจุภัณฑ์มีหน้าที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ป้องกันรักษา Protection
2. สร้างความสะดวก Convenience
3. ช่วยสื่อสารการตลาด Communication
4. ช่วยส่งเสริมการตลาด promotion

2.10.1.1 บรรจุภัณฑ์ที่ทำหน้าที่ป้องกันรักษาให้กับผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์พื้นฐานในการนำบรรจุภัณฑ์มาใช้กับผลิตภัณฑ์ใด ๆ เพื่อการป้องกันให้ผลิตภัณฑ์นั้นเกิดความเสียหายขึ้นจากสาเหตุต่างๆจะมีความเสียหายที่เกิดกับผลิตภัณฑ์

ความเสียหายทางกายภาพเป็นความเสียหายในลักษณะของการชำรุด แตกหัก การยกตัว การแตกสลาย ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการเคลื่อนย้ายสินค้าและการเก็บรักษา เช่น การฉีกขาดของหีบห่อในการเคลื่อนย้าย ที่เกิดจากแรงกระแทกระหว่างการขนส่ง การเปียกน้ำหรือน้ำมันในขณะที่เคลื่อนย้าย เป็นต้น

2.10.1.2 บรรจุภัณฑ์ที่ดีช่วยสร้างความสะดวก

บรรจุภัณฑ์ที่ดีนอกจากนี้อำนวยความสะดวกในการใช้ของผู้บริโภคแล้ว ยังสามารถให้ความสะดวกในการนำไปจำหน่ายสินค้า ส่งร้านค้าปลีกสามารถนำไปขายได้ทั้งบรรจุภัณฑ์สามารถสร้างความสะดวกช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตได้ เวลาเคลื่อนย้ายหรือนำมาเก็บรักษาสามารถจัดยังจำกันได้ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้มาก

2.10.1.3 บรรจุภัณฑ์ที่ดีช่วยสื่อสารการตลาด

บรรจุภัณฑ์ที่นำมาบรรจุหีบห่อผลิตภัณฑ์ทุกชนิดย่อมมีพื้นที่บนบรรจุภัณฑ์ ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเสนอข้อมูลต่าง ๆ กับผู้ซื้อด้วยตราสินค้าเพื่อจะสื่อให้ทราบว่าผลิตภัณฑ์นั้นมาจากใครและมีคุณภาพระดับใด สามารถอธิบายคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ได้ใช้ส่วนประกอบรวมทั้งรูปภาพเพื่ออธิบายถึงตัวผลิตภัณฑ์ด้วยสิ่งที่เรียกว่า ฉลาก การขายสินค้าในปัจจุบันนิยมใช้ self-service มากขึ้น ดังนั้น ผู้ซื้อจึงแสวงหาข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่อการประกอบการตัดสินใจซื้อจากรายละเอียดที่ปรากฏบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์

2.10.1.4 บรรจุภัณฑ์ที่ดีช่วยส่งเสริมการตลาด

ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เมื่อนำมาใส่บรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบแตกต่างกัน ใช้วัสดุแตกต่างกันจะทำให้ภาพพจน์ในด้านคุณค่าของผลิตภัณฑ์แตกต่างกัน การเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ด้วยการบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมย่อม นำมาซึ่งการเพิ่มกำไรและจำหน่ายในราคาที่สูงขึ้น การประหยัดที่เกิดขึ้น

จากการขนส่งสามารถยืดอายุการจำหน่ายได้ การสร้างบรรจุภัณฑ์ด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่ ช่วยสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ ความสะดวกของบรรจุภัณฑ์เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นได้จากบทบาทต่าง ๆ ของการบรรจุภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กับ Marketing Mix อย่างมาก

Product บรรจุภัณฑ์ทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพที่รักษาคุณภาพของการหาคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ แบ่งแยกปริมาณผู้ซื้อต้องการให้เหมาะสมแก่การใช้ รวบรวมผลิตภัณฑ์ที่เป็นหน่วยเล็ก ๆ ให้รวมกันอยู่ทำให้สามารถส่งมอบผลิตภัณฑ์ต่อผู้ซื้อได้ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์

Price ผลิตภัณฑ์ช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตในการจัดจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดคุณค่าในสายตาผู้ซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่ราคาสูงยอมไม่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ดีมีค่าใช้จ่ายวัสดุที่มีค่า ตกแต่งสวยงามเพิ่มมูลค่าให้สินค้าได้ทั่วไปสามารถสื่อถึงราคาได้เช่นกัน

Place การจัดจำหน่ายและราบรินดี เมื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์นั้นได้ง่าย การบรรจุหีบห่อที่ทำให้ขนย้ายง่าย ประหยัดจัดการขนส่งของ สามารถวางขายได้เลย แยกหน่วยย่อยสะดวกแก่การจัดจำหน่ายเพิ่มพูนยอดขาย

Promotion ข้อมูลรูปภาพต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหีบห่อ การใช้วัสดุใหม่ๆก่อให้เกิดการเร้ากระตุ้นความสนใจความต้องการของผู้บริโภคได้จัดเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ การวางโชว์มากๆเรียกกรองสายตากระตุ้นความต้องการซื้อได้ดี

องค์ประกอบของบรรจุภัณฑ์

ในการจัดสร้างบรรจุภัณฑ์ใดใดจะมีองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการบรรจุภัณฑ์ที่ดีคือตัวบรรจุภัณฑ์วัสดุที่ใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์เครื่องจักรที่เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์และบุคลากรที่มีความรู้ด้านบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์มีรูปทรงต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเราจะเป็น สี่เหลี่ยม ทรงกลม ทรงแบน หรือลักษณะแบบใดๆขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์บรรจุภัณฑ์แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

บรรจุภัณฑ์หลัก คือ บรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสอยู่กับตัวผลิตภัณฑ์หรือเป็นสิ่งที่บรรจุผลิตภัณฑ์ไว้ จะทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์โดยตรงใช้วัสดุชนิดต่าง ๆ เช่น กระดาษห่อขนม ขวดแก้วบรรจุน้ำ ตลับใส่ยา เป็นต้น

บรรจุภัณฑ์รอง คือ บรรจุภัณฑ์ที่อยู่ถัดออกมาชั้น 1 ทำหน้าที่รวบรวมผลิตภัณฑ์จำนวนมากว่า 2 ชั้น เข้าด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการจำหน่ายหรือการขนส่งจำนวนมาก เช่น สบู่ แต่ละก้อนจะห่อด้วยกระดาษไข 1 ชั้นแล้วใส่กล่องกระดาษหรือห่อด้วยกระดาษที่พิมพ์ไว้สวยงามทับอีกชั้นหนึ่ง

บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่ง บรรจุภัณฑ์ลักษณะนี้มักไม่ต้องการความสวยงามจะทำได้เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้า บรรจุผลิตภัณฑ์หน่วยเล็กจำนวนมากเพื่อความประหยัดในการเก็บรักษาหรือขนส่งป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการขนส่ง

2.10.4.5 ข้อพิจารณาในการเลือกบรรจุภัณฑ์

ลักษณะของสินค้า สินค้าที่จำหน่ายมีลักษณะเป็นอย่างไรมีคุณสมบัติทางฟิสิกส์หรือทางเคมีอย่างไร เช่น ของแข็ง ของเหลวหรืออาหาร เป็นต้น เพื่อจะได้เลือกวัสดุให้ถูกต้องเพื่อให้บรรจุภัณฑ์ทำหน้าที่ป้องกันรักษาได้ดีการเลือกวัสดุไม่ถูกต้องอาจจะทำให้สินค้าเสียหายได้ง่ายอีกทั้งถูกค้าย่างขาดความนิยม จำหน่ายได้ยาก

ตลาดเป้าหมาย การสร้างบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้ ต้องศึกษาความต้องการลูกค้าเป้าหมาย พฤติกรรมในการซื้อที่แตกต่างกัน ซื้อที่ละหน่วยหรือซื้อทีละหลายหน่วย นิยมไปซื้อที่ไหน การจัดวางสินค้าเป็นอย่างไร พฤติกรรมเหล่านี้จะต้องศึกษาให้ถ่องแท้ว่าจะได้เลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่ตรงต่อความต้องการของตลาดเป้าหมายได้

การจัดจำหน่าย โดยตรงไม่ผ่านคนกลางไปสู่ผู้ใช้บริโภคเลยย่อมต้องการบรรจุภัณฑ์ลักษณะหนึ่ง หากจำหน่ายผ่านคนกลาง คนกลางประเภทใด คนกลางนั้นมีวิธีการซื้อสินค้าเข้าร้านอย่างไร วางขายสินค้าอย่างไร รวมทั้งต้องพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งชั้นที่จำหน่ายอยู่ในแหล่งเดียวกันด้วย ผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งชั้นใช้บรรจุภัณฑ์ลักษณะใด เด่นหรือดีกว่าอย่างไร จึงจะชนะใจลูกค้าและจำหน่ายสินค้าได้ดีกว่าคู่แข่ง

การขนส่ง การขนส่งสินค้าออกสู่ตลาดมีหลายวิธีและใช้พาหนะแตกต่างกัน ย่อมหมายถึง ความทนทานแข็งแรงของบรรจุภัณฑ์ที่ปกป้องสินค้าในระหว่างการขนส่งให้ปลอดภัยได้ดีได้อย่างไร ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงวิธีการขนส่งที่ใช้เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลเสียที่เกิดขึ้นให้น้อยที่สุด ปัจจัยเรื่องสภาพดินฟ้าอากาศเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาประกอบด้วย อุณหภูมิ ความชื้น จะทำ ความเสียหายต่อผลิตภัณฑ์ ในปัจจุบันนิยมการขนส่งด้วยระบบตู้บรรจุสำเร็จรูป บรรจุภัณฑ์ของสินค้าจะต้องออกแบบให้พอดีกับขนาดตู้ แต่ขนาดเดียวกันหากสภาพการบรรจุภายในไม่ถูกต้องย่อมเกิดการเสียหายแก่สินค้าภายในได้เช่นกัน

การเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ผลิตแล้วว่าจะถึงมือผู้บริโภคจะถูกนำไปเก็บรักษาไว้รอการขายของผู้ผลิต ไปเก็บอยู่ที่คลังสินค้าของโรงงานหรือไปพักอยู่ที่พ่อค้าคนกลาง พ่อค้าส่งและปลีก ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยที่ต้องหยิบยกขึ้นมาพิจารณาการเลือกบรรจุภัณฑ์จึงต้องพิจารณาวิธีการด้านการเก็บรักษาสภาพของสถานที่เก็บรักษารวมทั้งวิธีการเคลื่อนย้ายในสถานที่เก็บรักษาด้วย

ลักษณะการนำไปใช้งาน บรรจุภัณฑ์ที่ดีจะต้องนำไปใช้งานได้สะดวก เช่น เปิดปิดง่าย สามารถใช้ได้ทั้งบรรจุภัณฑ์ เพื่อประหยัดเวลาและแรงงานค่าใช้จ่าย การที่จะเลือกบรรจุภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์ดังกล่าวจะต้องศึกษาถึงลักษณะการนำไปใช้งานผู้บริโภค นำไปใช้อย่างไร สะดวกในการเปิดปิดหรือไม่ น้ำหนักต้องเบาหรือไม่ ภาชนะที่บรรจุสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาเมื่อเลือกบรรจุภัณฑ์

ต้นทุนของบรรจุภัณฑ์ ต้นทุนเป็นปัจจัยที่กิจการคงจะต้องคำนึงถึงมาก การเลือกบรรจุภัณฑ์ที่ดี อาจจะต้องจ่ายสูงขึ้นสำหรับบรรจุภัณฑ์หากแต่มีผลดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อทำให้ขายสินค้าในราคาสูงขึ้นได้หรือบรรจุภัณฑ์ที่ดีแข็งแรงทำให้ลดความเสียหายของผลิตภัณฑ์ได้ ย่อมเป็นสิ่งชดเชยเช่นเดียวกันรวมถึงผลการชดเชยในกระบวนการผลิต การบรรจุที่สะดวกรวดเร็วเสียหายน้อยทำให้ประหยัดลดต้นทุนในการผลิตได้ ส่งผลถึงภาพพจน์ของกิจการในด้านความสะอาดปลอดภัยจากเชื้อโรคทำให้ผู้บริโภควางใจเกิดความเชื่อถือมากขึ้นซึ่งส่งผลต่อปริมาณการขายเพิ่มขึ้นในที่สุด

2.11 การเทียบเคียงสินค้าในปัจจุบัน

จากการวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยทำการศึกษาเครื่องประดับที่มีแนวคิดเกี่ยวข้องกับการนำอัตลักษณ์มาใช้ในการออกแบบเพื่อนำมาประยุกต์ในการออกแบบเครื่องประดับ โดยมีเครื่องประดับตัวอย่าง ดังนี้

เครื่องประดับเงินที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัช
 ชนาลัย-กำแพงเพชร

ภาพที่ 2.41 ภาพเครื่องประดับเงินที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่พิเศษอุทยาน
 ประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร

ที่มา : <http://www.manager.co.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561

พื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร ถือเป็นเมืองที่ได้รับการประกาศเป็น “เมืองมรดกโลก” มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ ผนวกกับศักยภาพของงานช่างฝีมือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ทรงคุณค่า ภูมิปัญญา สะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรมแห่งเมืองพระร่วง โดยแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับเงินชิ้นนี้ได้แรงบันดาลใจประวัติศาสตร์การก่อสร้างเมืองของคนไทยที่มีสุโขทัยศรีสัชชนาลัย และกำแพงเพชร เป็นแผ่นดินแห่งกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงที่มีการสืบทอดศาสตร์และศิลป์กันมาอย่างยาวนานกว่า 700 ปี สัญลักษณ์ของทั้งสามพื้นที่ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

เครื่องประดับจากแบรนด์อัญญเลอร์

ภาพ 2.42 ภาพเครื่องประดับดอกไม้จากแบรนด์อัญญเลอร์

ที่มา : www.brandbuffet.in.th สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561

ผลงานเครื่องประดับเงิน ออกแบบโดย คุณนันทนุช ตั้งอุทัยศักดิ์ วิชาสศักดานนท์ เจ้าของแบรนด์ อัญญเลอร์ โดยเอกลักษณ์ของแบรนด์จะนำลักษณะเด่นของธรรมชาติทั้ง ดอกไม้ ฝีเสื่อ และอื่น ๆ เข้ามาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิวเวลรี่ ไม่ว่าจะเป็น เข็มกลัด แหวน เป็นต้น เพราะด้วยโครงสร้างของธรรมชาติที่มีความอ่อนช้อยเหมาะกับสภาพสตรี ในการสวมใส่ โดยดึงเอกลักษณ์ของงานศิลปะหัตถกรรมของไทย ไม่ว่าจะยุคไหนสมัยไหนก็ยังขึ้นชื่อว่าเป็นเสน่ห์และเอกลักษณ์ของคนไทย สามารถผสมงานช่างฝีมือของไทยกับการออกแบบที่นำเอาเอกลักษณ์ของไทยมาเป็นจุดเด่นของเครื่องประดับ

เครื่องประดับดอกไม้

ภาพที่ 2.43 เครื่องประดับดอกไม้

ที่มา : <http://www.thansettakij.com>

สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561

ผลงานเครื่องประดับออกแบบโดย คุณนายศรัณย์ อยู่คงดี เป็นเครื่องประดับที่สื่อถึง อารมณ์ความเป็นไทย เน้นความเป็นไทยในแง่มุมใหม่ที่ไม่ได้หยิบแค่ศิลปวัฒนธรรมมาเล่าเรื่องแต่เป็นการตีความหมายใหม่ ด้วยการสร้างสรรค์งานศิลปะให้สามารถอยู่ร่วมกับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้อย่างลงตัว ไม่เพียงแต่ออกแบบจากอัตลักษณ์ที่สื่อถึงความเป็นไทยแต่ยังใช้เทคนิคหัตถกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้ในวังหลวงมาประยุกต์ ตั้งแต่การขึ้นรูป ดอกงาน ไปจนถึงการย้อมสี เป็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ของไทย

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร รอดคุ้ม (2557 : 173-174) ได้ศึกษาเอกลักษณ์ ชาวเขาเผ่าม้ง โดยเลือกศึกษาจากพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า ชนเผ่าที่มีความโดดเด่นในเรื่องงานหัตถกรรมมากที่สุดคือชนเผ่าม้ง และ ความเป็นเอกลักษณ์ชัดเจนที่สุดของชาวเขาเผ่าม้ง คือ ลวดลายที่ใช้ปักลงโดยการ ประเมินหาเอกลักษณ์จากผืนทรวงคุณวุฒิมพวาลายกันหอยที่มีลักษณะลวดลายที่เกิดจากเส้นตาม ธรรมชาติของสัตว์น้ำที่เกิดจากเส้นการวนของเปลือกหอยมีความเป็นเอกลักษณ์มากที่สุด รูปแบบของ เครื่องประดับควรออกแบบให้มีความเรียบง่ายแต่ยังคงความเป็นเครื่องเงินชาวเขาไว้ สามารถสวมใส่ ได้จริงในชีวิตประจำวันได้ เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับลูกค้าที่ชื่นชอบเครื่องประดับชาวเขา ออกแบบโดยการนำเอาจุดเด่นของรูปทรงของเครื่องประดับแบบดั้งเดิมไว้ แต่ออกแบบขึ้นมาใหม่ให้ดู ทันสมัยมากขึ้น ผลการประเมินการออกแบบชุดเครื่องประดับจากเอกลักษณ์ชาวเขาเผ่าม้ง อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้รวบรวมสรุปข้อมูลนำมาสร้างแบบร่างโดยใช้แนวความคิดจากลวดลายกันหอย จำนวน 30 รูปแบบ และใช้ทฤษฎีวิิศวกรรมยอนรอยในการตัดทอนรูปแบบชุดเครื่องประดับให้เหลือ จำนวน 5 รูปแบบ นำไปเขียนโปรแกรม 3 มิติด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ออกแบบเครื่องประดับมีความ สมจริงมากที่สุด นำไปประเมินแบบโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน โดยผลการประเมินรูปแบบพบว่า รูปแบบที่ 5 มีความเหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจ ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเงินชาวเขาและผู้ผลิตเครื่องเงินชาวเขาที่มีต่อผลิตภัณฑ์ชุดเครื่องประดับ ตามแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.44) และในด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ชุดเครื่องประดับ มีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.07) โดยให้ระดับความพึงพอใจในด้านความสวยงามมากที่สุด

ธนาภรณ์ โพธิ์เพชร (2557 : 122) ได้ทำการศึกษาความงามของวัฒนธรรมโนราห์ ด้วยสีสัน สีลา ท่าทาง และด้วยท่ารำที่อ่อนช้อย นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อสะท้อนภาพ แสง สี แสง โดยใช้เทคนิควิธีการทางประติมากรรมสื่อผสมมีผลงานทั้งหมด 2 ชุดสามารถสร้างสรรค์ประติมากรรมสื่อผสมด้วยวิธีการใช้เส้นประสาธ สัมผัส (Contour drawing) จากรูปร่างของมโนราห์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์โดยวิธีการผสมผสานระหว่างมโนราห์กับวัสดุสมัยใหม่ที่นี่ คือ การตัดเหล็กตามเส้น Contour drawing (วาดเส้นประสาธสัมผัส) และเผยแพร่ผลงานในนิทรรศการ “ทัศนศิลป์ศึกษา” ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี ศูนย์ ปฏิบัติการทางทัศนศิลป์สิรินธร คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลงานปรากฏว่า ผู้ชมมีส่วนร่วมในผลงาน คือการดูรอบ ๆ ผลงานได้ และสนุกสนานไปกับเพลง เป็นผลงานประติมากรรมสื่อผสมที่เกิดจากการวิจัยเชิงปฏิบัติที่สามารถถ่ายทอดมิติความงามในวัฒนธรรมโนราห์ อันนำไปสู่ความเข้าใจ ให้แง่คิดที่ลึกซึ้ง มีประโยชน์ สำหรับปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิริมา จุลนวล (2556 : 153) การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ตกแต่งภายในที่อยู่อาศัยที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของโนราศิลปะการแสดงของภาคใต้โดยเป็นการศึกษาองค์ประกอบของโนราในด้านต่างๆเพื่อนำเอาเอกลักษณ์ที่โดดเด่นมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและการถ่ายทอดอัตลักษณ์มรดกทางวัฒนธรรม จากการวิจัยค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้านที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของโนราห์ได้ชัดเจนที่สุด คือ ด้านเครื่องแต่งกาย รองลงมาคือความเชื่อวิถีชีวิตชาวบ้าน ด้านท่ารำและด้านจังหวะทำนอง ตามลำดับแต่ด้านเครื่องแต่งกายสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้มากที่สุดและสะท้อนความเป็นโนราห์ได้ชัดเจนที่สุดของโนราห์ด้วยผลิตภัณฑ์สำหรับตกแต่งห้องรับแขกความต้องการของกลุ่มเป้าหมายถึงแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างบรรยากาศให้ห้องรับแขกประกอบด้วย ชุดโคมไฟ สตุล และหมอนอิง โดยใช้ชุดผลิตภัณฑ์รู้สึกนำศรัทธามีความสง่างามมั่นคงทางอารมณ์ความรู้สึกของโนราห์

ผลความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 1 ระดับความพึงพอใจระดับมากและความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ 2 ในระดับความพึงพอใจระดับมากจากการทดสอบ (t-test) พบว่าเกณฑ์การประเมินคุณค่าและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ของรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยรูปแบบที่ 2 มีคะแนนมากกว่ารูปแบบที่ 1 คือรูปแบบที่ 2 สามารถสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของโบราณได้อย่างชัดเจน

Bai-hui Gong และ Rong Yuan (2017 : 57-60) ได้ทำการศึกษาทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ของเครื่องประดับร่วมสมัยการพัฒนาเครื่องประดับในอนาคตมีความหลากหลายมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงการออกแบบทางอารมณ์เป็นแนวโน้มกระแสหลัก นักออกแบบมีอารมณ์ที่แตกต่างกันมีความหลากหลายของรูปแบบของการแสดงออกในการออกแบบเครื่องประดับวัสดุรูปร่างสีและอื่น ๆ มีผลต่อการแสดงออกทางอารมณ์ของนักออกแบบ ผ่านบทความนี้เราสามารถเข้าใจการจัดหมวดหมู่ของอารมณ์ในการออกแบบเครื่องประดับและการศึกษาทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ใน

การสร้างเครื่องประดับเครื่องประดับ เป็นผู้ให้บริการอารมณ์เพื่อนำทัศนคติของนักออกแบบให้ดีขึ้นที่
ก่อให้เกิดเสียงสะท้อนของผู้บริโภคจิตวิญญาณ แต่ยังคงตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคแต่ละ
ราย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการงานวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 3.1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
- 3.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
- 3.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ดังนั้น ผู้ทางวิจัยได้กำหนดขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 3.1.2.2 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.1.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือ
- 3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

- 3.1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้
กลุ่มที่ 1 ประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ในเรื่องของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ท่าน จากประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

- (1.1) อาจารย์สมปอง ภัคติกิจ
นายกสหพันธ์โนราห์ภาคใต้
อาจารย์โรงเรียนบ้านเกาะวิทยา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

(1.2) นายวสันต์ สืบสังข์
 นายกสมาคมโนราจังหวัดตรัง
 ผู้สืบทอดโนราครึ้นน้อยดาวรุ่งโนราประยุกต์
 จังหวัดตรัง

(1.3) นางปราณี หนูแก้ว
 รองนายกสมาคมโนราจังหวัดตรัง
 ศิษย์โนราน้อย ชัยมงคล
 จังหวัดตรัง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มร้อยลูกปัดมโนราห์ 3 คน ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ท่าน จากประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

(1) นายเนติพงศ์ ไส่สาม
 หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ลูกปัดมโนราห์บ้านชาว
 อำเภอร่อนด
 จังหวัดสงขลา

(2) นางพวงเพ็ญ อนุวัฒนวงศ์
 กลุ่มร้อยลูกปัดชุดมโนราห์
 คณะโนราไช่เลี้ยง
 จังหวัดพัทลุง

(3) นางปราณี หนูแก้ว
 กลุ่มเครื่องประดับจากลูกปัดมโนราห์
 ศิษย์โนราน้อย ชัยมงคล
 จังหวัดตรัง

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้สืบทอดการแสดงมโนราห์ 3 คน ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ท่าน จากประสบการณ์อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

(1) นางนุ้ย จันทรอ่อน
 นักแสดงมโนราห์ ศิษย์โนราเพิ่มโพธิ์
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

(2) ยายสาย จันทรอ่อน
 นักแสดงมโนราห์
 คณะโนราเที่ยว นาวาลอย
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

(3) นางรุ่งทิพย์ บุญญา
 นักแสดงมโนราห์
 คณะโนราไช่เลี้ยง
 จังหวัดพัทลุง

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.1.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

(1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Individual Depth Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด (Open ended question) แบบไม่มีโครงสร้างสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคำถามเบื้องต้นมีโครงสร้างแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลาย และกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์และการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่มี การเรียงลำดับคำถาม

3.1.2.2 การสร้างเครื่องมือ

ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา รายงานจากส่วนราชการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อสรุปประเด็นในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยใช้กรอบแนวคิดการวิเคราะห์บุพผาชาติ อุปถัมภ์นรากร (2553:19-99) ดังนี้

- ประวัติความเป็นมา
- องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์
- เครื่องแต่งกายมโนราห์
- ความเชื่อในการแสดงของศิลปินโนราห์

3.1.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและขอข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งได้ ดังนี้

(1) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey)

- หนังสือศิลปวัฒนธรรมการแสดงมโนราห์
- เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ตำราวิชาการ
- วารสารและบทความ
- การค้นคว้าปรึกษาจากญาติพี่น้องผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับมโนราห์

(2) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Work)

- โดยการสัมภาษณ์แบบเป็นรายบุคคล จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ที่เกี่ยวกับงานวิจัยโดยตรง บันทึกด้วยการจดบันทึก และถ่ายภาพผู้ให้ข้อมูลและสิ่งที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สถานที่สภาพแวดล้อม การทำงาน อุปกรณ์ต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ที่มี

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าตามขอบเขตวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก ที่ได้จากการสัมภาษณ์ จดบันทึก หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ โดยการ สัมภาษณ์ ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 กลุ่ม ในต่างเวลา และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

กลับกรองจนได้ข้อมูลที่เหมาะสม จากนั้นนำมาจัดหมวดหมู่ ในการสรุปเป็นองค์ความรู้ ลักษณะเฉพาะของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive Sampling) เนื้อหาและรูปภาพที่ได้จากการลงพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

3.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ได้แบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 2 กลุ่ม 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ 3 ด้าน คือ ด้านการออกแบบด้านวัสดุและด้านการผลิต และผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่

ด้านการออกแบบเครื่องประดับที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

(1) อาจารย์กนกวรรณ ใจหาญ

อาจารย์ประจำสาขาออกแบบทัศนศิลป์

เอกศิลปะเครื่องประดับ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(2) อาจารย์สุธิดา ดงแสนสุข

อาจารย์ประจำสาขาเครื่องโลหะและรูปพรรณอัญมณี

วิทยาลัยเพาะช่าง

(3) อาจารย์ดาหวัน มัดหลี

อาจารย์ประจำคณะอัญมณี

สาขาออกแบบเครื่องประดับ

มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

ด้านวัสดุเครื่องประดับที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

(1) อาจารย์ยงยุทธ์ ผันแปรจิตต์

อาจารย์ประจำสาขาออกแบบทัศนศิลป์

เอกศิลปะเครื่องประดับ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

(2) อาจารย์สำเนียง หนูคง

อาจารย์ประจำสาขาเครื่องโลหะและรูปพรรณอัญมณี

วิทยาลัยเพาะช่าง

ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณรักษ์ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

- (1) อาจารย์ ดร.เอกพงศ์ อินแก้ว
อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- (2) อาจารย์ ผศ.ดร.อาณัญญ์ ศิริพิชญ์ตระกูล
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- (3) คุณศุภนุช แพภักดี
กราฟิกดีไซน์เนอร์
บริษัทแอดอาร์ท ดีไซน์

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องประดับสอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

ส่วนที่ 1 คำชี้แจง กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการขอข้อมูลความคิดเห็นและอธิบายการใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างแบบปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญกรอกข้อมูลทั่วไปของบุคคลตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเกิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายเปิด (Open Form) ในส่วนของข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับแล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ได้ทำการศึกษา กรอบแนวความคิดของการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบความคิดของ วัฒนา จุฑะวิภาต (2545:73-113) และ วรณรัตน์ อินทร์อ่ำ (2526:52)

- (1) รูปแบบสวยงามเหมาะสม
- (2) รูปแบบมีความคิดสร้างสรรค์

- (3) รูปแบบมีเอกลักษณ์
- (4) วัสดุและการผลิตสามารถทำได้จริง
- (5) รูปแบบเหมาะสมกับการแต่งตัวของผู้สวมใส่
- (6) รูปแบบบำรุงรักษาได้ง่าย
- (7) สามารถสวมใส่ได้จริง

3.2.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามและแบบประเมินโดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความพ้องของข้อคำถามได้และมีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย (Index of Item Objective Congruent: IOC) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

- (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา คิตติ
อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- (2) รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดิ์
อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย
อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบครอบคลุมเนื้อหา (Content Validity) และข้อเสนอแนะดังนี้

- 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง
R หมายถึง คะแนนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ ถ้าข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้ (อังคณา สายยศ. 2540 : 103)

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ดังนี้

3.2.3.1 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน ข้อมูลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของปราชญ์ชาวบ้านและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

3.2.3.2 นำผลสรุปของการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านและกลุ่มผู้รู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ข้อมูลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของชาวบ้านและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ มาใช้กำหนดแนวทางการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.2.3.2 ทำการออกแบบภาพร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นนำแบบร่างที่ได้ไปทำการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อทำการคัดเลือกให้เหลือเพียงรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด 1 รูปแบบ และพัฒนาต่อเพื่อนำไปประเมินคุณภาพในลำดับต่อไป

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบของการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการบรรยายและตารางคำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N(\sum x^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum x^2$	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
	N	หมายถึง จำนวนข้อมูล

3.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

3.2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ประเมินจากสื่อออนไลน์และร้านจัดจำหน่ายเครื่องประดับ ประชากรจากกลุ่มที่ 1 ประชากร 58 คน ที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 คน จากตารางเคร์จซีและมอร์แกน ประชากรกลุ่มที่ 2 ประชากร 45 คน ที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40 คน จากตารางเคร์จซีและมอร์แกน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประเมินจากกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ ประชากรจากกลุ่มที่ 1 ประชากร 58 คน ที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 คน จากตารางเคร์จซีและมอร์แกน

2. ประเมินจากผู้ที่มีเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับ จำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 ประชากร 45 คน ที่เข้ามาเลือกซื้อเครื่องประดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 40 คน จากตารางเคร์จซีและมอร์แกน ละ 20 คน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้จากการการแจกแบบประเมินความพึงใจที่มีต่อเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ที่มีวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของผลงานการออกแบบ โดยแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
 - 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
 - 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
 - 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
 - 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N(\sum x^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum x^2$	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
	N	หมายถึง จำนวนข้อมูล

3.3.2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

(2) กำหนดประเด็นและจำนวนข้อในแบบประเมินความพึงพอใจ

(3) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้

(4) นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปแก้ไข

(5) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการตรวจสอบความตรงในเชิง

การถามหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Center Validity) ของแบบสัมภาษณ์โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้

(6) นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจพร้อมกับผลงานการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ไปทำการเก็บข้อมูล ยังกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำมาสรุปผลที่ได้ในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณ

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจของผลงานการออกแบบ โดยแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

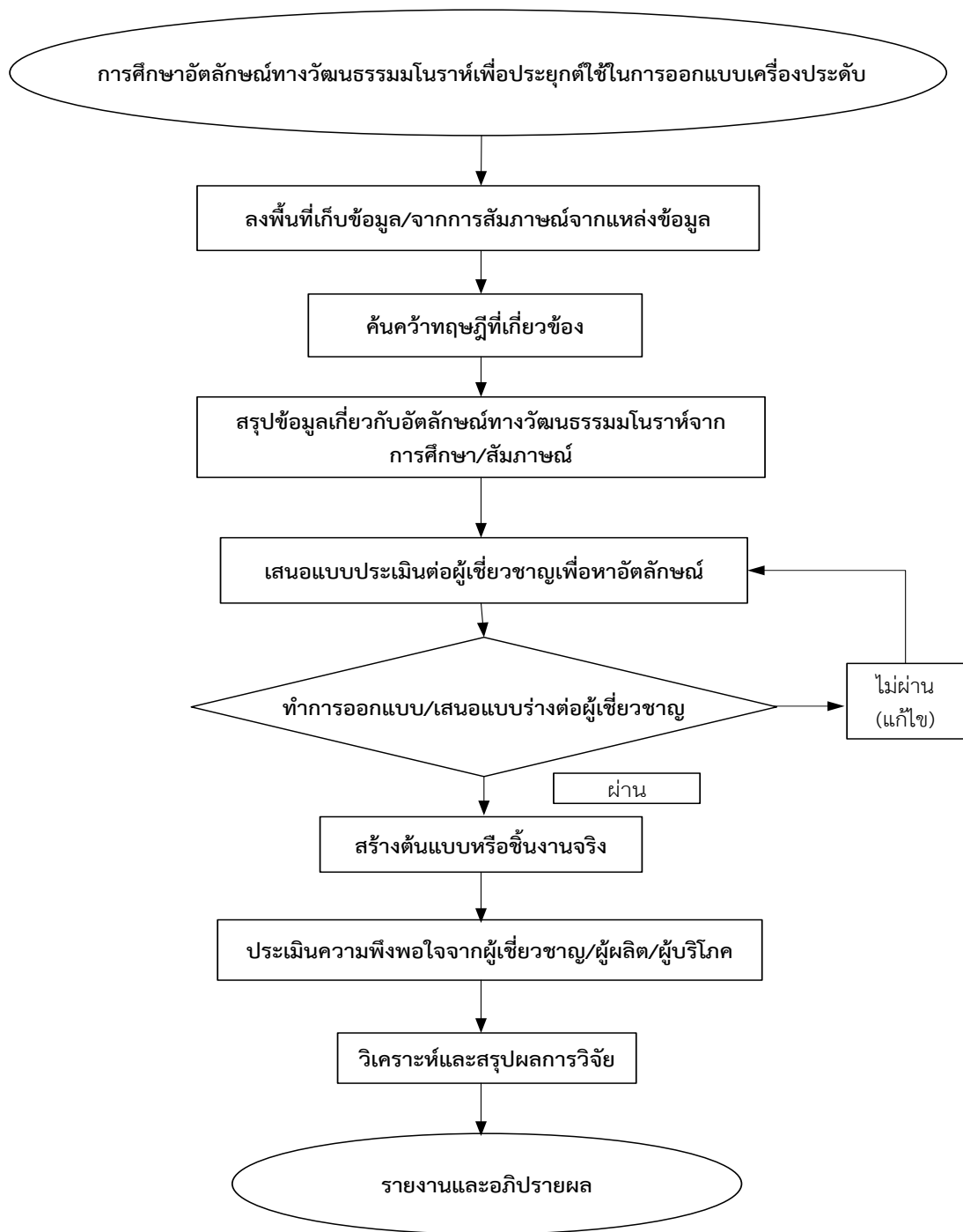
4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโบราณเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ นำมาวิเคราะห์และเรียบเรียงตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ตามกรอบแนวความคิดที่ 1 โดยสรุปจากแนวคิดของ บุปผาชาติ อุปลัมภ์นรากร (2553:19-99)

1. ประวัติความเป็นมา
 2. องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์
 3. เครื่องแต่งกายมโนราห์
 4. ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์
- ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของมโนราห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ความหมายของมโนราห์

ชื่อเรียกมโนราห์	มโนราห์
	มโนรา
	มโนห์รา
	โนรา
	โนห์รา

จากตารางผู้วิจัยได้สรุปความหมายของมโนราห์ ดังนี้ ถ้าแปลตรงตัวความหมายของคำว่า มโนราห์ จะประกอบไปด้วยสองคำคือ มโน หมายถึง จิตใจ และ รา หมายถึง ความร่าเริงความยินดี เมื่อนำมารวมกันก็จะมี ความหมายได้ว่า ความมีจิตใจร่าเริงยินดี และสำหรับความหมายโดยรวมของ คำว่ามโนราห์ หมายถึง นาฏศิลป์ชนิดหนึ่งหรือจะเรียกได้ว่าเป็นการละเล่นพื้นเมือง การรำแบบฉบับของคนใต้ ที่มีความเชื่อและพิธีกรรมเป็นส่วนประกอบและยังสามารถสร้างความบันเทิง ความ

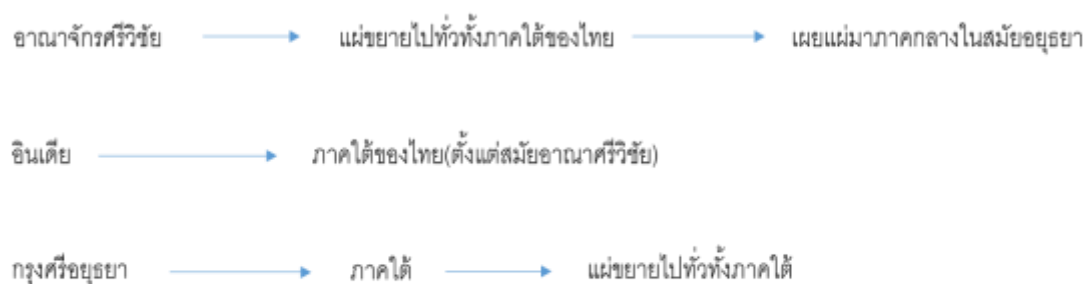
สนุกสนาน ทั้งการร้อง การรำ การแสดงเป็นเรื่องและจังหวะดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตท้องถิ่น และชุมชนที่มีความเชื่อและสืบทอดผ่านการแสดงมาอย่างยาวนาน

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในภาคใต้ส่วนใหญ่ เรียกมโนราห์สั้น ๆ ว่า “โนรา” ซึ่งมาจากคำว่ามโนราห์แต่คนใต้จะเรียกสั้น ๆ แบบฉบับคนใต้ แต่ถ้าพูดถึงมโนราห์ก็จะเข้าใจตรงกัน

ผู้วิจัยได้สรุปจากตารางที่ 4.1 ความหมายของมโนราห์สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบเครื่องประดับโดยนำเอาความหมาย ความร่าเริง สามารถนำมาในการออกแบบให้รูปแบบของงานสื่อถึงความร่าเริงได้

4.1.1 วิเคราะห์ความเป็นมาของมโนราห์

ความเป็นมาของมโนราห์ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารหลากหลายทฤษฎีแล้วมาสรุปพื้นที่การเกิดมโนราห์ได้ ดังนี้

4.1.1.1 การผสมผสานวัฒนธรรมของมโนราห์

ผู้วิจัยได้สรุปจากการไปศึกษาตามตำราต่าง ๆ ว่ามโนราห์นั้นกำเนิดมาได้ยังไง และผสมผสานวัฒนธรรมใดบ้าง โดยผู้วิจัยสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- (1) มโนราห์เกิดจากการละเล่นที่พัฒนามาจากพิธีกรรมบวงสรวงของพรานป่า
- (2) มโนราห์เป็นศิลปะการแสดงชั้นสูงเกิดในราชสำนักในภาคใต้
- (3) มโนราห์พัฒนามาจากละครชาตรีของภาคกลาง
- (4) มโนราห์รับวัฒนธรรมจากอินเดียมาผสมผสานของการแสดงและพิธีกรรมใน

ภาคใต้

(5) มโนราห์เป็นการรำบูชาเทพเจ้า ของศาสนาพราหมณ์ที่ผสมผสานกับการแสดงของภาคใต้

แต่ละข้อล้วนเป็นตำนานเล่าสืบทอดกันมาไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าเกิดขึ้นอย่างไร ประวัติและตำนานของมโนราห์ในแต่ละพื้นที่ก็แตกต่างกันออกไป

วิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่ 1 ประวัติและความเป็นมาของมโนราห์ผู้วิจัยได้แสดงเป็นรูปแบบของตารางพัฒนาการของมโนราห์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ตาราง 4.2 ประวัติและความเป็นมาของมโนราห์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

มโนราห์	อดีต	ปัจจุบัน
ตัวแสดง	<p>มีสามคน นายโรง ตัวนาง จำอวด เป็นผู้ชายทั้งหมด</p> 	<p>นางโรง นางรำ พราน ตัวตลก มีนางรำผู้หญิงแสดงร่วมด้วย</p>
เรื่องที่แสดง	<p>พระสุธนมโนราห์ พระรถเสน สังข์ทอง</p> 	<p>พระสุธนมโนราห์ พระรถเสน สังข์ทอง นิยมและนิทานและนวนิยายมากขึ้น</p>
เครื่องแต่งกาย	<p>เทริด กำไล ปิ่นแห่งสังวาล พาดเฉียง 2 ข้าง ปีกนกแอ่น หางหงส์ และสนับเพลา นักแสดงเป็นผู้ชายทั้งหมดไม่มีการใส่เสื้อ</p> 	<p>เทริด กำไล ปิ่นแห่งสังวาล พาดเฉียง 2 ข้าง ปีกนกแอ่น หางหงส์ สนับเพลา ชุดลูกปัด เปรียบเสมือนเสื้อผ้า</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

มโนราห์	อดีต	ปัจจุบัน
ลูกปัด	ใช้ลูกปัดโนราหรือลูกปัดกระดุก 	ลูกปัดมันมีผิวมันวาวเหมือนแก้ว ลูกปัดแก้วคริสตัล
เครื่องดนตรี	กลอง ทับ โหม่ง ฉิ่ง ปี่ และแตระ 	กลอง ทับ โหม่ง ฉิ่ง ปี่ และแตระ และวงดนตรีลูกทุ่งประกอบด้วย (สำหรับมโนราห์เพื่อความ บันเทิง)
โรงแสดง	โรงโนรายุคแรกเป็นแบบไม้ยกพื้นปูด้วย เสื่อกระจูดมีพนักนั่งนำทำด้วยไม้ไผ่ 	ลักษณะยกพื้นเหมือนโรงโนรายุค แรกมุงหลังคาด้วยผ้าใบ
โอกาสในการแสดง	แสดงเพื่อพิธีกรรม 	แสดงเพื่อพิธีกรรมและแสดงเพื่อ ความบันเทิง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

มโนราห์	อดีต	ปัจจุบัน
ทำรำ	<p>ทำรำหลักคือ ทำรำ 12 บท การตัดตัว และทำรำที่อ่อนช้อยผิดธรรมชาติ</p> 	<p>ทำรำหลักคือ ทำรำ 12 บท การตัดตัวและทำรำที่อ่อนช้อยผิดธรรมชาติ</p>
ลวดลายของลูกปัด	<p>ลายลูกแก้ว ลายก้างปลา ลายบัวคว่ำบัวหงาย</p> 	<p>ลายลูกแก้ว ลายก้างปลา ลายบัวคว่ำบัวหงาย</p>
ความเชื่อ	<p>เชื่อเรื่องครุหมอโนรา ไสยศาสตร์ การรักษาโรค การแก้บน คาถาอาคม</p> 	<p>เชื่อเรื่องครุหมอโนรา ไสยศาสตร์ การรักษาโรค การแก้บน คาถาอาคม</p>
วิถีชาวบ้าน	<p>การสืบสายมโนราห์ จากรุ่นสู่รุ่น</p> 	<p>การสืบสายมโนราห์ จากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัจจุบันมีผู้สืบสานมโนราห์น้อยลง</p>

จากตารางที่ 4.2 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของมโนราห์ได้ดังนี้ ประวัติการเกิดของมโนราห์ไม่สามารถระบุได้ชัดเจน จากการศึกษาตำราและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีการบอกไว้หลากหลายทฤษฎีและแต่ละพื้นที่ก็มีประวัติความเป็นมาของตัวเอง แต่ส่วนใหญ่เชื่อว่ามโนราห์เกิดขึ้นในภาคใต้มีการผสมผสานวัฒนธรรมจากต่างประเทศ เช่น อินเดีย ชวามลายู ตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยแต่ก็มีบางทฤษฎีเชื่อว่ามโนราห์พัฒนามาจากละครชาตรีของภาคกลางเปลี่ยนแปลงตั้งแต่โอกาสในการแสดงที่สมัยโบราณเชื่อว่ามโนราห์เป็นการแสดงชั้นสูงจะทำการแสดงในวัง ราชสำนักแต่ปัจจุบันมีการแสดงที่สามารถเห็นได้ทั่วไป นักแสดงและเครื่องแต่งกายก็มีการเปลี่ยนแปลงจากที่ตัวแสดงมีเฉพาะผู้ชายล้วนปัจจุบันก็มีผู้หญิงร่วมในการแสดงด้วย เครื่องแต่งกายในอดีตยังคงไม่มีชุดลูกปิดได้เพิ่มเติมในภายหลังซึ่งกลายมาเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างหนึ่งของมโนราห์ไปแล้ว อย่างไรก็ตามปัจจุบันมโนราห์มีความนิยมมากในภาคใต้เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมที่โดดเด่นของคนในภาคใต้ไปแล้ว

ผลการสรุปจากผู้วิจัยตารางที่ 4.2 จากอดีตจนถึงปัจจุบันมโนราห์ถือว่ามีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ผู้วิจัยได้เลือกเอกลักษณ์ของมโนราห์มาใช้ในการออกแบบ คือ เครื่องแต่งกายเครื่องประดับ ท่ารำ โทนสี ลวดลายการร้อยลูกปิด ความเป็นคนภาคใต้ความรู้สึกที่สามารถสื่อออกมาได้ในงานเครื่องประดับ ความแข็งแรง กระฉับกระเฉงแต่อ่อนช้อย แต่ก็มีบางสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธาผู้วิจัยก็จะยกเว้นสิ่งเหล่านี้ไว้ เช่น เทร็ด อาจจะนำมาทำเป็นเครื่องประดับได้แต่ต้องจำกัดได้แค่ประดับศีรษะหรือจี้สร้อยเท่านั้น แต่ลวดลายของเทร็ดก็ยังสามารถนำมาประยุกต์ใส่เครื่องประดับส่วนอื่น ๆ ได้ด้วยนำเอามาเฉพาะลวดลายไม่ให้มีลักษณะของเทร็ดเหลืออยู่

4.1.2 กรอบข้อที่ 2 องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์

วิเคราะห์องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์ได้ 2 แบบ นามธรรมและรูปธรรม เพื่อให้การออกแบบมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.3 แสดงองค์ประกอบของมโนราห์แบ่งเป็นนามธรรมและรูปธรรม

องค์ประกอบหลักของมโนราห์	นามธรรม	รูปธรรม
โรงแสดง		/
ตัวแสดง		/
เครื่องดนตรี		/
ท่ารำ	/	
เรื่องที่แสดง	/	
เครื่องแต่งกาย		/
ความเชื่อพิธีกรรม	/	
วิถีชาวบ้าน		/

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการแสดงมโนราห์แบ่งได้เป็น นามธรรมและรูปธรรมผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ ดังนี้ โรงแสดง ตัวแสดง เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย วิถีชาวบ้าน เหล่านี้แสดงเป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้เปรียบเสมือนอุปกรณ์ในการแสดง มีรูปแบบและลวดลาย

สื่อให้เห็นเอกลักษณ์ของการแสดงมโนราห์ได้อย่างชัดเจน ส่วนท่ารำ เรื่องที่แสดง ความเชื่อพิธีกรรม เหล่านี้เป็นนามธรรม มีอยู่จริงมีรูปแบบแต่ไม่สามารถจับต้องได้

องค์ประกอบหลักในการแสดงมโนราห์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายละเอียดขององค์ประกอบของมโนราห์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.4 วิเคราะห์องค์ประกอบและรายละเอียดของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

องค์ประกอบหลักในการแสดงมโนราห์	รายละเอียด
<p style="text-align: center;">โรงแสดง</p> 	<p>คือที่ทำการแสดงมโนราห์ เป็นโรงที่มีหลังคาจากหลังคามุงจากเป็นผ้าใบในปัจจุบันเป็นเวทีเปิดโล่งยกสูงขึ้นเล็กน้อยมีด้านหลังสำหรับที่พักนักแสดง และจะติดป้ายคณะแสดงด้านหน้าเวทีอย่างชัดเจน</p>
<p style="text-align: center;">ตัวแสดง</p> 	<p>ตัวแสดงหลักๆของมโนราห์ นายโรง นางรำ นายพราน ตัวตลก(หน้าทาสีผู้หญิง)</p>
<p style="text-align: center;">เครื่องดนตรี</p> 	<p>ทับ กลอง ฉิ่ง แตรระ ปี</p>
<p style="text-align: center;">ท่ารำ</p> 	<p>ท่าสิบสอง(เป็นท่ารำหลักของมโนราห์) กระทบน ทำรำบทสอนครู กระทบนทำรำบทสอนรำ กระทบนทำรำบทประถม รำประสมท่า รำทำบท รำเพลงปี รำเพลงทับ รำขอเทริด รำคล้องหงส์ รำแทงเข้ รำเขียนพราย-เหยียบลูกนาว รำพราน รำบทสิบสอง</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

องค์ประกอบหลักในการแสดงมโนราห์	รายละเอียด
<p data-bbox="491 293 628 331">เรื่องที่แสดง</p> 	<p data-bbox="858 293 1406 383">เรื่องพระรสเสน พระสุธน-มโนราห์ สังข์ทอง หรือ หอยสังข์</p>
<p data-bbox="480 651 639 689">เครื่องแต่งกาย</p> 	<p data-bbox="858 651 1289 786">แบ่งออกเป็นสี่ตัวแสดง นายโรง นางรำ นายพราน หน้าทาสี(ตัวตลก) (จะกล่าวรายละเอียดในตารางต่อไป</p>
<p data-bbox="459 1032 660 1070">ความเชื่อพิธีกรรม</p> 	<p data-bbox="858 1032 1385 1211">ความเชื่อเรื่องครุหมอนโรรา ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ความเชื่อเรื่องการแก้บน ความเชื่อเรื่อง การเหยียบเสน ความเชื่อเรื่องการรักษาอาการป่วยไข้</p>
<p data-bbox="491 1346 628 1384">วิถีชาวบ้าน</p> 	<p data-bbox="858 1346 1214 1384">การสืบสายมโนราห์ จากรุ่นสู่รุ่น</p>

จากตารางที่ 4.4 องค์ประกอบในการแสดงมโนราห์ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา สรุปลงได้ดังนี้ จากอดีตจนถึงปัจจุบันการแสดงมโนราห์มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามยุคสมัย แต่องค์ประกอบหลักที่ต้องมีในการแสดงคือ โรงแสดงหรือพื้นที่ให้การแสดง ตัวแสดง เครื่องดนตรี ทำรำ เรื่องที่แสดง เครื่องแต่งกาย ความเชื่อในพิธีกรรม และวิถีชีวิตของมโนราห์ องค์ประกอบทุกอย่างในการแสดงมโนราห์ล้วนแต่มีความสำคัญและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นไม่เหมือนการแสดงในภาคอื่น ๆ ที่องค์ประกอบล้วนทำให้มโนราห์มีความโดดเด่นและแตกต่าง ทั้งการรำ อารมณ์ จังหวะ สีสันทัน หรือความรู้สึกในการแสดง

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญและผู้เป็นมโนราห์สรุปไว้ว่า ก่อนการแสดงองค์ประกอบทุกอย่างต้องพร้อมและผู้แสดงมีความเชื่อศรัทธาในทุกๆองค์ประกอบ โดยเฉพาะเรื่องพิธีกรรม ที่ต้องให้หัวหน้าก่อนรำเสมอ ผู้แสดงจะเน้นเรื่องความเชื่อเรื่องครุฑมอโนรา มากกว่าองค์ประกอบอย่างอื่น ส่วนบุคคลทั่วไปแสดงความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่โดดเด่นที่สุดในองค์ประกอบ คือ เครื่องแต่งกายและจังหวะท่าทางการรำ

ผู้วิจัยได้สรุปสิ่งที่สามารถนำมาออกแบบในการเครื่องประดับได้ บุคลิกของตัวแสดงหลักเครื่องดนตรีที่ใช้เฉพาะในการแสดงมโนราห์ ท่ารำที่เป็นเอกลักษณ์ เครื่องแต่งกายของตัวแสดงไม่ว่าจะเป็นชุดผ้าเครื่องประดับตกแต่งส่วนต่างๆของร่างกายโทนสีที่โดดเด่นของชุดและวิถีชาวบ้าน หมายถึงเทคนิคการร้อยลูกปัด การทำชุดมโนราห์วัสดุที่ใช้ในการทำ เป็นต้น

ความแตกต่างมโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรมและเพื่อความบันเทิง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของมโนราห์เพิ่มเติมด้านพิธีกรรมและความบันเทิงในสิ่งที่มีความแตกต่างกันออกไป

ตารางที่ 4.5 วิเคราะห์ความแตกต่างมโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรมและมโนราห์เพื่อความบันเทิง

มโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรม		มโนราห์เพื่อความบันเทิง
การรำ	<p>การรำในการประกอบพิธีกรรมจะเป็นการรำเฉพาะอย่าง แยกย่อยออกไปในแต่ละพิธีกรรม ซึ่งจะแตกต่างจากการรำเพื่อความบันเทิง การรำต้องมีแบบแผนตามพิธีกรรมนั้นๆ</p> 	<p>การรำ ในกาแสดงมโนราห์เพื่อความบันเทิง การรำถือเป็นสิ่งสำคัญในการแสดง ผู้แสดงต้องอวดความชำนาญและความสามารถเฉพาะตนและผสมผสานท่ารำต่างๆให้กลมกลืนเข้ากับจังหวะของดนตรี ผู้แสดงสามารถรำอวดความสามารถเช่น การดัดตัว การรำให้ตัวอ่อน เป็นต้น</p>

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	มโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรม	มโนราห์เพื่อความบันเทิง
การร้อง	<p>การร้อง ใช้รูปแบบการร้องรับของผู้รำ และนักดนตรี คือ การร้องรับไม่ใช่ทำรำ การร้องบทที่ว่าด้วยประวัติความเป็นมาและขั้นตอนการจัดพิธีกรรม แตกต่างกันแต่ละพิธีกรรม บทประกอบทำรำ หมายถึง บทร้องกลอนของโนราห์ที่มีทำรำประกอบ</p> 	<p>การร้อง มโนราห์แต่ละตัวจะต้องอวดลีลาการร้องบทกลอนในลักษณะ เสียงดังชัดเจนมีความไพเราะสามารถคิดกลอนได้รวดเร็ว จังหวะการร้องขับถูกต้องเร้าใจ เพื่อให้ผู้ชมมีความสุขในการแสดง</p>
การทำบท	<p>สำหรับมโนราห์พิธีกรรมจะทำบทประกอบทำรำ คือ บทร้องกลอนของโนราห์ที่มีทำรำประกอบ โดยในแต่ละพิธีก็จะมีทำรำและการร้องแตกต่างกันออกไป</p>	<p>การทำบท คือการตีความหมายของทำรำให้ทำรำกับคำร้องสอดคล้องกัน ทั้งคำร้อง ทำรำ จังหวะของดนตรีให้พอดีกัน ถือกว่าการทำเป็นบทเป็นศิลปะชั้นสูงของมโนราห์</p>
การรำเฉพาะอย่าง	<p>การรำเฉพาะอย่างถือได้ว่าเป็นการรำสำหรับประกอบพิธีกรรม เพราะแต่ละพิธีกรรมของมโนราห์จะมีการรำที่แตกต่างกัน</p>	<p>การรำเฉพาะอย่างของมโนราห์นั้น จะหยิบยกทำรำพื้นฐานของมโนราห์มาเท่านั้น การรำเฉพาะจะเน้นใช้ในการแสดงเพื่อประกอบพิธีกรรมมากกว่า</p>
การเล่นเป็นเรื่อง	<p>รูปแบบของการแสดงเป็นเรื่องในทางพิธีกรรมก็จะมีการเล่นเป็นเรื่องเช่นกัน โดยจะแสดงวรรณกรรมพื้นบ้านเฉพาะตอนสำคัญต่อเนื้อเรื่องกัน ๑๒ เรื่องและเลือกเรื่องมาแสดงเต็มรูปแบบของพิธีกรรมอีก ๒ เรื่อง เพื่อสร้างความศรัทธาในพิธีกรรมให้มากยิ่งขึ้น</p>	<p>การแสดงมโนราห์ไม่เน้นเรื่องการเล่นเป็นเรื่อง แต่ถ้ามีการเล่นเป็นเรื่องก็จะใช้ชุดแสดงเดิม เล่นเรื่องที่คนทั่วไปรู้จัก เน้นการแสดงเพื่อให้ผู้ชมตลก มีความสุข</p>

จากตารางที่ 4.5 มโนราห์เพื่อประกอบพิธีกรรมและเพื่อความบันเทิง มีรายละเอียดที่ต่างกันอย่างชัดเจนนี้ องค์ประกอบหลักของการแสดงทั้งสองแบบยังคงเหมือนกันเพียงแต่มีรายละเอียดในส่วนของการรำ การร้อง การทำบท การเล่นเป็นเรื่องที่จะมีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือการรำเพื่อประกอบพิธีและความบันเทิง มีจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน การรำในพิธีกรรมต้องมีแบบแผนเฉพาะอย่าง ส่วนการรำเพื่อความบันเทิงเป็นการรำเพื่อให้ผู้ชมมีความสุขสนุกสนานจะมีการรำอวดความสามารถพิเศษ แสดงการตัดตัวให้อ่อนช้อย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสรุปไว้ว่า หากเป็นมโนราห์ดั้งเดิมจะเน้นไปที่การแสดงเพื่อพิธีกรรมโดยปัจจุบันจะมีการจ้างงานให้ปารำเพื่อ แก่บ้าน รักษาโรค เป็นต้น แต่หากเป็นมโนราห์ประยุกต์ก็จะมีการแสดงเพื่อความบันเทิง อาจจะมีวงดนตรีเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่ามโนราห์นั้นมีเอกลักษณ์โดดเด่นหลากหลายด้านทั้งความสวยงาม รูปทรงรูปแบบ ต่างๆแต่ในการศึกษาวิจัยมโนราห์นั้นก็ยังคงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์อย่างสูงเช่นเดียวกัน ดังแสดงให้เห็นในตารางว่ามีทั้งด้านความบันเทิงและพิธีกรรมความเชื่อดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นแล้วว่า บางอย่างสามารถนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ บางอย่างก็ไม่ควรหยิบยืมมาใช้ในการออกแบบ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

4.1.3 กรอบข้อที่ 3 เครื่องแต่งกายของนักแสดงมโนราห์จะมีหลัก ๆ ด้วยกัน 4 ตัว แสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 วิเคราะห์เครื่องแต่งกายของผู้แสดงมโนราห์

เครื่องแต่งกาย	
<p>เครื่องใหญ่ (สำหรับนายโรง เป็นผู้ชาย)</p> 	<p>เครื่องแต่งกายมโนราห์เครื่องใหญ่ เทริด เครื่องลูกปิด</p> <p>ปีกนกแอน ทับทรวง ปีกหาง ฝ้านุ่ง หน้าเพลาสนับเพลหรือกางเกง หน้าผ้า กำไลต้นแขน</p> <p>ปลายแขน กำไลมือและเท้า และเล็บ</p>
<p>เครื่องนาง(นางรำทั้งผู้หญิงและผู้ชาย)</p> 	<p>เครื่องแต่งกายตัวนางหรือสำหรับผู้หญิง จะมีลักษณะเหมือนกับเครื่องมโนราห์ใหญ่ แต่จะไม่มีเทริด กำไลต้นแขน ทับทรวง และปีกนกแอน แต่ปัจจุบันผู้หญิงนิยมใส่เทริดด้วย</p>

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย	
<p>หน้าพราน(ผู้ชาย)</p> 	<p>เครื่องแต่งกายหลักของตัวพราน เป็นหน้ากากที่ทำจากไม้แกะเป็นรูปใบหน้าทาสีแดงทั้งหมด ส่วนที่เป็นฟันทำด้วยโลหะสีขาว สำหรับผมและหน้าผากใช้ขนเป็ดหรือห่านติดไว้แทนผมหางตัวพรานจะไม่ใส่เสื้อและนิยมนุ่งโจนกระเบนสีแดง</p>
<p>หน้าทาสี (ตัวตลกผู้หญิง)</p> 	<p>เป็นหน้ากากตัวตลกผู้หญิง หน้ากากมีสีขาวหรือสีเนื้อ เครื่องแต่งกายจะเป็นโจนกระเบนแบบนายพรานส่วนเสื้อสามารถสวมใส่ได้ตามความชอบของตัวแสดง</p>

จากตาราง 4.6 เครื่องแต่งกายของการแสดงมโนราห์ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา สรุปลงได้ ดังนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากสี่ตัวแสดงหลัก คือ นายโรง นางรำ นายพราน หน้าทาสี แยกรายละเอียดได้ว่า ตัวนายโรงใส่เป็นเครื่องมโนราห์ใหญ่ ใส่ครบโดยมี 14 ชั้นหลัก นางรำจะสวมใส่คล้ายกับนายโรง แต่จะไม่ใส่เทริด กำไลต้นแขน ทับทรวง และปีกนกแอ่นแต่ปัจจุบันนางรำสามารถสวมใส่เทริดได้ด้วย ส่วนหน้าพรานและหน้าทาสี ก็จะมีลักษณะเครื่องแต่งกายที่คล้ายกัน ต่างกันที่หน้ากาก การสวมเสื้อแต่จะนุ่งโจนกระเบนเหมือนกันเพราะนายพรานไม่ใส่เสื้อเพราะเป็นผู้ชายส่วนหน้าทาสีจะเป็นนักแสดงตลกผู้หญิง

ตารางที่ 4.7 วิเคราะห์เครื่องแต่งกายแต่ละส่วน ลวดลาย วัสดุ และโทนสี

เครื่องแต่งกาย	ลักษณะ	ลวดลาย	วัสดุ	โทนสี
เทริด	เป็นเครื่องประดับ ศีรษะมีลักษณะคล้าย มงกุฎ	ลายกนก	โครงทำด้วยไม้ไผ่ ส่วน ของเพดานทำด้วยไม้ ทองเหลือง ยอดและ ส่วนของหูทำด้วยไม้รัก และลวดลายบนเพดาน เทริดทำด้วยหนัง แกะสลักตกแต่งด้วย การประดับกระจกติด ทองคำเปลว	
เครื่องลูกบิด 1.พานอก		ลายลูกแก้ว หรือลายข้าว หลามตัด	ชุดเครื่องลูกบิด ในอดีต จะใช้ลูกบิดกระดุกซึ่ง ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ ลูกบิดเลียนแบบซึ่ง ราคาถูกกว่า ร้อยกับ เชือกให้ออกมาเป็น ลวดลายที่ต้องการ	
2 ป่า		ลายลูกแก้ว หรือลายข้าว หลามตัด	ชุดเครื่องลูกบิด ในอดีต จะใช้ลูกบิดกระดุกซึ่ง ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ ลูกบิดเลียนแบบซึ่ง ราคาถูกกว่า ร้อยกับ เชือกให้ออกมาเป็น ลวดลายที่ต้องการ	
3 ปิ้งคอ		ลายลูกแก้ว หรือลายข้าว หลามตัด	ชุดเครื่องลูกบิด ในอดีต จะใช้ลูกบิดกระดุกซึ่ง ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ ลูกบิดเลียนแบบซึ่ง ราคาถูกกว่า ร้อยกับ เชือกให้ออกมาเป็น ลวดลายที่ต้องการ	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

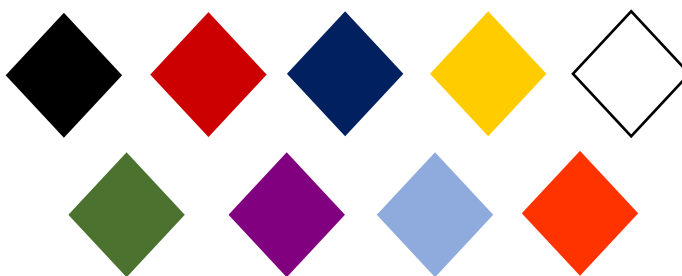
เครื่องแต่งกาย	ลักษณะ	ลวดลาย	วัสดุ	โทนสี
4 สายคอ		ลายลูกแก้ว หรือลายข้าว หลามตัด	ชุดเครื่องลูกปัด ในอดีต จะใช้ลูกปัดกระดูกซึ่ง ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้ ลูกปัดเลียนแบบซึ่ง ราคาถูกกว่า ร้อยกับ เชือกให้ออกมาเป็น ลวดลายที่ต้องการ	
5 ปีกหางหงส์		ลูกปัดร้อย ห้อยระย้าลง มา	ส่วนหางทำจากเขา ควายหรือ ไม้ โลหะ ลูกปัด	
ผ้านุ่ง		ลายไทย	ผ้าลายไทยหรือผ้าสีพื้น	สีที่ใช้ขึ้นอยู่กับ ความชอบ ของนักแสดง
สนับเพลา		ลวดลายจะมี ลายปักที่ปลาย ขากางเกง	ลักษณะของผ้าขึ้นอยู่กับ พื้นที่และความชอบ ของนักแสดง	สีหลักๆที่ใช้ จะเป็นสีขาว
หน้าผ้า/ผ้าห้อย		ลายลูกแก้ว ลายกนก	เป็นผ้าสีพื้นปักลวดลาย ผ้ากำมะหยี่ ปักลาย ลูกปัด	สีสันทอง อยู่กัย ความชอบ ของผู้สวมใส่
เล็บ		ไม่มีลาย	เงิน ทองเหลือง	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

เครื่องแต่งกาย	ลักษณะ	ลวดลาย	วัสดุ	โทนสี
กำไลต้นแขน/ ปลายแขน		จะมีลายสลัก ดูลายกนก บนกำไล	เงิน ทองเหลือง	
กำไลข้อมือ		ไม่มีลวดลาย	เงิน ทองเหลือง	
ปีกนกแฉ่น		เป็นลาย ดอกไม้ สลัก ดูน	เงิน ทองเหลือง	
ทับทรวง		ลวดลาย ดอกไม้ สลัก ดูน	เงิน ทองเหลือง	
ปิ่นแหลม		ลวดลาย ดอกไม้ สลักดูน	เงิน ทองเหลือง	
หน้าพราน		ไม้แกะสลัก	ไม้ทาสี	
หน้าทาสี		ไม้แกะสลัก	ไม้ทาสี	

จากตารางที่ 4.7 เครื่องแต่งกายมโนราห์ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา สรุปได้ดังนี้ เครื่องแต่งกายของมโนราห์มีเอกลักษณ์ชัดเจน แตกต่างไปจากศิลปะการแสดงอื่น โดยเฉพาะสีสันทัน องค์ประกอบในการแต่งกาย การเลือกใช้สีของเครื่องแต่งกายเน้นสีสันทันสดใส โทนร้อนและมีสีโทนเย็นมาตัดบ้างเล็กน้อย ให้ความรู้สึกตื่นเต้น สนุกสนานร่าเริง วัสดุที่ใช้ทำเครื่องแต่งกายก็มีความน่าสนใจ จากการร้อยลูกปัดให้เป็นเครื่องแต่งกาย ให้มีลวดลายที่มีเอกลักษณ์โดยส่วนใหญ่จะเป็นลายเรขาคณิต ลายสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด สามเหลี่ยม เส้นฟันปลา ถ้าเป็นลายสมัยใหม่ก็จะมีลายดอกไม้เพิ่มเข้ามา และการร้อยให้เป็นระย้าตรงปลายของชุดให้เกิดความพลิ้วไหวสวยงาม ในเรื่องของความเชื่อด้านเครื่องแต่งกายเชื่อว่า เทริด คือของสูงจะนำมาใส่เล่นๆไม่ได้เปรียบเสมือนครูบาอาจารย์ และชุดที่ใส่ให้ครู และทำการแสดงแล้วผู้อื่นไม่สามารถนำไปใส่รื้อต่อได้

โทนสีหลัก ของมโนราห์ที่โดดเด่นจะมี 4-9 สี ดำ ส้ม น้ำเงิน เหลือง ขาว เขียว ม่วง ฟ้าขาว นอกจากนี้สามารถนำสีมาร้อยตามความชอบของผู้แสดงแต่สิ่งที่น่าสนใจคือ การจะไม่นำสีสว่างมาร้อยติดกัน และสีเข้มโทนร้อยมาร้อยติดกันจะทำให้เกิดการเรียกว่า สีอับ เห็นลวดลายไม่ชัดเจน ผู้แสดงสามารถเลือกตามที่ตัวเองชอบไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องของความเชื่อ

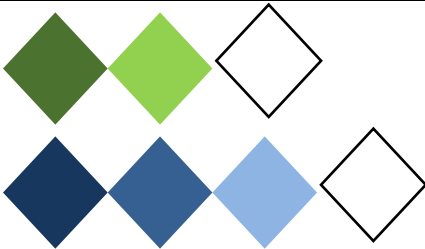
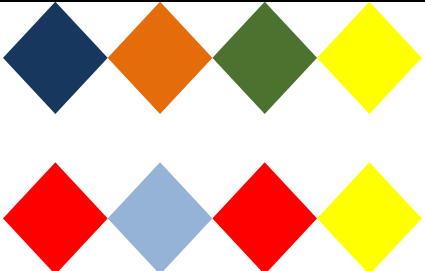
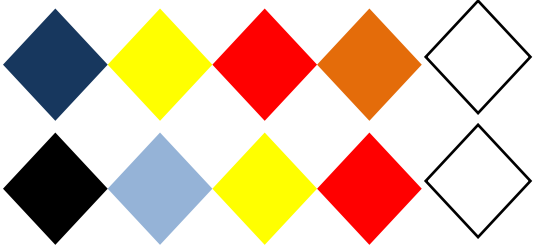

ภาพที่ 4.1 ภาพโทนสีจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ส่วนโทนสีที่จะนำมาใช้ในงานเครื่องประดับจากวัสดุหลักเป็น ทอง และเงิน เป็นโทนสีหลักและนำโทนสีของมโนราห์เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อให้สื่อถึงอัตลักษณ์ของมโนราห์มากที่สุด การร้อยลายลูกปัดนั้น จะมีด้วยกันสามลาย ลายลูกแก้ว ลายก้างปลา ลายบัวคว่ำ บัวหงาย แต่เมื่อมองดี ๆ จะพบว่าเป็นลายลูกแก้วทั้งหมด แต่อาจจะใช้การร้อยการสลับสีที่ต่างกันออกไปแต่การเริ่มต้นลายมาเหมือนกันมองโดยรวมก็จะมีลักษณะสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด สามเหลี่ยม เป็นต้น ปัจจุบันมีการคิดลายเพิ่มขึ้นบวกกับความชำนาญของผู้ร้อย ก็จะมีลายดอกพิกุล ปลายแหลมและปลายมน ซึ่งการร้อยก็จะมีคามยากมากขึ้น สวยงามดูเป็นลายดอกไม้มากขึ้น เม็ดแก้ว หิน พลาสติก

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เรื่องเครื่องแต่งกายของมโนราห์ ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่โดดเด่นที่สุดอย่างหนึ่งของมโนราห์ บ่งบอกถึงความเป็นมโนราห์ได้ดี โดดเด่น มีจุดเด่นที่จำได้ง่าย ทั้งสีสันทัน การร้อยลูกปัดเป็นชุด เครื่องประดับบนชุดและร่างกายของผู้แสดง

ตารางที่ 4.8 ลักษณะโทนสีที่ใช้ในเครื่องแต่งกายมโนราห์

ลักษณะการไล่โทนสี	 <p>ตัวอย่างเช่น เขียวเข้ม เขียวอ่อน ขาว น้ำเงิน ฟ้ามืด ฟ้ามืด ขาว การไล่สีแบบนี้จะอยู่ ตรงส่วนชายเสื้อของชุดมโนราห์</p>
การใช้สีตัดกัน	 <p>ตัวอย่างเช่น น้ำเงิน ส้ม, เขียว, เหลือง น้ำเงิน เหลือง, แดง เหลือง, เป็นต้น แต่ทุกชุดของมโนราห์ก็จะมีสีขาวมาตัดเพื่อนให้ สีสดดูผสมผสานเชื่อมสีให้มีความสวยงามยิ่งขึ้น</p>
จำนวนการเลือกใช้สีลูกปิดในแต่ละชุด	 <p>ส่วนใหญ่ชุดลูกปิดมโนราห์จะเลือกใช้สีลูกปิด 5 ถึง 6 สีในแต่ละชุด</p>

จากตารางที่ 4.8 สรุปได้ว่า การร้อยสีลูกปิดของมโนราห์ไม่มีสีหลักตายตัวขึ้นอยู่กับความชอบของผู้ร้อยลูกปิด แต่จะนิยมใช้ 5-6 สีในการร้อยแต่ละชุด และทุกชุดจะมีสีขาวแทรกอยู่เสมอ ส่วนชายของเสื้อจะไล่สีจากเข้มไปอ่อนหรือใช้สีตัดกันให้เห็นชัดเจนไปเลย และจะไม่นิยมร้อยสีอ่อนหรือสีเข้มมาอยู่ด้วยกันเพราะจะทำให้เกิดสีอับและเห็นลวดลายไม่ชัดเจน

ผู้วิจัยได้สรุปว่าเครื่องประดับของมโนราห์มีความโดดเด่นสามารถหยิบยกมาใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ดี ทั้งโทนสี การใช้เทคนิคการร้อยลูกปัด การสลักคุณลายของเครื่องประดับ การร้อยชุดให้เกิดเป็นลวดลายเฉพาะตัวของมโนราห์ โดยลวดลายเน้นไปที่รูปแบบเรขาคณิตและลายดอกไม้ และวัสดุที่นำมาใช้ก็สามารถประยุกต์เข้าสู่งานเครื่องประดับได้เช่นเดียวกัน

4.1.4 ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์ แสดงให้เห็นในรูปแบบตาราง แบ่งได้สี่ลักษณะความเชื่อ ดังนี้

ตารางที่ 4.9 วิเคราะห์ความเชื่อด้านต่าง ๆ ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ความเชื่อของมโนราห์	
ความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ	<p>มี 2 ความหมาย 1 ความเชื่อเรื่องครูหรือที่ชาวบ้านเรียกว่าครูหมอโนรา คือบุคคลที่เป็นผู้สอนมโนราห์ให้แก่ตัวมโนราห์เองและบรรพบุรุษที่ให้กำเนิดมโนราห์ ดังในตำนานของมโนราห์ที่กล่าวไว้หรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า โนราตายาย</p> <p>ความหมายที่ 2 ความเชื่อเรื่องวิญญาณบรรพบุรุษของสายเลือดตระกูลตนเอง</p>
ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์	<p>มโนราห์หรือคนในภาคใต้ทั่วไปเชื่อในเรื่องคาถาอาคม พิธีกรรมทางไสยศาสตร์ การทำพิธีกรรมแก้บน ความเชื่อที่สามารถรักษาโรคได้</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความเชื่อของมโนราห์	
ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา	ความเชื่อนี้เกิดขึ้นในภายหลัง เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม การกระทำที่ส่งผลยังชาติหน้า และผลกรรมมาจากชาติก่อน ยึดถือวัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

จากตารางที่ 4.9 ความเชื่อของมโนราห์ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา สรุปได้ดังนี้ มโนราห์เป็นศิลปะการแสดงที่มากับความเชื่อมากับพิธีกรรมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ คนที่เป็นมโนราห์จะเป็นความเชื่ออย่างยิ่งเรื่องบรรพบุรุษมโนราห์ที่สืบทอดมโนราห์กันมา ชุดที่ใส่ในการรำมโนราห์หากผู้ใดใส่ราและไหว้ครูหมอมโนราแล้ว เชื่อว่าคนอื่นจะใส่ชุดนั้นรำอีกไม่ได้และก่อนการทำการแสดงทุกครั้งต้องไหว้บรรพบุรุษ ครูหมอ ตายาย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับคนรำมโนราห์นั้นคือ ความเชื่อ ไม่ว่าจะความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ ครูบาอาจารย์ของมโนราห์ สิ่งเหล่านี้จะเป็นความเชื่อหลักของผู้แสดง ก่อให้เกิดความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์และสามารถรักษาโรคได้ เหล่านี้ ล้วนมีบทบาทต่อวิถีชีวิต เกิดพิธีกรรมร่วมกัน การรักษาโรค การควบคุมพฤติกรรมของคน การสร้างอาชีพ การรวมกลุ่มของคนที่มีศรัทธาร่วมกัน

ตารางที่ 4.10 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อของมโนราห์ที่มีผลต่อสังคม

มโนราห์ต่อสังคม	
เรื่องความกตัญญูกตเวทีกการเคารพครูอาจารย์	
การสร้างอาชีพสร้างรายได้	

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ความเชื่อของมโนราห์	
ปลูกฝังความรู้ คุณธรรม การรักษาโรค	
สร้างความรัก ความสามัคคีในชุมชน สร้างสัมพันธ์ภาพในสังคม การรวมกลุ่ม ความเชื่อและความศรัทธาร่วมกัน	
การสืบทอดวัฒนธรรม การรำ พิธีกรรม และเชื้อสายของโนรา	

จากตารางที่ 4.10 มโนราห์ถือว่าเป็นวิถีชีวิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การละเล่น การแสดง การร้องเพลง เป็นต้น คือเรียกว่า ถือเป็น วัฒนธรรมวิถีชีวิต วิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กัน วิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้นมีทั้ง วิถีชีวิต ประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม ภูมิปัญญา เป็นทั้งศิลปะพื้นบ้าน การละเล่นของชาวดัตต์ ส่งผลต่อด้านสังคม ความคิด ค่านิยม ความสามัคคี การยึดโยงระบบเครือญาติไว้ ศิลปะการแสดงมโนราห์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อคนในภาคใต้มาอย่างยาวนาน โดยเริ่มจากการเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงประกอบ พิธีกรรม และได้ขยายไปเป็นความบันเทิง ดนตรีและเพลงเป็นส่วนสำคัญที่ให้จังหวะ เสียงประสานที่แสดงออกเป็น การรำ การร้อง ศิลปะ การละเล่น ศิลปะการแสดงมโนราห์นั้นถือได้ว่ารับวัฒนธรรมการแสดงมาจากต่างชาติมาผสมผสานที่เข้ามาพัฒนาในสังคม โดยให้ความบันเทิงและมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ทั้งความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษ สิ่งเหนือธรรมชาติและความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ นอกจากความเชื่อต่างๆพวกนี้แล้ว หากได้ลึกลงไปอีกมโนราห์นั้นยังจะช่วยสอนเรื่องหลักธรรม คำสอน การใช้ชีวิตในสังคมรวมไปถึงสะท้อนความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ จริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมถ่ายทอดออกมาผ่านศิลปะการแสดงมโนราห์

จากความเชื่อในด้านต่าง ๆ ของมโนราห์ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สามารถนำความเชื่อหรือความรู้สึกในการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นกลุ่มก้อนมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้

ตารางวิเคราะห์จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญใน 4 จังหวัด ของภาคใต้ที่มีความโดดเด่นของการแสดงมโนราห์ ได้แก่ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา

ตารางที่ 4.11 สรุปและวิเคราะห์การลงพื้นที่จากจังหวัด นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา

ลำดับ	มโนราห์	นครศรีธรรมราช	ตรัง	พัทลุง	สงขลา
1	การแสดง	เพื่อความเชื่อ และพิธีกรรม 	เพื่อความบันเทิง และความเชื่อ พิธีกรรม 	เพื่อความบันเทิง 	การแสดง น้อยลง
2	นักแสดง	รับงานแสดง เฉพาะเกี่ยวกับ การแก้บน ไหว้ ครูหม่อมโนราห์ 	การแสดง ลักษณะร่วมสมัย ทั้ง การรำมโนราห์และมี วงดนตรี 	การแสดงรับโชว์ รำมโนราห์เพื่อ ความบันเทิง 	นักแสดง มโนราห์น้อยลง หันไปประกอบ อาชีพอย่างอื่น
3	เครื่องดนตรี	ยังคงมีเครื่อง ดนตรีบางส่วน เหลืออยู่ 	มีเครื่องดนตรีพร้อม ทั้งแบบดั้งเดิมและ สมัยใหม่	-	-
4	ทำรำ	ทำรำเป็นแบบ ดั้งเดิมของ มโนราห์ ทำรำ พื้นฐาน	ทำรำเป็นแบบดั้งเดิม ของมโนราห์และมี การดัดแปลงทำรำให้ ทันสมัยเข้ากับดนตรี และการโชว์เพื่อ ความบันเทิง	ทำรำเป็นแบบ ดั้งเดิมของ มโนราห์การดัด ตัวมีความอ่อน ช้อย	-

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ลำดับ	มโนราห์	นครศรีธรรมราช	ตรัง	พัทลุง	สงขลา
5	คำร้องในการแสดง	คำร้องเป็นสำเนียงใต้คล้ายเป็นบทกลอนแต่ละจังหวัดก็จะมี การร้องที่แตกต่างกันออกไป	คำร้องเป็นสำเนียงใต้ประกอบกับการร้องเพลงสมัยใหม่เพื่อความบันเทิงแต่ละจังหวัดก็จะมี การร้องที่แตกต่างกันออกไป	คำร้องมีทั้งแบบร้องบทกลอนและร้องเพลงสมัยใหม่เพื่อความบันเทิงแต่ละจังหวัดก็จะมี การร้องที่แตกต่างกันออกไป	-
6	เครื่องแต่งกาย	เครื่องแต่งกายยังคงแบบดั้งเดิมแต่มีการดัดแปลงลวดลายไปบ้าง 	เครื่องแต่งกายของตรังมีทั้งรูปแบบโบราณดั้งเดิมและลวดลายสมัยใหม่ลายที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ 	เครื่องแต่งกายของพัทลุงสีของลูกปิดจะสดใสตัดกันชัดเจนลวดลายจะเป็นการร้อยลายสมัยใหม่ประยุกต์จากลายดั้งเดิม 	มีการนำการร้อยลูกปิดแบบเครื่องแต่งกายมโนราห์มาร้อยเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น โคมไฟ แจกัน
7	ความเชื่อพิธีกรรม	นักแสดงมโนราห์มีความเชื่อเรื่องครุหมอโนราและการแสดงเพื่อพิธีกรรม มีการสืบทอดจากรุ่นพ่อแม่	การแสดงเป็นคณะเน้นการแสดงแบบสมัยใหม่แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งพิธีกรรมหลักๆ ของมโนราห์	ความเชื่อในการแสดงมโนราห์ยังเป็นการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นกันในครอบครัว	ยังคงมีความเชื่อเรื่องมโนราห์พิธีกรรมต่างๆ แต่การแสดงเริ่มหายไป
8	วิธีชาวบ้าน	จากเมื่อก่อนมีทั้งการแสดงเพื่อพิธีกรรมและความบันเทิงแต่ปัจจุบันเหลือไว้แค่การแสดงเพื่อพิธีกรรม การแก้บน รักษาโรคตามความเชื่อ	คณะมโนราห์ของตรังเป็นมโนราห์ประยุกต์เน้นการแสดงเพื่อความบันเทิงเป็นคณะใหญ่	นอกจากการแสดงมโนราห์แล้ว ในช่วงว่างจากการแสดงก็จะมี การร้อยลูกปิดชุดมโนราห์ขาย	ลูกหลานหรือนักแสดงมโนราห์มีการแสดงน้อยลงได้เปลี่ยนมาสร้างผลิตภัณฑ์จากลูกปิดมโนราห์เพื่อค้าขาย

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาของการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหาข้อมูลเบื้องต้นจากตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นก่อน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ใช้ลักษณะการเลือกคณะ มโนราห์ที่มีความเชี่ยวชาญจากหลากหลายจังหวัดที่มีการแสดงมโนราห์ที่โดดเด่น คือ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุงและสงขลา จากนั้นจึงนำมาประกอบการวิเคราะห์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากผลการวิเคราะห์ด้านการออกแบบส่วนของข้อมูลประเภทของผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องแก่การที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลจากการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ ของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สร้างแบบสอบถามเพื่อที่จะหาความต้องการของผู้บริโภคเบื้องต้น และทำการสร้างแบบสอบถามว่ามีความต้องการเครื่องประดับประเภทใดจากกลุ่มเป้าหมายใดและรูปแบบลักษณะอย่างไร

4.2.1 ผลจากการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อสอบถามความต้องการเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการที่จะทราบถึงความความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค เครื่องประดับประเภทใดมีลักษณะอย่างไรเพื่อนำมาประกอบในการออกแบบต่อไป ผลสรุปได้ว่าผู้บริโภคนิยมสวมใส่และมีความต้องการเลือกซื้อเครื่องประดับประเภท สร้อยคอ กำไล สร้อยข้อมือ และแหวน มากที่สุด รองลงมา ก็จะเป็นประเภท เข็มขัดรัดและอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเบื้องต้นสำรวจความต้องการของผู้หญิงจำนวน 50 คน เพื่อที่จะต้องการให้การออกแบบเครื่องประดับตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อประกอบเป็นแนวทางการออกแบบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลด้านเพศ

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

เพศ	จำนวน
หญิง	50 คน

2. ข้อมูลด้านอายุ

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-25 ปี	2	4
26-30 ปี	6	12
31-35 ปี	8	16
36-40 ปี	12	24
40ปีขึ้นไป	22	44

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม ด้านอายุ ระดับอายุที่มีความสนใจในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ อายุ 40 ปี ขึ้นไป

3. ข้อมูลด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	4	8
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	40
พนักงานเอกชน	15	30
ธุรกิจส่วนตัว	8	16
อื่น ๆ	3	6

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม ด้านอายุ ระดับอายุที่มีความสนใจในการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ

4. ข้อมูลด้านรายได้

ตารางที่ 4.15 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
15,001-20,000 บาท	5	10
20,001-25,000 บาท	6	12
25,001-30,000 บาท	10	20
30,001-40,000 บาท	11	22
40,000 ขึ้นไป	18	36

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม ด้านรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุดที่ 40,000 บาท ขึ้นไป คือ ข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ

5. ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

ท่านรู้จักโนราห์หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
รู้จัก	49	98
ไม่รู้จัก	1	2

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม พบว่าร้อยละ 98 รู้จักโนราห์และร้อยละ 2 ไม่รู้จักโนราห์

6. ท่านคิดว่าการแสดงมโนราห์มีความโดดเด่นด้านใดมากที่สุด

ตารางที่ 4.17 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

ความโดดเด่น	จำนวน	ร้อยละ
ท่ารำ	12	24
เครื่องแต่งกาย	30	60
พิธีกรรมความเชื่อ	6	12
จังหวะดนตรี	2	4

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม พบว่าเครื่องแต่งกายมีความโดดเด่นมากที่สุด ร้อยละ 60 รองลงมา ท่ารำ พิธีกรรมความเชื่อ และจังหวะดนตรีตามลำดับ

7. ท่านคิดว่าวัฒนธรรมมโนราห์มีความสำคัญอย่างไร

ตารางที่ 4.18 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อความบันเทิง	30	60
เพื่อความเชื่อพิธีกรรม	10	20
วิถีชีวิต	10	20

จากผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์แบบสุ่ม พบว่า วัฒนธรรมมโนราห์มีความสำคัญเพื่อความบันเทิงมากที่สุด ร้อยละ 76 รองลงมาเพื่อความเชื่อและวิถีชีวิต ร้อยละ 20 เท่ากัน

8. ท่านคิดว่าสิ่งใดแสดงถึงเอกลักษณ์ของมโนราห์มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

องค์ประกอบ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ท่ารำ	2	1	10	23	13
เครื่องแต่งกาย	1	1	10	13	25
จังหวะดนตรี	2	2	11	20	15
โทนสี	3	2	15	15	15
วิถีชีวิต	1	6	12	14	16
พิธีกรรมความเชื่อ	5	6	15	13	11

จากตารางจากการสำรวจเบื้องต้น สิ่งที่โดดเด่นสื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์มากที่สุด คือ เครื่องแต่งกาย รองลงมาคือ ท่ารำ จังหวะทำนองดนตรี และพิธีกรรมความเชื่อตามลำดับ

9. ท่านคิดว่าการนำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์มาเป็นแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับควรไปในลักษณะใด

ตารางที่ 4.20 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

แนวคิดการออกแบบ	จำนวน	ร้อยละ
คงลวดลายเดิม	15	30
ร่วมสมัยโดยประยุกต์กับลวดลายใหม่	30	60
ประยุกต์เป็นรูปแบบสมัยใหม่	2	4
นำแฟชั่น ตามยุคสมัย	3	6
มินิมอล เรียบง่าย	-	-

จากตารางจากการสำรวจเบื้องต้น แนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับควรเป็นลักษณะคือ ร่วมสมัยโดยประยุกต์กับลวดลายใหม่ รองลงมาคงลวดลายเดิม ประยุกต์เป็นรูปแบบใหม่และนำแฟชั่น ตามยุคสมัยตามลำดับ

10. โทนสีใดต่อไปนี้จะเหมาะสมที่จะนำมาทำเครื่องประดับจากอัตลักษณ์โนราห์ (เลือกได้มากกว่า 1 สี)

ตารางที่ 4.21 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้น

สี	ลำดับที่ 1
ส้ม	8
ฟ้า	2
ม่วง	9
เขียว	5
แดง	7
น้ำเงิน	1
เหลือง	6
ดำ	4
ขาว	3

จากตารางสำรวจเบื้องต้น โทนสีที่เหมาะสมที่จะนำมาทำเครื่องประดับจากอัตลักษณ์โนราห์อันดับแรกคือ สีน้ำเงิน รองลงมา ฟ้า ขาว ดำ เขียว เหลือง แดง ส้ม ตามลำดับ

อัตลักษณ์ที่โดดเด่นที่สุดของมโนราห์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเครื่องแต่งกายของมโนราห์ที่รวมถึง โทนสีของชุด ส่วนประกอบต่าง ๆ ในเครื่องแต่งกาย และเทคนิคการทำเป็นสิ่งที่โดดเด่นสามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจน และยังเน้นในเรื่องของวิถีชาวบ้านของคนภาคใต้ มีความต้องการให้งานออกแบบเครื่องประดับออกมาให้รูปแบบของความร่วมสมัยนำอัตลักษณ์ที่มีอยู่มาประยุกต์กับลวดลายสมัยใหม่ แต่ยังคงสื่อถึงความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์และวิถีชีวิตได้

ผลการวิเคราะห์จากการสุ่มแบบสอบถามผู้หญิงที่ใช้เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ อายุ 20-40 ปี (จำนวน 50 คน)จากการศึกษาข้อมูลจากการสุ่มแบบสอบถามผู้หญิงที่ใช้เครื่องประดับในชีวิตประจำวันสามเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง สามารถแสดงเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.22 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ

เครื่องประดับที่สวมใส่ในชีวิตประจำวัน	ร้อยละ
สร้อยคอ	68% (34 คน)
กำไล,สร้อยคอมือ	64% (32 คน)
แหวน	59% (30 คน)
ต่างหู	21% (11 คน)
เข็มกลัด	16% (8 คน)
อื่นๆ	1% (2 คน)

อันดับ 1 ที่ผู้หญิงนิยมใช้เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน คือ สร้อยคอ อันดับ 2 คือ กำไล สร้อยคอมือ อันดับที่ 3 คือ สรุบได้ว่า กลุ่มเครื่องประดับที่ผู้หญิง ตั้งแต่ช่วงอายุ 20-40 ที่นิยมสวมใส่ในชีวิตประจำวัน คือ สร้อยคอรวมถึงจี้ กำไล สร้อยคอมือ แหวน เป็น 3 อันดับแรกจากการสุ่มแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์จากการสุ่มแบบสอบถามผู้หญิงที่ใช้เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ อายุ 20-40 ปี (จำนวน 50 คน) จากการศึกษาข้อมูลจากการสุ่มแบบสอบถามผู้หญิงมีความสนใจเลือกซื้อเครื่องประดับประเภทใดมากที่สุด เลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง สามารถแสดงเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.23 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ

ผู้หญิงสนใจเลือกซื้อเครื่องประดับ	ร้อยละ
แหวน	55% (27) (55*50/100)
กำไล,สร้อยคอมือ	53% (26)
สร้อยคอ	51% (25)
ต่างหู	37% (18)
เข็มกลัด	11% (5)
อื่น	1% (1)

อันดับ 1 ที่ผู้หญิงมีความสนใจเลือกซื้อเครื่องประดับประเภท แหวน อันดับ 2 คือ กำไล สร้อยคอมือ อันดับที่ 3 คือ สร้อยคอ สรุบได้ว่า กลุ่มเครื่องประดับที่ผู้หญิง ตั้งแต่ช่วงอายุ 20-40 ที่มีความสนใจต้องการซื้อ คือ แหวน กำไล สร้อยคอมือ,สร้อยคอรวมถึงจี้ เป็น 3 อันดับแรกจากการสุ่มแบบสอบถาม สังเกตได้จากตารางแรกกับสอง 3 อันดับแรกเหมือนกันแต่จะสลับลำดับกัน

ผลการวิเคราะห์จากการสุ่มแบบสอบถามผู้หญิงที่ใช้เครื่องประดับในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ อายุ 20-40 ปี (จำนวน 50 คน) จากการศึกษาข้อมูลจากการสุ่มแบบสอบถามปัจจัยในการเลือกซื้อเครื่องประดับ โอกาสในการสวมใส่ เลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง สามารถแสดงเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.24 ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความต้องการผู้บริโภคเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับ

การตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องประดับจากสิ่งใด	จุดมุ่งหมายในการซื้อเครื่องประดับ	โอกาสในการสวมใส่เครื่องประดับ
ความสวยงาม 74% (37)	เสริมบุคลิกภาพ 85% (42)	ประจำวัน,งานสังคม 64% (32)
ราคา 55% (27)	เป็นของสะสม 33% (16)	สวมใส่ไปทำงาน 53% (26)
โอกาสที่ต้องใช้ 48% (24)	ตามแฟชั่น 18% (9)	อื่น ๆ 8% (4)

จากการสำรวจเบื้องต้นสรุปได้ว่า ผู้หญิงจะเลือกเครื่องประดับจากความสวยงามเป็นอันดับแรกและพิจารณาถึงราคาและโอกาสที่ต้องใช้ จุดมุ่งหมายในการเลือกซื้อเครื่องประดับคือการเสริมบุคลิกภาพของตนเอง อันดับสองคือเป็นเสมือนของสะสมและยังคงตามแฟชั่นเช่นเดียวกัน ส่วนโอกาสที่จะสวมใส่เครื่องประดับนั้นคือ การออกงานสังคมและการสวมใส่ในชีวิตประจำวัน หรือการสวมใส่ไปทำงาน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่ได้จากการสำรวจคือ ผู้หญิงจะเลือกซื้อเครื่องประดับจากความสวยงามจากสิ่งแบบที่ตัวเองชอบเพื่อมาเสริมบุคลิกภาพให้กับตนเองในการสวมใส่ในชีวิตประจำวันมากที่สุด และข้อเสนอแนะในการสำรวจการออกแบบเครื่องประดับควรออกแบบให้เสริมบุคลิกภาพเหมาะสมกับวัยของผู้สวมใส่ สามารถสวมใส่ได้ง่ายเข้ากับทุกโอกาส ดูสวยงามและมีมูลค่า

ผลสรุปการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

กลุ่มเป้าหมายได้ให้ความเห็นว่าการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ เครื่องประดับต้องคงเอกลักษณ์อยากให้เห็นความสวยงามและทันสมัยเน้นในเรื่องรายละเอียดที่แสดงถึงอัตลักษณ์มโนราห์แต่มีความร่วมสมัยจะได้เจาะกลุ่มผู้บริโภคได้กว้างขึ้น แต่ยังคงเอกลักษณ์ของมโนราห์ไว้ การเลือกวัสดุมาใช้ควรเพิ่มมูลค่าของเครื่องประดับให้มีความเหมาะสมกับเครื่องแต่งกายเสริมบุคลิกภาพประยุกต์ให้ทันสมัยสวมใส่ในชีวิตประจำวันได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารตำรา สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรมมโนราห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ รูปแบบของเครื่องประดับควรออกแบบให้ร่วมสมัยประยุกต์กับลวดลายใหม่แต่ก็ยังคงสื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สามารถสวมใส่ได้หลายหลายโอกาสประยุกต์ให้ดูทันสมัยและคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สนใจงานเครื่องประดับ การออกแบบโดยนำจุดเด่นของเครื่องแต่งกายมโนราห์ ทำร้ายและความรู้สึกที่เร้าใจ กระฉับกระเฉงจากจังหวะดนตรี การใช้วัสดุที่มีคุณค่าให้เครื่องประดับออกมาดูดีสวยงามเสริมบุคลิกแก่ผู้สวมใส่ การใช้เทคนิคจากการร้อยลูกปัดของชุดมโนราห์มาใช้ในงานให้มีความน่าสนใจ

4.2.1 วิเคราะห์กลุ่มวัสดุหลักและวัสดุร่วมที่จะใช้มาประกอบการออกแบบเครื่องประดับที่ใช้ในการผลิต

ตารางที่ 4.25 วิเคราะห์วัสดุมาใช้ทำเครื่องประดับ

วัสดุประเภทถาวร	วัสดุประเภทไม่ถาวร
โลหะทุกชนิด แพลตินั่ม ทองคำ ทองคำขาว เงิน ไทเทเนียม นิกเกิล ทองแดง ทองเหลือง หินต่าง ๆ รวมถึง เพชร พลอยสีต่าง ๆ รวมถึงวัสดุที่ยาก	วัสดุประเภท ไม้ พลาสติก กระดาษ เมล็ดพืช และอื่น ๆ ที่แตกชำรุดได้ง่าย

โลหะมีค่า แพลตินั่ม ทองคำ ทองคำขาว เงิน ไทเทเนียม ทองแดง ทองเหลือง นักออกแบบจะพิจารณาโลหะที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติก่อนเพราะจะดูมีค่า มีราคา มีความสวยงามในตัว วัสดุ เป็นวัสดุที่นิยมนำมาทำเครื่องประดับมากที่สุด ได้แก่ ทองคำ เงิน แพลตินั่ม เพราะมีความเหนียวแข็งแรง ทนทาน สามารถขึ้นรูปปรับเป็นรูปร่างต่าง ๆ ได้ง่าย

แพลตินั่ม เป็นโลหะมีค่าที่มีความแข็งแรงและราคาแพงที่สุด นิยมนำมาทำแหวนแต่งงาน กลุ่มเป้าหมายจะเป็นกลุ่มคนที่มีกำลังซื้อสูง เน้นคุณภาพความสวยงามของวัสดุในการทำตัวเรือนเครื่องประดับ

ทองคำ ยังคงเป็นโลหะมีค่าที่เป็นที่นิยม ราคาค่อนข้างสูง ส่วนใหญ่งานทองจะเป็นเครื่องประดับในโอกาสพิเศษ หรือเพื่อเกร็งกำไร ด้านงานออกแบบจะสู้กับงานเงินไม่ได้

เงิน ข้อดีของเงินคือเป็นโลหะมีค่าที่ราคาเอื้อมาถึงได้ง่าย ตลอดจนรองรับสไตล์ได้ทั้งแบบคลาสสิกและร่วมสมัย และยังได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องบอกกับมีการออกแบบที่แปลกใหม่

อัญมณี เป็นสิ่งที่มีความสวยงาม มีทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและอัญมณีสังเคราะห์ ค่อนข้างมีราคา ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย อัญมณีเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้งานเครื่องประดับมีความสวยงามและมีคุณค่าราคามากขึ้น

วัสดุประเภทอื่น ๆ เช่น ไม้ พลาสติก อคริลิก สามารถนำมาทำเป็นเครื่องประดับได้เช่นเดียวกัน แต่ความคงทน คุณค่า การแปรสภาพไปตามกาลเวลา ราคาจะลดล้นลงมา

สรุปการวิเคราะห์วัสดุ วัสดุที่เหมาะสมนำมาใช้ในเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มาใช้เป็นตัวเรือนหลักคือ เงิน เพราะเป็นวัสดุที่มีคุณค่ามีราคา ราคาไม่สูงมากนัก สามารถนำมาทำได้หลายรูปแบบ มีความสวยงามละเป็นวัสดุที่เป็นที่นิยมในการสวมใส่เครื่องประดับ

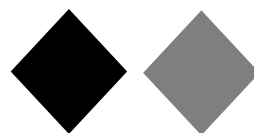
4.2.2 ผลการวิเคราะห์เทรนด์เครื่องประดับและกลุ่มเป้าหมาย

เทรนด์เครื่องประดับ 2018-2019 ยังคงนิยมอย่างต่อเนื่องกับเครื่องประดับขนาดใหญ่ และแฟชั่นมากขึ้น โทนสีจะเน้น สีทองและเงินมีความวาวมีความชัดเจนสร้างความสวยงามที่แข็งแรง เน้นพื้นผิวของตัววัสดุเครื่องประดับการผสมผสานระหว่างโลหะ ขนาด ความยาวที่แตกต่างกัน และการประยุกต์ลวดลายแปลกใหม่เข้ากับรูปลักษณ์พื้นฐาน อัญมณีจะเน้นพลอยสีโทนเข้ม เช่น ม่วงเข้ม เขียว ดำเข้ม แดงเข้ม และเครื่องประดับที่สร้างความแปลกใหม่มากขึ้นไม่ได้แค่ประดับ คอ หู มือแต่สร้างนำมาประดับเหมือนเป็นส่วนหนึ่งกับเสื้อผ้า

ภาพที่ 4.2 ภาพโทนสีเครื่องประดับ

สร้อยคอ จี้ จะมีลักษณะใหญ่มีแนวโน้มเป็นลักษณะโซ่และไม่จำเป็นต้องสมมาตร หรือเป็นแบบสามารถเพิ่มมิติและความลึกให้กับชุดได้ ใช้วัสดุโลหะที่มีความหนาให้หนักออกแบบสามารถแสดงพื้นผิวได้

ภาพที่ 4.3 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019

ที่มา : <https://glowsly.com/fall-winter-2018-2019-trends/>
สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561

กำไล สร้อยข้อมือ ขนาดใหญ่ค่อนข้างใหญ่มีความหนาแฝงไปด้วยความหรูหราประดับด้วยอัญมณี เน้นโทนสีม่วงเข้ม สีเขียว

ภาพที่ 4.4 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019

ที่มา : <https://glowsly.com/fall-winter-2018-2019-trends/>
สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561

ต่างหู รูปแบบที่โดดเด่น คือ ทรงกลมหรือ ห่วงขนาดใหญ่เน้นวัสดุที่เป็นโลหะ มีความเป็นแฟชั่นมากขึ้นไม่จำเป็นต้องใส่ทั้งสองข้าง หรือสองข้างต้องสมมาตรกันเป็นความสมดุลที่ไม่เท่ากัน และต่างหูสามารถแสดงถึงเรื่องราววัฒนธรรมด้านต่าง ๆ การออกแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น ต่างหูสามารถมอบความมั่นใจให้แก่ผู้สวมใส่

ภาพที่ 4.5 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019

ที่มา : <https://glowsly.com/fall-winter-2018-2019-trends/>

สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561

แหวน จะเน้นวัสดุที่ผสมผสาน ใช้การทำโลหะที่มีพื้นผิวที่ต่างกันเพิ่มมิติให้กับงานมากขึ้น

ภาพที่ 4.6 ภาพเทรนด์เครื่องประดับ 2019

ที่มา : <https://glowsly.com/fall-winter-2018-2019-trends/>

สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561

ตารางที่ 4.26 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายกลุ่มสุภาพสตรี 25- 40 ปี

Generation	พฤติกรรมและลักษณะ
Baby Boomer Generation หรือ (Generation B)	คนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2489 – 2507 ลักษณะนิสัยจะเป็นคนจริงจัง เคร่งครัดเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเจ้าคนนายคน ชีวิตทุ่มเทให้กับการทำงานมากๆ มีความอดทนสูง ประหยัดอดออมฯลฯ จนหลาย ๆ คนอาจจะรู้สึกว่าคนกลุ่มนี้เป็นพวก ‘อนุรักษ์นิยม’

B

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

Generation	พฤติกรรมและลักษณะ
เจเนอเรชัน เอ็กซ์ (Generation X) 	กลุ่มคนที่เกิดในปี พ.ศ. 2508-2522 เป็นผู้บริโภครุ่นที่มีกำลังซื้อค่อนข้างสูง มีรายได้สูง หน้าที่การงานที่มั่นคง มีอิสระทางความคิด มีความคิดเปิดกว้างและสร้างสรรค์ ไม่ชอบรูปแบบที่เป็นทางการมากนัก ง่ายๆ มีความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว การใช้จ่ายเพื่อความสะดวกสบายในชีวิต และสนใจซื้อเพื่อแสดงสถานะทางสังคม ดูแลตัวเองอย่างเต็มที่เพื่อให้มีโอกาสดี
เจเนอเรชัน วาย (Generation Y) 	ยุค Millennials กลุ่มคนที่เกิดในปี พ.ศ. 2523-2540 กลุ่มคนเหล่านี้เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ค่านิยมแตกต่างจากรุ่นพ่อแม่ เป็นกลุ่มคนที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง แสวงหาความสำเร็จทางการเงิน มีความรอบรู้เทคโนโลยี ชอบสิ่งแปลกใหม่ เป็นกลุ่มที่มีการใช้จ่ายสูงเมื่อเทียบกับรายได้ การทำธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคกับตลาดบุคคลเหล่านี้จึงเป็นไปได้สูง แต่ก็มีทางเลือก ชอบมีสังคม ตัดสินใจซื้อกับข้อมูลที่ถูกต้อง
เจเนอเรชัน วาย (Generation Z) 	คนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2540 ขึ้นไป เด็กรุ่นนี้เกิดมาจากพ่อแม่รุ่นใหม่อย่าง Gen X เป็นเด็กรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกรอบด้าน เนื่องจากเกิดมาในยุคเทคโนโลยีที่ทันสมัย เด็กในยุคนี้อาจจะจินตนาการไม่ออกเลยว่า โลกที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตนั้นจะอยู่ได้อย่างไร?
เจเนอเรชัน ซี (Generation C) 	กลุ่มสุดท้ายนี้ เกิดจากคนกลุ่ม Baby Boomer และ Gen-X ที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้มาสนใจเรื่องเทคโนโลยีมากขึ้นพฤติกรรมเด่นชัดของคนกลุ่มนี้คือ สังคมออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งในชีวิต ชอบเข้าไปอัปเดตข้อมูล ติดตามเรื่องราวต่าง ๆ จากโลกโซเชียล และพร้อมจะแชร์ต่อทุกเมื่อ

(พฤติกรรมการซื้อขายสินค้า.สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560. [Online] :
http://www.vu.ac.th/apheitvu/journal/v4n1/5_)

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมแต่ละกลุ่ม กลุ่มที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ เจเนอเรชัน เอ็กซ์ (Generation X) เจเนอเรชัน วาย (Generation Y) เป็นกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบเครื่องประดับของผู้วิจัย ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน มีศักยภาพในการซื้อสูง

เจเนอเรชัน เอ็กซ์ (Generation X) เป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งทางการเงิน เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เป็นตัวของตัวเองมีความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มคนพวกนี้จะมีการเลือกซื้อเครื่องประดับเพื่อเสริมบุคลิกให้ตัวเองดูดีเพื่อหน้าตาและสังคมของตัวเอง

เจเนอเรชัน วาย (Generation Y) เป็นกลุ่มคนที่มีกำลังซื้อมาเช่นกัน เป็นกลุ่มคนที่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร ต้องการอะไร ก็จะยอมจ่ายเพื่อสิ่งนั้น และเมื่อกลุ่มพวกนี้ชอบก็จะนำไปแชร์ต่อ เป็นประโยชน์ต่อการทำธุรกิจในคนกลุ่มนี้

ผู้วิจัยจึงเลือกช่วงอายุของกลุ่มคนเหล่านี้มาเป็นกลุ่มเป้าหมายในการเลือกซื้อเครื่องประดับในการวิจัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์จากการรวบรวมข้อมูลการแต่งตัวของผู้หญิงในช่วงวัย 25-40 ปี
ไปได้ ดังนี้

ช่วงวัยทำงาน	การแต่งตัว
วัย 25-30 ปี	<p>เป็นวัยของการทำงานอย่างเต็มตัว การแต่งกายจึงมีความเรียบร้อย ไม่หวือหวาหรือโอ้อวด ดูสุภาพ</p> <p>https://www.sanook.com/women/81641/kaew kaew</p>
วัย 30-40ปี	<p>เป็นวัยทำงานจนเกิดความคุ้นเคย เป็นวัยที่เริ่มมีความเป็นผู้ใหญ่ การแต่งกายจึงมีความภูมิฐานมากขึ้น ไม่สวมใส่เสื้อผ้าที่สีฉูดฉาด สีทึบ เรียบง่าย ไม่เน้นลวดลาย ช่วยมีเป็นคนน่าเคารพ น่าเชื่อถือมากขึ้น</p> <p>https://www.sanook.com/women/81641/kaew kaew</p>
วัย 40 ปีขึ้นไป	<p>เป็นวัยที่มีคนมีความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ใหญ่มากเต็มตัว มีเงินทอง มั่นคง ชื่อเสียงเกียรติยศ การแต่งกายอาจจะไม่หวือหวาจนเกินไป เน้นความเรียบง่าย สบายๆแต่ดูเรียบสะอาดสะอ้าน</p> <p>https://www.sanook.com/women/81641/kaew kaew</p>

จากตารางสรุปการแต่งกายของผู้หญิงวัยทำงานแต่ละช่วงอายุ ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้ จะแบ่งได้เป็นกลางวันและกลางคืน เครื่องประดับที่สวมใส่ตอนกลางวันจะเน้นความเรียบง่าย เน้นการดีไซน์ที่สามารถสวมใส่ได้ทุกวันสามารถเข้าเครื่องแต่งกายที่จะใส่ทำงาน เครื่องประดับจึงควรเข้ากับกาลเทศะและโอกาสความเหมาะสม ส่วนเครื่องประดับที่สวมใส่ตอนกลางคืน มีความแตกต่างกันในเรื่องของวัสดุที่แสงแวววาวเล่นแสงเมื่อกระทบกับแสงไฟเหมาะกับเครื่องแต่งกายที่เรียบหรูช่วยส่งให้เครื่องประดับมีความโดดเด่นขึ้นมา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกแบบ

ภาคเหนือ

เครื่องประดับที่เป็นเอกลักษณ์ของทางภาคเหนือ จะเป็นรูปทรงเรขาคณิตลวดลายที่โดดเด่นจะเป็นลายดอกไม้ ลายไทย เช่น ลายกนก ลายพิกุล ลายช้าง วัสดุจะมี ไม้ เซรามิก เขาสัตว์ เครื่องชูบทอง ทองเหลือง กรรมวิธีที่ใช้การดุนลาย มีการประดับอัญมณีบ้าง

ภาคกลาง

ลวดลายเครื่องประดับจะเน้นรูปทรงอิสระและธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ดอกไม้ สัตว์ เป็นเครื่องเงินตกแต่งด้วยการลงยาสี ไม่นิยมใช้อัญมณีในการประดับ บางส่วนใช้ลวดลายจาก โบสถ์ วิหาร นิยมขึ้นรูปเครื่องประดับโดยการรีดแล้วนำมาตัดเป็นลวดลายและนำไปลงยาสี

ภาคใต้

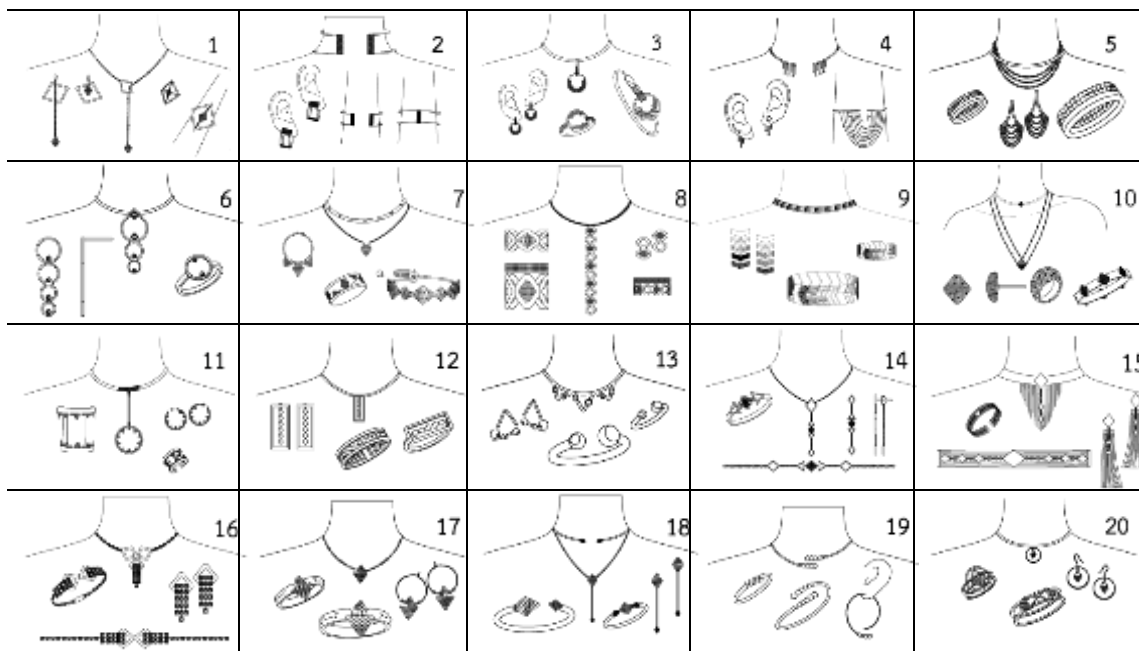
รูปทรงเครื่องประดับส่วนใหญ่เป็นเรขาคณิต เน้นเครื่องประดับเงินและทอง ลวดลายที่นิยมเป็น ลายกนก ลายใบเทศ ลายประจำยาม เป็นต้น การขึ้นรูปด้วยมือ และลงยาดำ และถมเงิน ถมทองและแรงเงาชิ้นงานเป็นการเพิ่มมูลค่าให้ชิ้นงาน

ภาคอีสาน

เครื่องประดับส่วนใหญ่มีรูปร่างกลมคล้ายดอกไม้บานและเรขาคณิต ใช้การแกะลวดลาย และลงยาดำไม่มีการประดับอัญมณี ใช้การขึ้นรูปโดยการรีดให้เป็นเส้นแล้วนำมาตัดให้ได้โครงสร้างหรือรีดเป็นแผ่นแล้วนำมาฉลุนให้ได้รูปทรงที่ต้องการลวดลายความลวดลายดั้งเดิม

4.2.3 ผลการวิเคราะห์การออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

แนวทางในการออกแบบเครื่องประดับจากประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ตามกรอบการออกแบบเครื่องประดับ ความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์มีเอกลักษณ์ ใช้วัสดุที่มีราคาและเหมาะสมในการผลิต เหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ผู้หญิงวัยทำงาน ตั้งแต่ 25-40 ปี เข้ากับแนวโน้ม (เทรนด์) ในปัจจุบันที่เครื่องประดับจะแฟชั่นมากขึ้น โทนสีจะเน้น สีทองและเงินมีความวาวมีความชัดเจนสร้างความสวยงามที่แข็งแรง อัญมณีจะเน้นพลอยสีโทนเข้ม เน้นพื้นผิวของตัววัสดุเครื่องประดับการผสมผสานระหว่างโลหะ ประยุกต์ลวดลายแปลกใหม่ผสมผสานลวดลายดั้งเดิม เทคนิคการทำเครื่องประดับ

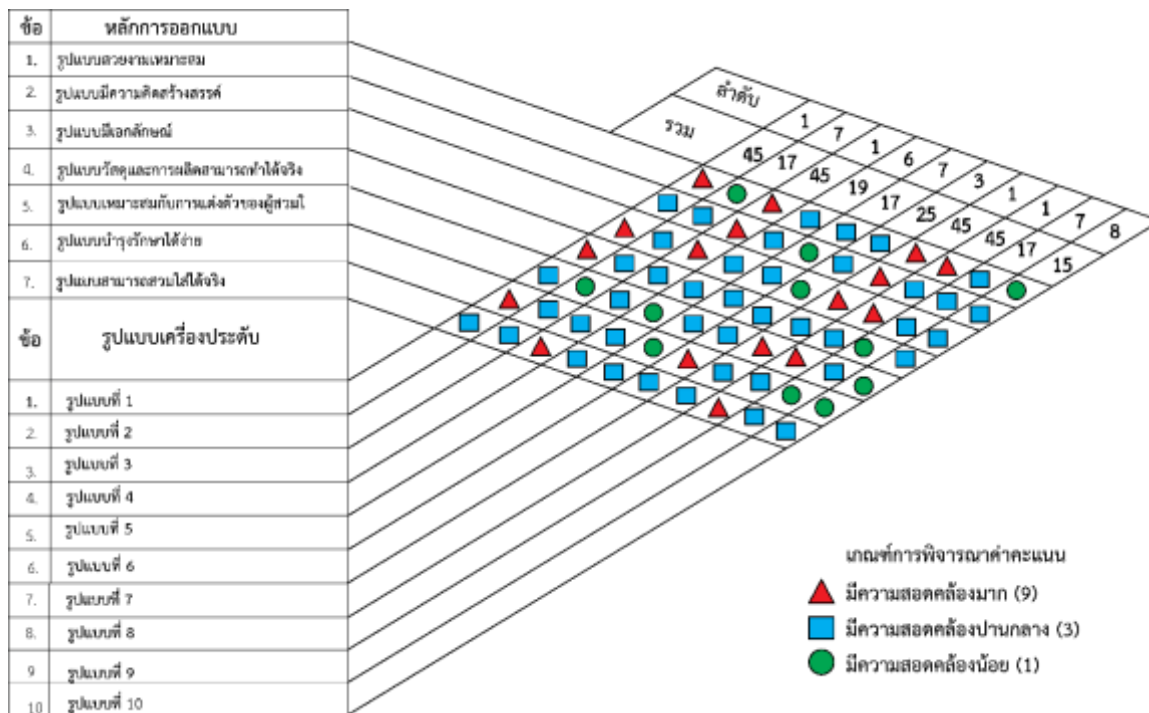

ภาพที่ 4.7 แบบภาพร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

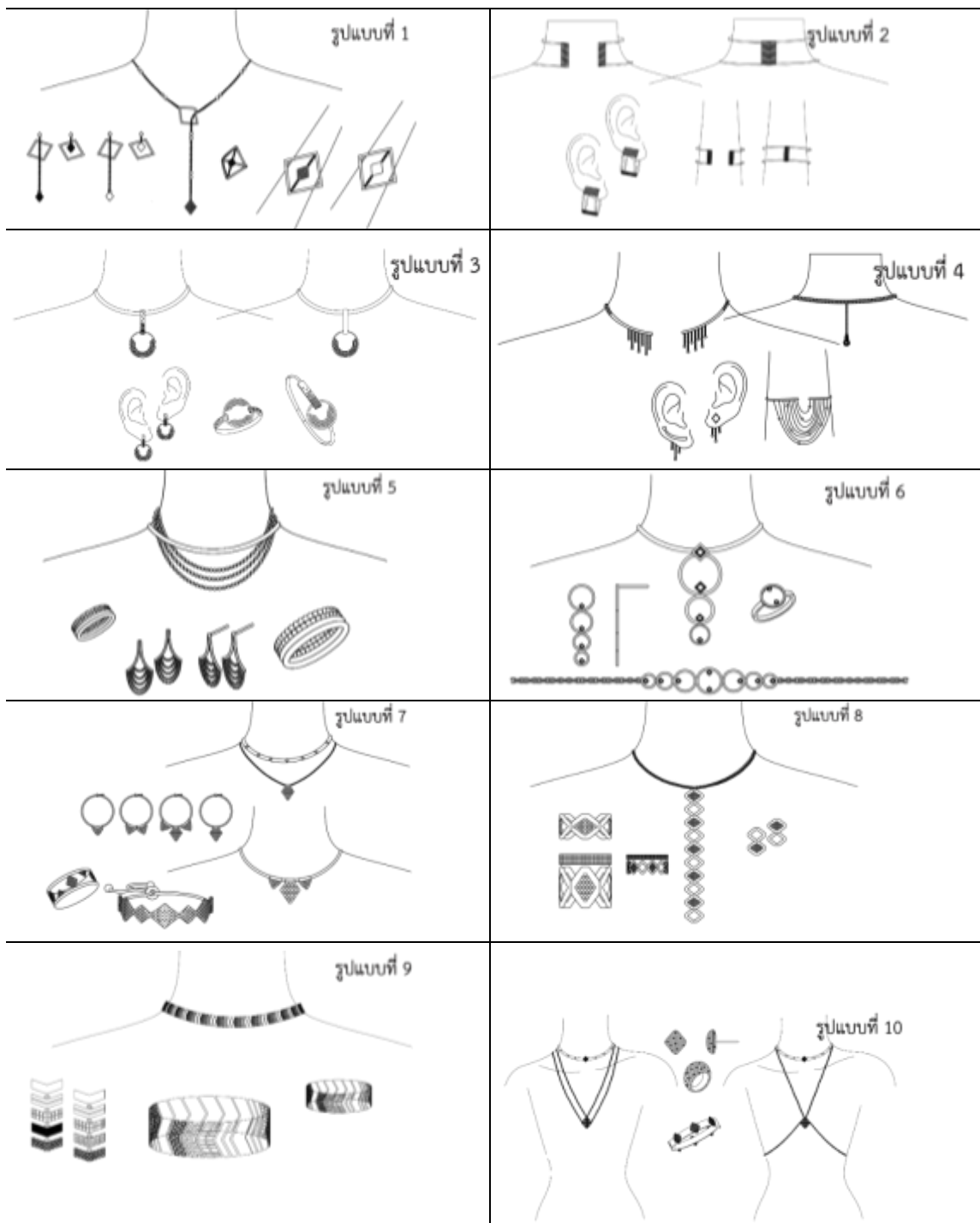
โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงการออกแบบตามตารางเมตริกสัมพันธ์การออกแบบร่าง เพื่อหารูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ในการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ ทฤษฎีวิศกรรมย้อนรอยมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หารูปแบบในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ โดยการนำแบบร่างและนำมาพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนน โดยใช้ หลักการออกแบบเครื่องประดับ 7 หลักการเพื่อหาค่าคะแนนแบบร่างที่อยู่ในระดับสูงและรองลงมา ตามลำดับ นำเข้าสู่เกณฑ์การพิจารณาต่อไป โดยการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อนำเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุเครื่องประดับ ด้านการผลิตเครื่องประดับ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบเครื่องประดับ โดยการสร้างตารางมีเกณฑ์ ตัดสินค่าคะแนนดังนี้

ตารางที่ 4.28 แสดงการพิจารณารูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย้อยรอย

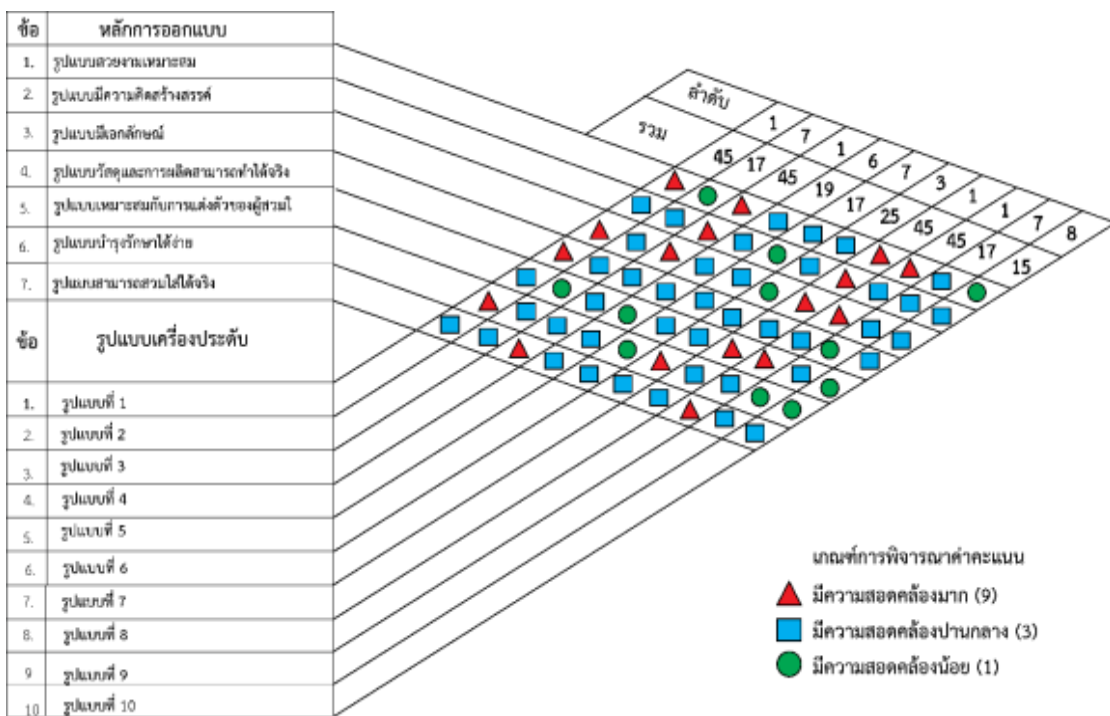
ตารางที่ 4.28 ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ โดยได้แนวคิดจากเครื่องแต่งกายของมโนราห์ ลวดลายข้าวหลามตัด ลายลูกแก้ว โทนสีสว่างกับสีทึบ ตัดกัน การไล้โทนสี ลักษณะการร้อยของลูกปัด นำมาใช้ในการออกแบบร่าง จำนวน 20 ชุด โดยนำกรอบแนวคิด วัฒนธรรม จุฑะวิภาต [6] (2545: 73-113) วรรณรัตน์ อินทร์อำ (2526: 52) มาวิเคราะห์ร่วมกันมาใช้ในการพิจารณา 7 ข้อดังนี้

- (1) รูปแบบสวยงามเหมาะสม
- (2) รูปแบบมีความคิดสร้างสรรค์
- (3) รูปแบบมีเอกลักษณ์
- (4) รูปแบบวัสดุและการผลิตสามารถทำได้จริง
- (5) รูปแบบเหมาะสมกับการแต่งกายของผู้สวมใส่
- (6) รูปแบบบำรุงรักษาได้ง่าย
- (7) รูปแบบสามารถสวมใส่ได้จริง

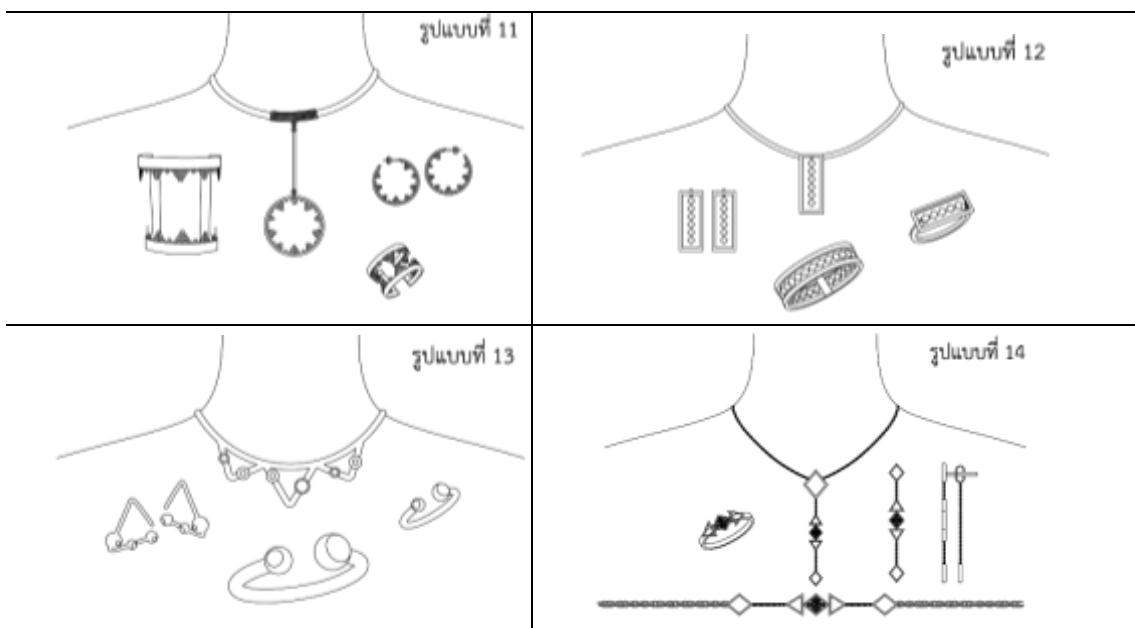

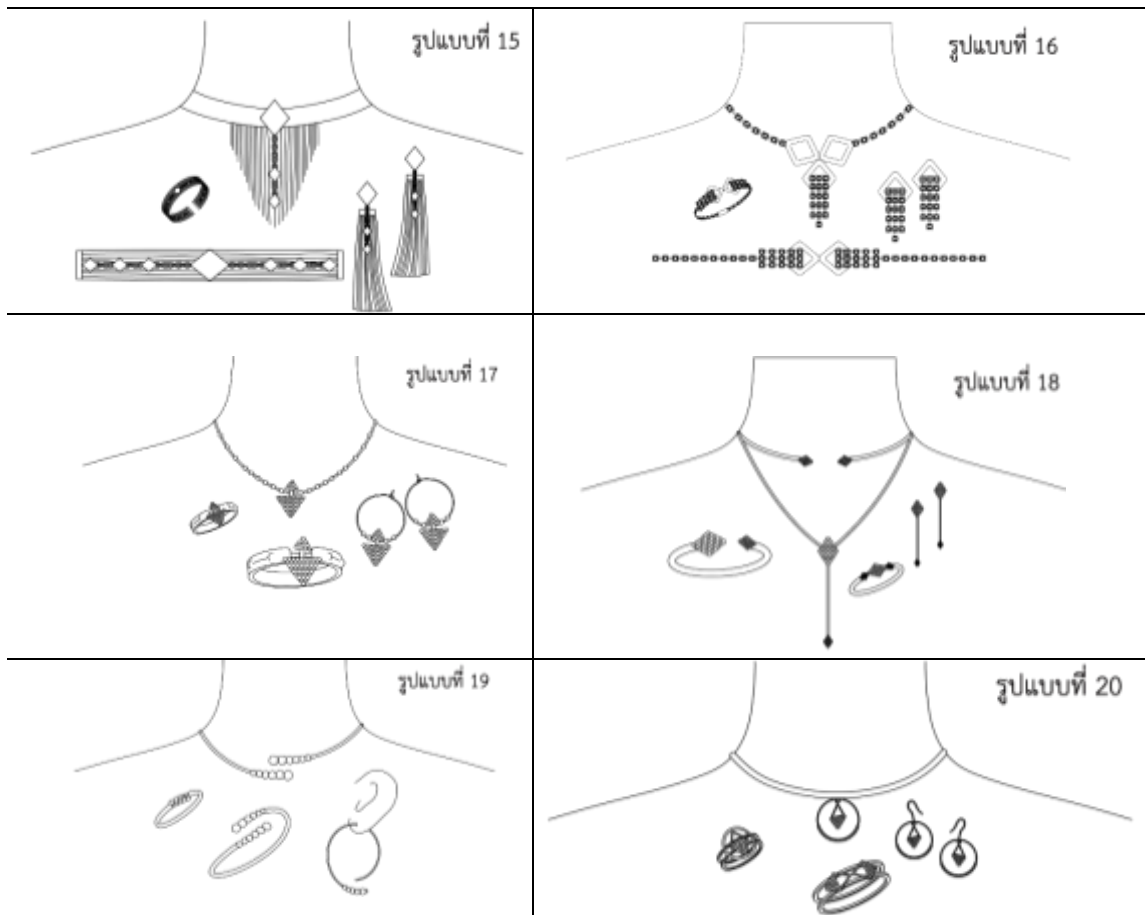
ภาพที่ 4.8 แบบร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์ 20 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย้อนรอย

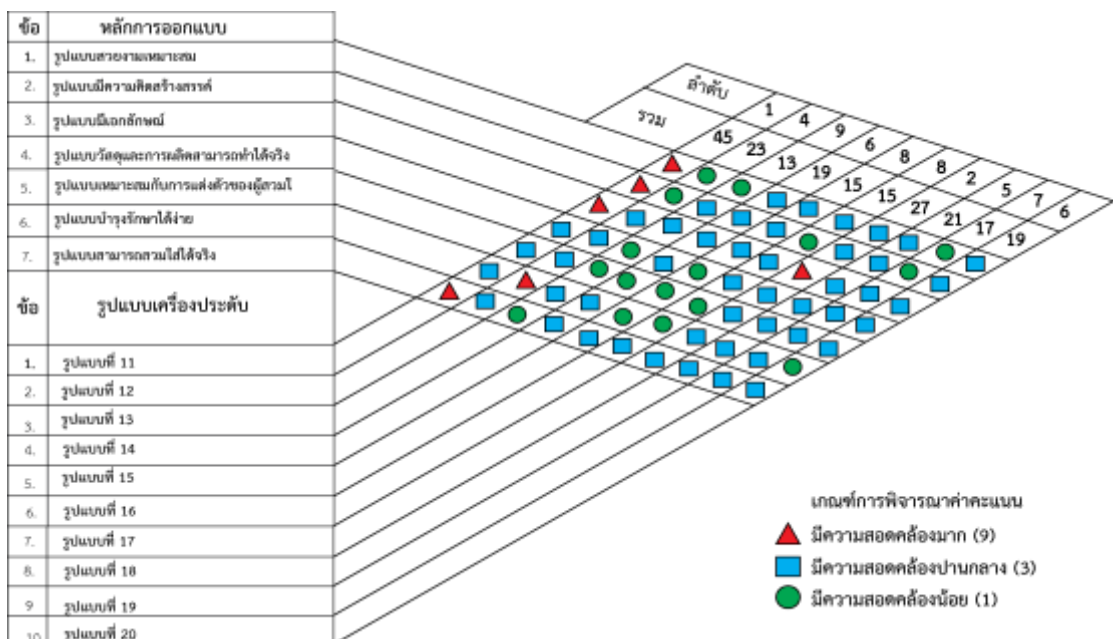
จากตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์สรุปลักษณะรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 1-10 โดยใช้ทฤษฎีวิิศวะกรรมย้อนรอย พบว่ารูปแบบที่มีค่าคะแนนสูงสุด 4 อันดับ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 3 รูปแบบที่ 7 รูปแบบที่ 8 มีค่าคะแนนเท่ากันสูงสุด 4 อันดับเท่ากัน มีค่า 45 คะแนน

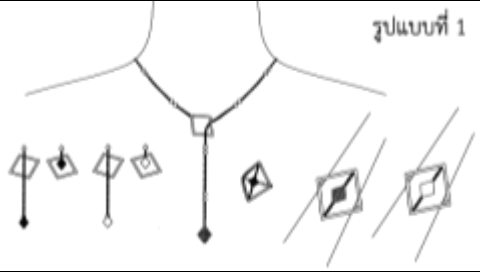

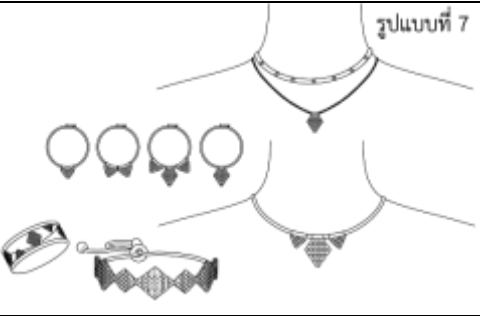
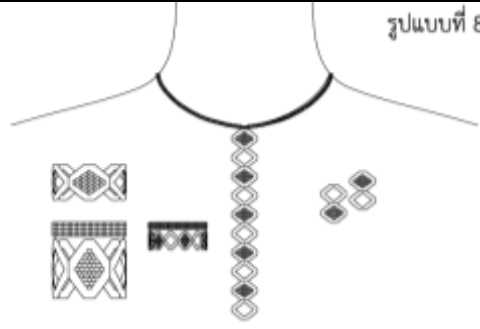
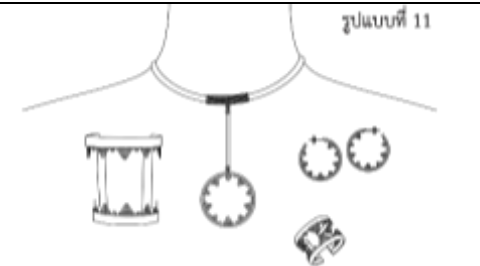
ภาพที่ 4.9 แบบร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์ 20 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย้อนรอย

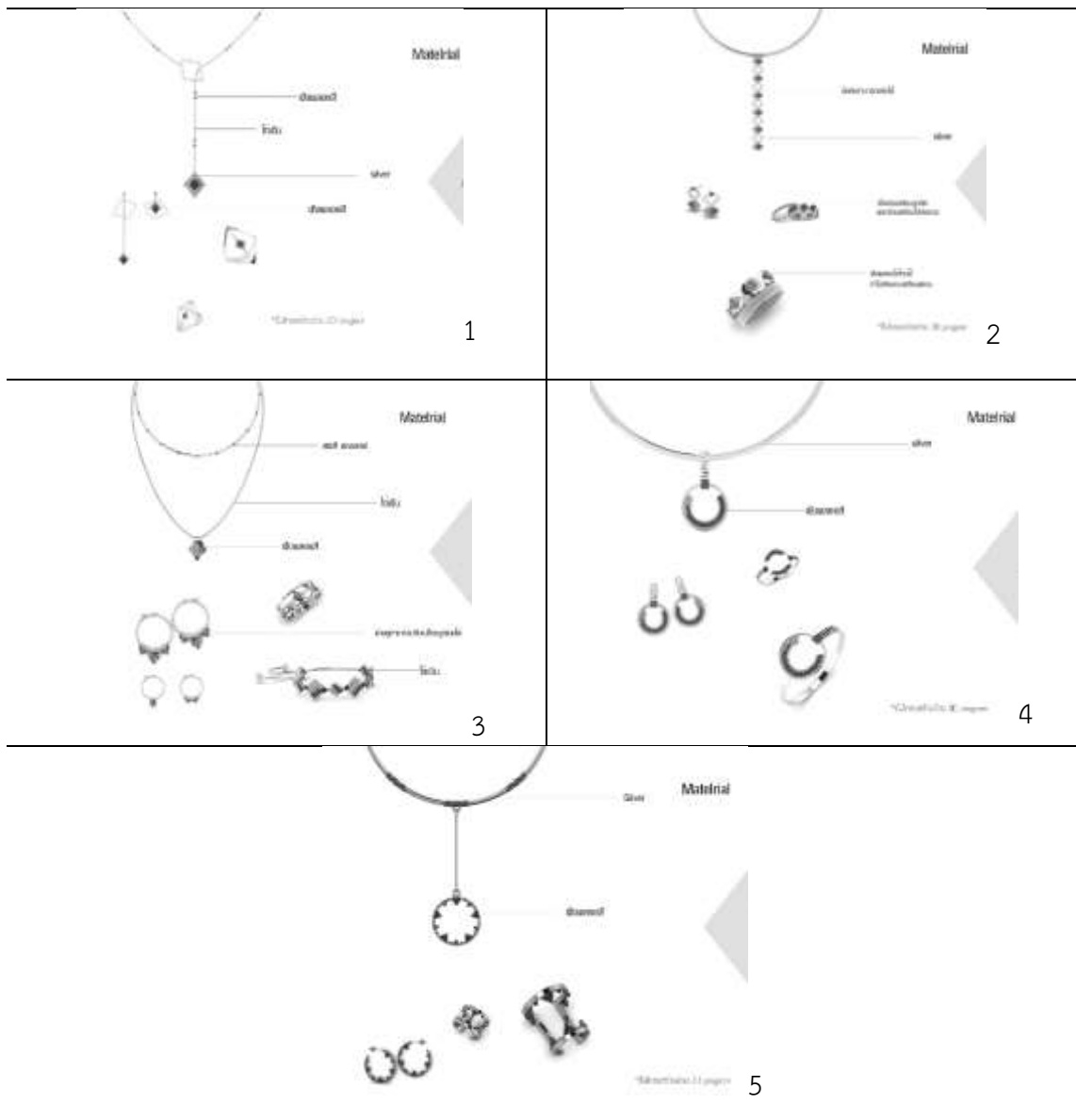

จากตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์สรุปลักษณะรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 11-20 โดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์กรรมย่อนรอย พบว่ารูปแบบที่มีค่าคะแนนสูงสุด 1 อันดับได้แก่ รูปแบบที่ 11 มีคะแนนเท่ากับ 4 อันดับแรก มีค่า 45 คะแนน

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์สรุปลักษณะรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ภาพรูปแบบ	หมายเลข
 <p>รูปแบบที่ 1</p>	รูปแบบที่ 1
 <p>รูปแบบที่ 3</p>	รูปแบบที่ 3
 <p>รูปแบบที่ 7</p>	รูปแบบที่ 7
 <p>รูปแบบที่ 8</p>	รูปแบบที่ 8
 <p>รูปแบบที่ 11</p>	รูปแบบที่ 11

ตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ในการคัดเลือกแบบสรูปผลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากแบบร่างทั้งหมด 20 รูปแบบ พบว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ คือ โดยนำรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้ค่าคะแนนมากที่สุด 5 รูปแบบ มาสร้าง Sketch Design ดังนี้ รูปแบบที่ 1, รูปแบบที่ 3, รูปแบบที่ 7, รูปแบบที่ 8, รูปแบบที่ 11 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 17 อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 6 อยู่ในลำดับที่ 3, รูปแบบที่ 12 อยู่ในลำดับที่ 4, รูปแบบที่ 18 อยู่ในลำดับที่ 5, รูปแบบที่ 4, รูปแบบที่ 14, รูปแบบที่ 20 อยู่ในลำดับที่ 6, รูปแบบที่ 2, รูปแบบที่ 5, รูปแบบที่ 9, รูปแบบที่ 19 อยู่ในลำดับที่ 7, รูปแบบที่ 10, รูปแบบที่ 15, รูปแบบที่ 16 อยู่ในลำดับที่ 8, รูปแบบที่ 13 อยู่ในลำดับที่ 9 โดยนำรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้ค่าคะแนนมากที่สุด 5 รูปแบบ มาสร้าง Sketch Design ดังนี้

ภาพที่ 4.10 รูปแบบเครื่องประดับ 5 รูปแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับ

ผลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จำนวน 20 รูปแบบให้เหลือเพียง 5 รูปแบบโดยใช้ทฤษฎีวิศวกรรมย้อนรอย พอว่าชุดเครื่องประดับที่น่าสนใจและสอดคล้องกับแนวความคิดการออกแบบเครื่องประดับได้แก่ รูปแบบ 1,3,7,8,11

4.2.5 ผลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

จากการวิเคราะห์วิศวกรรมย้อนรอยให้เหลือ 5 รูปแบบนำไปเขียนโปรแกรม 3 มิติด้วยคอมพิวเตอร์และสวมใส่บนศีรษะของผู้สวมใส่ให้มีความเสมือนจริงมากที่สุด จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านการผลิตและด้านวัสดุ ประเมินผลดังนี้

ภาพที่ 4.11 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 1 ชื่อภาพ มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking)

จากภาพรูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยได้นำลวดลายลูกแก้วมาเป็นองค์ประกอบหลัก ลดทอนให้มีความสมัยใหม่ ดูเรียบง่าย ตกแต่งด้วยอัญมณีเพิ่มความโดดเด่นและการตัวเรือนที่มีลักษณะคล้ายลูกปัด ทำจากเงิน 925 ชัดเงาและชุบเป็นสีเงินเพิ่มมูลค่าให้เครื่องประดับ

ภาพที่ 4.12 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 2 ชื่อภาพ
พบแต่ความโชคดี (See good Chance)

จากรูปแบบที่ 2 ออกแบบให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น นำลายลูกแก้วและการซ้่ากันของ
ลวดลายมาเป็นแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับ นำแนวคิดลูกปัดจากเครื่องแต่งกายโนราห์มา
เป็นเป็นลูกปัดที่ทำจากเงิน และลงยาไล่โทนสีเพิ่มสีสันซึ่งเป็นลักษณะเด่นของมโนราห์เทคนิคการ
ซ้่ากันของลาย

ภาพที่ 4.13 เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ รูปแบบที่ 3 ชื่อภาพ พบเจอแต่ความสุข (Meeting happiness)

จากรูปแบบที่ 3 เป็นการประยุกต์รูปแบบการร้อยลูกปัดของเครื่องแต่งกายมโนราห์ มาเป็นลูกปัดงานเงินให้เครื่องประดับดูมีคุณค่าและมีราคามากยิ่งขึ้น และยังประดับอัญมณีนำโทนสีของมโนราห์มาผสมผสาน

ภาพที่ 4.14 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 4 ชื่อภาพ
ได้รับพรที่ดี (Benedict)

จากรูปแบบที่ 4 นำแนวคิดความเชื่อของมโนราห์มาออกแบบ รูปแบบทรงกลมแสดงถึงความกลมเกลียวความสามัคคีของผู้แสดงมโนราห์และชาวบ้าน ผสมผสานเข้ากับงานเครื่องแต่งกายงานลูกปัดและโทนสี

ภาพที่ 4.15 ชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ รูปแบบที่ 5 ชื่อภาพ
ความเหมาะสมดูดี (Be likely)

จากรูปแบบที่ 5 ยังคงใช้วงกลมในการสื่อถึงความเชื่อของมโนราห์ ความสามัคคีในชุมชน
ลดทอนจากลายลูกแก้วที่ตัดทอนให้ดูทันสมัย มีความแข็งแรง

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 1	
			
		\bar{x}	S.D.
1. ด้านความสวยงาม			
1.1	เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.40	0.89
1.2	เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม	3.40	0.89
1.3	เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	3.40	0.89
1.4	เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	3.80	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.50	0.88
ระดับความเหมาะสม		ปานกลาง	
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
2.1	เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.60	0.89
2.2	เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.60	0.89
2.3	เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	3.20	1.10
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.47	0.96
ระดับความเหมาะสม		ปานกลาง	
3. ด้านเอกลักษณ์			
3.1	เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.40	0.89
3.2	เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	3.20	0.45
3.3	เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์	3.40	0.89
3.4	สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	3.40	0.89

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 1	
			
		\bar{x}	S.D.
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.35	0.78
	ระดับความเหมาะสม	ปานกลาง	
4. ด้านวัสดุและการผลิต			
4.1	เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	3.40	0.89
4.2	เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	3.40	0.89
4.3	เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	4.00	0.71
4.4	เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	3.40	0.55
4.5	เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	3.60	0.55
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.56	0.72
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่			
5.1	เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	3.80	0.45
5.2	เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่	4.00	0.00
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.90	0.22
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
6. การบำรุงรักษา			
6.1	ง่ายต่อการทำความสะอาด	4.00	0.71
6.2	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3.80	0.84
6.3	ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	3.80	0.84
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.87	0.79
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
7. หน้าที่การใช้สอย			
7.1	เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	4.20	0.45
7.2	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	0.84
7.3	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.00	0.71

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 1	
			
		\bar{x}	S.D.
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.13	0.66
	ระดับความเหมาะสม	มาก	

จากตารางที่ 4.32 รูปแบบที่ 1 (Nice looking) ด้านความสวยงาม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.50$, S.D. = 0.88) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.47$, S.D. = 0.96) ด้านเอกลักษณ์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 0.78) ด้านวัสดุและการผลิต มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D. = 0.72) ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.39$, S.D. = 0.22) ด้านการบำรุงรักษา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D. = 0.79) ด้านหน้าที่การใช้สอย มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.13$, S.D. = 0.66) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ด้านการใช้สอย ด้านวัสดุและการผลิตและด้านความสวยงาม

ตารางที่ 4.33 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 2	
		 <p>(n=5)</p>	
		χ	S.D.
1. ด้านความสวยงาม			
1.1	เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	4.00	0.00
1.2	เครื่องประดับมีสีสันที่เหมาะสม	4.20	0.45
1.3	เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	4.20	0.45
1.4	เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.15	0.34
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
2.1	เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.80	0.84
2.2	เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	4.20	0.45
2.3	เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.07	0.58
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3. ด้านเอกลักษณ์			
3.1	เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.60	0.55
3.2	เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	3.80	0.45
3.3	เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์	3.80	0.45
3.4	สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.00

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 2	
			
		\bar{x}	S.D.
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.80	0.36
ระดับความเหมาะสม		มาก	
4. ด้านวัสดุและการผลิต			
4.1	เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.40	0.55
4.2	เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.40	0.55
4.3	เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	4.40	0.55
4.4	เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	4.40	0.55
4.5	เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	4.20	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.36	0.61
ระดับความเหมาะสม		มาก	
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่			
5.1	เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.20	0.84
5.2	เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.20	0.64
ระดับความเหมาะสม		มาก	
6. การบำรุงรักษา			
6.1	ง่ายต่อการทำความสะอาด	4.00	1.00
6.2	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4.00	1.00
6.3	ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	4.20	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.07	0.95
ระดับความเหมาะสม		มาก	
7. หน้าที่การใช้สอย			
7.1	เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	4.20	0.45
7.2	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	0.45
7.3	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.00	0.71

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 2	
			
		\bar{x}	S.D.
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.13	0.53
	ระดับความเหมาะสม	มาก	

จากตารางที่ 4.33 รูปแบบที่ 2 (See good chance) ด้านความสวยงาม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.15$, S.D. = 0.34) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.07$, S.D. = 0.58) ด้านเอกลักษณ์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, S.D.= 0.36) ด้านวัสดุและการผลิตมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.61) ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D. = 0.64) ด้านการบำรุงรักษา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D. = 0.95) ด้านหน้าที่การใช้สอย มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.13$, S.D. = 0.53) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ด้านวัสดุและการผลิต ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่และ) ด้านความสวยงาม

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 3	
			
		\bar{x}	S.D.
1. ด้านความสวยงาม			
1.1	เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.80	0.45
1.2	เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม	3.80	0.84
1.3	เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	4.00	0.71
1.4	เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.90	0.67
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
2.1	เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.60	0.55
2.2	เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	4.00	0.00
2.3	เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	3.80	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.80	0.33
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3. ด้านเอกลักษณ์			
3.1	เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	0.55	4.20
3.2	เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	0.45	4.00
3.3	เครื่องประดับสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์	0.45	3.80
3.4	สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	0.00	3.80

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 3	
		 <p style="text-align: center;">(n=5)</p>	
		\bar{x}	S.D.
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.95	0.51
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
4. ด้านวัสดุและการผลิต			
4.1	เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	0.55	4.00
4.2	เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	0.55	4.00
4.3	เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	0.55	4.00
4.4	เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	0.55	4.00
4.5	เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	0.84	4.20
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	5.00	0.66
	ระดับความเหมาะสม	มากที่สุด	
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่			
5.1	เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	0.84	3.80
5.2	เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่	0.45	3.80
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.80	0.45
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
6. การบำรุงรักษา			
6.1	ง่ายต่อการทำความสะอาด	3.80	0.84
6.2	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3.80	0.84
6.3	ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	3.80	0.84
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.87	0.84
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
7. หน้าที่การใส่สอย			
7.1	เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	3.20	0.92
7.2	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	3.20	0.92
7.3	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	3.20	0.92

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 3	
			
		\bar{X}	S.D.
	ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.13	0.92
	ระดับความเหมาะสม	มาก	

จากตารางที่ 4.34 รูปแบบที่ 2 (Meeting happiness) ด้านความสวยงาม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.90$, S.D. = 0.67) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.80$, S.D. = 0.33) ด้านเอกลักษณ์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.= 0.51) ด้านวัสดุและการผลิต มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, S.D.= 0.66) ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, S.D. = 0.45) ด้านการบำรุงรักษา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D. = 0.84) ด้านหน้าที่การใช้สอย มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.13$, S.D. = 0.92) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ด้านวัสดุและการผลิต ด้านหน้าที่การใช้สอยและด้านเอกลักษณ์

ตารางที่ 4.35 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 4	
			
		\bar{x}	S.D.
1. ด้านความสวยงาม			
1.1	เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	4.00	0.71
1.2	เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม	4.00	1.00
1.3	เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	3.80	0.84
1.4	เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	3.80	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.90	0.85
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
2.1	เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.60	0.89
2.2	เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.80	0.45
2.3	เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	3.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.53	0.60
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3. ด้านเอกลักษณ์			
3.1	เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.60	0.89
3.2	เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	3.40	0.89
3.3	เครื่องประดับสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์	3.40	0.89
3.4	ส่งเสริมลักษณะทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	3.40	0.89
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.45	0.89
ระดับความเหมาะสม		ปานกลาง	

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 4	
			
		\bar{x}	S.D.
4. ด้านวัสดุและการผลิต			
4.1	เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.00	0.71
4.2	เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	4.00	0.71
4.3	เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	4.20	0.45
4.4	เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	4.00	0.71
4.5	เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.04	0.66
ระดับความเหมาะสม		มาก	
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่			
5.1	เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.00	0.71
5.2	เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.00	0.71
ระดับความเหมาะสม		มาก	
6. การบำรุงรักษา			
6.1	ง่ายต่อการทำความสะอาด	4.00	0.71
6.2	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3.80	0.84
6.3	ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	3.80	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.87	0.79
ระดับความเหมาะสม		มาก	
7. หน้าที่การใช้สอย			
7.1	เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	4.00	0.71
7.2	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	0.45
7.3	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.13	0.53
ระดับความเหมาะสม		มาก	

จากตารางที่ 4.35 รูปแบบที่ 2 (Benedicite) ด้านความสวยงาม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.85) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.53, S.D. = 0.60) ด้านเอกลักษณ์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.89) ด้านวัสดุและการผลิต มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.66) ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.71) ด้านการบำรุงรักษา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.79) ด้านหน้าที่การใส่สวย มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.53) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ด้านหน้าที่การใส่สวย ด้านวัสดุและการผลิตและด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุและการผลิต

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 5	
		 (n=5)	
		\bar{X}	S.D.
1. ด้านความสวยงาม			
1.1	เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.60	0.55
1.2	เครื่องประดับมีสีสันที่เหมาะสม	3.40	0.55
1.3	เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	3.80	0.45
1.4	เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	3.60	0.55
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.60	0.52
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
2.1	เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.60	0.55
2.2	เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.80	0.84
2.3	เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.80	0.70
ระดับความเหมาะสม		มาก	

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 5	
		 (n=5)	
		\bar{x}	S.D.
3. ด้านเอกลักษณ์			
3.1	เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.80	0.45
3.2	เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	3.80	0.45
3.3	เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรม มโนราห์	3.80	0.45
3.4	สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.90	0.45
ระดับความเหมาะสม		มาก	
4.ด้านวัสดุและการผลิต			
4.1	เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.20	0.45
4.2	เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	3.80	0.45
4.3	เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	4.00	0.00
4.4	เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	4.20	0.45
4.5	เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.04	0.41
ระดับความเหมาะสม		มาก	
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่			
5.1	เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน	4.00	0.71
5.2	เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.00	0.71
ระดับความเหมาะสม		มาก	
6. การบำรุงรักษา			
6.1	ง่ายต่อการทำความสะอาด	3.80	0.84
6.2	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3.80	0.84

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ระดับความคิดเห็นรูปแบบที่ 5	
		 (n=5)	
		\bar{X}	S.D.
6.3	ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	3.80	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		3.80	0.84
ระดับความเหมาะสม		มาก	
7. หน้าที่ใช้สอย			
7.1	เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	4.20	0.45
7.2	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	0.45
7.3	เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน		4.13	0.53
ระดับความเหมาะสม		มาก	

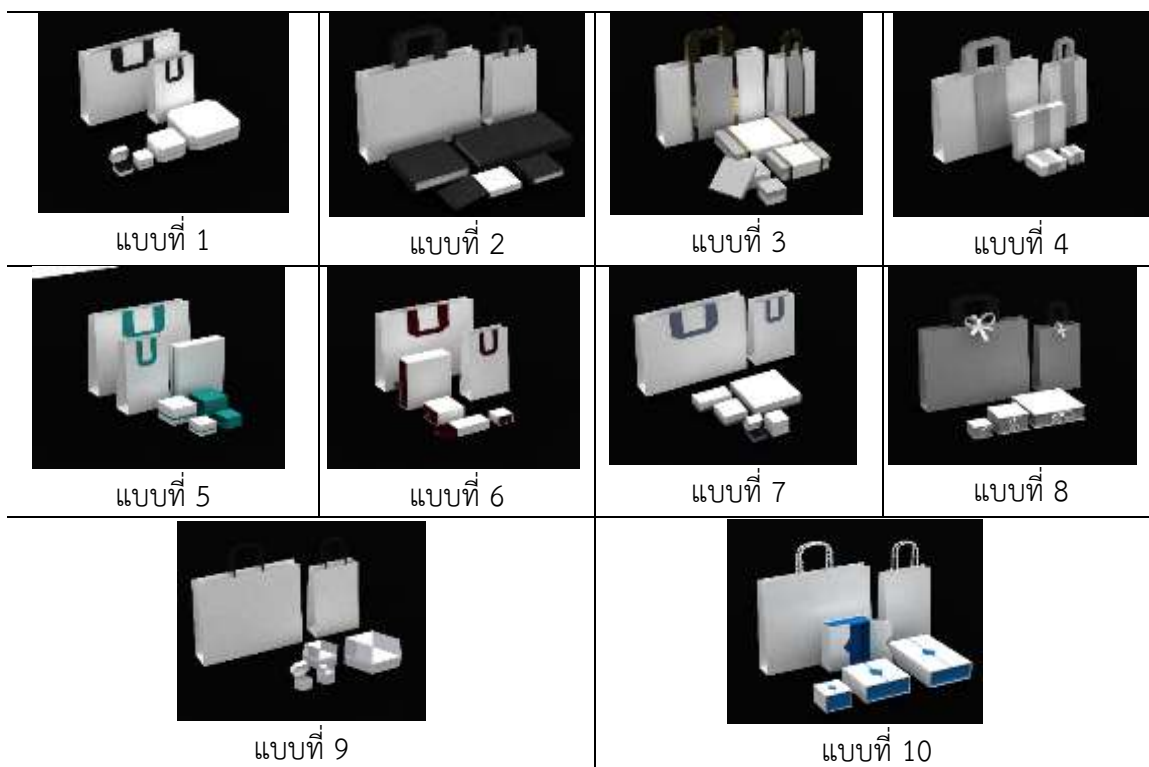
จากตารางที่ 4.36 รูปแบบที่ 5 (Be likely) ด้านความสวยงาม มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.60, S.D. = 0.52) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.70) ด้านเอกลักษณ์ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.45) ด้านวัสดุและการผลิต มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.41) ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.71) ด้านการบำรุงรักษา มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.84) ด้านหน้าที่ใช้สอย มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.53) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือ ด้านการใช้สอย ด้านการบำรุงรักษาและด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่

ตารางที่ 4.37 สรุปผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5					
										
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	0.88	4.15	0.34	3.90	0.67	3.90	0.85	3.60	0.52
	3.47	0.96	4.07	0.58	3.80	0.33	3.53	0.60	3.80	0.70
	3.35	0.78	3.80	0.36	3.95	0.51	3.45	0.89	3.90	0.45
	3.56	0.72	4.36	0.61	5.00	0.66	4.04	0.66	4.04	0.41
	3.90	0.22	4.20	0.64	3.80	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71
	3.87	0.79	4.07	0.95	3.80	0.84	3.87	0.79	3.80	0.84
	4.13	0.66	4.13	0.53	3.20	1.92	4.13	0.53	4.13	0.53
	3.68	0.72	4.11	0.57	3.92	0.77	3.85	0.72	3.90	0.59
ระดับความเหมาะสม	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.37 สรุปผลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ พบว่า รูปแบบที่ 2 พบแต่ความโชคดี (See good chance) มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 พบเจอแต่ความสุข (Meet happiness) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 5 เหมาะสมดูดี (Be likely) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ รูปแบบที่ 4 การขอพรที่ดี (Benedict) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.72) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 1 มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.72)

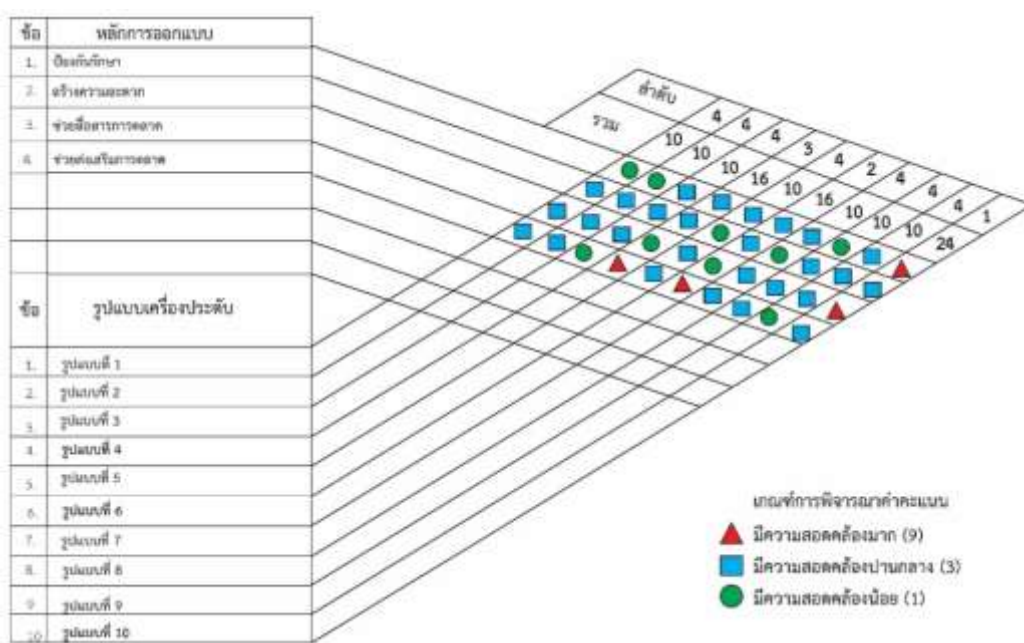
นำรูปแบบที่ 2 ชื่อผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ เพื่อดำเนินสู่การสร้างต้นแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ต่อไป จากนั้นนำเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้ มาวิเคราะห์รูปแบบตราสินค้าบรรจุภัณฑ์และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม

ภาพที่ 4.16 ภาพร่างของบรรจุภัณฑ์ของเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

แนวคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มาจากเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์มีการนำ ลวดลายลูกแก้ว ลายข้าวหลามตัดและกลุ่มโทนสีของมโนราห์มาอยู่บนบรรจุภัณฑ์ ซึ่งประกอบไปด้วย กล่องสร้อยคอ กล่องสร้อยมือหรือกำไล กล่องแหวนกับต่างหูขนาดเดียวกัน และถุงกระดาษสำหรับใส่ บรรจุภัณฑ์สองขนาด โดยออกแบบให้สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบบรรจุภัณฑ์จากอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์ 10 แบบ โดยใช้ทฤษฎีการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมย้อนรอย

ตารางที่ 4.39 ผลการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
	ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์จำนวน 3 ท่าน					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการป้องกันรักษา						
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความแข็งแรง	3.67	0.58	4.67	0.58	4.00	0.00
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี	3.67	0.58	4.67	0.58	4.00	0.00
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีโครงสร้างความเหมาะสม	3.67	0.58	4.67	0.58	4.33	0.58
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.67	0.58	4.67	0.58	4.11	0.19
ระดับความเหมาะสม	มาก		มากที่สุด		มาก	
2. ด้านการสร้างความสะดวก						
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.00	0.00	4.33	0.58	4.33	0.58
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก	4.00	0.00	4.33	0.58	4.33	0.58
2.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำไปใช้ซ้ำได้	4.00	0.00	4.00	0.00	4.00	0.00

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์จำนวน 3 ท่าน					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.00	0.00	4.22	0.38	4.22	0.38
ระดับความเหมาะสม	มาก		มาก		มาก	
3. ด้านการสื่อสารการตลาด						
3.1 บรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายสอดคล้องกับ เครื่องประดับ	3.33	0.58	4.67	0.58	3.33	0.58
3.2 บรรจุภัณฑ์ที่เครื่องประดับสามารถนำเสนอข้อมูล ของเครื่องประดับได้	3.33	0.58	4.33	0.58	3.67	0.58
3.3 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความชัดเจน	3.67	0.58	5.00	0.00	3.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.44	0.58	4.67	0.38	3.33	0.38
ระดับความเหมาะสม	ปานกลาง		มากที่สุด		ปานกลาง	
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด						
4.1 บรรจุภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มคุณค่าให้เครื่องประดับ	4.00	0.00	5.00	0.00	3.67	0.58
4.2 บรรจุภัณฑ์ที่เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุด ตา	3.67	0.58	4.67	0.58	3.00	0.00
4.3 บรรจุภัณฑ์ที่เครื่องประดับกระตุ้นความต้องการ ซื้อ	3.67	0.58	4.33	0.58	3.00	0.00
4.4 บรรจุภัณฑ์ที่เครื่องประดับมีความน่าสนใจใน รูปลักษณ์และสีสันท	4.00	0.00	4.00	0.00	3.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.83	0.29	4.50	0.29	3.17	0.14
ระดับความเหมาะสม	มาก		มาก		ปานกลาง	
ค่าเฉลี่ยของการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับ ทั้ง 3 รูปแบบ	3.74	0.36	4.51	0.41	3.71	0.28
	มาก		มากที่สุด		มาก	

จากตารางที่ 4.39 ผลการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์พบว่ารูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.41) โดยด้านที่โดดเด่นมากที่สุดคือด้านการป้องกันรักษาและด้านการสื่อสารการตลาด รองลงมา รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.36) รองลงมา รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.28)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจ

ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ (1) จากกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน (2) ประเมินจากผู้ที่มีเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับจำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 คน ประเมินค่าระดับ (Rating Scale) ดังนี้

ตารางที่ 4.40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจ

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภคน (n=50)	
		\bar{x}	S.D.
1.	ด้านความงามของผลิตภัณฑ์		
	1.1 เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา	4.33	0.90
	1.2 องค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว	4.29	0.76
	1.3 รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย	4.35	0.80
	1.4 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	4.43	0.94
	1.5 รูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน	4.43	0.79
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.36	0.84
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2.	ด้านประโยชน์ใช้สอย		
	2.1 เครื่องประดับตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน	4.12	0.99
	2.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.57	0.71
	2.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.33	0.85
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.34	0.85
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3.	ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่		
	3.1 เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่	4.41	0.84
	3.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสรีระของผู้สวมใส่	4.27	0.84
	3.3 ง่ายต่อการสวมใส่	4.39	0.89
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.35	0.85
ระดับความเหมาะสม		มาก	
4.	วัสดุและกรรมวิธีการผลิต		
	4.1 วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ	4.53	0.68
	4.2 ตัวเรือนเครื่องประดับมีความประณีต	4.45	0.74
	4.3 มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ	4.49	0.71
	4.4 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.29	0.76
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.44	0.72
ระดับความเหมาะสม		มาก	

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภค (n=50)	
5.	ราคา		
	5.1 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้	4.33	0.75
	5.2 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดใหม่ๆได้	4.31	0.82
	5.3 ราคาของเครื่องประดับมีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ซื้อ	4.08	1.06
	5.4 คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา	4.31	0.80
	สรุปความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์		
ค่าเฉลี่ยรวม		4.35	0.06
ระดับความเหมาะสม		มาก	

จากตารางที่ 4.40 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.06) โดย 3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านความงามของผลิตภัณฑ์

ด้านความงามของผลิตภัณฑ์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.84) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือเครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย ($\bar{X}=4.43$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.94)

ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.85) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง ($\bar{X}=4.34$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.85)

ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.85) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ ($\bar{X}=4.41$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.84)

ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.=0.72) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัสดุที่นำมาใช้เหมาะสมกับเครื่องประดับ ($\bar{X}=4.53$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.68)

ด้านราคา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.86) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้ ($\bar{X}=4.33$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.75)

ตารางที่ 4.41 ประเมินความพึงพอใจจากลูกค้าร้านเครื่องประดับ บริษัท อินเคิลียร์ จำกัด

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภคน (n=20)	
		\bar{X}	S.D.
1.	ด้านความงามของผลิตภัณฑ์		
	1.1 เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา	4.25	0.79
	1.2 องค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว	4.20	0.95
	1.3 รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย	4.40	0.68
	1.4 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	4.15	0.88
	1.5 รูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน	4.25	0.72
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.25	0.80
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2.	ด้านประโยชน์ใช้สอย		
	2.1 เครื่องประดับตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน	4.10	0.79
	2.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	1.15
	2.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.20	0.89
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.17	0.94
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3.	ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่		
	3.1 เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่	4.35	0.67
	3.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสรีระของผู้สวมใส่	3.85	0.81
	3.3 ง่ายต่อการสวมใส่	4.15	0.88
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.12	0.79
ระดับความเหมาะสม		มาก	
4.	วัสดุและกรรมวิธีการผลิต		
	4.1 วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ	4.35	0.88
	4.2 ตัวเรือนเครื่องประดับมีความประณีต	4.15	0.75
	4.3 มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ	4.20	1.06
	4.4 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.10	1.02
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.20	0.92
ระดับความเหมาะสม		มาก	
5.	ราคา		
	5.1 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้	4.25	0.64
	5.2 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดใหม่ๆได้	4.05	0.89

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภคน (n=20)	
	5.3 ราคาของเครื่องประดับมีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ซื้อ	4.10	0.79
	5.4 คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา	4.10	0.85
ค่าเฉลี่ยค่าพึงพอใจ		4.13	0.79
ระดับความเหมาะสม		มาก	
	สรุปความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์		
ค่าเฉลี่ยรวม		4.17	0.85
ระดับความเหมาะสม		มาก	

จากตารางที่ 4.41 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอรี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.85) โดย 3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านความงามของผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิตตามลำดับ

ด้านความงามของผลิตภัณฑ์ มีความพึงพอใจในระดับมาก($\bar{X}=4.25$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.80) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับकुศสมัย ($\bar{X}= 4.40$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.68)

ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}= 4.17$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.94) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง ($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 1.15)

ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.67)

ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความพึงพอใจในระดับมาก($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.92) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัสดุที่นำมาใช้เหมาะสมกับเครื่องประดับ ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.88)

ด้านราคา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับมีราคาที่ความเหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้ ($\bar{X}=4.25$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.64)

ตารางที่ 4.42 ประเมินความพึงพอใจจากลูกค้าร้านเครื่องประดับ บริษัท ฮาโมนิค จิวเวอรี่

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภคน (n=20)	
		\bar{X}	S.D.
1.	ด้านความงามของผลิตภัณฑ์		
	1.1 เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา	4.00	0.97
	1.2 องค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว	4.10	0.64
	1.3 รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย	3.75	0.91
	1.4 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.85	0.99
	1.5 รูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน	3.85	0.88
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		3.91	0.88
ระดับความเหมาะสม		มาก	
2.	ด้านประโยชน์ใช้สอย		
	2.1 เครื่องประดับตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน	3.55	0.89
	2.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.45	0.60
	2.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	3.80	1.01
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		3.93	0.83
ระดับความเหมาะสม		มาก	
3.	ด้านความเหมาะสมกับสตรีระไม่ใช่อันตรายต่อผู้สวมใส่		
	3.1 เครื่องประดับไม่ใช่อันตรายต่อผู้สวมใส่	4.25	0.79
	3.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสตรีระของผู้สวมใส่	3.95	0.83
	3.3 ง่ายต่อการสวมใส่	4.40	0.75
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.20	0.79
ระดับความเหมาะสม		มาก	
4.	วัสดุและกรรมวิธีการผลิต		
	4.1 วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ	3.90	0.64
	4.2 ตัวเรือนเครื่องประดับมีความประณีต	4.10	0.64
	4.3 มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ	4.20	0.62
	4.4 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	4.00	0.73
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		4.05	0.66
ระดับความเหมาะสม		มาก	
5.	ราคา		
	5.1 เครื่องประดับมีราคาที่ความเหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้	3.85	0.75
	5.2 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดใหม่ๆได้	3.70	0.73
	5.3 ราคาของเครื่องประดับมีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ซื้อ	3.60	1.05
	5.4 คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา	3.95	0.69
ค่าเฉลี่ยค่าพึงพอใจ		3.78	0.80

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผู้บริโภค (n=20)	
		\bar{X}	S.D.
	ระดับความเหมาะสม	มาก	
	สรุปความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์		
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	0.79
	ระดับความเหมาะสม	มาก	

จากตารางที่ 4.42 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน ฮาโมนิคิวเวอร์รี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.79) โดย 3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ใช้สอย รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

ด้านความงามของผลิตภัณฑ์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.88) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือองค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว ($\bar{X}= 4.10$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.64)

ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}= 3.93$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.83) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง ($\bar{X}=4.45$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.60)

ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือง่ายต่อการสวมใส่ ($\bar{X}=4.40$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.75)

ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.66) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ ($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.62)

ด้านราคา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.80) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา ($\bar{X}=3.95$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.69)

สรุปความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม พบว่า กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน มีความพึงพอใจในระดับมาก โดย 3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านความงามของผลิตภัณฑ์ ส่วนประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอร์รี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับ โดย 3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านความงามของผลิตภัณฑ์ รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิตตามลำดับ และประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน ฮาโมนิคิวเวอร์รี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับ โดย

3 อันดับแรกที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ใช้สอย รองลงมาด้านความเหมาะสมกับสรีระไม้ เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่ และด้านด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

มโนราห์เป็นการแสดงพื้นบ้านที่มีประวัติมายาวนาน เชื่อว่าเกิดขึ้นในภาคใต้มีการผสมผสานวัฒนธรรมจากต่างประเทศ มีมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรวิชัย มีท่าทางการรำและเครื่องแต่งกายที่โดดเด่นเป็นนิยมในภาคใต้เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต องค์ประกอบทุกอย่างในการแสดงล้วนแต่มีความสำคัญและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นไม่เหมือนการแสดงในภาคอื่นๆ องค์ประกอบต่างๆล้วนทำให้มโนราห์มีเอกลักษณ์และแตกต่างทั้ง การรำ อารมณ์ จังหวะดนตรี สีสันทัน และความรู้สึกในการแสดง มโนราห์มีการแสดงเพื่อประกอบพิธีกรรมและเพื่อความบันเทิง การรำเพื่อประกอบพิธีและความบันเทิง มีจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน การรำในพิธีกรรมต้องมีแบบแผนเฉพาะอย่าง ส่วนการรำเพื่อความบันเทิงเป็นการรำเพื่อให้ผู้ชมมีความสุขสนุกรื่นรมใจจะมีการรำอวดความสามารถพิเศษ แสดงการตัดตัวให้อ่อนช้อยและเครื่องแต่งกายของมโนราห์มีเอกลักษณ์ชัดเจน แตกต่างไปจากศิลปะการแสดงอื่น โดยเฉพาะสีสันทัน องค์ประกอบในการแต่งกาย การเลือกใช้สีของเครื่องแต่งกายเน้นสีสันทันสดใส โทนร้อนและมีสีโทนเย็นมาตัดบ้างเล็กน้อย ให้ความรู้สึกตื่นเต้น สนุกสนานร่าเริง ลวดลายส่วนใหญ่จะเป็นลายเรขาคณิต ลายสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด สามเหลี่ยม เส้นพินปลา ถ้าเป็นลายสมัยใหม่ก็จะมีลายดอกไม้เพิ่มเข้ามา และการร้อยให้เป็นระย้าตรงปลายของชุดให้เกิดความพลิ้วไหวสวยงาม และมีความเชื่อด้านเครื่องแต่งกายเชื่อว่า เทริด คือของสูงจะนำมาใส่เล่นๆไม่ได้เปรียบเสมือนครูบาอาจารย์ และชุดที่ใส่ไหว้ครูและทำการแสดงแล้วผู้อื่นไม่สามารถนำไปใส่ซ้ำต่อได้โดยชุดลูกปัดที่ปัจจุบันกลายเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นมากที่สุดไปแล้ว

มโนราห์เป็นศิลปะการแสดงที่มากับความเชื่อมากับพิธีกรรมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ คนที่เป็นมโนราห์จะเป็นความเชื่ออย่างยิ่งเรื่องบรรพบุรุษมโนราห์ที่สืบทอดมโนราห์กันมา ชุดที่ใส่ในการรำมโนราห์หากผู้ใดใส่ซ้ำและไหว้ครูหมอมโนราแล้ว เชื่อว่าคนอื่นจะใส่ชุดนั้นซ้ำอีกไม่ได้และก่อนทำการการแสดงทุกครั้งต้องไหว้บรรพบุรุษ ครูหมอมโนราห์ มโนราห์ถือว่าเป็นวิถีชีวิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การละเล่น การแสดง การร้องเพลง เป็นต้น คือเรียกว่า ถิ่นว่า เป็น วัฒนธรรมวิถีชีวิต วิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของคนในสังคมซึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ วิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น มีทั้ง วิถีชีวิต ประเพณี ความเชื่อพิธีกรรม ภูมิปัญญา เป็นทั้งศิลปะพื้นบ้าน การละเล่นของชาวใต้ส่งผลต่อด้านสังคม ความคิด ค่านิยม ความสามัคคี การยึดโยงระบบเครือญาติไว้ ศิลปะการแสดงมโนราห์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อคนในภาคใต้มาอย่างยาวนาน โดยเริ่มจากการเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงประกอบพิธีกรรม และได้ขยายไปเป็นความบันเทิง ดนตรีและเพลงเป็น

ส่วนสำคัญที่ให้อำนาจ เสี่ยงประสานที่แสดงออกเป็น การรำ การร้อง ศิลปะ การละเล่น ศิลปะการแสดงมโนราห์นั้นถือได้ว่าวัฒนธรรมการแสดงมาจากต่างชาติมาผสมผสานที่เข้ามาพัฒนาในสังคม โดยให้ความบันเทิงและมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ทั้งความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษ สิ่งเหนือธรรมชาติ และความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ นอกจากความเชื่อต่างๆพวกนี้แล้ว หากได้ลงลึกไปอีกมโนราห์นั้นยังจะช่วยสอนเรื่องหลักธรรม คำสอน การใช้ชีวิตในสังคมนวมไปถึงสะท้อนความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ จริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมถ่ายทอดออกมาผ่านศิลปะการแสดงมโนราห์

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ วิเคราะห์จากแนวความคิดของ บุปผชาติ อุปลัมภันรา (2553:19-99) สรุปได้ว่า เครื่องแต่งกายของมโนราห์มีความโดดเด่นเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับเพราะมีรูปธรรมที่ชัดเจนโดดเด่นจดจำได้ง่ายมีเอกลักษณ์ ลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้วที่มีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด มีการใช้ลวดลายซ้ำ ๆ กัน โทนสีที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบเครื่องประดับ คือ สีฟ้า น้ำเงิน ขาว เขียว การไล่ของโทนสี ใช้สีที่ตัดกันไม่ให้เกินสีอับ และความรู้สึกที่สามารถสื่อออกมาได้ในงานเครื่องประดับ ความแข็งแรง กระจับกระจ่างแต่อ่อนช้อยและเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะของความเชื่อของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ ส่วนรูปแบบของเครื่องประดับควรออกแบบให้ร่วมสมัยประยุกต์กับลวดลายใหม่แต่ก็ยังคงสื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สามารถสวมใส่ได้หลายหลายโอกาสประยุกต์ให้ดูทันสมัยและคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สนใจงานเครื่องประดับ ออกแบบโดยนำจุดเด่นของเครื่องแต่งกายมโนราห์ ทำรำ และความรู้สึกที่เร้าใจ กระจับกระจ่างจากจังหวะดนตรี การใช้วัสดุที่มีคุณค่าให้เครื่องประดับออกมาดูดี สวยงามเสริมบุคลิกแก่ผู้สวมใส่ การใช้เทคนิคจากการร้อยลูกปัดของชุดมโนราห์มาใช้ในงานให้มีความน่าสนใจ

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์การออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

(1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบเครื่องประดับจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เอกสารข้อมูล และการสอบถามเบื้องต้นจากผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สรุปได้ว่าเครื่องแต่งกายของมโนราห์มีความโดดเด่นเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับเพราะมีรูปธรรมที่ชัดเจนโดดเด่นจดจำได้ง่ายมีเอกลักษณ์ ลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้วที่มีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด มีการใช้ลวดลายซ้ำ ๆ กัน โทนสีที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบเครื่องประดับ คือ สีฟ้า น้ำเงิน ขาว เขียว ความรู้สึกที่สามารถสื่อออกมาได้ในงานเครื่องประดับ ความแข็งแรง กระจับกระจ่างแต่อ่อนช้อยและเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะของความเชื่อของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ จากการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ สรุปได้ดังนี้ คือ รูปแบบที่ 2 ชื่อผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) ซึ่งได้แนวความคิดจากเครื่องแต่งกายของมโนราห์ การซ้ำกันของลายข้าวหลามตัดและลักษณะการร้อยลูกปัดของมโนราห์ โดยออกแบบเป็นชุดมีทั้งหมด 4 ชิ้นได้แก่ สร้อยคอ ต่างหู กำไลและแหวน

(2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ ด้วยทฤษฎีวิชาวกรรมย้อนรอย โดยใช้หลักการออกแบบเครื่องประดับ วัฒนธรรม จุฑะวิภาต (2545 : 73-113) วรรณรัตน์ อินทร์อำ (2526 : 52) พบว่า ชุดเครื่องประดับที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับกรอบแนวคิด

จำนวน 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบชุดเครื่องประดับรูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 3 รูปแบบที่ 7 รูปแบบที่ 8 รูปแบบที่ 11

(3) ผลการวิเคราะห์แบบประเมินการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์ประเมินโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ด้านการผลิต ด้านวัสดุ โดยพบว่าความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ทั้ง 5 รูปแบบโดยรวม พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบที่ 2 พบแต่ความโชคดี (See good chance) มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 พบเจอแต่ความสุข (Meet happiness) รองลงมารูปแบบที่ 5 เหมาะสมดูดี (Be likely) รูปแบบที่ 4 การขอพรที่ดี รูปแบบที่ 1 มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking)

(4) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ คือ รูปแบบที่ 2 ชื่อผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.57) รูปแบบที่ 3 พบเจอแต่ความสุข (Meet happiness) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 5 เหมาะสมดูดี (Be likely) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 4 การขอพรที่ดี (Benedicite) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.72) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 1 มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking) มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.72)

(5) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์และกราฟิก บนบรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ คือ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.36) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.28)

5.1.3 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ กลุ่มที่ 1 กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน พบว่า

(1) กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน พบว่า ด้านความงามของเครื่องประดับมีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.84) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.94) และรูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน (\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.79) ด้านประโยชน์ใช้สอยมีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.85) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.71) ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่มีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.85) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ (\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.84) ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิตความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.72) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ (\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.68) ด้านราคามีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.86) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ

เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.75) โดยสรุปความพึงพอใจที่มีต่อเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.06)

(2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ที่เลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับจำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 คน ร้านแรกกลุ่มผู้ที่เลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านอินเคลียร์ ด้านความงามของผลิตภัณฑ์มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.80) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย ($\bar{X}= 4.40$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.68) ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.67) ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.92) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ วัสดุที่นำมาใช้เหมาะสมกับเครื่องประดับ ($\bar{X}=4.35$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.88) ด้านราคา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้ ($\bar{X}=4.25$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.64) สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอรี่ จำนวน 20 คน ประเมินชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.85)

(3) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน ฮาโมนิคจิวเวอรี่ จำนวน 20 คน พบว่าด้านความงามของผลิตภัณฑ์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.88) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือองค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว ($\bar{X}= 4.10$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.64) ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}= 3.93$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.83) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง ($\bar{X}=4.45$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.60) ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.79) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ ง่ายต่อการสวมใส่ ($\bar{X}=4.40$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.75) ด้านราคา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.80) โดยให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา ($\bar{X}=3.95$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.69) สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอรี่ จำนวน 20 คน ประเมินชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. =0.79)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ จะช่วยดำรงไว้ของภูมิปัญญาที่มีคุณค่า โดยนำเสนอในรูปแบบของเครื่องประดับที่เข้าถึงผู้บริโภค ผู้หญิงวัยทำงานยุคใหม่มากขึ้น ซึ่งการพัฒนาในลักษณะนี้จะเป็นการรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรม ภูมิ

ปัญหารวมทั้งการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก ตามมาตรการต่างๆ ด้านการยกระดับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของรัฐบาล การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จนสามารถที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นกระแสหรือแนวโน้มแฟชั่นในอนาคตจนเป็นที่ต้องการของตลาดต่อไป

5.2.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ สามารถอภิปรายผลของการวิจัยได้ว่าเครื่องแต่งกายของมโนราห์มีความโดดเด่นเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับเพราะมีรูปธรรมที่ชัดเจนโดดเด่นจดจำได้ง่ายมีเอกลักษณ์ ลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้วที่มีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด มีการใช้ลวดลายซ้ำ ๆ กัน โทนสีที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบเครื่องประดับ คือ สีฟ้า น้ำเงิน ขาว เขียว การไล่ของโทนสี การใช้สีที่ตัดกันไม่ให้เกิดสีอับและ ความรู้สึกที่สามารถสื่อออกมาได้ในงานเครื่องประดับ ความแข็งแรง กระฉับกระเฉงแต่อ่อนช้อยและเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะของความเชื่อของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่สื่อออกมาในรูปแบบเครื่องประดับ สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้

5.2.2 อภิปรายผลการวิเคราะห์การออกแบบจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากแนวความคิดของ บุปผชาติ อุปถัมภ์นรากร (2553:19-99) รูปแบบเครื่องประดับที่ได้จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากเครื่องแต่งกายเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องประดับมากที่สุด ทำให้รูปแบบเครื่องประดับสื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เด่นชัดที่สุด ขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์อภิปรายผลได้ว่า ผู้วิจัยได้ออกแบบที่มุ่งเน้นความเป็นเอกลักษณ์ประยุกต์ลวดลาย รูปแบบสมดุลง่ายเป็นหน่วยเดียวกัน สอดคล้องกับวัสดุที่ใช้และสวมใส่ได้จริงไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่โดยใช้กรอบแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับ วัฒนธรรม จุฑาวิภาต (2545 : 73-113) วรรณรัตน์ อินทร์อำ (2526 : 52) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ 5 รูปแบบ จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ชุดเครื่องประดับรูปแบบที่ 2 ชื่อผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการผลิตและนำไปสู่การผลิตต้นแบบโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุธาสินีน บุรีคำพันธ์ (2557 : 81-88) ได้กล่าวว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ไม่ใช่ลวดลายที่เป็นสิ่งเคารพของชุมชน แต่ยังมีสื่อถึงอัตลักษณ์และตระหนักในคุณค่าความเป็นสังคมและวิถีชีวิต ส่วนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ คือ รูปแบบที่ 2 มีองค์ประกอบที่ลงตัว โดดเด่นด้านการปกป้องรักษาเครื่องประดับและการสื่อสารทางการตลาดที่ดีเหมาะสมกับเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์

5.2.3 อภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจ จากกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน ประเมินจากผู้ที่มีเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้านขายเครื่องประดับจำนวน 2 ร้าน ร้านละ 20 คนจากแนวคิดในการประเมินความพึงพอใจของ ปานฉัตร อินทร์คง (2560 : 18-40)

(1) กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 25-40 ผ่านการประเมินแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 50 คน มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยระดับความพึงพอใจมากที่สุด ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

(2) ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน อินเคลียร์จิวเวอรี่ จำนวน 20 คน มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยระดับความพึงพอใจมากที่สุด ด้านความงามของเครื่องประดับ

(3) ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจ ประเมินจากผู้ที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับจากร้าน ฮาโมนิคจิวเวอรี่ จำนวน 20 คน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยระดับความพึงพอใจมากที่สุด ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้ต่อผู้สวมใส่

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และเพื่อนการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ด้านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย
2. อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์สามารถนำไปประยุกต์ส่งการเป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์อื่น ๆ
3. นำไปศึกษาต่อเพื่อไปต่อยอดในการวิจัย เพื่ออนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยควรเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้บริโภค กลุ่มตลาดว่าสนใจเครื่องประดับรูปแบบใด ใช้วัสดุอะไร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
2. ศึกษาด้านอื่น ๆ ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ให้มากขึ้นและคำนึงถึงวัฒนธรรมความเชื่อนำไปสู่การออกแบบให้ถูกกาลเทศะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบในรูปแบบต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. 2544. **เครื่องมือการทำงานแนววัฒนธรรมชุมชน**. กรุงเทพฯ : สถานคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.
- การดี เลียวไพโรจน์. 2555-2559. **แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรายสาขา อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ พิมพ์ครั้งที่ 1**. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- จิราพร รอดคุ้ม. 2557. **การศึกษาเอกลักษณ์ชาวเขาเผ่าม้ง อำเภอพบพระ จังหวัดตาก** เพื่อการออกแบบเครื่องประดับ. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ณัฐพัชร ล้อประดิษฐ์พงษ์. 2549. **คู่มือสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า**. กรุงเทพฯ : ประชุมทอง.
- ธนภัทร รุ่งธนาภิรมย์. 2560. **ทฤษฎีความงาม**. กรุงเทพฯ : เอิร์บคอนเซ็ปต์.
- ธนาภรณ์ โพธิ์เพชร. 2557. **มโนราห์ร่วมสมัย**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธรรมนิธย์ นิคมรัตน์. 2549. **โนราตัวอ่อน**. สงขลา : ศิลปะและวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏสงขลา.
- นภดล ร่มโพธิ์. 2554. **การวัดความพึงพอใจลูกค้า**. กรุงเทพฯ : คณะบุคคลอิมเมจิเนียร์.
- บุปผาชาติ อุปถัมภ์นรากร. 2553. **ศิลปะการแสดงโนรา**. นนทบุรี : สัมปชัญญะ.
- ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์. 2548. **ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้**. กรุงเทพฯ : ดีเคบีคิติสทรีบี.
- ปานฉัตต์ อินทร์คง. 2560. **การออกแบบผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : อันลิมิตพรีนติ้ง.
- พระยาอนุমানราชชน. 2532. **สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงวัฒนธรรม.
- พิทยา บุขรรัตน์. 2556. **โนรา ฉบับสถาบันทักษิณคดีศึกษา**. สงขลา : เอสพีรีน.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. 2527. **ความเชื่อ**. สงขลา : มงคลการพิมพ์.
- วรรณรัตน์ อินทร์อ่ำ. 2526. **ศิลปะเครื่องประดับ**. กรุงเทพฯ : วิมวอลอาร์ต.
- วัฒน์ จุฑะวิภาต. 2545. **การออกแบบเครื่องประดับ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริมา จุลนวล. 2556. **โครงการศึกษาศิลปะการแสดงโนราเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ตกแต่งภายในที่อยู่อาศัย**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ องค์กรมหาชน. 2558. **ไทยวางเป้าหมายการค้าอัญมณีและเครื่องประดับโลกในอีก 5 ปีข้างหน้า**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ.
- สาโรจน์ ไสยสมบัติ. 2543. **ความพึงพอใจการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาโรช นาคะวิโรจน์. 2538. **ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้**. สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.
- สุวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2548. **สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- สุดาตวง เรืองรุจิระ. 2543. **หลักการตลาด**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.

- สุธาสินี บุรีคำพันธ์. 2557. “การศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนย่านวัดพระธาตุหรือภูชัยเพื่อการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์สาธารณะ” **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม**. ปีที่ 13 ฉบับที่ 2.
หน้า 81-88.
- อุดม หนูทอง. 2536. **โนรา**. สงขลา : ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้.
- อังคณา สายยศ. 2540. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Bai-hui Gong & Rong Yuan. 2017. Study of Contemporary Jewelry Design Emotional
Expression Skills. Shanghai University.
- Krejcie, R. V. & Morgan. 1970. Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement.
- การออกแบบร่วมสมัย. 2560. 22 มกราคม 2561. **ศิลปะไทยร่วมสมัย**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
(<http://www.bangkokbanksme.com>).
- จิวเวอรี่เฮาส์. 2557. 19 มกราคม 2560. **การเลือกเครื่องประดับให้เหมาะสมกับบุคลิก**. [Online].
เข้าถึงได้จาก : <http://www.thejewelshouse.com/store/article/view.html>.
- ไทยไดมอนด์. 2560. 20 ธันวาคม 2560. **การฝังพลอย**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.thaiexpertdiamond.com>.
- พรนิภา หาญมะโน. 15 ธันวาคม 2560. **พฤติกรรมกรซื้อสินค้า**. [Online] :
http://www.vu.ac.th/apheitvu/journal/v4n1/5_
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. 2560. 22 มิถุนายน 2560. **Scamper**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.gotoknow.org>
- ศาสตร์แห่งครุหมอนโรรา. 2560. 22 มิถุนายน 2560. **ประวัติโนรา**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://krunora.blogspot.com>.
- ศิลปะความงามบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรม. 2560. 14 พฤศจิกายน 2560. **ความสำคัญของ
เครื่องประดับ**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://preciouspieces.wordpress.com>.
- สำนักประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร กรมส่งเสริมการค้าระหว่าง. 2560. 11 กรกฎาคม 2561.
แนวโน้มการค้าอัญมณีและเครื่องประดับ. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.bangkokbiznews.com/pr/detail/7677>.
- อัญมณีโคลนนิ่ง. 2560. 14 กรกฎาคม 2561. **โลหะมีค่า**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.jewelcloning.com>.
- อาภาพรรณ ชนนียม. 2555. 14 กรกฎาคม 2561. **อัตลักษณ์สร้างสรรค์**. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://50.57.64.212/sme/knowledge>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือราชการประกอบการดำเนินการวิจัย

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ค ผลการตรวจเครื่องมือ

ภาคผนวก ง ผลการออกแบบ

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการประกอบการดำเนินการวิจัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / **3989** วันที่ 21 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมิน

เรียน ผศ.ดร.กฤษณา คิตติ์

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโบราณ
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินธุ์ บุรีคำพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมิน
แบบประเมินนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้
งานวิจัย ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ดร.วราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาพที่ ก.1 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 1

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 /3989 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมิน

เรียน ผศ.ดร.สุวรรณ อินทร์น้อย

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษายึดลักษณะทางวัฒนธรรมโนราห์
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินธุ์ บุรีคำพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมิน
แบบประเมินนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้
งานวิจัย ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

Smr dtm

(ดร.ราตรี สิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ศุภกษา

อินทร์น้อย

ภาพที่ ก.2 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 2

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ อว.7004/ **0312** วันที่ ๒ มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมิน

เรียน รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดิ์

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษ้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ” โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบประเมินมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

Sirrat Sorn
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

Ammy Jinnat

ที่ ศธ 0524.04/ 3831

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

5 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ

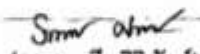
เรียน อาจารย์สุธิดา ดงแสนสุข

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาลักษณะทางวัฒนธรรมโบราณ
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์;

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
เครื่องประดับ ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.รัตวี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

ภาพที่ ก.5 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ 1

ที่ ศธ 0524.04/ 3831

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

5 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัสดุเครื่องประดับ

เรียน อาจารย์ยงยุทธ ผันแปรจิตต์

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาดัชนีลักษณะทางวัฒนธรรมโนราห์
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ” โดยมี รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินธุ์ บุรีคำพันธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์;

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัสดุเครื่องประดับ
ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Suvit
(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

[Signature]
๒๐/๑๒/๖๑

ที่ ศษ 0524.04/4241

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ

เรียน อาจารย์ดาวรรณ หมดเหลือ

ด้วย นางสาววิมลีน สันตจิต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ ของ
นางสาววิมลีน สันตจิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี สิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

(ดร.ราตรี สิริพันธุ์)

ที่ ศธ 0524.04/ 3831

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

5 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับ

เรียน อาจารย์สำเนียง หนูคง

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโบราณ
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี ร.ศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์;

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัสดุเครื่องประดับ
ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.รัตวี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

(นางวิมลสิน หนูคง)

ที่ ศธ 0524.04/ 3831

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

5 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ

เรียน อาจารย์สุริตา ดงแสนสุข

ด้วย นางสาววิมลีน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ” โดยมี รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์;

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
เครื่องประดับ ของ นางสาววิมลีน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

ที่ อว 7004/0175

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์

เรียน ดร.อารัญ ศิริพิชญ์ตระกูล

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ" โดยมี รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ของ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. 095-163-8877

ที่ ศธ 0524.04/ 4159

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

11 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์

เรียน คุณศุภนุช แพ็กกิตี

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโบราณ
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ของ
นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี สิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

ศุภนุช แพ็กกิตี

ที่ ศธ 0524.04/ 4159

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

11 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์

เรียน ดร.เอกพงศ์ อินเกื้อ

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ" โดยมี รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ของ
นางสาววิมลสิน สันตจิตต์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Sunwahn
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร. โทร. 095-163-8877

3/12
สมร

ภาพที่ ก.12 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ที่ อว 7004 /0177

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

27 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณปรณัฐ คัมภรทวี (ครีเอทีฟโคเรกเตอร์) บริษัท อินเทลลิจ์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุธาสินันท์ ปุริคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2561

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้ให้บริการที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับ ภายในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมิ อทิน
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร.095-163-8877

2/กรกฎ

ภาพที่ ก.13 แสดงภาพหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย 1

ที่ อว 7004 / 0177

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

27 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณทศพร พิศาล (กรรมการผู้จัดการ) บริษัทไฮโมนิค จิวเวอรี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วย นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโบราณ เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบ" โดยมี รศ.อรุณพร ฤทธิเกิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุชาสินี บุรีคำพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2561

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาววิมลสิน สันตจิตต์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้ใช้บริการที่มาเลือกซื้อเครื่องประดับ ภายในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr olm
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 329-8436
ติดต่อนักศึกษา โทร.095-163-8877

Polwz
T. Pim

ที่ อว 7004.1(16)/021

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

27 พฤษภาคม 2562

เรื่อง รับรองผลการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เรียน นางสาววิมลสิน สันตจิต

ตามที่ท่านได้ส่งบทความ **ประเภทบทความวิจัย** เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ทางกองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาแล้ว บทความของท่านสามารถตีพิมพ์ในวารสารดังกล่าวได้ในปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2562 โดยมีชื่อเรื่อง และรายชื่อผู้เขียนบทความตามรายละเอียดนี้

การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
A STUDY OF MANORA'S CULTURAL IDENTITY TO BE APPLIED IN JEWELLERY DESIGN

วิมลสิน สันตจิต¹ อรรณพร ฤทธิเกิด² และสุธาสินี บุรีคำพันธ์^{1*}

"Wimalin Santajit¹, Attaporn Rikhikerd² and Suthasini Bureekhampun¹
Wimalin88@gmail.com¹, Attaporn.ri@kmitl.ac.th² and Suthasini.bu@kmitl.ac.th¹

¹ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

Department of Architectural and Design Education, Faculty of Industrial Education and Technology
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520 Thailand

*Corresponding Author E-mail: suthasini.bu@kmitl.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เคนพันค้อ)
บรรณาธิการ

ส่วนสนับสนุนวิชาการ
โทร. 0 2329 8000 ต่อ 3720
โทรสาร. 0 2329 8435

(ใบรับรองผลการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ฉบับนี้เป็นฉบับจริงไม่มีการถ่ายสำเนา)

ภาพที่ ก.15 เอกสารรับรองผลการพิจารณาบทความ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
(สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ในเรื่องของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
สัมภาษณ์โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุนีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

สัมภาษณ์วันที่/...../2561

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

1. มโนราห์มีความเป็นมาอย่างไร

.....

.....

.....

2. องค์ประกอบในการแสดงมโนราห์มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. มโนราห์มีความเชื่อเกี่ยวกับอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ประเพณีและวัฒนธรรมของมโนราห์มีลักษณะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. จุดเด่นของการแสดงมโนราห์คืออะไร

.....

.....

.....

6. นักแสดงมโนราห์มีความเป็นอยู่อย่างไร

.....

.....

.....

7. สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของมโนราห์มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

8. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มร้อยลูกปัดมโนราห์)
 เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 สัมภาษณ์โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินันท์ บุรีคำพันธ์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง

 สัมภาษณ์วันที่/...../2561

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการร้อยลูกปัดมโนราห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายลูกปัดมโนราห์

1. เครื่องแต่งกายของมโนราห์มีจุดเด่นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. เครื่องแต่งกายมโนราห์มีเครื่องประดับประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ชุดเครื่องแต่งกายมโนราห์มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ทั้งหมดกี่ชิ้นและสวมใส่ยังไง

.....

.....

.....

4. เครื่องแต่งกายของมโนราห์ผู้ชายและผู้หญิงต่างกันอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. มีวิธีการร้อยลูกปัดมโนราห์อย่างไร

.....

.....

.....

6. การร้อยลูกปัดมโนราห์มีลวดลายเฉพาะหรือมีจุดเด่นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7. เลือกโทนสีใช้ในการร้อยลูกปัดอย่างไร

.....

.....

.....

8. ลูกบิดที่ใช้ในการร้อยชุดมโนราห์มีกี่ประเภทอะไรบ้าง

.....

.....

.....

9. ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายมโหรีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

10. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้สืบทอดการแสดงมโนราห์)
 เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 สัมภาษณ์โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธ์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง

 สัมภาษณ์วันที่/...../2561

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงมโนราห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 ภาระงานในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงมโนราห์

1. จุดเด่นของการแสดงมโนราห์คืออะไร

.....

.....

.....

2. นักแสดงมโนราห์มีการสืบทอดวัฒนธรรมการแสดงมโนราห์อย่างไร

.....

.....

.....

3. ทำรำหลักของมโนราห์มีกี่ท่าประกอบด้วยท่าอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ผู้แสดงมโนราห์ต้องทำการแสดงอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

5. นักแสดงมโนราห์มีความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. หากไม่ได้ทำการแสดงนักแสดงประกอบอาชีพอะไรกันบ้าง

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 (สัมภาษณ์บุคคลทั่วไปผู้สนใจในเครื่องประดับจำนวน 50 คน)
 เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้เครื่องประดับของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

20-25 ปี

26-30 ปี

31-35 ปี

36- 40 ปี

40 ปีขึ้นไป

3. รายได้ต่อเดือน

15,000-20,000 บาท

20,001-25,000 บาท

25,001-30,000 บาท

30,001-40,000 บาท

40,0000 ขึ้นไป

4. อาชีพ

นักเรียน,นักศึกษา

รับราชการ,รัฐวิสาหกิจ

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัทเอกชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

5. ท่านรู้จักหรือเคยเห็นมโนราห์ผ่านตาหรือไม่

- เคยเห็น ไม่เคยเห็น

6. ท่านคิดว่าการแสดงมโนราห์มีความโดดเด่นด้านใดมากที่สุด

- ทำรำ เครื่องแต่งกาย
 พิธีกรรมความเชื่อ จังหวะดนตรี

7. ท่านคิดว่าวัฒนธรรมโนราห์มีความสำคัญอย่างไร

- เป็นการแสดงเพื่อความบันเทิง เป็นการแสดงเพื่อประกอบพิธีกรรมความเชื่อ
 เป็นวิถีชีวิตของชาวลใต้

8. ท่านคิดว่าสิ่งใดแสดงถึงเอกลักษณ์ของมโนราห์มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

- 1) ทำรำ 1
2) เครื่องแต่งกาย 2
3) จังหวะดนตรี 3
4) โทนสีลูกปัด 4
5) วิถีชีวิตชาวลใต้ 5
6) พิธีกรรมความเชื่อ 6

9. ท่านคิดว่าการนำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์มาเป็นแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับควรไปในลักษณะใด

- คงลวดลายเดิม ร่วมสมัยโดยประยุกต์กับลวดลายใหม่
 ประยุกต์เป็นรูปแบบสมัยใหม่ นำแฟชั่นตามยุคสมัย
 มินิมอล เรียบง่าย

10. โทนสีใดต่อไปนี้จะนำมาทำเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์ (เลือกอย่างน้อย 2 สี)

- ส้ม ฟ้ำ
 เขียว เขียว
 แดง น้ำเงิน
 เหลือง ขาว
 ดำ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้เครื่องประดับของผู้ตอบแบบสอบถาม

10. ท่านสวมใส่เครื่องประดับประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สร้อยคอ
 แหวน
 กำไล, สร้อยข้อมือ
 ต่างหู
 เข็มกลัด
 อื่นๆ.....

11. ท่านจะสวมใส่เครื่องประดับในโอกาสใด

- ชีวิตประจำวัน
 ทำงาน
 งานสังคม
 ถ่ายรูปลงโซเชียล
 อื่นๆ.....

12. จะตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องประดับจากอะไร

- ความสวยงาม
 ราคา
 ความคุ้มค่า
 โอกาสที่ต้องใช้
 อื่นๆ....

13. ท่านสนใจเลือกซื้อเครื่องประดับเพื่อจุดมุ่งหมายใด

- ตามแฟชั่น
 เสริมบุคลิกภาพ
 ของสะสม
 เกร็งกำไร
 เป็นของขวัญ
 อื่นๆ....

ข้อเสนอแนะ

.....

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับ
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุนีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านวัสดุการผลิต ด้านความเหมาะสมกับผู้สวมใส่ ด้านการบำรุงรักษา ด้านหน้าที่ใช้สอย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

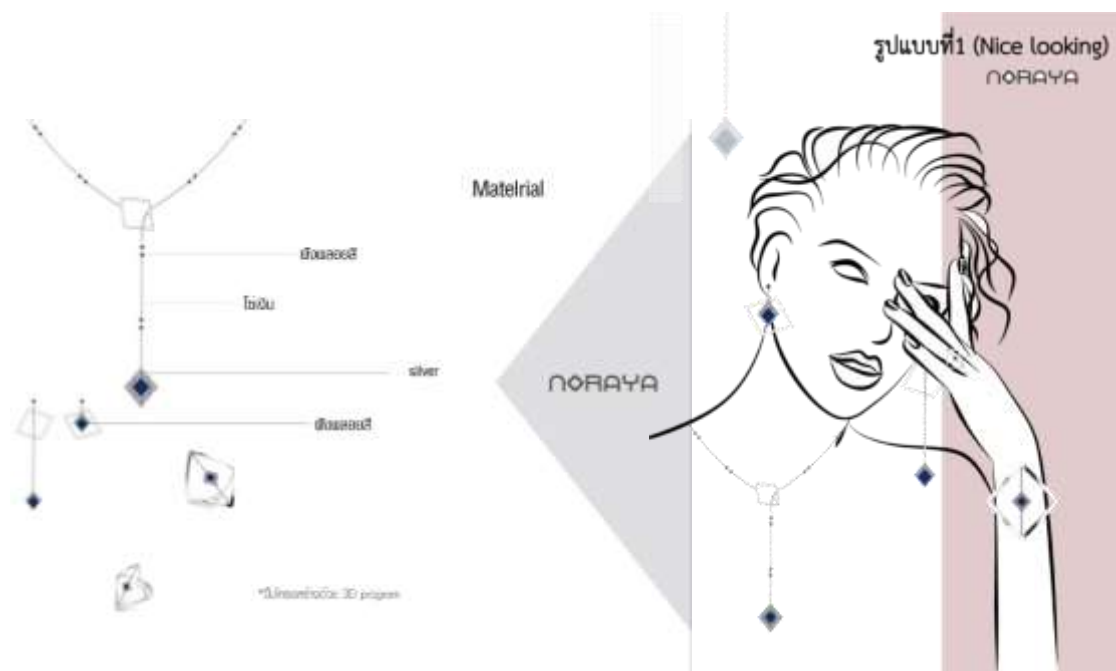
สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสวยงาม					
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล					
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม					
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน					
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย					
2.ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม					
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์					
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทาง					

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
วัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
3.ด้านเอกลักษณ์					
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน					
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์					
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
4.ด้านวัสดุและการผลิต					
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ					
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้					
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต					
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม					
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่					
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่					
6. การบำรุงรักษา					
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด					
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา					
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้					
7. หน้าที่การใส่สอย					
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่					
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับ
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านวัสดุการผลิต ด้านความเหมาะสมกับผู้สวมใส่ ด้านการบำรุงรักษา ด้านหน้าที่ใช้สอย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

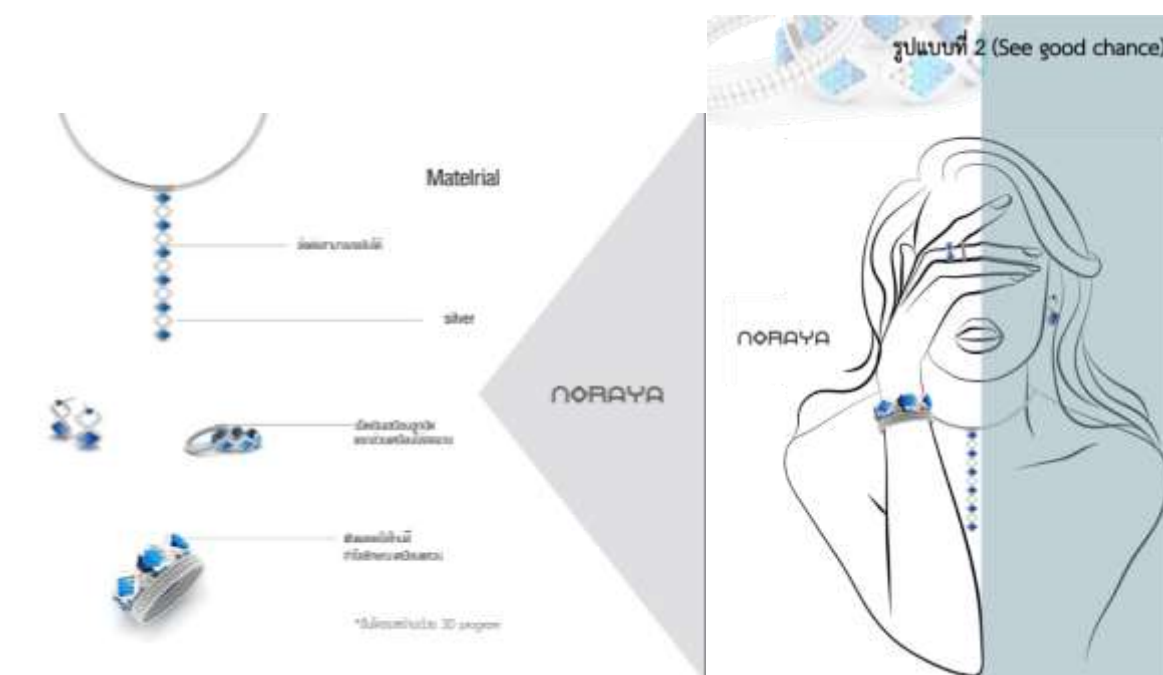
สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 2				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสวยงาม					
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล					
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม					
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน					
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย					
2.ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม					
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์					
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทาง					

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 2				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
วัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
3.ด้านเอกลักษณ์					
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน					
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์					
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
4.ด้านวัสดุและการผลิต					
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ					
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้					
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต					
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม					
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่					
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่					
6. การบำรุงรักษา					
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด					
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา					
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้					
7. หน้าที่การใส่สอย					
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่					
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับ
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุนีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านวัสดุการผลิต ด้านความเหมาะสมกับผู้สวมใส่ ด้านการบำรุงรักษา ด้านหน้าที่ใช้สอย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

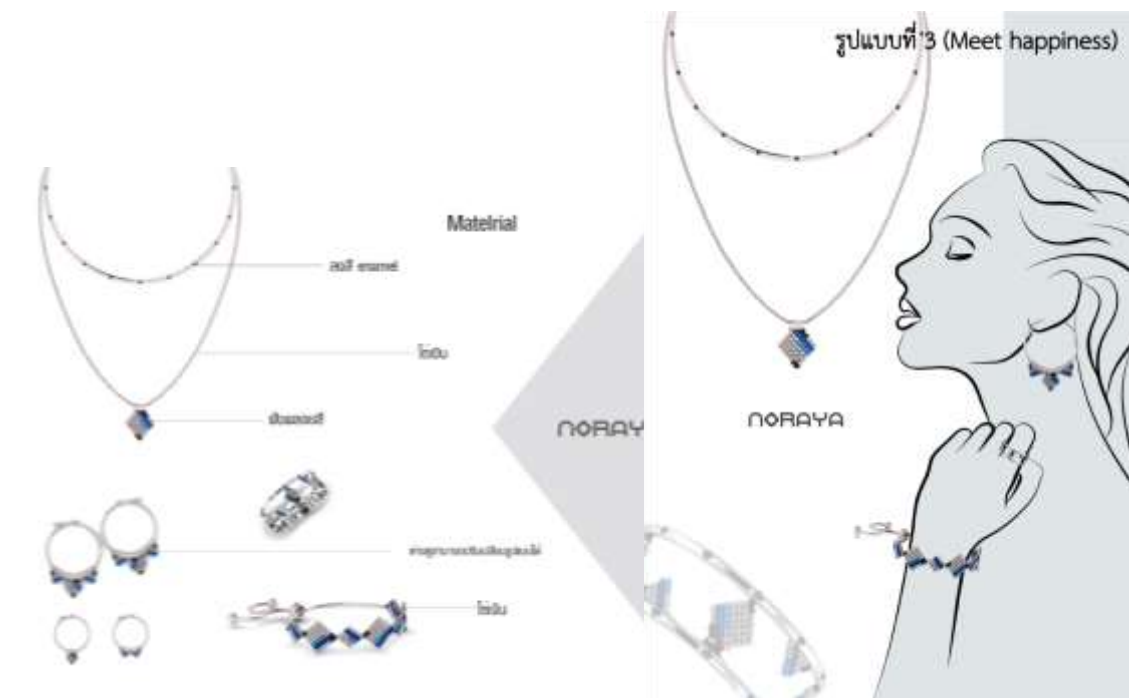
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....
ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 3				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสวยงาม					
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล					
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม					
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน					
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย					
2.ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม					
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์					
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 3				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3.ด้านเอกลักษณ์					
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน					
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมมโนราห์					
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
4.ด้านวัสดุและการผลิต					
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ					
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้					
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต					
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม					
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่					
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่					
6. การบำรุงรักษา					
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด					
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา					
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้					
7. หน้าที่การใส่สอย					
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่					
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับ
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านวัสดุการผลิต ด้านความเหมาะสมกับผู้สวมใส่ ด้านการบำรุงรักษา ด้านหน้าที่ใช้สอย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

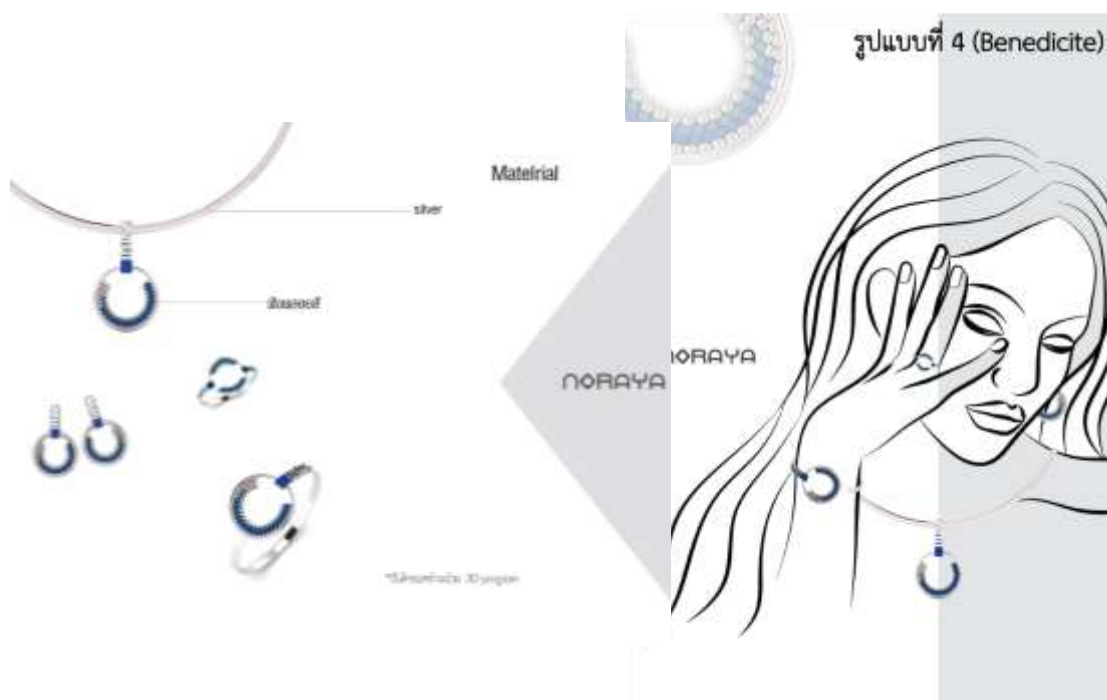
สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 4				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสวยงาม					
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล					
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม					
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน					
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย					
2.ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม					
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์					

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 4				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
3.ด้านเอกลักษณ์					
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน					
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์					
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
4.ด้านวัสดุและการผลิต					
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ					
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้					
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต					
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม					
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่					
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่					
6. การบำรุงรักษา					
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด					
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา					
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้					
7. หน้าที่การใช้สอย					
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่					
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบเครื่องประดับ
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของท่านโดยรูปแบบในการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเอกลักษณ์ ด้านวัสดุการผลิต ด้านความเหมาะสมกับผู้สวมใส่ ด้านการบำรุงรักษา ด้านหน้าที่ใช้สอย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

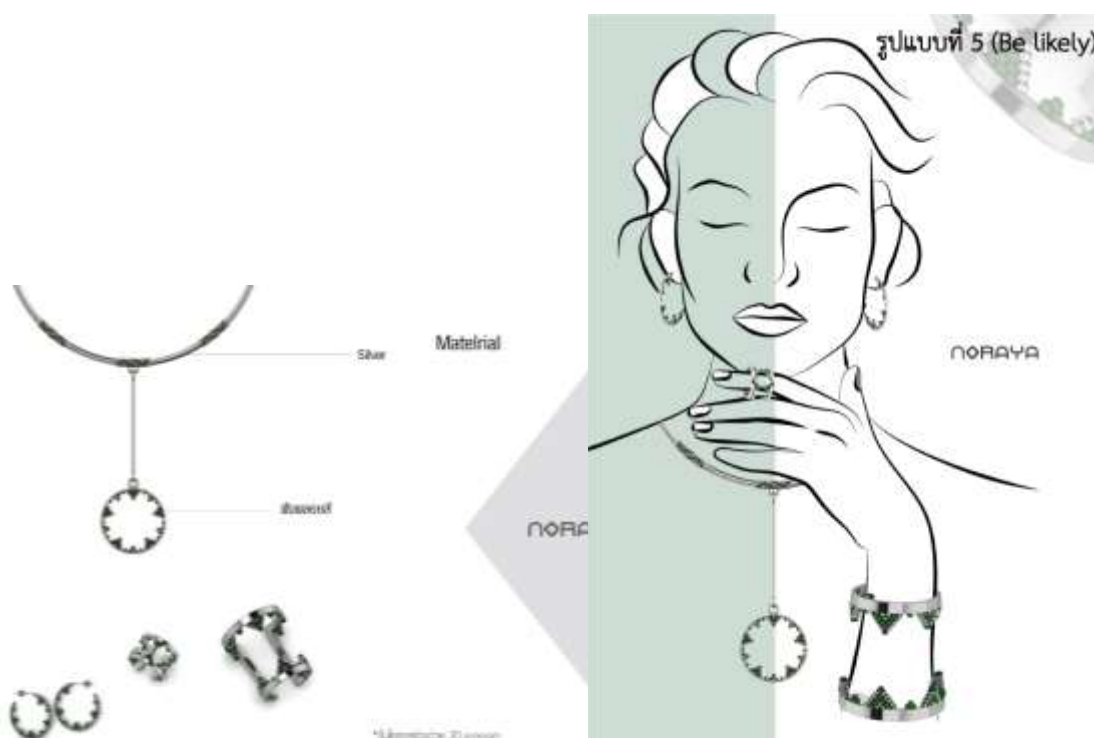
สถานที่ทำงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 5				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความสวยงาม					
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล					
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม					
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน					
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย					
2.ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม					
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์					

ด้านความสวยงาม	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 5				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
3.ด้านเอกลักษณ์					
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน					
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์					
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม					
4.ด้านวัสดุและการผลิต					
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ					
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้					
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต					
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม					
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่					
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน					
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่					
6. การบำรุงรักษา					
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด					
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา					
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้					
7. หน้าที่การใช้สอย					
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่					
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

คำชี้แจง : พิจารณาร่างแบบของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆของท่านโดยรูปแบบเเยการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

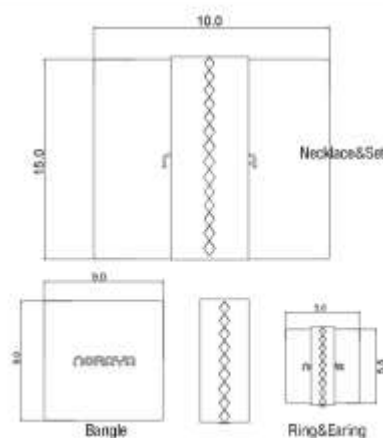
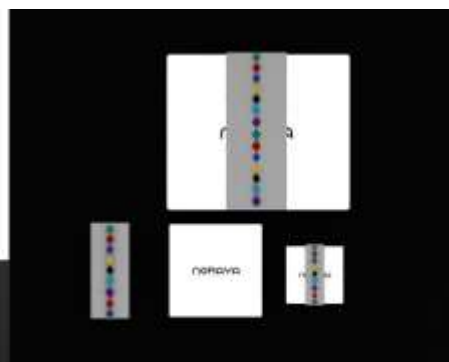
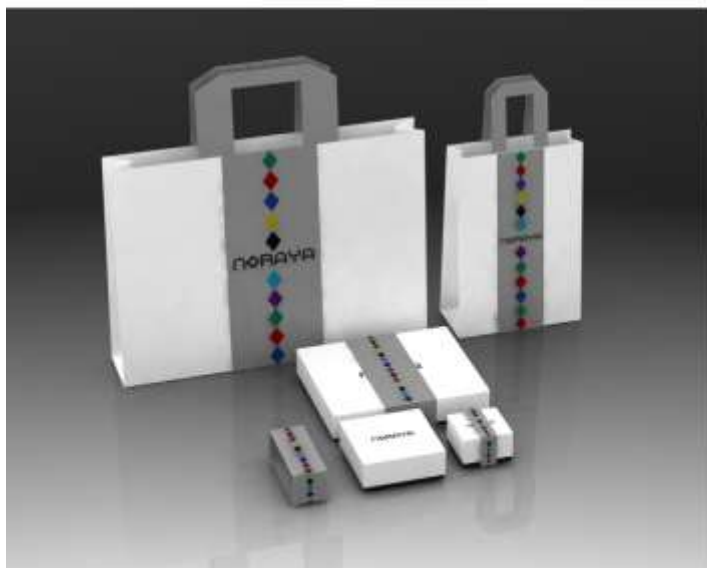
ชื่อ.....นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนนของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

รูปแบบที่ 1

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1

1. ด้านการป้องกันรักษา

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 1				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความแข็งแรง					
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี					
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีโครงสร้างความเหมาะสม					
2.ด้านการสร้างความสะดวก					
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์					
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก					
2.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำไปใช้ซ้ำได้					
3.ด้านการสื่อสารการตลาด					
3.1 บรรจุภัณฑ์มีลวดลายสอดคล้องกับเครื่องประดับ					
3.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำเสนอข้อมูลของเครื่องประดับได้					
3.4 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความชัดเจน					
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด					
4.1 บรรจุภัณฑ์สามารถเพิ่มคุณค่าให้เครื่องประดับ					
4.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา					
4.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับกระตุ้นความต้องการซื้อ					
4.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความน่าสนใจในรูปลักษณ์และสีสันทัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

คำชี้แจง : พิจารณาร่างแบบของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆของท่านโดยรูปแบบเเยการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

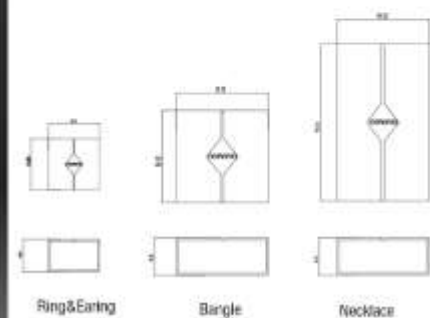
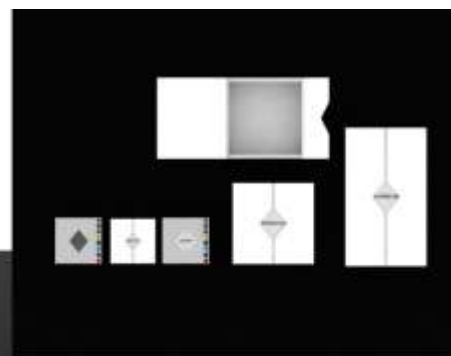
ชื่อ.....นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 สถานที่ทำงาน.....
 ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนนของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

รูปแบบที่ 2

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 2				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1

1. ด้านการป้องกันรักษา

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 2				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความแข็งแรง					
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี					
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีโครงสร้างความเหมาะสม					
2.ด้านการสร้างความสะดวก					
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์					
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก					
2.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำไปใช้ซ้ำได้					
3.ด้านการสื่อสารการตลาด					
3.1 บรรจุภัณฑ์มีลวดลายสอดคล้องกับเครื่องประดับ					
3.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำเสนอข้อมูลของเครื่องประดับได้					
3.4 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความชัดเจน					
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด					
4.1 บรรจุภัณฑ์สามารถเพิ่มคุณค่าให้เครื่องประดับ					
4.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา					
4.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับกระตุ้นความต้องการซื้อ					
4.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความน่าสนใจในรูปลักษณ์และสีสันทัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
 ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์
(ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินีน บุรีคำพันธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
2. เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

คำชี้แจง : พิจารณาร่างแบบของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ตามลำดับความพึงพอใจในด้านต่างๆของท่านโดยรูปแบบเเยการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

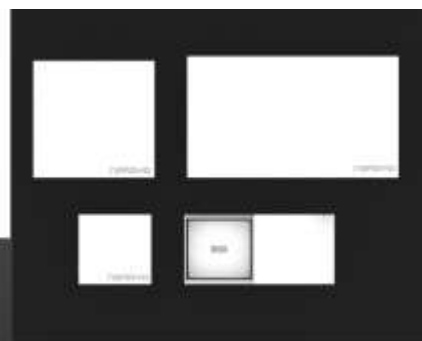
ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนนของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

รูปแบบที่ 3

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 3				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1

1. ด้านการป้องกันรักษา

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบที่ 3				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความแข็งแรง					
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี					
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีโครงสร้างความเหมาะสม					
2.ด้านการสร้างความสะดวก					
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์					
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก					
2.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำไปใช้ซ้ำได้					
3.ด้านการสื่อสารการตลาด					
3.1 บรรจุภัณฑ์มีลวดลายสอดคล้องกับเครื่องประดับ					
3.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำเสนอข้อมูลของเครื่องประดับได้					
3.4 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความชัดเจน					
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด					
4.1 บรรจุภัณฑ์สามารถเพิ่มคุณค่าให้เครื่องประดับ					
4.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา					
4.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับกระตุ้นความต้องการซื้อ					
4.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความน่าสนใจในรูปลักษณ์และสีสันทัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามตราสินค้าเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 (สอบถามบุคคลทั่วไปทางออนไลน์จำนวน 50 คน)
 เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
 โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต
 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินิน บุนีคำพันธ์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง

สอบถามวันที่/...../2561

1. รูปใดต่อไปนี้เหมาะสมเป็นตราสินค้าของเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 (เลือกเพียงรูปเดียว)

1)

NORAYA

2)

NORAYA

3)

NORAYA

4)

NORAYA

5)

NORAYA

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

โดย นางสาววิมลสิน สันตจิต

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์อรรถพร ฤทธิเกิด

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุธาสินี บุรีคำพันธ์

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

วันที่ทำการประเมินและสอบถาม/...../.....

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว
โดยมีความหมายของค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของผู้สนใจเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยมีความหมายของค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

1. ขณะนี้ท่านอายุในช่วงระหว่างกี่ปี

- ต่ำกว่า 25 ปี 25-34 ปี
 35-44 ปี 45 ขึ้นไป

2. อาชีพ

- นักศึกษา รับข้าราชการ
 รัฐวิสาหกิจ เอกชน
 ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ.....

3. รายได้เฉลี่ย/เดือนของท่าน คือ

- ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001 – 20,000 บาท
 20,001-30,000 บาท 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
 คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านมีความพึงพอใจโดยระดับคะแนน
 ของหมายเลขมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

วัสดุที่ใช้ เงิน 925 หินสี พลอยสี CZ เทคนิคที่ใช้ การลงยาสี การร้อยหินสี

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความงามของผลิตภัณฑ์					
1.1 เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา					
1.2 องค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว					
1.3 รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย					
1.4 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย					
1.5 รูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสมรูปแบบ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.ด้านประโยชน์ใช้สอย					
2.1 เครื่องประดับตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน					
2.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง					
2.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส					
3. ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่					
3.1 เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่					
3.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสรีระของผู้สวมใส่					
3.3 ง่ายต่อการสวมใส่					
4. วัสดุและกรรมวิธีการผลิต					
4.1 วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ					
4.2 ตัวเรือนเครื่องประดับมีความประณีต					
4.3 มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ					
4.4 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย					
5. ราคา					
5.1 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัสดุที่เลือกใช้					
5.2 เครื่องประดับมีราคาที่เหมาะสมสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดใหม่ๆได้					
5.3 ราคาของเครื่องประดับมีความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ซื้อ					
5.4 คุณภาพและวัสดุของเครื่องประดับเหมาะสมกับราคา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจเครื่องมือ

ตารางที่ ค.1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการ
ออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

รายการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านความสวยงาม						
1.1 เครื่องประดับมีความเป็นหน่วยเดียวกัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.2 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.3 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.4 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.5 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงาม	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.6 เครื่องประดับมีรูปแบบสวยงามเข้ากับยุคสมัย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์						
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.3 เครื่องประดับมีรูปแบบแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.4 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	1	1	0	2	1	สอดคล้อง
2.5 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ได้อย่างเหมาะสม	1	1	0	2	1	สอดคล้อง
3. ด้านเอกลักษณ์						
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะอย่างชัดเจน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์วัฒนธรรมโนราห์	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4. ด้านวัสดุและการผลิต						
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการประเมินเครื่องประดับจากอัต ลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับ รูปแบบ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัย ต่อการนำไปใช้	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความ ประณีต	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการ แต่งตัวของผู้สวมใส่						
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับสตรีวัย ทำงาน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริม บุคลิกภาพของผู้สวมใส่	1	1	1	3	0.67	สอดคล้อง
6. การบำรุงรักษา						
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาด เครื่องประดับเองได้	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
7. หน้าที่การใช้สอย						
6.1 เครื่องประดับสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้สวม ใส่	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลาย โอกาส	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

$$IOC = \frac{23.7}{27}$$

$$= 0.87$$

สรุปได้ว่า แบบสอบถามการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
ใช้ได้

จากตารางที่ ค.1 แสดงคะแนนและผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อ
แบบสอบถามเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ที่ได้รับการ
ตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 27 ข้อ ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ที่มีค่า 0.87

ตารางที่ ค.2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการ
ออกแบบบรรจุภัณฑ์

รายการประเมินเครื่องประดับจากอัต ลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านการป้องกันรักษา						
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความ แข็งแรง	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถ ป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมี ความเหมาะสม	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถ ป้องกันแรงกระแทกได้	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2. ด้านการสร้างความสะดวก						สอดคล้อง
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่ เหมาะสม	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถ เคลื่อนย้ายได้สะดวก	1	1	1		1	
2.3 ต้นทุนบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมี ความเหมาะสม	1	0	0	1	0.33	สอดคล้อง
2.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถ นำไปใช้ซ้ำได้	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.5 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับประหยัด ในการขนส่ง	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3. ด้านสื่อสารการตลาด						สอดคล้อง
3.1 บรรจุภัณฑ์มีลวดลายสอดคล้องกับ เครื่องประดับ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถ นำเสนอข้อมูลของเครื่องประดับได้	1	1	1	3	1	
3.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีคุณภาพ ในการผลิต	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3.4 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความ ชัดเจน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการประเมินเครื่องประดับจากอัต ลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4. ด้านส่งเสริมการตลาด						
4.1 บรรจุภัณฑ์สามารถเพิ่มคุณค่าให้ เครื่องประดับ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความ สวยงามสะดุดตา	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับกระตุ้น ความต้องการซื้อ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความ น่าสนใจ	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

$$\begin{aligned} \text{ค่า IOC} &= \frac{14.35}{17} \\ &= 0.84 \end{aligned}$$

สรุปได้ว่า แบบสอบถามการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ได้

จากตารางที่ ค.2 แสดงคะแนนและผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ที่ได้รับการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อ ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ที่มีค่า 0.84

ตารางที่ ค.3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

รายการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์	ระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ด้านความงามของผลิตภัณฑ์						
1.1 เครื่องประดับมีความสวยงามสะอาดตา	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
1.2 องค์ประกอบของเครื่องประดับมีความลงตัว	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.3 รูปแบบเครื่องประดับเข้ากับยุคสมัย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.4 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
1.5 รูปแบบเครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย						
2.1 เครื่องประดับตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3. ด้านความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่						
3.1 เครื่องประดับไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
3.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสรีระของผู้สวมใส่	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
3.3 ง่ายต่อการสวมใส่	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4. วัสดุและกรรมวิธีการผลิต						
4.1 วัสดุที่ทำมาใช้เหมาะสมกับรูปแบบเครื่องประดับ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.2 ตัวเรือนเครื่องประดับมีความประณีต	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.3 มีคุณค่าเหมาะสมกับเครื่องประดับ	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.4 เครื่องประดับมีความแข็งแรงปลอดภัย	1	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

$$\begin{aligned} \text{ค่า IOC} &= \frac{11.37}{15} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

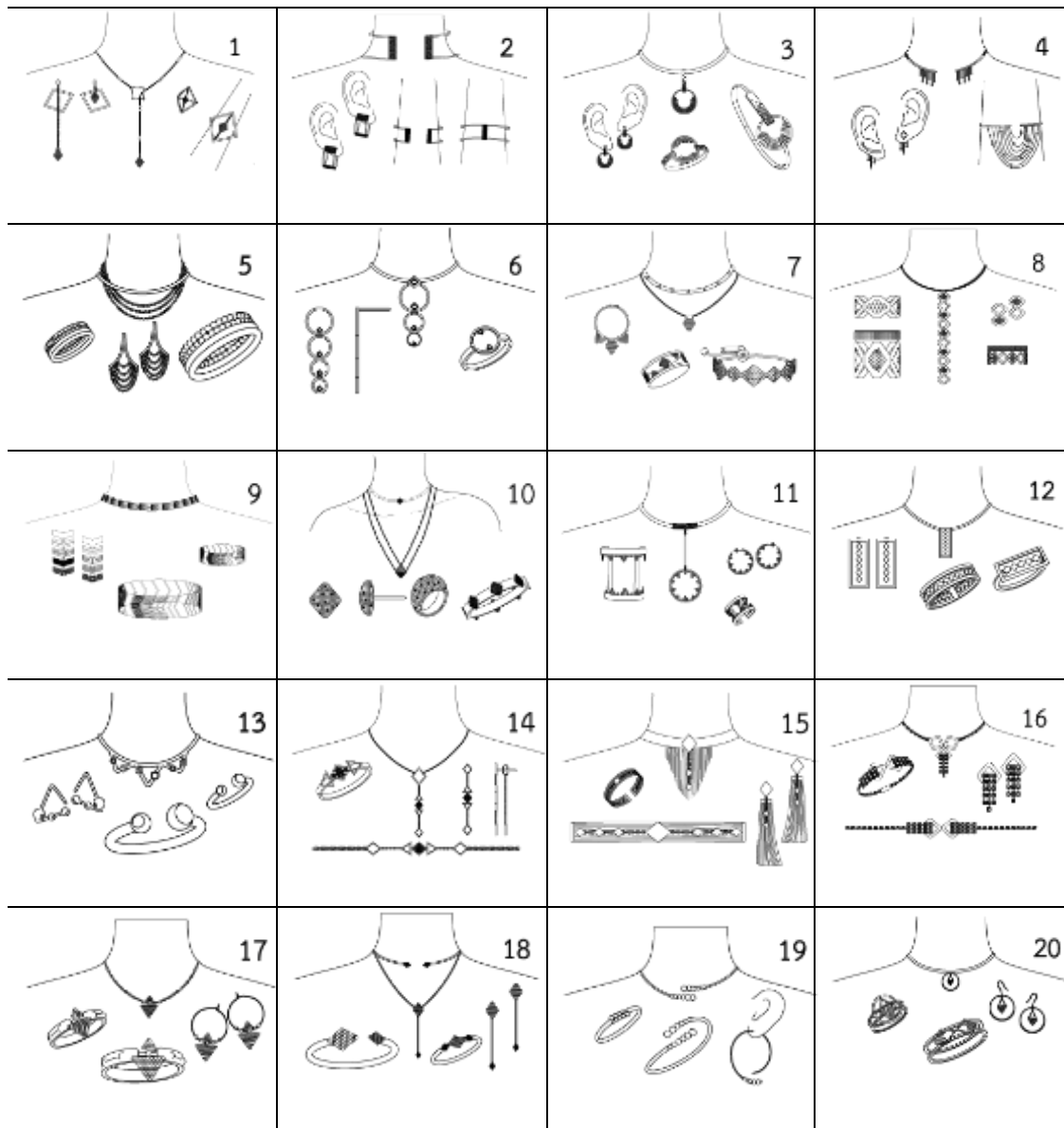
สรุปได้ว่า แบบสอบถามความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ใช้ได้

จากตารางที่ ค.3 แสดงคะแนนและผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่อแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้รับการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ที่มีค่า 0.75

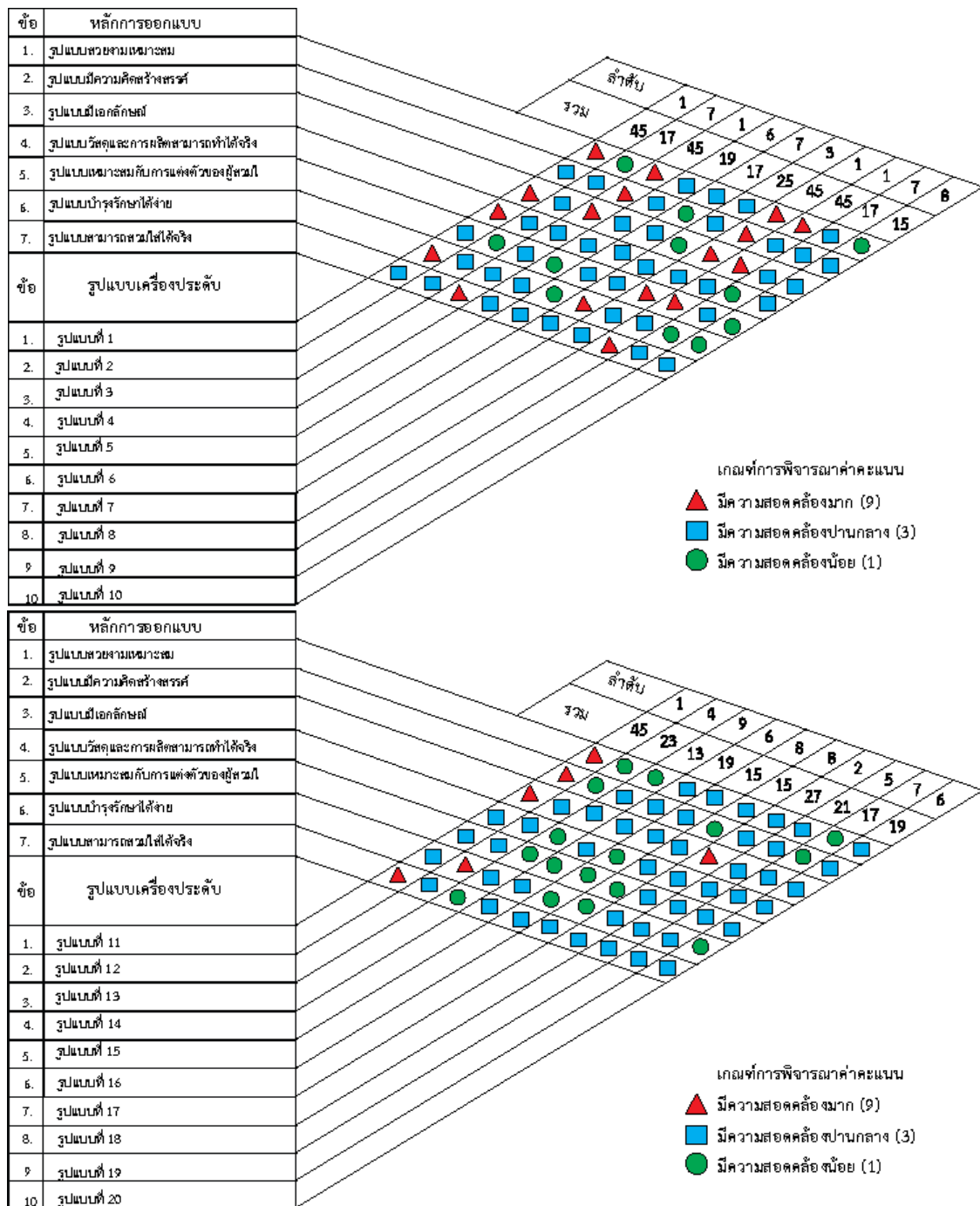
ภาคผนวก ง
ผลการออกแบบ

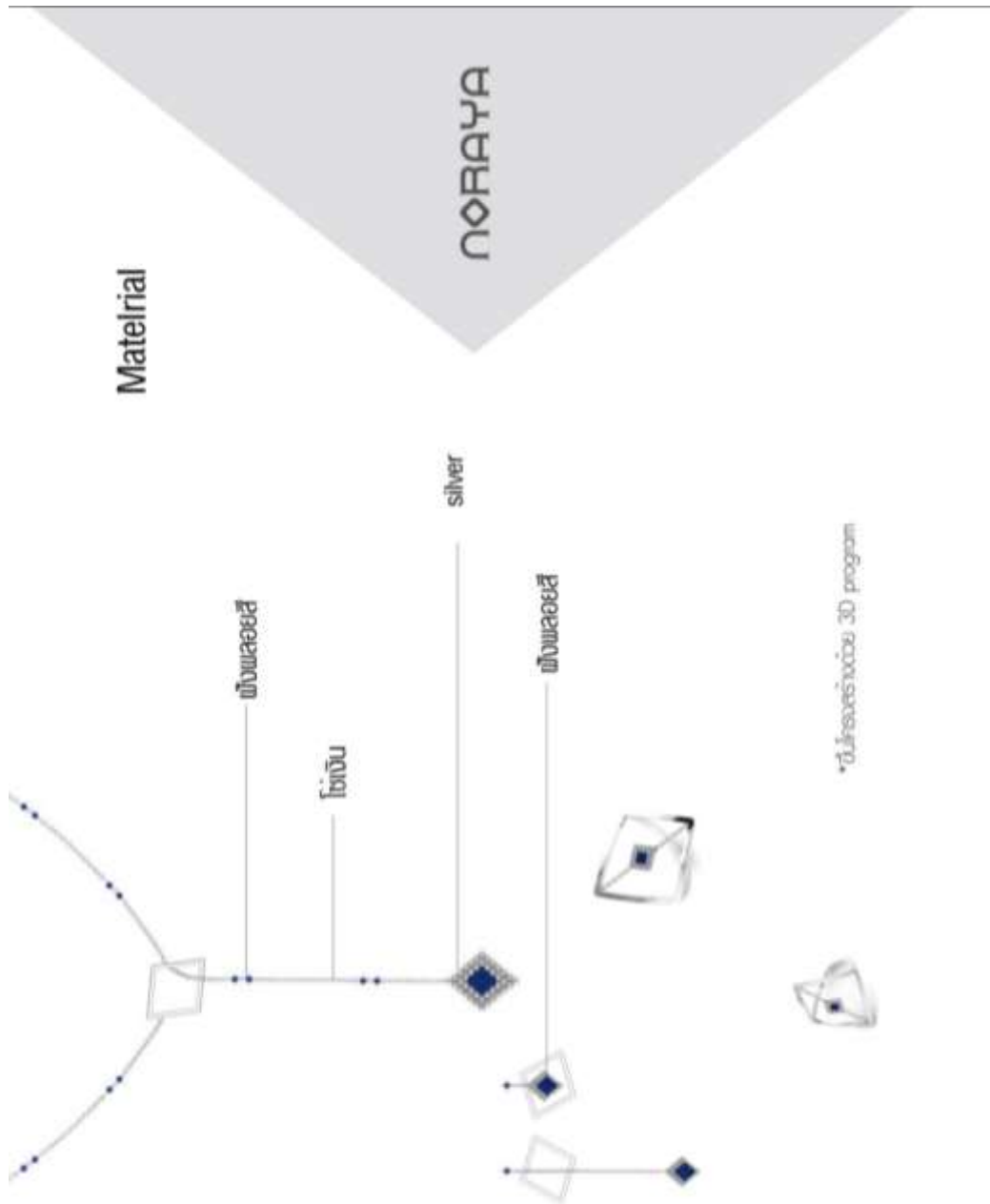
ภาพที่ ง.1 แสดงภาพ Mood board

ภาพที่ ง.2 แสดงภาพ Idea Sketch

ภาพที่ 3 แสดงภาพการวิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์

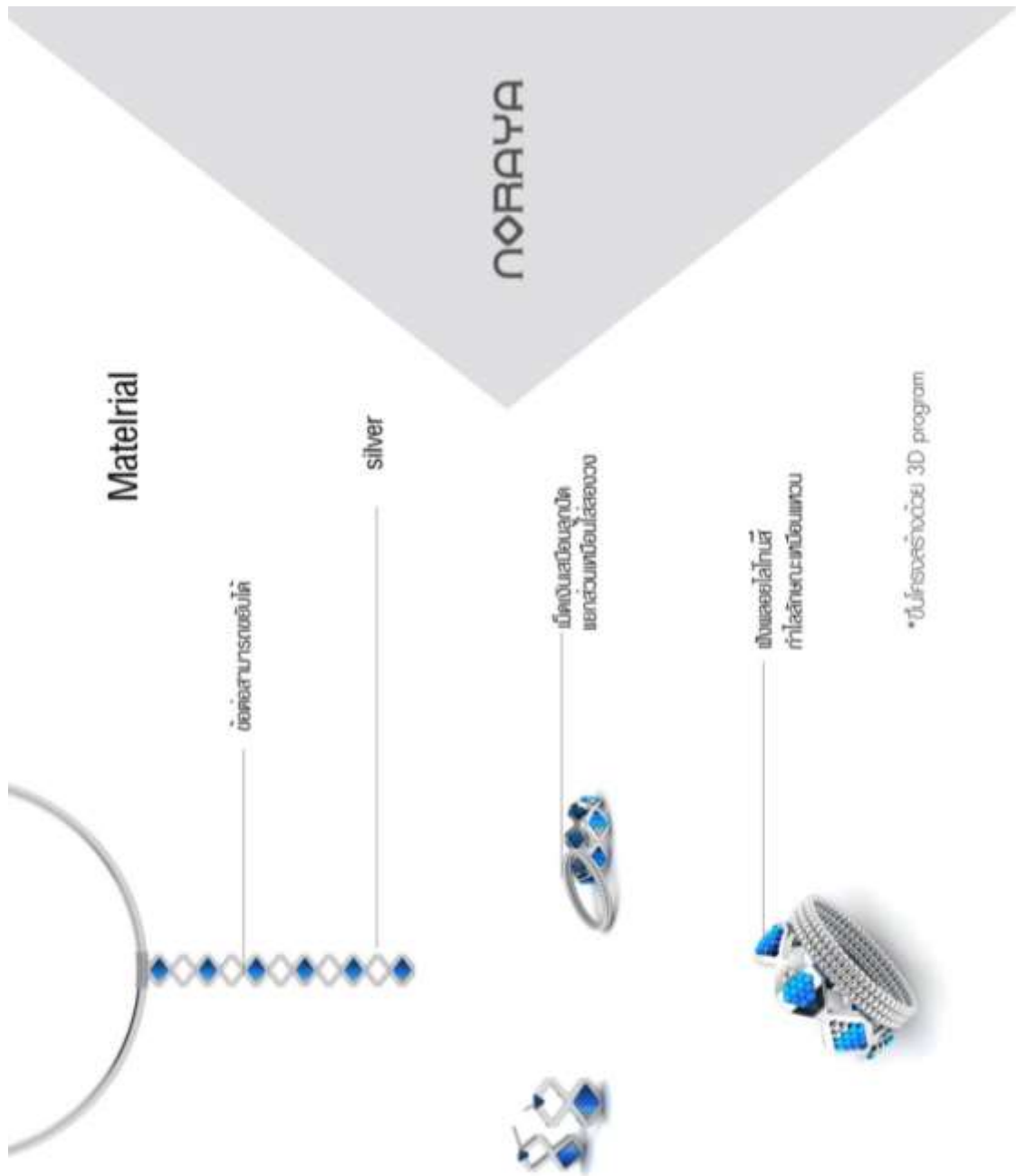
ภาพที่ 4 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่1 (Nice looking)

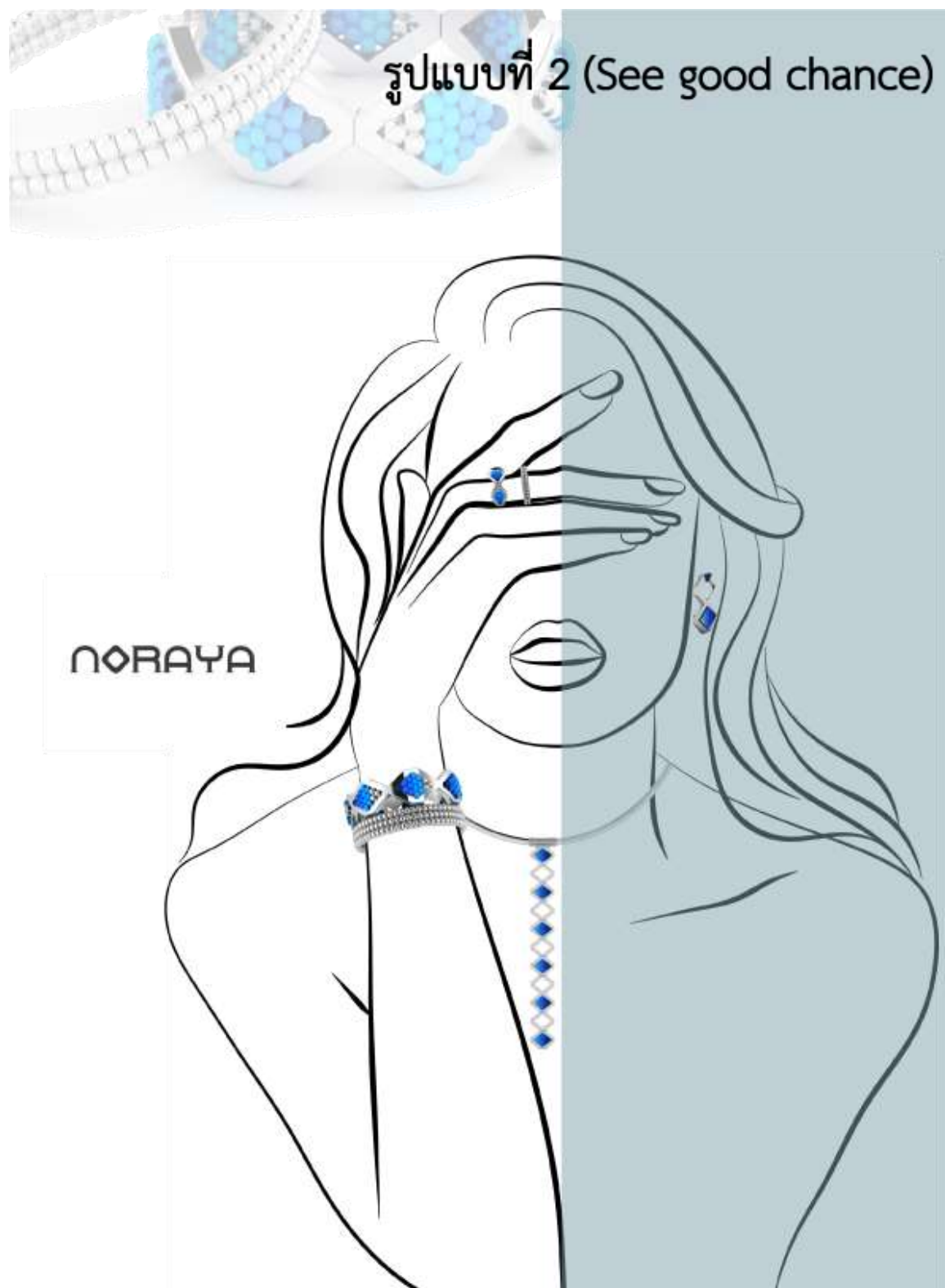
NORAYA

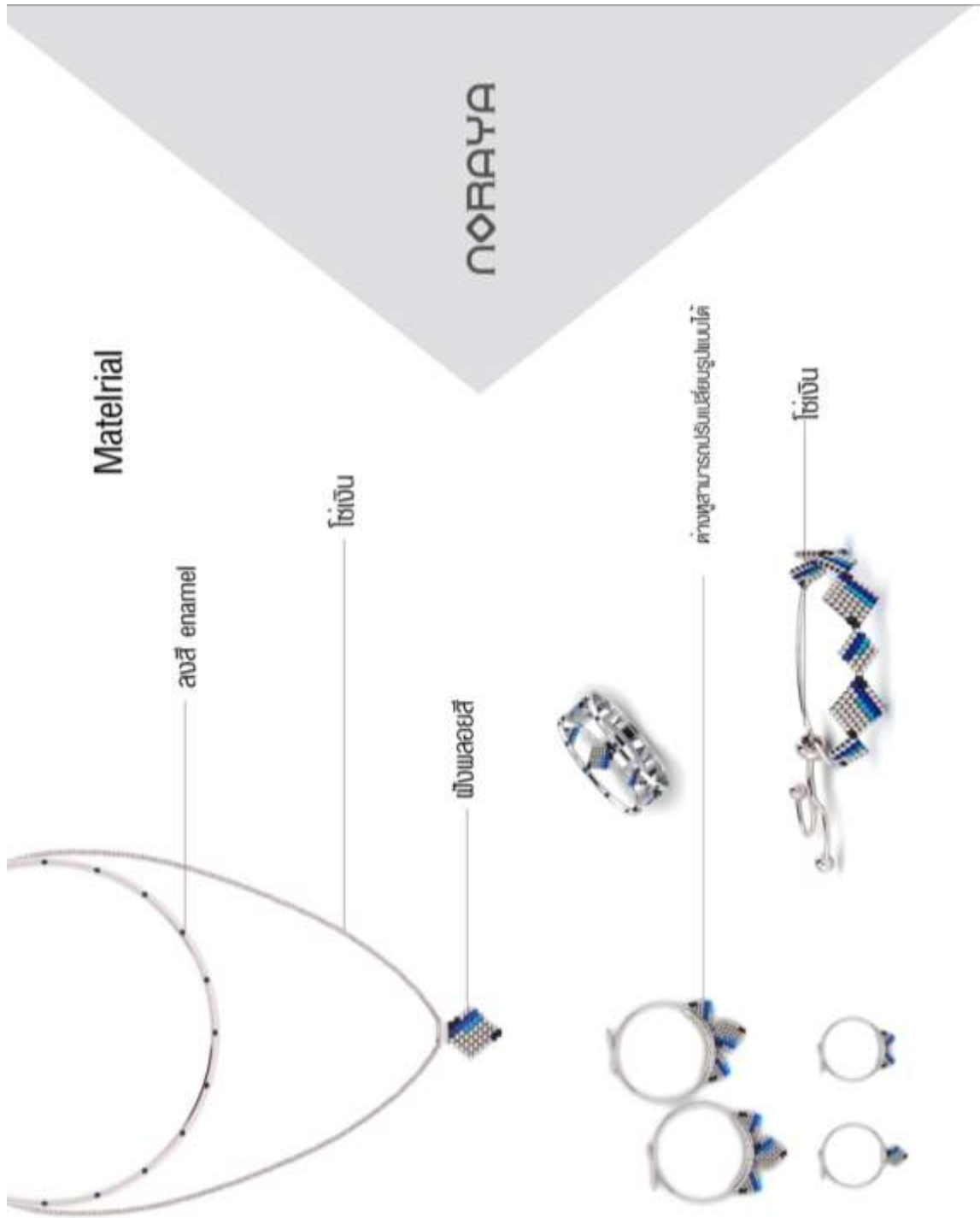
ภาพที่ ง.5 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 1

ภาพที่ ๖.๖ แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 2

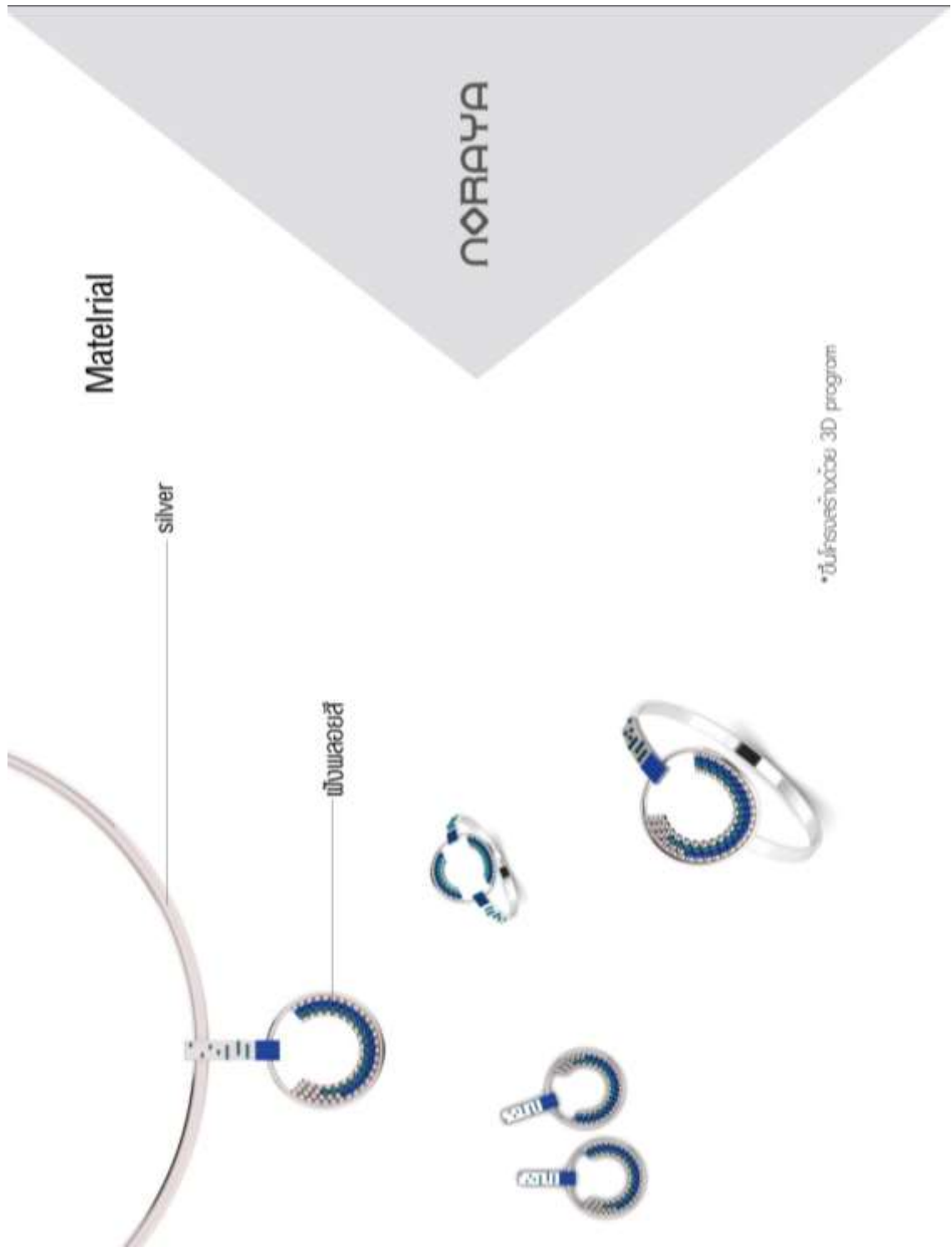
ภาพที่ ง.7 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 2

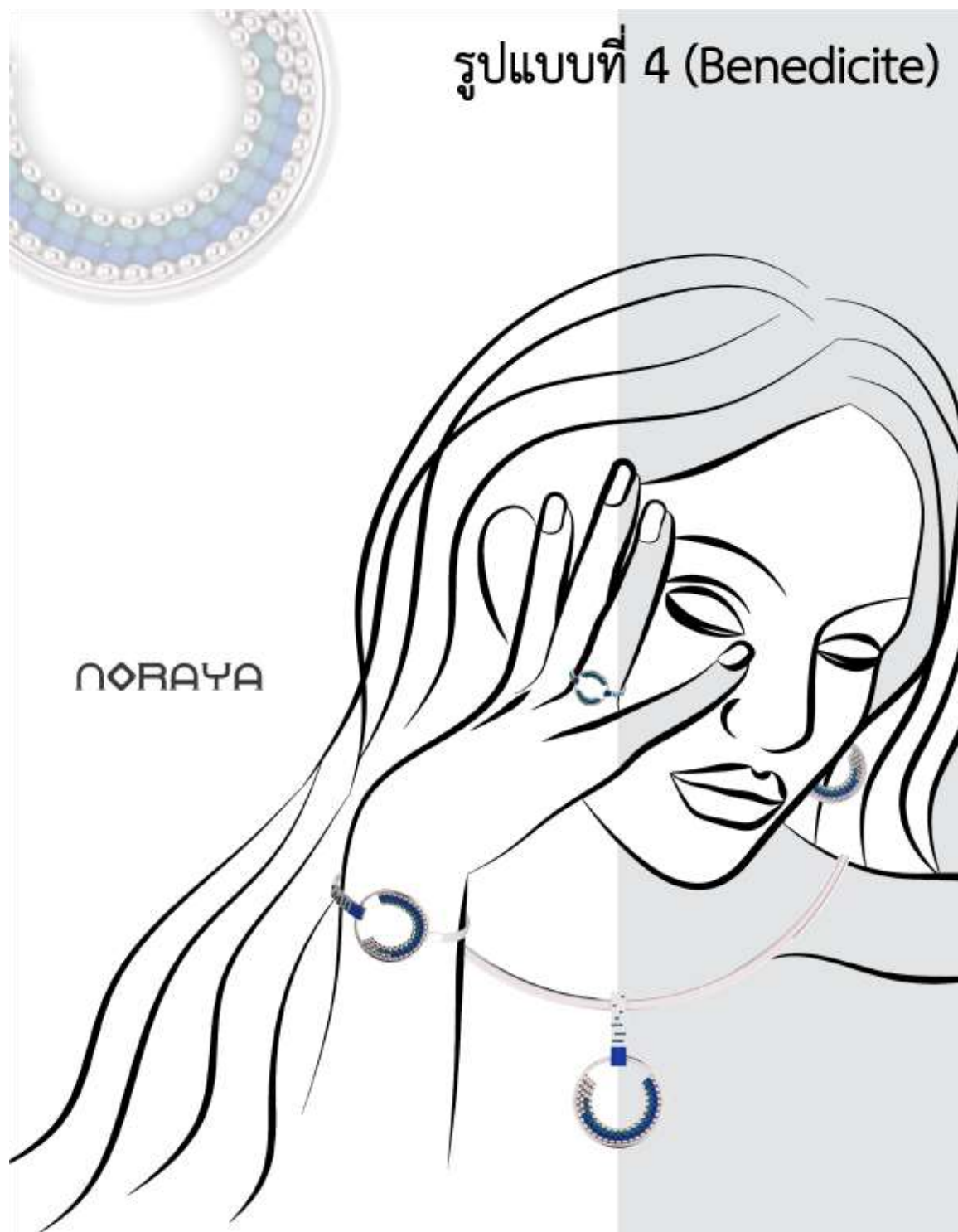
ภาพที่ ง.8 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 3

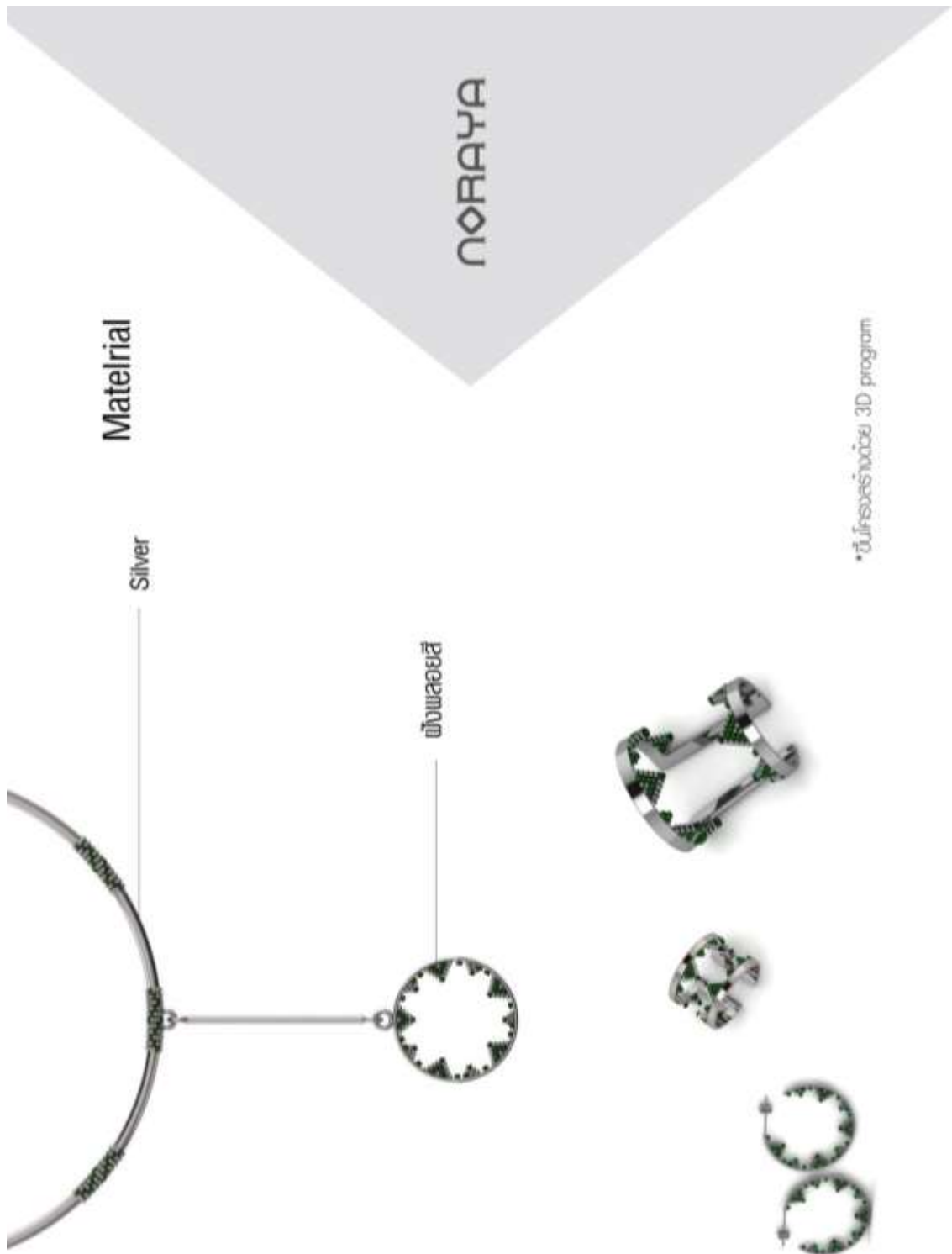
ภาพที่ ง.9 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 3

ภาพที่ ง.10 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 4

ภาพที่ ง.11 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 4

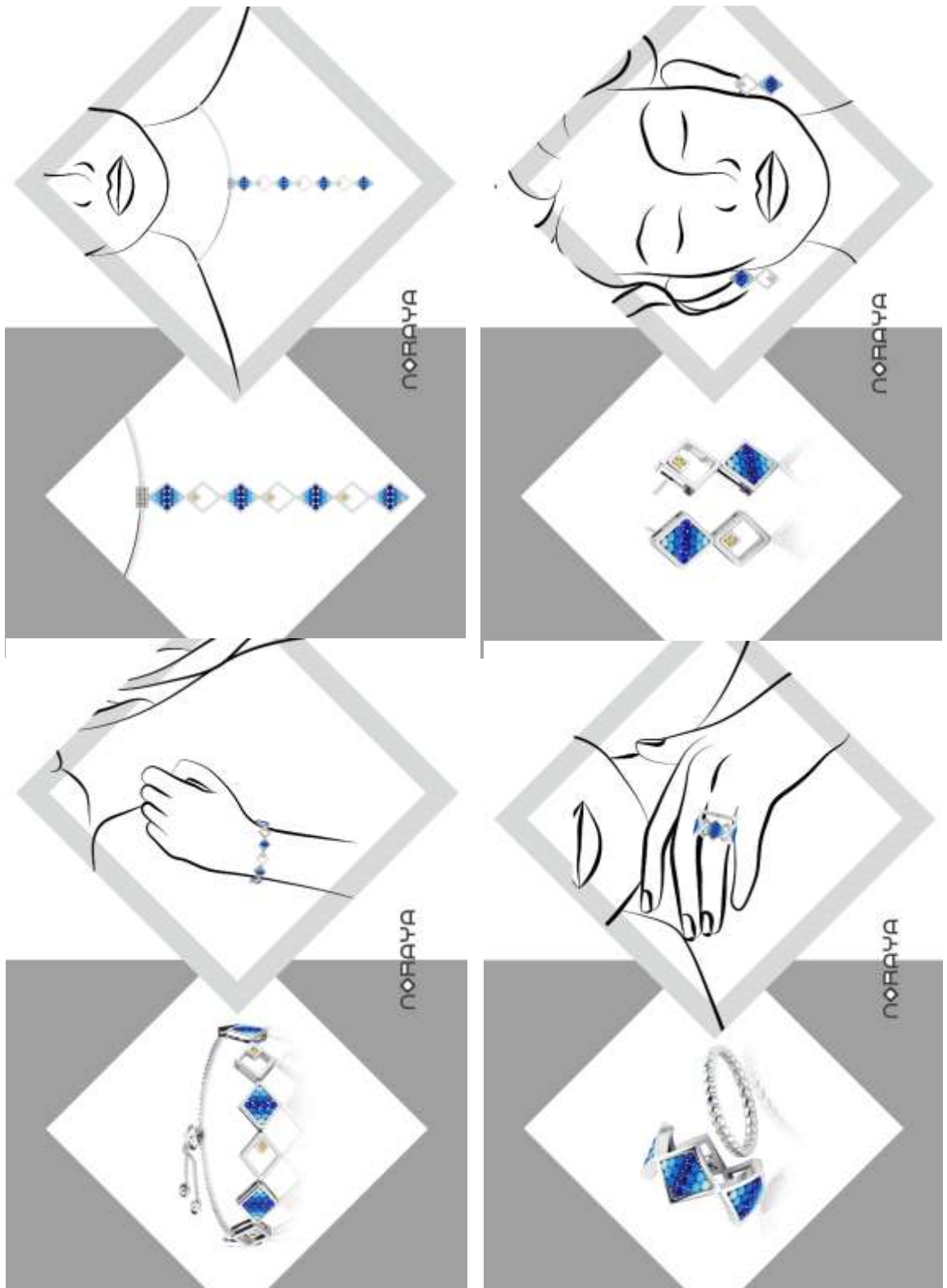

ภาพที่ ง.12 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 5

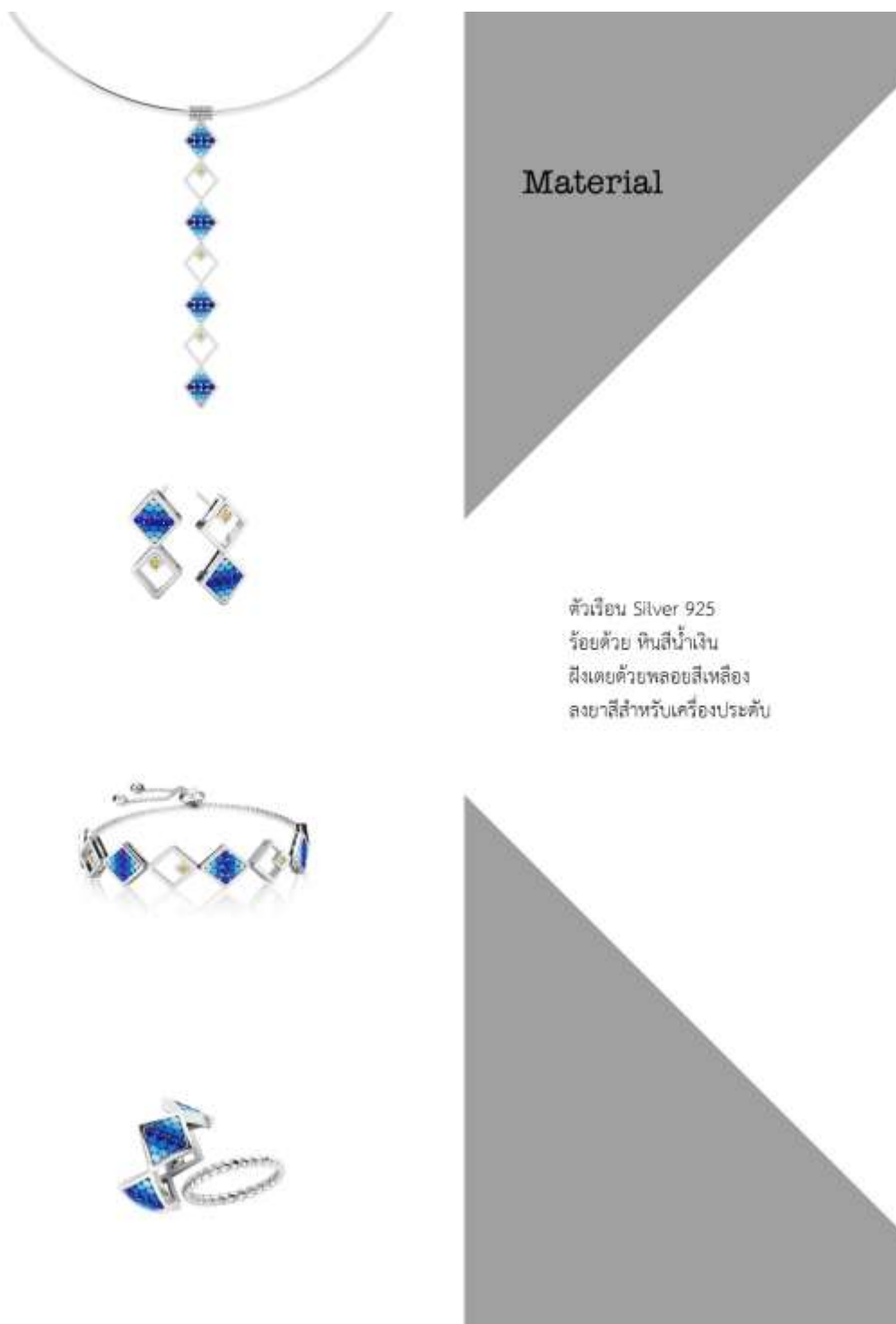

ภาพที่ ง.13 แสดงภาพ Sketch Design รูปแบบที่ 5

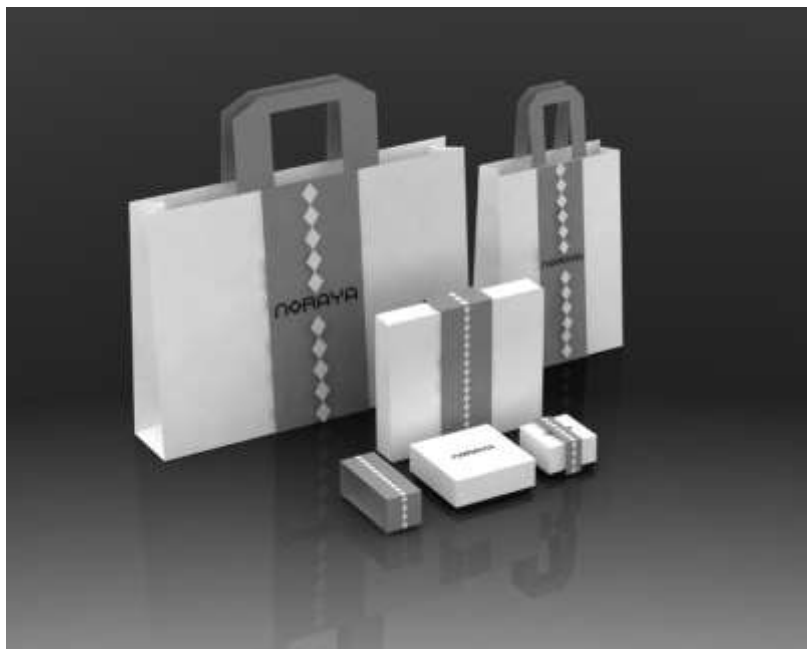
ชุดเครื่องประดับที่ผ่านการแก้ไข

ภาพที่ ง.14 รายละเอียดชุดเครื่องประดับที่ผ่านการแก้ไข รูปแบบที่ 2 (See good chance)

ภาพที่ ง.15 รายละเอียดวัสดุที่ใช้ในชุดเครื่องประดับ รูปแบบที่ 2 (See good chance)

ภาพที่ ง.16 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 1

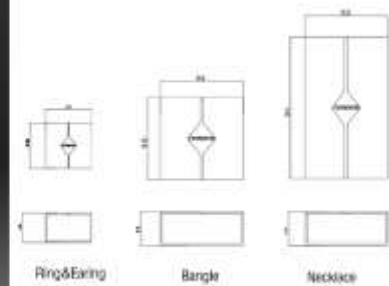
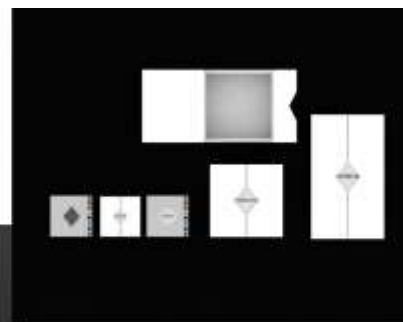

ภาพที่ ง.17 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 2

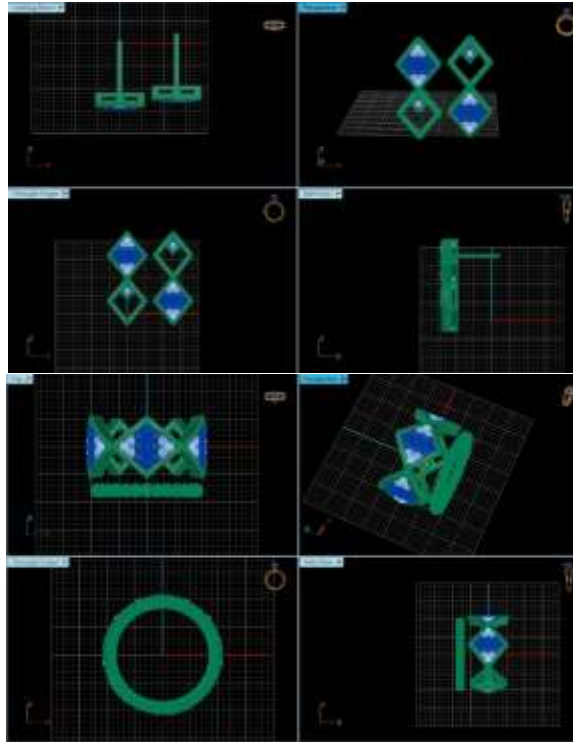
ภาพที่ ง.18 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 3

รูปแบบที่ 2

ภาพที่ ง.19 บรรจุภัณฑ์ของชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์รูปแบบที่ 2 ที่ผ่านการพัฒนาแก้ไข

การผลิตเครื่องประดับ

ภาพผนวก ง.20 ชิ้นโมเดลสามมิติด้วยโปรแกรม Matrix

ภาพที่ ง.21 ชิ้นโมเดลสามมิติออกมาเป็นชิ้น (wax)

ภาพที่ ง.22 หล่อดัวเรือนออกมาเป็นเนื้อเงิน 925

ภาพที่ ง.23 แต่งประกอบตัวเรือน ฝังพลอย ชัดเงา

ภาพที่ ง.24 ร้อยหินเลเซอร์เก็บความเรียบร้อย

ภาพที่ ง.25 ลงยาสีเครื่องประดับ วางไว้รอให้น้ำยาแห้ง

ภาพที่ ง.26 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่เสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ ง.27 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์กับนางแบบในชุดทำงาน

ภาพที่ ง.28 ภาพเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์กับนางแบบในวันสบายๆ

การลงพื้นที่

ภาพที่ ง.29 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ภาพที่ ง.31 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ภาพที่ ง.32 แสดงภาพการจากผู้เชี่ยวชาญอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ภาพที่ ง.33 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ง.34 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ง.35 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ง.36 ภาพการประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากผู้เชี่ยวชาญ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	วิมลสิน สันตจิต
วัน-เดือน-ปีเกิด	8 กุมภาพันธ์ 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน	59 หมู่ที่ 3 ตำบลช้างกลาง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80250
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2550	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ 6 โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
ปีการศึกษา 2554	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เอกออกแบบเครื่องประดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2562	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554 -2557	ตำแหน่ง Cad designer บริษัท MEO jewelry
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	ตำแหน่ง Cad designer บริษัท GD jewelry